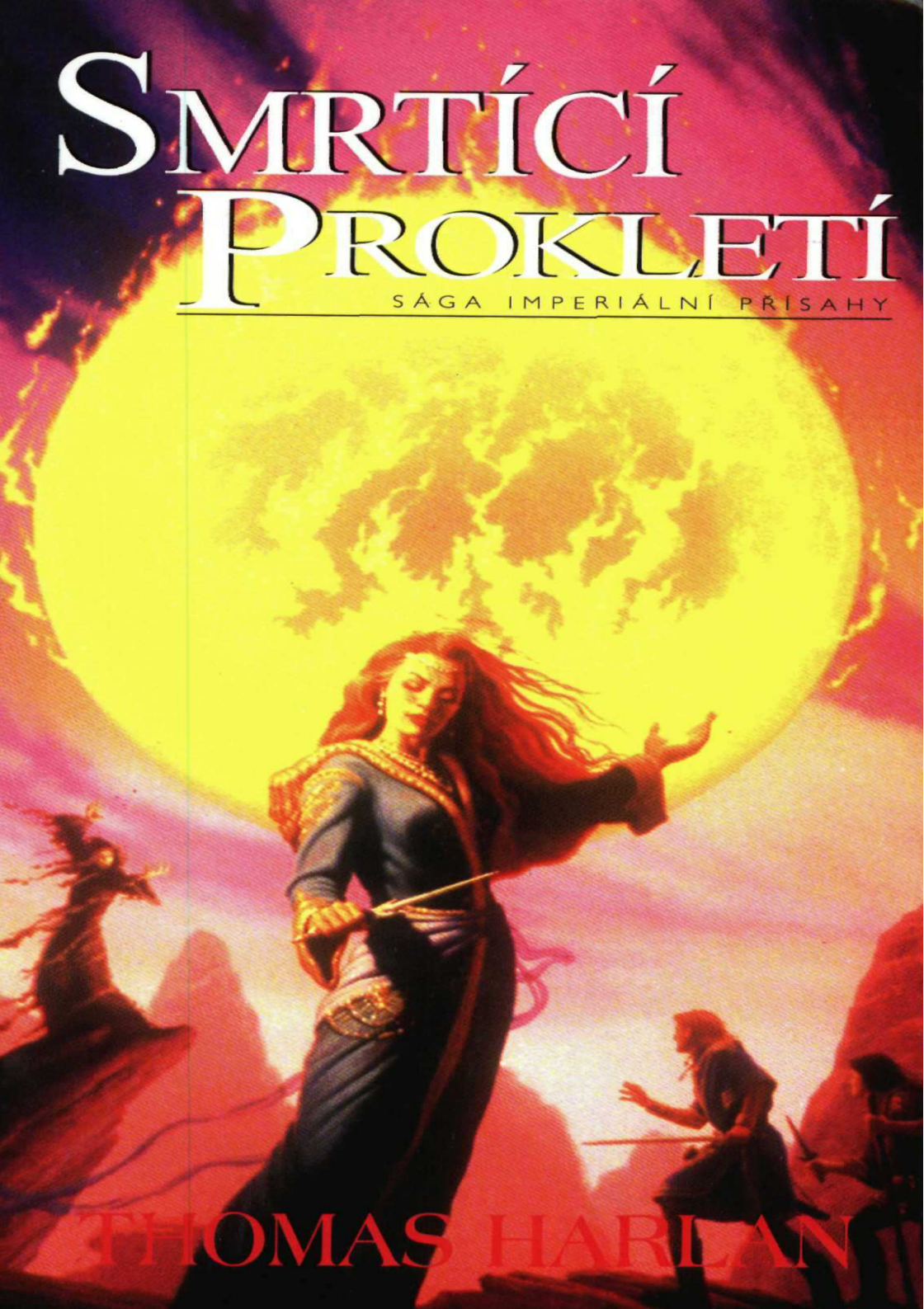
Smrtící prokletí

SÁGA IMPERIÁLNÍ PŘÍSAHY

THOMAS HARLAN

Proudil jím život, hnal se všemi cévami a údy. Zlámané kosti, přeťaté svaly a šlachy, rozervané orgány, všechno se hojilo pod prudkým, nezadržitelným přívalem síly. Tělo se napínalo a vypuzovalo zabodnuté šípy. Okraje ran růžověly, stahovaly se k sobě, nasávaly zpět srážející se krev a zacelovaly se. Vnitřní orgány srůstaly. Vědomí vstupovalo do jeho potemnělé mysli a zaplašilo fantomy bolesti. Vztyčil se. Cítil se lehký, jako opilý z toho, že unikl z chladné náruče smrti. Viděl, jak k němu běží žena a v ruce svírá nůž. Usmál se a prožíval radost z pohybu a činnosti svalů v plné síle. Pozdvihl paži a vzduchem prolétl sevřený ohnivý kruh.

Když se o sebe otřely okraje zlomených žeber, Thyatis tvrdě dopadla na zem a vykřikla bolestí. Její zbroj sice zadržela největší nápor žáru, ale už se začínala pálit a škvařit. S hekáním se překulila. Nůž trčel ze země nějaký tucet stop od ní. Prsní štít jejího brnění rudě žhnul, cítila jak žár proniká ke kůži. Horečnatě začala uvolňovat přezky kyrysu.

Koutkem oka viděla, jak se k ní princ blíží lehkým krokem, téměř jakoby se vznášel. Znovu pozdvihl paži, ze které vyšlehl fialový záblesk. Někde za ní někdo krátce vykřikl, ozvalo se zadunění hromu. Princ, obklopený koronou indigového světla, matně žhnul. Kolem ní proběhl k smrti vyděšený muž. Na prince začaly dopadat šípy.

ISBN 80-86707-14-8

The Gate of Fire

Copyright © 2000 by Thomas Harlan

All rights reserved, which includes
to reproduce this book or portions
any form whatsoever.

Translation © **Zdeněk Uherčík, 2004**

Copyright 2004 © for the Czech edition by **CLASSIC**

Cover Art © by **Romas Kukalis**

ISBN: 80-86707-14-8

Distribuce – tel.: 283 882 490
e-mail: Classic-Books@volny.cz

Vytiskla Akcent Tiskárna Vimperk s. r. o.

Imperiální přísaha

– kniha čtvrtá –

SMRTICI

Prokletí

THOMAS HARLAN

Thomas Harlan

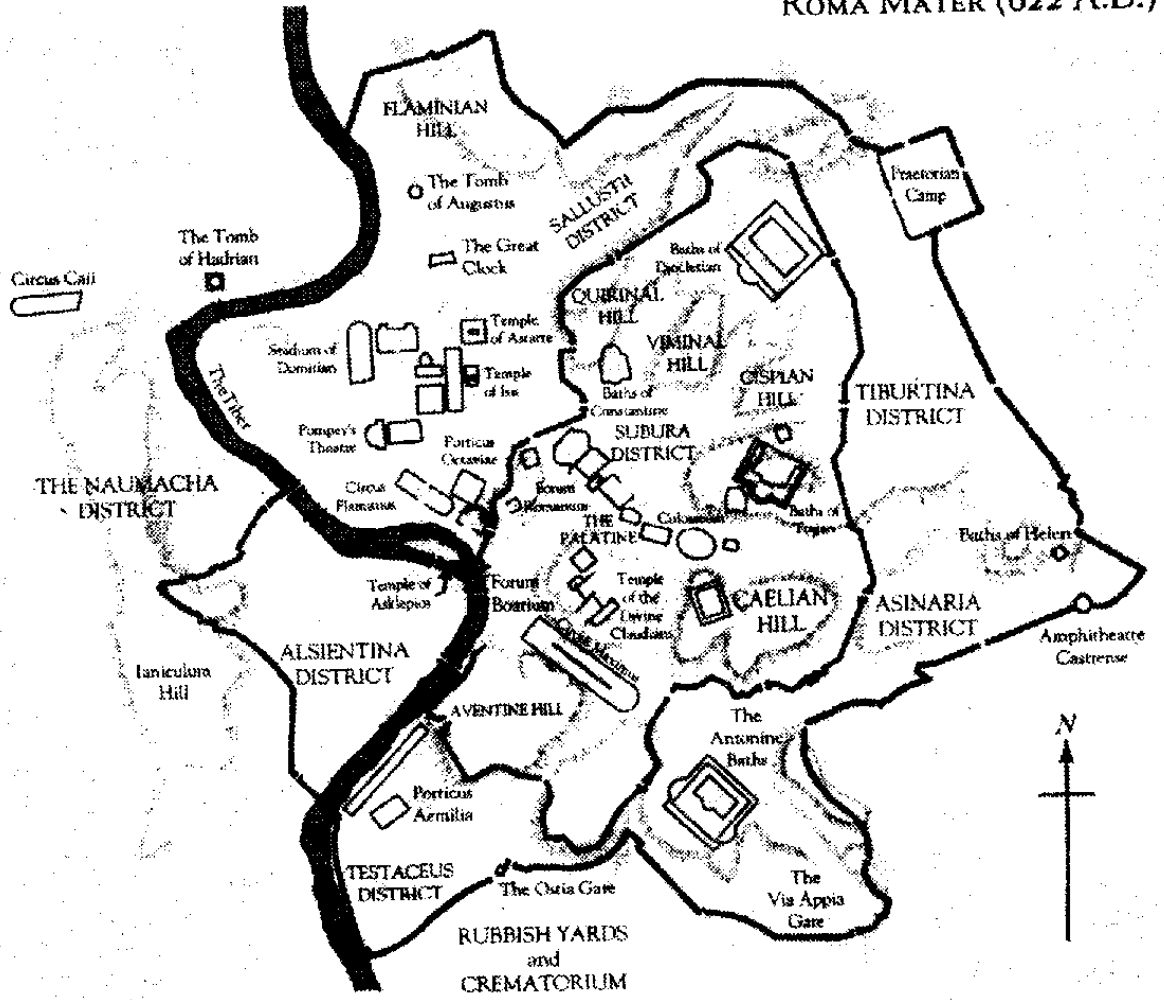
Kniha první – IMPERIÁLNÍ PŘÍSAHA I.: Stín Araratu
Kniha druhá – IMPERIÁLNÍ PŘÍSAHA II.: Čaroděj Araratu
Kniha třetí – IMPERIÁLNÍ PŘÍSAHA III.: Ohnivá brána
Kniha čtvrtá – IMPERIÁLNÍ PŘÍSAHA IV.: Smrtící prokletí

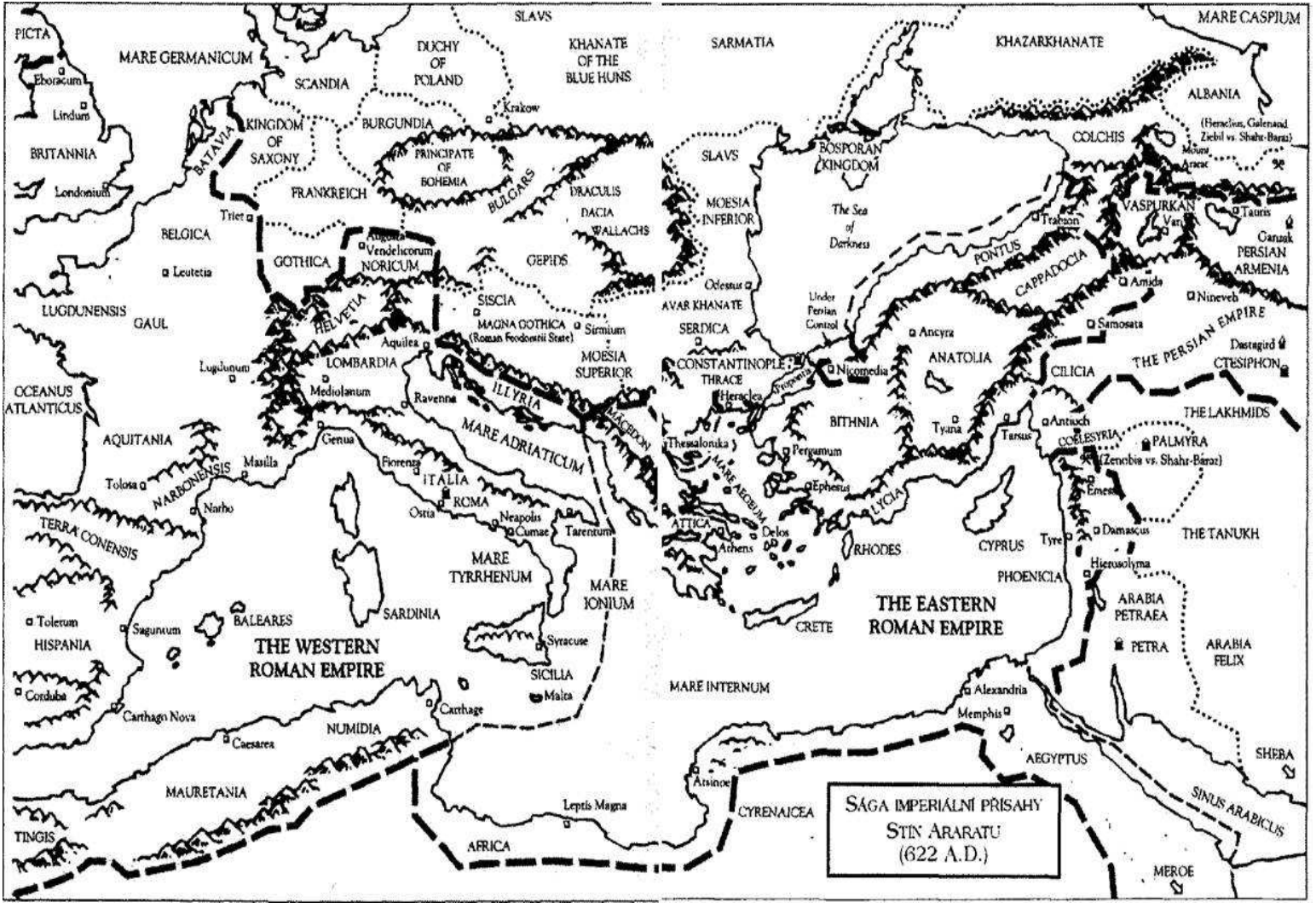
Suzanne,
bez jejíž lásky a podpory
by nic z tohoto nebylo možné.

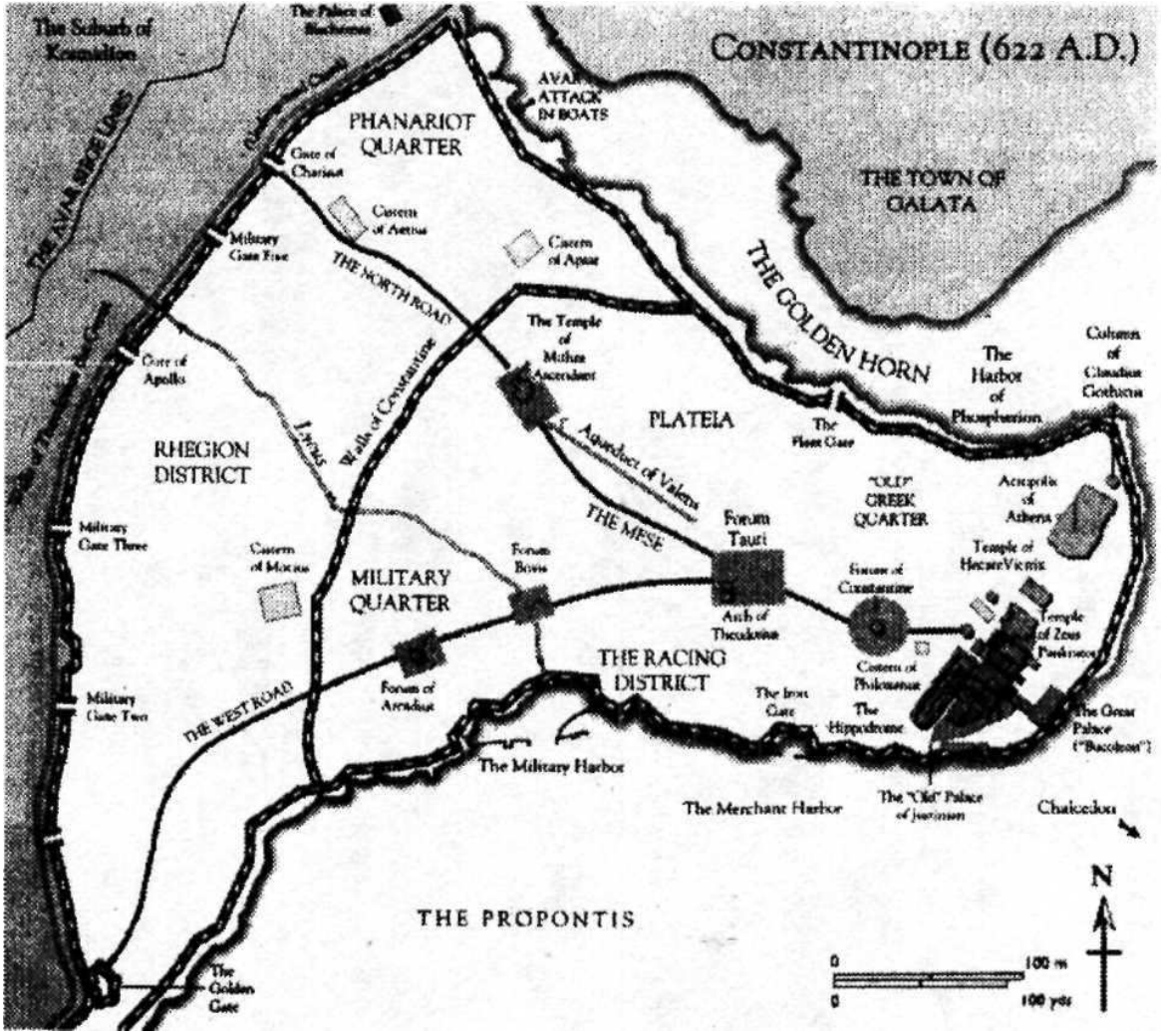
Římská míle je přibližně devět desetin
míle anglické, tj. 1448,4m.

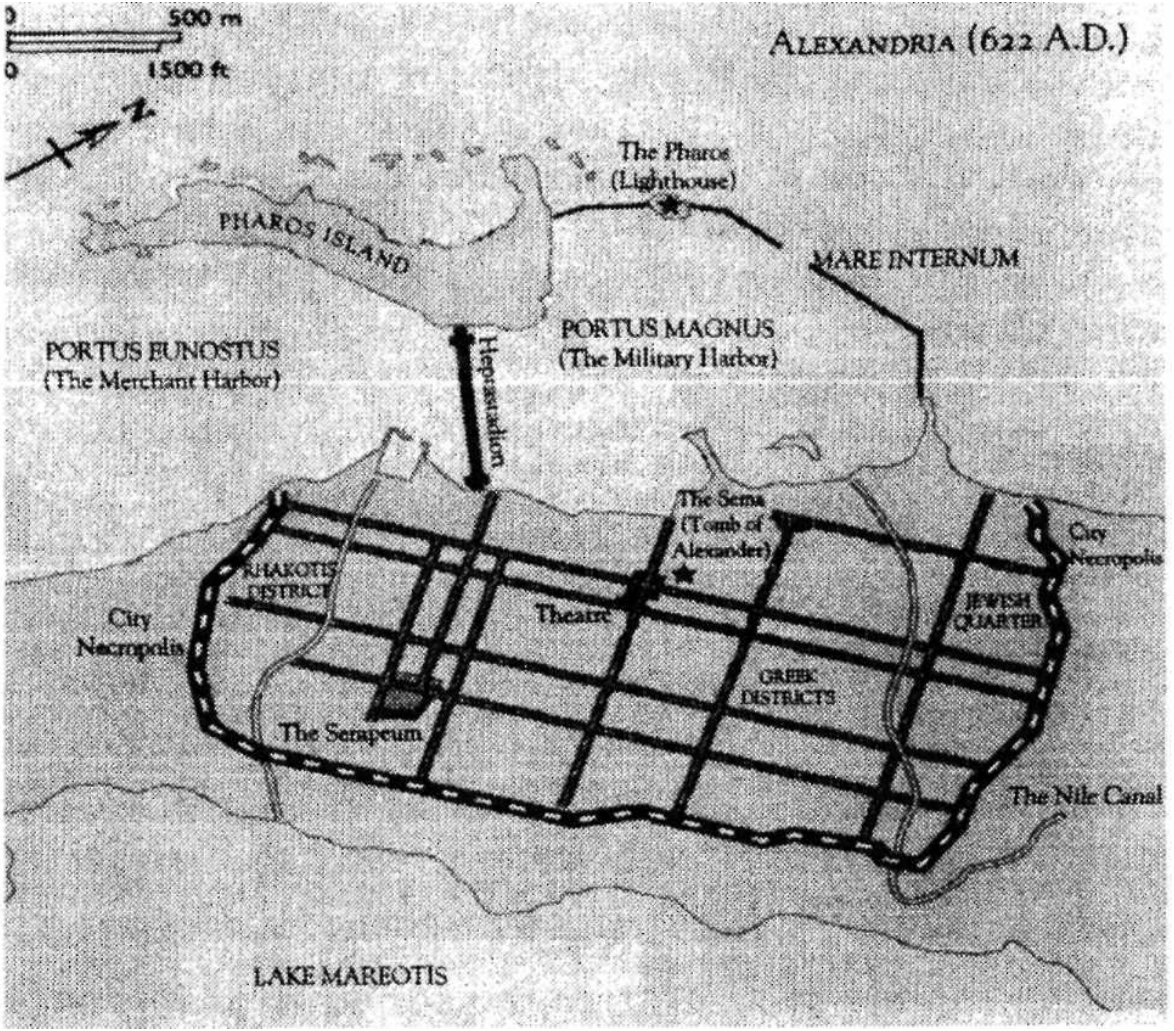
Liga je přibližně tři římské míle, tj. 4345,2m.

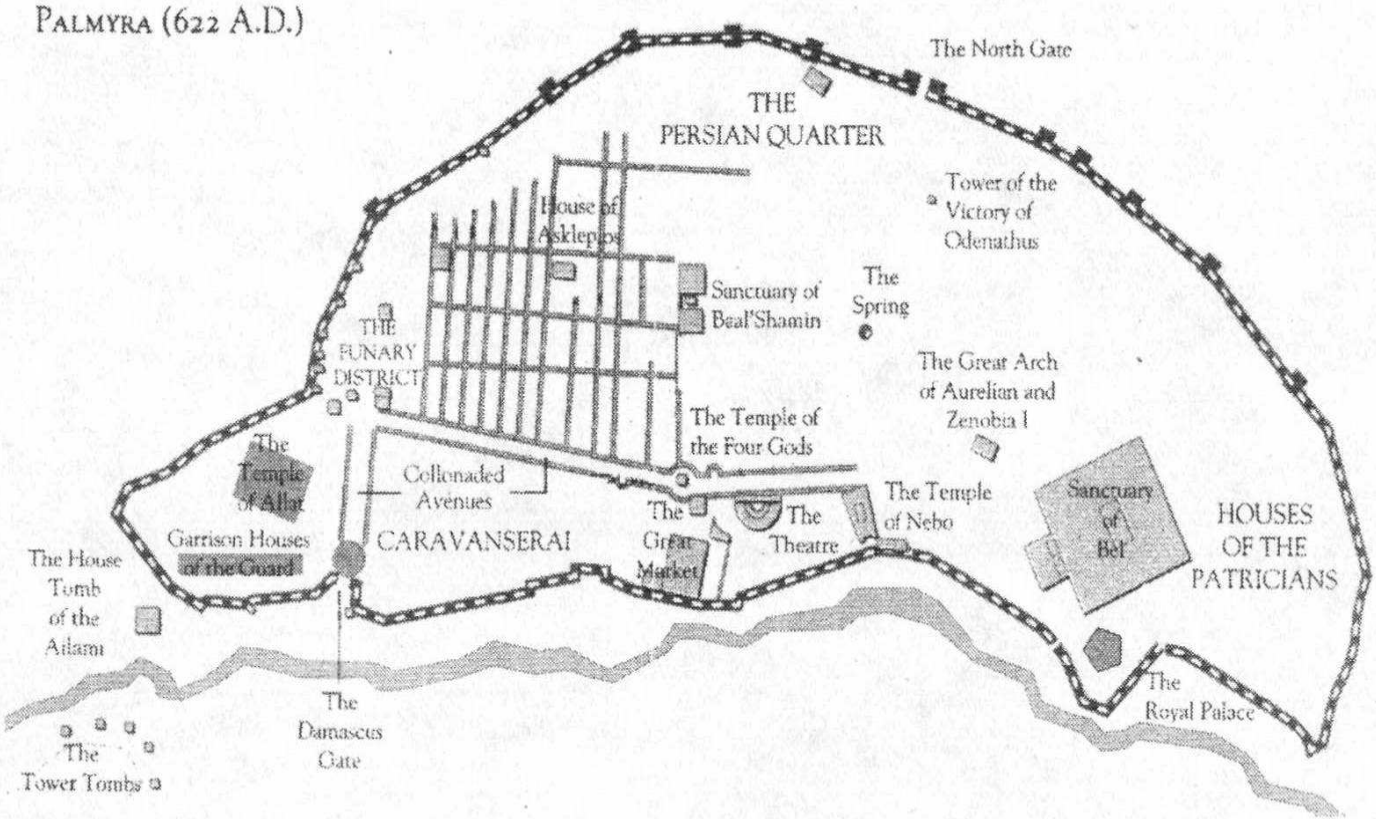
Roma Mater (622 A.D.)

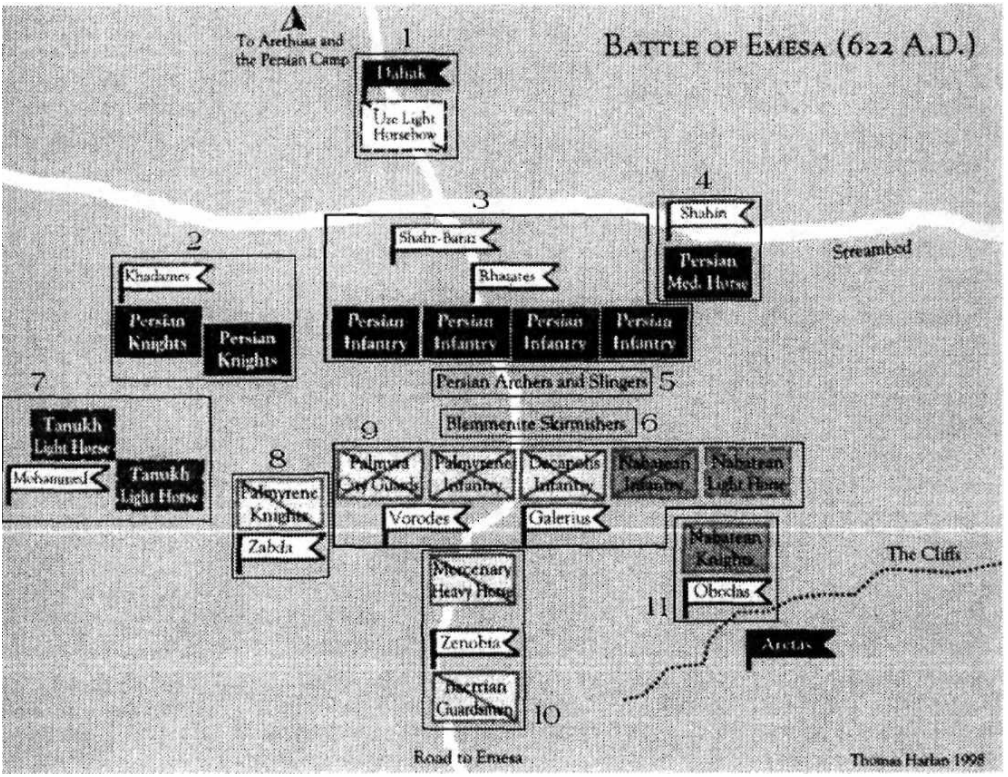

PICTA
MARE GERMANICUM
SLAVS
DUCHY OF POLAND
KHANATE OF THE BLUE HUNS
SCANDIA
Eboracum
Lindum
Krakow
BRITANNIA
BATAVIA
KINGDOM OF SAXONY
BURGUNDIA
PRINCIPATE OF BOHEMIA
BULGARS
Londonium
FRANKREICH
DRACULIS
DACIA
WALLACHS
Trier
BELGICA
Augusta Vendelicorum
NORICUM
GEPIDS
GOTHICA
Leutetia
SISCIA
LUGDUNENSIS
GAUL
HELVETIA
MAGNA GOTHICA (Roman Feodoretii State)
Sirmium
Aquilea
LOMBARDIA
MOESIA SUPERIOR
Lugdunum
OCEANUS ATLANTICUS
Mediolanum
Ravenna
ILLYRIA
MACEDON
AQUITANIA
Genua
MARE ADRIATICUM
Massilia
Fiorenza
NARBONENSIS
ITALIA
Tolosa
ROMA
Narbo
Ostia
Neapolis
Cumae
Tarentum
TERRA CONENSIS
MARE TYRRHENUM
MARE IONIUM
Tolerum
Saguntum
BALEARES
SARDINIA
HISPANIA
THE WESTERN ROMAN EMPIRE
Syracuse
SICILIA
Corduba
Malta
Carthago Nova
Carthago
NUMIDIA
Caesarea
MAURETANIA
Leptis Magna
TINGIS
AFRICA
SARMATIA
KHAZARKHANATE
MARE CASPIUM
ALBANIA
(Heraclius, Galenand Ziebil vs. Shahr-Baraz)
COLCHIS
SLAVS
BOSPORAN KINGDOM
Mount Ararat
VASPURKAN
Tauris
MOESIA INFERIOR
The Sea of Darkness
Trabzon
Varaz
Garsak
PERSIAN ARMENIA
PONTUS
CAPPADOCIA
Amida
Nineveh
Odessus
AVAR KHANATE
Under Persian Control
SERDICA
Ancyra
Samosata
THE PERSIAN EMPIRE
Dastagird
CONSTANTINOPLE
Nikomedia
ANATOLIA
CILICIA
CTESIPHON
THRACE
Propontis
Heraclea
BITHNIA
Tyana
Antioch
THE LAKHMIDS
Thessaloniki
Tarsus
COELESYRIA
PALMYRA
(Zenobia vs. Shahr-Baraz)
MARE AEGEUM
Pergamum
Ephesus
Emesa
LYCIA
ATTICA
Athens
Delos
RHODES
CYPRUS
Tyre
Damascus
THE TANUKH
Hierosolyma
PHOENICIA
ARABIA PETRAEA
THE EASTERN ROMAN EMPIRE
CRETE
PETRA
ARABIA FELIX
MARE INTERNUM
Alexandria
Memphis
AEGYPTUS
SHEBA
Atsinoe
CYRENAICEA
SINUS ARABICUS
Leptis Magna
SÁGA IMPERIÁLNÍ PŘÍSAHY
STÍN ARARATU
(622 A.D.)
MEROE

CONSTANTINOPLE (622 A.D.)
The Suburb of Kosmidion
The Palace of Blachernae
THE AVAR SIEGE LINES
AVAR ATTACK IN BOATS
PHANARIOT QUARTER
Gate of Charisius
Cistern of Aetius
Cistern of Aspar
Military Gate Five
THE NORTH ROAD
THE TOWN OF GALATA
THE GOLDEN HORN
The Temple of Mithras Ascendant
Gate of Apollo
Walls of Constantine
Lycus
PLATEIA
The Fleet Gate
The Harbor of Phosphurion
Column of Claudius Gothicus
RHEGION DISTRICT
Aqueduct of Valens
THE MESE
Forum Tauri
"OLD" GREEK QUARTER
Acropolis of Athena
Military Gate Three
Cistern of Modius
MILITARY QUARTER
Forum Bovis
Temple of Hecate Victrix
Forum of Constantine
Arch of Theodosius
Temple of Zeus Pankrates
THE RACING DISTRICT
Cistern of Philoxenus
Military Gate Two
THE WEST ROAD
Forum of Arcadius
The Iron Gate
The Hippodrome
The Great Palace ("Bucoleon")
The Military Harbor
The Merchant Harbor
The "Old" Palace of Justinian
Chalcedon
THE PROPONTIS
The Golden Gate
N
0
100 m
0
100 yds

ALEXANDRIA (622 A.D.)
500 m
1500 ft
The Pharos
(Lighthouse)
PHAROS ISLAND
MARE INTERNUM
PORTUS EUNOSTUS
(The Merchant Harbor)
PORTUS MAGNUS
(The Military Harbor)
Heptastadion
The Sema
(Tomb of
Alexander)
City
Necropolis
RHAKOTIS
DISTRICT
Theatre
JEWISH
QUARTER
City
Necropolis
GREEK
DISTRICTS
The Serapeum
The Nile Canal
LAKE MAREOTIS

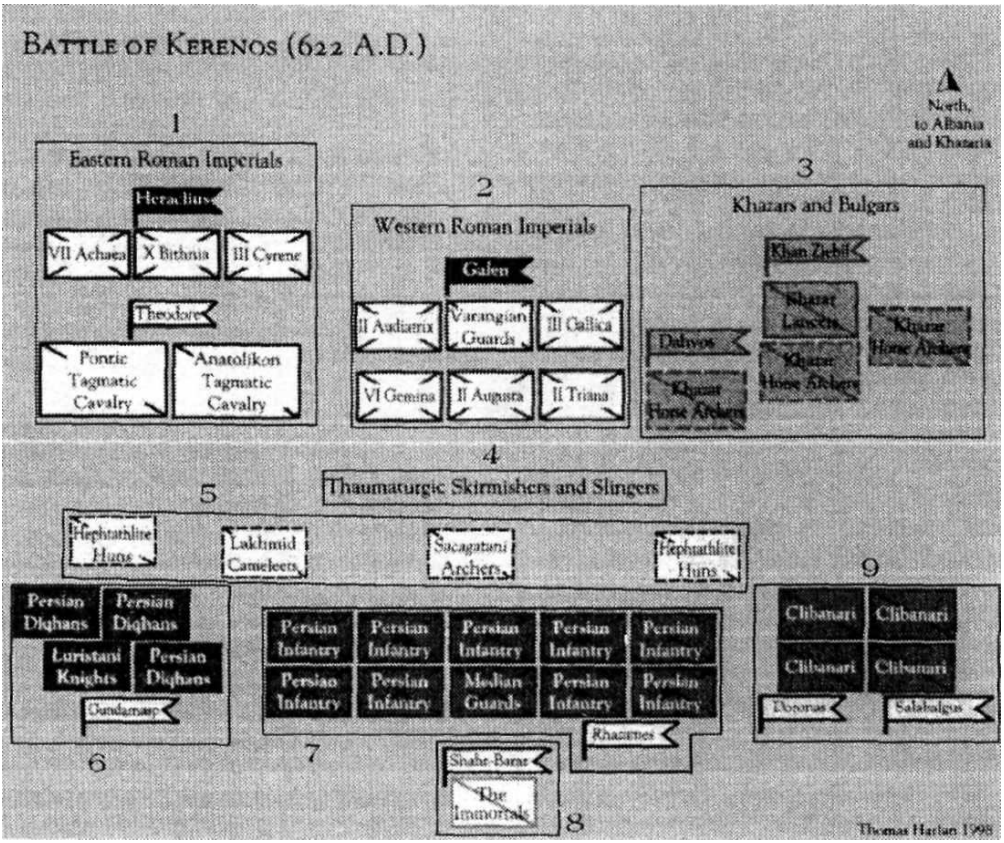

PALMYRA (622 A.D.)
The North Gate
THE PERSIAN QUARTER
Tower of the Victory of Odenathus
House of Asklepios
Sanctuary of Beal'Shamin
The Spring
THE FUNARY DISTRICT
The Great Arch of Aurelian and Zenobia I
The Temple of the Four Gods
The Temple of Allat
Colonaded Avenues
The Temple of Nebo
Sanctuary of Bel
HOUSES OF THE PATRICIANS
Garrison Houses of the Guard
CARAVANSERAI
The Great Market
The Theatre
The House Tomb of the Adlami
The Damascus Gate
The Royal Palace
The Tower Tombs

Battle of Emesa – Bitva u Emesy

1) Dahak s lehkými jízdními lukostřelci
2) těžká jízda
3) lehká pěchota
4) jízda
5) lukostřelci a prakovníci
6) pěchota
7) lehká jízda
8) těžká jízda
9) lehká pěchota a jízda
10) těžká jízda a Baktrijská garda
11) těžká jízda

Streambed – koryto řeky
The Cliffs – útesy
Road to Emesa – cesta do Emesy
To Arethusa and the Persian Camp – směr Arethusa, tábor Peršanů

Battle of Kerenos – Bitva u Kerenu

1) východořímské legie a jízda
2) západořímské legie
3) oddíly chazarské a bulharské jízdy a kopiníků
4) thaumaturgické oddíly
5) lehká jízda na koních a velbloudech, lukostřelci
6) těžká jízda
7) perská pěchota
8) Sar – Barazovi Nesmrtelní
9) těžká jízda

TŘINÁCTÝ OKRSEK, PAHOREK AVENTINE, ROMA MATER

„Áááách!“ Podél okrajů rány vytékala krev. Popelavě bledý Maxian držel třesoucí se ruku nad hlubokým řezem. Křečovitě polykal a jen s největším úsilím se udržoval při vědomí. V ráně začala bublat žlutavá tekutina a vzápětí vytryskl paprsek zeleného světla. Maxian zalapal po dechu a sevřel ruku v pěst. Zevnitř se vynořil snad pět palců dlouhý úlomek kamene a trhavými pohyby se dral ven. Kolem něho vířila zelená aura. Jakmile se dostal z Kristina žaludku celý, prudce vylétl a třeskl o stěnu. Maxian se vyčerpaně sehnul nad dívčiným tělem a posledním zbytkem sil přinutil poškozenou kůži, aby zakryla ránu.

Jakmile se pokožka opět prokrvila a stala se vláčnou a pevnou, vyčerpaně se zhroutil.

Gaius Julius vstal z moly prožrané pohovky a přistoupil k tělu. Opatrně vzal prince za ruce a naložil si ho na záda. Bokem se protáhl kolem rozviklaného stolu, na němž pod špinavou vlněnou dekou ležela Krista. Sehnul se a nízkými dveřmi prošel do vedlejší místnosti. Tam bylo něco, co vzdáleně připomínalo postel. Bylo zřejmé, že v ní mnoho času netrávil. Prostory se nacházely v šestém podlaží zchátralého bloku vysoko na pahorku Aventine. Jedinou výhodou byl výhled z balkonu, pokud se člověk odvážil riskovat vstup na vratkou konstrukci z prožraných prken spojených rozedřenými provazy. Za další dobrou vlastnost se snad dalo považovat, že díky svému umístění byla místnost dost vysoko nad prádelnou v prvním patře a její pronikavý puch se málokdy dostal až sem.

Gaius přikryl svého pána dekou a položil mu ruku na čelo. Prince spalovala horečka. Starý Říman se zamračil – tohle nebude jednoduché. Kdyby byl mladík při vědomí, dokázal by se sám vyléčit, ale takhle? To vyžadovalo opatrný zásah.

„Přežije?“ zeptal se Alexandr, který se objevil ve dveřích se džbánem vína a uzenými klobásami přes rameno. Zlatý mladík byl rozesmátý a Gaius měl v tu chvíli chuť roztrhnout ho jako hada. Jeho

samotného by stoupání po tolika schodech pěkně vyčerpalo, přestože jeho tělo jinak téměř necítilo bolest.

„Doufám, už kvůli nám. To neneseš žádný sýr? Žádné olivy? Kde máš plchy nadívané fíky a sladkými ořechy? Tos nepřinesl ani mladé cibulky?“

Alexandr se zašklebil a zavrtěl hlavou. Položil víno na zem vedle dveří a klobásy pověsil na hák, který trčel z nahnilého střešního trámu.

„Nebyl jsem daleko – na rohu je řezník, a jinak jsem neviděl nic, kde by se dalo sehnat něco k jídlu,“ odbyl otázku.

Pak se opovržlivě zašklebil a ukázal na děravou střechu, skrze kterou bylo vidět vrkající holuby. „Takže tohle je ta tvoje skrýš?“

„Pronajal jsem to za pár babek,“ odsekl Gaius. „Majitel je státním úředníkem, takže předpokládám, že se tu o nás nebude nikdo zajímat.“ S těmi slovy vytáhl nůž a ukrojil si pořádný kus klobásy. „Na každý pád se tu dlouho nezdržíme. Ta dívka zatím, myslím, spí, ale brzy bude v pořádku. Jakmile se náš *pán* probudí, můžeme ho také přesunout.“

Alexandr si sedl, pokrčil rameny a v mírném záklonu sledoval, jak Říman jí. Po chvíli se podrbal na nose a zeptal se: „Proč to děláš?“

„Co?“ opáčil Gaius a spláchl poslední sousto vínem. Za moc nestálo, odhadoval, že nebude odnikud z Latia; možná tak ze Sicílie. Bylo poněkud drsné a vyčpělé.

„Jídlo, pití, spánek. Všechny tyhle věci, kterými marníš čas.“

Gaius Julius si Makedonce podmračeně změřil. Myšlenky, které se honily v hlavě toho modrookého krasavce, ho občas mátly. „Je to nutné,“ zavrčel. „Ty také jíš, piješ a občas i spíš.“

Alexandr v úsměvu vycenil bělostné zuby. „Že je pro nás spánek zbytečný, jsem zjistil už před několika měsíci. A všechny ty klobásy, co do sebe cpeš, zase musíš dostat ven.“

Gaius se ušklíbl. „Nevěřím ti. Poslední události ti pomotaly už tak chabý rozum.“

Alexandr se předklonil a opřel se o kolena. „Zkus to. Až Valaši usnou, až se otrokyně odebere do hajan, nepoddávej se Morfeovi.

Prostě zůstaň vzhůru. Je to snadné! Jsou to jen vzpomínky na hlad, žízeň a únavu. Nic z toho už není opravdové. Alespoň ne pro nás.“

Krista na stole tiše zasténala a Gaius Julius k ní přistoupil. Dívka otevřela oči a zmateně těkala sem a tam. „Pamatuji si oheň… něco mě udeřilo,“ řekla zesláblým hlasem.

„Ano,“ přikývl Říman, opatrně nadzdvihl její hlavu, vsunul jí ruku pod záda a pomáhal posadit se. „Stará usedlost je v troskách a my jsme unikli jen o vlásek. Fortuna nás má ráda. Princ tě vynesl ven.“

„Kde to jsme?“ promnula si oči, rozhlédla se a udělala znechucený obličej, když nasála pach místnosti. „Aha, takže další skvělej úkryt.“

Gaius pokrčil rameny a hodil jí potrhanou oranžovou tuniku, kterou našel v ložnici.

Pozdvihla sice výmluvně obočí, ale bez řečí si ji oblékla. „Díky,“ řekla a spustila opálené nohy ze stolu. „Jsme ve městě?“

„Jo,“ ozval se podrážděně Alexandr. „Přestože jsme letěli ve Stroji, náš milý Říman se rozhodl, že se vrátíme rovnou do hnízda našich nepřátel, místo toho, abychom si odpočinuli někde hodně daleko, třeba v Novém Kartágu na slunném pobřeží Hispánie nebo v Tyru ve Fénicii.“

Krista otočila hlavu a sykla bolestí. „Proč?“

Gaius Julius obrátil oči v sloup. Zdálo se, že logika věci nikomu nedochází. „Během obřadu zaútočili Pretoriáni,“ zavrčel. „Když jsme utíkali, viděl jsem jejich těla. Naštěstí nám bohové byli milostivi a Khiron na ně stačil. To znamená, že po nás jdou imperiální úřady a náš popis je už rozeslán široko daleko.

Zvlášť se o to zasloužila tvá bývalá paní, vévodkyně z Parmy,“ dodal s pozdviženým obočím. „Takže existuje jediné místo, kde můžeme nerušeně pracovat, pokud chceme pokračovat v tom šíleném princově plánu: tady, ve městě, mezi milionem jeho obyvatel. V tomhle krysím doupěti máme lepší krytí a víc možností než jinde.“

Krista přikývla, ale bylo jí špatně a cítila se zesláblá. Hrozně ji bolel žaludek, ale když si na něj sáhla, připadal jí v pořádku. Zavrtěla hlavou a v tu chvíli si uvědomila, že tenhle pocit zná. *Dozvuky jeho*

síly. Musela jsem být skoro mrtvá. „Kde je Princ?“ zvýšila hlas a přejela pohledem z Alexandra na Gaia.

„Tady!“ vyhrkl Gaius a odhrnul závěs do ložnice. „Spí, ale má horečku.“

Krista se svezla ze stolu, chvíli nejistě stála a rychle oddechovala. Pak se pomalu vydala ke dveřím. Vyděsila se, když uviděla princův horečkou rozpálený obličej.

„Budeme potřebovat pomoc,“ prohlásila a začala po místnosti hledat nějaké sandály. „Půjdu do Asklepiova chrámu na Isla Tiberis a přivedu kněze. Vy dva sežeňte něco lepšího, než čím se tady krmíte a napájíte. Jděte na trh vedle cirku a kupte masový vývar, pomeranče a citróny, a jestli budou mít, tak čerstvý česnek.“

Gaius Julius a Alexandr si vyměnili pohledy, ale jen beze slova pokrčili rameny. Nijak nebude vadit, když na chvíli vypadnou.

# # #

„Aspoň, že jste naživu,“ řekla Anastásia de’Orelio, když vešla do pokoje.

Jusuf povstal, hluboce se uklonil a poodstoupil, aby si vévodkyně mohla sednout na jeho místo. Usmála se a její fialkové oči se na okamžik střetly s jeho. Posadila se a uhladila si tmavě zelené šaty tak, aby nikde netvořily záhyby. Drobná, světlovlasá dívenka se jako tichý stín postavila za vyřezávané opěradlo křesla. Jusuf se opřel o ozdobný dřevěný sloupek na stěně, který odděloval dvě fresky. Už dávno věděl, že o staré malby je neradno se opírat.

Nikos, zavrtaný v posteli pod těžkými přikrývkami, se pokusil kývnout na pozdrav. Obvazy na polovině hlavy skrývaly tržné rány, které utržil, když je spláchla lavina bahna a kamení. Jeho zdravé oko žhnulo hněvem. Nesnášel, když musel ležet v posteli. Jeho babička mu v mládí vždy říkala, že lidé v postelích umírají na nejrůznější nemoci; proto se jim kromě spánku a odpočinku vyhýbal jak mohl.

„Jsem naživu,“ zavrčel. „Taky díky tomuhle barbarovi. Muselo mu dát šílenou práci, vytáhnout mě z toho ohně!“

Anastásia se otočila a znovu se na Jusufa usmála, až se jí ve tvářích udělaly dolíčky. Dnes měla vlasy vyčesané vzhůru jako bouřkový mrak, propletené šňůrami perel a protknuté jehlicemi s

diamantovými hlavičkami. Díky tomu, a také díky skvěle padnoucímu korzetu, byla nejen okouzlující, ale cítila se i uvolněně. Pozornosti chazarského prince neuniklo decentně zvýrazněné poprsí a ladná křivka šíje. Také se usmál. Jeho protáhlý, obvykle zarputilý obličej na okamžik zazářil. Nikos v duchu zaúpěl. Už šest let pracoval v jejích „zvláštních“ oddílech. Začínal jako „dveřník“ a obvykle pracoval s páčidlem nebo beranidlem. Než byl vybrán k Thyatis, aby dohlédl, že se naučí řemeslu, byl na krátký čas velitelem oddílu. Vévodkyni vždy považoval za krásnou, ale jak jeho otec vždycky rád říkával, chuďasové nešlapou hrozny s urozenými. Jeho otec, ať mu Mithra požehná, byl moudrý muž.

Nikos si zdvořile odkašlal. „Má paní?“

Vévodkyně se otočila a našpulila rty tak, že to mohl vidět jen Nikos. Pak její oči ztvrdly. Když nasadila neutrální, obchodní výraz, Nikos pocítil velkou úlevu. „Takže tu mám seznam škod,“ řekla a stiskla plné rudé rty. „Zahynulo šestnáct mužů, samí veteráni, a jedna zničená budova,“ vévodkyně pozdvihla list papyru do světla dopadajícího oknem a vztyčila prst, „a to všechno díky něčemu, co vy popisujete jako *ignis dracorus*.“

„Ano, má paní,“ potvrdil Nikos a se značným úsilím se vymotal z přikrývek. S úlevou se opřel o stěnu. Zapomněl na bolest v ruce, noze, v boku, i na cukání v poraněné polovině obličeje. Čeká je práce. „Bylo to okřídlený stvoření dlouhý skoro sto stop, s náramným ocasem a plochou, trojúhelníkovou hlavou. Vylítlo to z hořícího domu. Hlídka u koní na svahu to viděla. Mělo to křídla jako netopýr; nesměj se mi, paní!“

Vévodkyně si zakryla ústa pěstěnou dlaní a lazurity, smaragdy a rubíny, osazené ve zlatých prstenech, se jí zatřpytily na prstech. Nehty měla nalakované lesní zelení, která se hodila k šatům. Usmála se, ale ihned se ovládla.

„Viděl jsem to na vlastní oči, paní. V domě musel být nějaký mocný čaroděj nebo černokněžník. Ať to byl kdokoli, odletěl s tím ohnivým drakem. Dostali jsme se tam jen trochu pozdě…“

„Ne,“ přerušil ho Jusuf a ignoroval přitom vévodkyni, která se chystala promluvit. Tváří jí přelétl zachvěv hněvu, ale vzápětí zmizel, jako by tam nikdy nebyl. „Byli jsme tam včas,“ pokračoval

Chazar hněvivým hlasem, „ale nedokázali jsme se dostat přes jejich strážce. Ta věc jim poskytla čas na útěk.“

„Aha, nestvůra,“ poznamenala vévodkyně.

„Víc než nestvůra,“ ozval se Nikos vehementně. „Vraždící stroj; něco z afrických džunglí nebo nejvzdálenějšího Východu. Ta stvůra žije zabíjením. Miluje to. Čekalo to na nás a mělo to radost z těch jatek.“

Vévodkyně přikývla. Ztráta pretoriánů byla těžkou ranou. Podařilo se jí získat je teprve nedávno, a teď byla většina z nich mrtvá. Mnula si kořen nosu a přemýšlela. „Kdyby… kdybyste se s tím měli setkat znovu, přemohli byste to? Když už víte, jak je to silné a rychlé?“

Nikos se podíval na Jusufa, který smutně zavrtěl hlavou. Ilyrian se ušklíbl. „Má paní, ta věc se vypořádala s dvaceti zkušenými a vycvičenými muži. Bylo to rychlejší než kdokoli, cokoli, s kým jsem kdy zkřížil čepel. I kdyby tu byla Thyatis… ta věc je strašlivá.“

Anastásia opět povytáhla obočí. „Poslali byste na to Thyatis?“ naklonila hlavu ke straně a pozorovala Nikose a Jusufa jako nilský čáp sledující tučnou žábu. „Když říkáte, že je z vás nejlepší.“

Nikos zrudl a otřel si pot z čela. Zvolna pokývl. „Sám proti tomu nemá nikdo šanci. Kdybychom to chtěli dostat, bude naší jedinou nadějí nějaká past, klec nebo lest… třeba zabít to ve spánku… nevím…“

„To necháme na jindy,“ přerušila ho Anastásia a natočila se tak, aby viděla na oba muže. „Nic jiného jste tam neviděli? Třeba našeho informátora?“

Jusuf zavrtěl hlavou.

„Ne, jenom oheň, bouři a mrtvoly. Jestli tam byl ještě někdo jiný, zmizel jako liška z kurníku.“

# # #

„Je mi líto, že jsem znovu málem způsobil tvou smrt,“ řekl Maxian Kristě. Seděla na pelesti jeho postele a on ji držel za ruku.

Krista se usmála a zavrtěla hlavou. Odhrnula mu vlasy z čela a přesvědčila se, jak to vypadá s teplotou. Zdálo se, že je to o něco

lepší. Ne sice úplně v pořádku, ale horečka už to nebyla a z nejhoršího byl pravděpodobně venku.

„Pro tentokrát ti odpustím, protože jsi mě vynesl ven.“

Znovu se usmála a pohladila ho po tváři, přestože srdce jí strachem divoce bušilo. Tady to bylo lepší než na Aventinu, kam je nejdříve zavedl Gaius. Na její naléhání si jeden z kněží-léčitelů z Asklepiova chrámu vzal peníze a přišel se podívat na pacienta. Zdálo se, že obtloustlého mužíka s krátkým, hustým vousem nijak nepřekvapilo, když uviděl popáleného patricije v tak bědné čtvrti. Však také vzal další těžký, zlatý aureus, který mu vtiskla do dlaně. Vévodkyně ji vždy učila, že dobré zlato dokáže zázraky i se zásadovými a zbožnými. Horečka ustoupila a jakmile princ nabyl vědomí, dokázal své uzdravení dokončit sám.

„Přihodilo se něco, zatímco jsem byl v horečkách?“ zeptal se stále ještě trochu zesláblým hlasem. „Jsou Gaius a Alexandr v pořádku?“

Krista naklonila hlavu na stranu a trochu se zamračila, protože otázce nerozuměla. „Jak to myslíš? Zdáli se být v pořádku, jen postupně vypadali unavenější. Jeden čas se skoro nedokázali zvednout, ale zase to přešlo.“

Princ přikývl a zkusil se posadit. Nešlo to. Položila mu dlaň na hruď a jemně ho zatlačila zpět na lůžko. Jejich útočiště se nyní nacházelo v jednom z mnoha domů, které ve městě patřily vévodkyni. Pokud se Krista pamatovala, nikdo tu nebyl více než rok. Dům stál za městskými hradbami, v cihlami dlážděné uličce na úbočí pahorku Ianiculum, na západ od Tibery. Sousedství se dalo označit jako „dobré“.

Dobré pro bordely, pokoutní spolky a domy různých podivínů, pomyslela si a v duchu se ušklíbla. Vzadu měl dům nádhernou zahradu, ze které byl krásný výhled na město za řekou. V noci to vypadalo jako galaxie složená z drahokamů. Pokud nebyla mlha, bylo odsud vidět na chrámy Kapitolu a Forum Romanum. Bylo zde také dost místa, takže sem mohli přijít i Valaši, kteří se dosud skrývali na smetištích jižně od města. *A také tu je skvělá koupel s nádherně horkou vodou…*

„Měl jsem strach, že na tom budou zle, když nebudu moci udržovat štít," řekl princ, když zase popadl dech. „A co ostatní?"

Krista zavrtěla hlavou. Cítila úlevu, že unikli, ale zároveň byla znechucena tím, že i jiným věcem se podařilo uniknout a mohou, svým způsobem, žít dál.

„Abdmachus se nedostal ven. Asi ho zavalil strop sklepení. Všichni sloužící, které jsem sehnala – perští zpěváci a ti zvláštně vonící nabatejští mniši – jsou také mrtví. My čtyři jsme se zachránili ve Stroji spolu s Valachy, kteří se v něm ukryli před bouří."

„A homunkulus?" zašeptal princ a pohledem sklouzl stranou. „Zachránil se Khiron?"

Krista rezignovaně pokrčila rameny. „Také jsem byla v bezvědomí, princi. Nevím, jestli se dostal do stroje, ale je tady. Dole ve sklepě. Spí nebo co to dělá, když má zavřené oči."

„A kde je Stroj?" staral se princ. „Je v pořádku?"

„Ano," odpověděla podrážděně. To se muži vždycky starají hlavně o své hračky? Copak je mu jedno, že ten starý Peršan, jeho přítel, je mrtev? „Díky Gaiovi nás stroj zanesl do bezpečí; daleko nad moře, kde nás nikdo nemohl spatřit. Ale potřebovali jsme nějaký úkryt, jídlo a čerstvé zprávy, takže s ním pak zamířil zpět k pobřeží. Teď je ukrytý v močálech jižně od Ostie, daleko od pobřežní cesty."

„Dobře," řekl princ a otočil se. Jeho myšlenky se opět vrátily k úkolu, který je čekal. „Přiveď mi Gaia a Makedonce. Musíme podniknout kroky k tomu, abychom mohli jednat bez rizika i odděleně."

Krista si povzdechla. Ani poslední události ho neodradily od jeho poslání. Svářil se v ní vztek s odporem a k tomu všemu měla pořád strach. Tiše poslouchala a dělala si poznámky na voskovou destičku. Přitom měla stále dojem, že princ dlí duchem někde jinde.

Poté sešla dolů po schodech, aby vyhledala oba mrtvé. Cestou dospěla k rozhodnutí, a v tu chvíli pocítila neobyčejnou lehkost, protože z ní spadly všechny obavy.

# # #

Galen, císař Východu, se zatvářil jako malý kluk, který na talíři objevil dušený chřest. „To se nedá jíst," prohlásil a odsunul stříbrný

tác. „Co jsi provedl s kuchaři, bratře? Nechal jsi je snad popravit a místo nich jsi do kuchyně vzal cvičené opice?“ Tác byl plný tenkých rybích filet v husté, oranžové omáčce.

Aurelian vzhlédl od svého tácu, který ještě před chvílí obsahoval stejný pokrm. Po vousech mu stékala omáčka. Zmateně povytáhl huňaté, rezavé obočí. „Nechutná ti?“ zeptal se plnými ústy. „Vždyť je to dobré, pěkně opepřené!“

„No právě,“ opáčil chladně Galen. „V tom je ta potíž. Jestli ta ryba byla někdy dobrá, veškerá její chuť se utopila v pepři, tymiánu a bazalce, takže teď se už nedá rozeznat. Necítím nic jiného než pepř, tymián a bazalku. Bratře, řekni prosím, že jsi nevyměnil palácové kuchaře, ale jenom jsi jim přikázal, aby uvařili právě tohle!“

Aurelian zavrtěl hlavou a pokynul jednomu ze sloužících, kteří postávali podél stěn jídelny. Černočerný Núbijec přiběhl a sebral tácy ze stolu. Císař a jeho bratr seděli v polokruhové místnosti, kterou nechal k Severově křídle paláce přistavět některý z „krátkodechých“ císařů, snad Decius nebo Filip, zvaný Arab. Její okna shlížela z výšky paláce na východní část Fóra a na řadu chrámů, která se plochým údolím táhla k monumentálnímu Koloseu. Dnes se Galen rozhodl, že povečeří zde, neboť okny neustále vál příjemný větřík a místo se nacházelo v relativní izolaci. Bylo to daleko od kuchyní a shonu paláce.

„Budeš to jíst?“ zeptal se Aurelian a žádostivě se zadíval na tác s rybou.

Císař nejistě pokrčil rameny a přisunul mu svou večeři. Vzdychl si, když viděl, s jakým zaujetím začíná Aurelian vyprazdňovat tác, a začal se rozhlížet po něčem dalším. Přisunul mu ještě plochou glazovanou mísu s medovými ořechovými závitky. Byl to zvláštní pocit, vrátit se sem, do paláce, který spíše připomínal obrovskou kancelář než domov. Domov, to byla stará vila v Narbu nebo letní sídlo v Cumae. Když se vydával na tažení do Persie, vůbec nemyslel na to, jak zde bude plynout život bez něho. Po návratu zjistil, že Aurelian, od přírody neklidný a uspěchaný, si všechno zařídil po svém. Sloužící, zvyklí na střídání císařů, se podřídili, a nyní bude Galen muset zase všechno přeorganizovat.

S Aurelianem teď nemělo význam se o něčem bavit, protože ten byl příliš zaměstnán likvidací medových rolek.

Strážný sedící u vchodových dveří náhle vstal a tiše hvízdl. Galen se zadíval na zvolna padající zrnka písku v hodinách na stole. Jak se dalo očekávat, vévodkyně dorazila téměř přesně. *Ani zrnko navíc, ani o zrnko míň.* Galen se snažil potlačit vrozenou nedůvěru, kterou k té ženě cítil, ale bylo to těžké. Velice těžké.

Dveře se otevřely a Anastásia vešla. Na večerní návštěvu císaře a jeho bratra se oblékla jednoduše: tradiční helénský chitón z matně bílého hedvábí. Drobné zlaté sandály měla ke kotníkům přivázány téměř neviditelnými lesklými šňůrkami. Tucet kroků od stolu se zastavila, poklekla a poklonila se. „Auguste Galene. Císaři Aureliane. Přeji vám vše dobré."

Její pečlivě upravené vlasy jako by spadaly na záda téměř samy od sebe. Galenovi to připadalo nějak povědomé. S úsměvem přešla svým kočičím způsobem ke křeslu na konci stolu. Sedla si, složila nohy pod sebe a vyňala dvě voskové destičky.

Císař zpod přivřených víček pozoroval modravý lesk na jejím zápěstí a hrdle. „Aha," usmál se konečně, neboť si vzpomněl, kde už podobné aranžmá šperků viděl. „Apollova Afrodité Anadyomene. Rafinované a velmi účinné, má paní de'Orelio."

Vévodkyně se na něho zářivě usmála a jejich oči se na okamžik setkaly. Vzápětí skromně sklopila řasy. Sepjala bělostné ruce, jako školačka přijímající pochvalu. „Máš pronikavý zrak, Auguste. Tvá chvála je pro mě poctou."

Galen pohlédl na bratra a byl také potěšen, neboť ten si narážky nevšiml. Nedal mu to nijak najevo. Chvilku si pohrával s myšlenkou trochu medvěda poškádlit, ale rozmyslel si to. Čekala je spousta práce a už bylo dost pozdě. „Co nám dnes přinášíš, má paní? Jsou nějaké novinky z Východu?"

Anastásia si položila tabulky na klín a otevřela je. Z opasku vytáhla rydlo a hrotem lehce přejížděla po svých poznámkách. „Auguste, mám začít výnosy obilí nebo intrikami na Východním dvoře?"

Galen se s povzdechem opřel. Tohle byl jeho denní chléb i v tuhle večerní hodinu.

# # #

„A nakonec,“ pokračovala Anastásia unaveně, „princezna Širin, poslední z domu Chrosoa Aparveze, vnučka zesnulého chazarského kagana Ziebila, je patrně někde se svými dětmi. Nedoneslo se mi nic o tom, můj pane, že by se vrátila do rodných stepí nad Kaspickým mořem, nebo že by na ni narazili agenti východního Úřadu pro barbary.“

Vévodkyně zavřela desky a pečlivě je položila na stůl. Klidně snesla Galenův pohled, neboť oba byli unaveni, a víc než na státní záležitosti mysleli na postel.

Galen si promnul oči a pokynul sloužícímu, aby přidal uhlí do ohřívače. Začínalo se ochlazovat. Afričan přiložil, zavřel okna a zatáhl závěsy. Když skončil, šťouchl Galen klimbajícího Aureliana vidličkou. „Vstávat, koníku. Ještě jsme neskončili. Je tu ještě jedna záležitost, má paní, která mě velice znepokojuje. A to záležitost našeho bratra…“

Pretorián u dveří vyskočil a jeho ruka sjela ke gladiu na opasku. V reakci na jeho rychlý pohyb Galen vstal, shodil plášť a uvolnil si pravou ruku. Aurelian se bez přemýšlení svezl z pohovky a s ostrým cvaknutím vytáhl z pochvy svůj jezdecký *spatha*, který celý večer ležel na podlaze pod pohovkou. Galen o něm samozřejmě věděl, ale jako vždy Aurelianovi bezmezně věřil. Anastásia zavřela ústa a seděla velmi tiše a klidně. Jen otočila rydlo v dlani.

Ozvalo se rázné zaťukání na dveře. Pretorián, už s gladiem v ruce, se pootočil, jak císař rozhodne.

Galen poodstoupil od stolu a přikývl. *Vrahové obvykle neťukají.*

Dveře se otevřely a vešel vyzáblý, vyčerpaně vyhlížející muž v plášti, s kápí a sešmajdaných hnědých botách. Stáhl si kápi a prsty si pročísl dlouhé, hnědé vlasy. Náhle se zarazil a nerozhodně hleděl na scénu před sebou.

„Omlouvám se, nevěděl jsem, že máte jednání,“ řekl Maxian překvapeně.

Galen tiše hvízdl a Aurelian prudce zarazil spatha do pochvy.

„Čuníku, zase jsi zmeškal večeři!“ ozval se dotčeně prostřední bratr.

Galen, který už měl na jazyku příkrá slova, je polkl a zklamaně si bratra změřil. „Nic nezmeškal!“ vyštěkl, „může si dát alespoň zákusek – jistě v něm nebude tolik pepře!“

Maxian pohlédl z jednoho bratra na druhého a kámen mu spadl ze srdce. Předtím si své obavy ani neuvědomoval a teď se úlevou nahlas rozesmál. Aurelian s plachým úsměvem obešel pohovku, zvedl ho a sevřel v drtivém objetí.

„Uf,“ hekl Maxian, protože to vypadalo, že mu popraskala všechna žebra. „Dej pozor. Jsem jen křehký člověk, ne jako ti tvoji ohromní koně!“

„To proto, že vždycky chodíš pozdě k večeři,“ prohlásil Aurelian, otočil se a usadil ho na okraj pohovky, blíže ke křeslu v němž seděla Anastásia.

Maxian se usmál na svého bratra, který připomínal ryšavého medvěda, a lehce se poklonil dámě. Anastásia chladně naznačila úsměv a opětovala úklonu, přestože se jí srdce při pohledu na mladíka prudce rozbušilo. Maxian se otočil na nejstaršího bratra a i jemu se poklonil. Galen mu namísto úklony vjel rukou do vlasů.

„Jsi hrozné děcko,“ řekl mrzutě, čímž napodobil jejich otce. „Měli jsme o tebe strach,“ pokračoval už svým hlasem. „Rád bych vzal zpět, co jsem řekl v táboře v Albánii.“

Maxian si stiskl spánky a přikývl. „I mě je to líto, Gale. Byl jsem strašně unavený a plný starostí.“

„No nic,“ odbyl to Galen mávnutím ruky. Posadil se a pokynul sloužícím za závěsy, aby donesli další jídlo. „Jsi už v pořádku?“

Maxian opět vypadal vyčerpaně. Krátký okamžik úlevy minul. Pohlédl na Aureliana a vévodkyni – doufal, že zastihne Galena samotného – ale přesto po chvilce promluvil. „Žiju.“ Hlavou se mu honily chmurné myšlenky. Chtěl Galenovi vysvětlit, co se až dosud událo a seznámit ho se svými plány. Ale to nemohl, dokud byli v místnosti Aurelian a Anastásia. To by zpečetilo jejich osud jako rána sekerou. „Ta záležitost, o které jsem mluvil… hovořil jsi o tom s někým?“ zeptal se Maxian a kradmo ukázal na vévodkyni a Aureliana.

Galen téměř neznatelně zavrtěl hlavou.

Maxian stiskl rty, aby naznačil, že o tom nesmí před nikým mluvit. „Tak tě prosím, Gale, ani to nedělej.“ Nejmladší princ se s ustaranou tváří obrátil na Aureliana a vévodkyni. „Nemějte mi to za zlé, přátelé. Nechci se vás nijak dotknout, ani vás urazit. Toto je velice choulostivá záležitost. Kdybych jen věděl, jak vám říci, co vím, a neohrozil vás, udělám to. Ale v tuto chvíli o tom smíme vědět jen já a Galen.“

Vždy zdvořilá vévodkyně s pochopením přikývla a doufala, že strach, který se jí zmocnil, na ní není znát. Díky tajemným Kristiným vzkazům z vily v kopcích se nejdříve rozhodla zosnovat přepad a poté důkladnou prohlídku sklepních prostor. Těla rozdrcená spadlými stropy a popálená žárem jasně dokazovala, že zde musela být použita černá magie. Tenhle mladík, do kterého ještě nedávno vkládala velké naděje, se zapletl nejen s dávnými nepřáteli státu, ale i s nelidskými silami. Pokud zvěsti nelžou, má on sám neobyčejné schopnosti. „Tajemství jsou křehká,“ pronesla klidně, přestože se jí potily ruce. „Na jejich zachovám opravdu často závisí životy. Auguste Galene, půjdu, a zanechám tě s tvým bratrem v míru. Je pozdě a čeká nás mnoho práce. Caesare Aureliane, doprovodíš mě, prosím, k nosítkům?“

Aurelian se s úšklebkem vztyčil a poklonil se. „Zajisté, urozená paní.“

Vévodkyně vstala, uklonila se zbylým dvěma bratrům, kteří stále seděli, a vyplula ze dveří. Její chitón za ní vířil jemný, lesklý prach. Aurelian kráčel za ní, palce zaháknuté za zdobený kožený opasek. Když odešli, Maxian se unaveně zhroutil v pohovce.

„Našel jsi zbraň, kterou jsi hledal?“ naklonil se k němu Galen, a pramen rovných vlasů mu sklouzl do čela. „Co se stalo, když jsi zmizel z tábora?“

Jako vždy šel přímo na věc. Maxian si prohrábl vlasy; za očima stále cítil tupou, škubavou bolest. „Myslel jsem, že ano… vrátil jsem se. Zkusil jsem ji použít… ale selhal jsem. Viděl jsi mě ve snu, když jsem se snažil zničit kletbu?“

Galen se zamyslel. Na něco si matně vzpomínal. *Na lodi… ano, jeho tvář na konci dlouhého, šedého tunelu.* „Myslím, že ano. Ale nic se potom nezměnilo.“

„Všechno zůstalo při starém,“ přitakal Maxian hořce. „Vystavil jsem sebe a ostatní strašnému nebezpečí, a pro nic. Je to nesmírně silné!“

Galen mu dal rukou znamení, neboť se vrátili sloužící. Když odešli, stůl se téměř prohýbal pod jídlem a pitím. Císař, který se zařekl, že bude stoicky střídmý, si vzal pouze misku čerstvých třešní zalitých hustou smetanou a medem. Maxian na jídlo chvilku bezvýrazně civěl, ale pak se do něho s vervou pustil. Galen ho s úsměvem sledoval; připomněl mu legendární apetit, kterým v mládí proslul jejich prostřední bratr. Po necelé hodině se Maxian se slastným funěním svalil na pohovku. „Skoro jsem zapomněl, jak chutná jídlo,“ prohlásil s pohledem upřeným na strop. „Vůbec nevím, co dál, bratře.“

„Nemohl bys to prostě nechat být? Nechat kletbu kletbou?“ zeptal se Galen a odložil prázdnou misku.

Maxian zavrtěl hlavou a znovu se posadil. „Ne, teď jsme nepřátelé. Abych přežil, byť daleko za hranicemi impéria, musím zvítězit.“ Udeřil se pěstí do kolene. „Vítězstvím se dá získat nesmírně mnoho!“

Galen si osušil ústa ubrouskem, zaklonil se a pozdvihl ruce. „Jsi stále mladý a máš spoustu času. Jsi schopen se ubránit dost dlouho, řekněme několik měsíců, abys měl čas přemýšlet a plánovat? Teď jsi unavený, nesoustředěný a jednáš ukvapeně. Seber síly a zkus to jinak.“

Maxian přikývl a hořce se usmál. „Jistě, jsem hrozně unavený. A jistě je tu nějaký jiný způsob…“

Galen vstal a nenápadně uvolnil poutko jistící dýku v pochvě. Jen pro jistotu. Obešel stůl a znovu zcuchal Maxianovi vlasy. Nejmladší princ vstal a objali se. Na okamžik si opřel hlavu o bratrovo rameno. Za chvilku uvolnil objetí a poodstoupil; už se zase ovládal. „Odjeď do letního sídla v Cumae,“ navrhl zadumaný Galen. „Teď tam nikdo není a je to tiché místo v ústraní. Jdi tam a odpočiň si daleko od města. A nezapomeň si s sebou vzít dobrého kuchaře! Pak se vrať a vymyslíme spolu nějaký plán.“

Maxian vzal s úsměvem svůj plášť. „Děkuji, bratře, udělám to. Odpočinek a čas k přemýšlení mají pro mě cenu zlata… je to královský dar.“

Galen úsměv opětoval, ale když se Maxian obrátil ke dveřím, byly jeho oči chladné a tvrdé. Pokud si nikdo nevšiml vyděšeného výrazu vévodkyně, tak on ano. Při všech bozích, jeho bratr byl nebezpečný, velice nebezpečný. Přestože se tomu vzpíral, věděl, že císař prostě nemůže vždy nést břímě za zbloudilého bratra. Galen doprovodil Maxiana chodbami paláce a na osvětleném nádvoří na severní straně pahorku mu popřál dobrou noc.

Mladík zmizel ve tmě a císař se za ním ještě chvíli zamyšleně díval.

# # #

„To je rouhání bohům i osudu,“ zamumlal Alexandr, když se s Gaiem Juliem opět plížili tmou. Jejich tuniky i pláště s kápěmi byly z černé látky. Gaius Julius jim oběma natřel tváře i ruce sazemi z lamp. Zvláštní potěšení mu způsobovalo, když saze vtíral do Alexandrových zlatavých kudrn. „Rušit duchy bibliotéky přináší smůlu.“

Gaius Julius se usmál a jeho zuby ve tmě zasvítily.

„To je právě ono, příteli. Podle tradice je všechno, co tu je, tvé. Takže tě může uklidnit, že si vlastně bereš, co ti bylo ukradeno. Řím tě připravil o dědictví, a ty si je bereš zpět!“

V šeru u dveří se pohyboval ještě jeden stín. Homunkulus chladnými prsty ohmatával zámky a hledal nejslabší místo. Otočil se a Alexandr uviděl jeho světélkující plazí oči. Pocítil záchvěv strachu dávno zasunutého hluboko do podvědomí.

„Tady,“ řeklo to hrobovým hlasem. Gaius Julius popošel ke dveřím vestibulu, rozhlíželo se ztemnělou, opuštěnou uličkou. Kolem se v bledém světle měsíce zdvíhaly budovy Fóra. Vchod byl obrácen k masivní zdi, která oddělovala vznosná sloupořadí a chrámy Fóra od zapáchajících brlohů Subury na severní straně. Protipožární zeď byla sto stop vysoká, téměř míli dlouhá a na straně Fóra obložená nepříliš kvalitním travertinem. U její paty, skryta za rozlehlým chrámem Míru, se schovávala nevýrazná čtvercová budova. Gaius, Alexandr a

Khiron se nacházeli u zadních dveří z masivních dubových fošen pospojovaných železnými pásky.

„Jen tiše, tiše," zašeptal Gaius. Ozvalo se zachrastění a vyskočil plamínek zakryté olejové lampy. Říman s ní postupně posvítil na zámek a celé dveře. Khironova šedá, flekatá ruka ukazovala na větší ze zámků. Zdála se průhledná, pod kůží bylo téměř vidět šlachy a svaly. „Času máme dost, ale nemůžeme si dovolit žádný hluk. Občas tu v ulicích hlídají édilové."

Alexandra se na okamžik zmocnila neblahá předtucha. Téměř se rozesmál; vždyť jsou to jen dveře. Sice pořádné, ale není to jako stát tváří v tvář po zuby ozbrojenému protivníkovi. Přesto přejel rukou po jílci meče, který koupil poblíž řeky. Starý Říman se mu smál, že je na něho čepel příliš dlouhá. Alexandr si ho nevšímal, protože měl v dobré paměti divokou bitvu v prudkém lijáku, kdy jeho život málem ukončil právě takový meč ve chvíli, kdy se snažil zvednout z vazkého rezavého bahna. Mladík vzpomínku zaplašil; byla to přeci jenom velmi vzdálená minulost.

„Teď," sykl Gaius Julius, když se ujistil, že je ulička prázdná.

Khiron napjal svaly a zasekl okovaný ukazovák do stářím zčernalého dubu nad zámkem. Dřevo skřípělo a Khiron uchopil druhou rukou zámek. Odporné skřípění sílilo; Alexandr bolestivě zkřivil obličej a zacpal si uši. Starý Říman poplašeně přešlapoval z nohy na nohu. Khiron si ho nevšímal a pokračoval ve vylamování zámku. Zapraštělo to, pak něco ostře prásklo a zámek byl venku. „Tady," podal homunkulus zbytky zámku Gaiovi, „dveře jsou otevřené." Pak sáhl do díry po zámku a nedbaje ostrých třísek a trčících hřebů, prudce odsunul vnitřní závoru.

„To bylo přímo ztělesnění ticha," zabrblal Gaius když strčil do dveří a pozdvihl lucernu. V místnosti byla tma a vanul z ní pach staroby. Alexandr pokrčil nos, ale přesto nakukoval dovnitř. V tlumeném světle zakryté lucerny uviděl řady a řady polic s tisíci přihrádek. Každá byla zaplněna zaprášenými svitky a knihami.

„Áách," vydechl Gaius, když vešel dovnitř. „Tohle je učiněný poklad. A to je jenom zlomek. Pojďte rychle. Musíme projít přízemím a pak nahoru po schodech, tam to je. Khiron se mnou, Alexandr bude hlídat."

Alexandr se zašklebil a chvilku v něm sváděla boj pýcha s úlevou nad tím, že nebude muset znesvětit posvátnou půdu knihovny. *No tak, Gaius přece ví, kde ty knihy jsou a Khiron unese hodně.* Podceňování mu stále hýbalo žlučí, ale rozhodl se, že alespoň prozatím trpělivě počká. Už dlouho nedržel hlídku. Sám pro sebe se usmál, neboť si pod vysokou klenbou vstupní haly uvědomil, že se mu podařilo obejít úradek bohů.

Vysoký věk jsem vyměnil za slávu, a přesto jsem zde, mladý, a možná i nesmrtelný! Málem se rozesmál, ale připomněl si svou povinnost, ovládl se a tiše hleděl do tmy.

# # #

Anastásia si promnula unavené oči. S povzdechem odložila hlášení svého agenta v Aquilei. Návrat císaře jí situaci nijak neulehčil, neboť ho bylo třeba popohnat v řešení tisíce a jedné drobné záležitosti, které se navršily v době jeho nepřítomnosti. Zamyšleně hleděla oknem k horám na východě, kde pomalu začínalo svítat. Město ještě spalo, ale ona stále ještě neokusila příjemnou měkkost lůžka. Betia dávno spala pod dekou na pohovce u okna. Anastásia ztuhle vstala, cítila, jak se jí noční chlad usadil v kostech. Vzala z opěradla křesla pletený šál a přehodila si ho přes ramena. Dům byl tichý, ani kuchaři v kuchyni ještě nezačali cinkat nádobím.

Brzy všichni vstanou a dům ožije hudbou, hlukem a štěbetáním služek. Tiše zavřela dveře do pracovny a nechala Betii spát. Dlažba na chodbě byla studená, ale už ani neměla sílu obout si sandály. Sešla o patro níž a jako bílý duch procházela zšeřelým domem, kolem pokojů v nichž spal Jusuf a ostatní Chazaři. Jejich hlasité chrápání pronikalo až na chodbu. Neubránila se úsměvu. U dětského pokoje se zastavila a otevřela dveře. Všechny děti ležely na posteli jako pochrupující hromada rukou, nohou a vlasů.

Jsou tak krásné, pomyslela si a tváří se jí rozlil upřímný úsměv. *Musí mít úžasnou matku.*

V kuchyni byla skoro tma, ale v troubě ještě žhnuli uhlíky. Sehnula se a zapálila kousek hubky.

Rozžhnula lucernu nad porcovacím stolem a zívla. Tyhle dlouhé noci ji ničily, za Aurelianovy vlády trochu zlenivěla. Nebyl na ni tak

náročný jako Galen; bez řečí a námitek přijímal, co mu předkládala. *Bylo toho na něho moc*, přemítala, když nalévala víno do měděného poháru. *Na takové břemeno nebyl připraven.*

Přestože si tentokrát prostřední bratr nevedl špatně, až nastane čas, aby doopravdy převzal císařský purpur, bude to i její boj.

Prohrabávala truhly a košíky, zavěšené na hácích nad stoly, až našla pár hrušek a kousek ještě neplesnivého chleba. *Co by asi kuchaři řekli, kdyby věděli, že se jim v tuhle hodinu hrabu v kuchyni?* V chladící nádobě u zadních dveří bylo ještě nějaké máslo. Zabalila si snídani do ubrousku a vracela se nahoru. Teď se jí schody zdály mnohem příkřejší než předešlé noci. To měla ještě nervy napjaté k prasknutí z hrůzy, která se jí zmocnila, když se Maxian zjevil v císařově jídelně. „Když si pomyslím, že jsem ho ještě před rokem považovala za milého mladíka…“ uklouzlo jí nahlas.

Na vrcholu schodiště se otočila, protože ze vstupní haly se k ní donesla ozvěna tichého zaťukání. S rukou na zábradlí se zastavila. Slyšela kroky svých stráží, zesílené odrazy od mramorové podlahy, a lupnutí zátky vytažené z kukátka hlavních dveří. Naklonila hlavu a naslouchala.

Ozvaly se hlasy a vzápětí se dveře otevřely. Anastásia začala scházet dolů. Ve vstupní hale našla tři rozespalé strážné a nervózního snědého mladíka. Vévodkyně se zamračila, ale všimla si, že dva strážní už tasili zbraně a třetí zajistil vchodové dveře.

„Kdo jsi, chlapče, a co tě v tuto hodinu přivádí do mého domu?“

Mladý barbar vzhlédl a jí přeběhl mráz po zádech. Jeho oči se zdály ohromné a světélkovaly. Když zamrkal, bylo všechno zase normální. Měl dlouhé, černé, rozcuchané vlasy, které se ve světle luceren zvláštně leskly. Oblečen byl do vyšívaného kabátce, pod kterým měl tenkou, bílou bavlněnou halenu. Byl bos, ale zdálo se, že mu chlad nevadí. Nohy schovával v hrubých kalhotách, oblíbených mezi Góty a Germány.

„Jmenuji se Anatol,“ odpověděl. „Přináším vzkaz od naší paní Kristy. Uložila mi, abych si pospíšil. Musím být zpět, než si někdo všimne, že jsem pryč.“

Jakmile promluvil, bylo jí jasné, že musí být velice mladý, snad třináct. Bleskově promyslela alespoň tucet odpovědí, a zvolila tu

nejednodušší. Jak je to s *paní Kristou* si zjistí až později. Vzala ho za ruku. „Nebudeme tě zdržovat. Jakou neseš zprávu?“

Anatol nervózně sklonil hlavu, vytáhl kousek pergamenu a vtiskl jí ho do dlaně. Ucítila ostré, dlouhé, špičaté nehty. S úsměvem mu pohlédla do očí a sklonila se k němu. „Vyřiď paní Kristě, že na ni často myslím a že mi schází její společnost.“ Lehce kývla na strážné. „Otevřete a pusťte ho. Musí si pospíšit.“

„Děkuji ti, urozená paní.“ Jako černý úhoř se prosmekl dveřmi a byl pryč. Slyšela jen vzdalující se tiché pleskání chodidel. Anastásia se odvrátila od dveří a rozmotala pergamen. Opět se jí zmocnilo neblahé tušení a nejasný strach.

Má paní, stálo tam energickým, hranatým písmem, jaké Krista ráda používala, *jsem s princem, který se vrátil do města. Brzy odjedeme na jih. Říká, že do Cumae, ale nevěřím mu. Je nebezpečný, jednej opatrně, neboť má mocné služebníky. Nevzdá se svého záměru.*

KONSTANTINOPOL

S květinovým věncem na hlavě se Nicholas prodíral davem. Hluk se valil konstantinopolským Fórem jako mořský příboj. Nikdy v životě neviděl tolik lidí pohromadě.

Chování davu; jeho ztřeštěná bujará nálada a uvolněnost, bylo nakažlivé a prostupovalo jím jako dobré víno. Snědý Vladimir, který neměl daleko k záchvatu smíchu, se tlačil za ním. Severan měl na ramenou plavovlasou dívku. Svírala ho stehny a štíhlé nohy měla zaklesnuté v jeho podpaží. Smála se, po bradě jí stékalo víno a promáčelo halenu. Také Nicholas měl dívku; šla za ním, tiskla se mu na záda a rukama svírala jeho opasek. Dav se kolem nich dmul jako divoký příliv a strhával je stranou od sloupořadí lemujícího Fórum.

Nicholas se ohlédl přes rameno a zachytil Vladimirův pohled. Severan s gustem svíral hladká stehna plavovlásky. Nicholas trhl hlavou a něco zakřičel. Vladimir jen bezhlesně artikuloval: *neslyším tě!* Hluk dmoucí se ve vlnách všechno přehlušoval. Někde na druhé

straně Fóra pochodovali vítězní vojáci v lesklé zbroji a se vztyčenými hlavami. Ve slunci se třpytily hroty kopí.

I bohové shlíželi laskavě na tento den. Jižní vítr odvál z oblohy pochmurná zimní mračna a od hradeb města odehnal kouř ohňů avarských obléhatelů. Slunce zalévalo rozzářené město teplem a všichni obyvatelé si v ulicích užívali oslav jaké nikdo nepamatoval. Císař v plném majestátu a ověnčen vítězstvím měl do města vstoupit už dnes, aby ho občané uvítali nespoutaným veselím. Armáda, unavená válkou, ale obtěžkaná kořistí, se už tři dny vyloďovala. Přesto městská správa přemlouvala císaře, aby s příjezdem nespěchal a vyčkal, než bude všechno náležitě připraveno.

Nyní byl zde a město ho vítalo s otevřenou náručí.

Nicholas se tlačil kolem těžkého povozu s džbány vína. Obchodník v zadní části vozu je prodával se slevou a lidé si je podávali nad hlavami, dokud nedorazily k zákazníkovi. Vzduchem létaly lesklé denáry. Dva opálení chlapci, kteří upocenému a zarudlému obchodníkovi pomáhali, měli co dělat, aby je všechny pochytali. Nicholas se konečně dostal ke zdi, na které byla vymalována značka krejčího. Otočil se a popadl svou rusovlásku. Usmála se na něho a něco říkala. Nicholas se také usmál a jen pokrčil rameny, že nerozumí. Přes halas tisíců lidí, kteří dávali najevo dlouho potlačovanou radost z vítězství, nedokázal rozlišit jediné slovo. Místo toho ji pevně stiskl a políbil. Na hrudi cítil její pevná, kulatá ňadra. Zajela mu rukama do vlasů a přitáhla k sobě, jako by ho chtěla celého vysát.

Vladimir do něho vrazil a přitiskl mu ústa na ucho. „Tahle tvrdí, že bydlí kousek odsud!“ Seveřan musel řvát z plných plic.

Nicholas přikývl. V té chvíli už měl ruce pod dívčinou tunikou.

Vladimir se otočil, plavovláska ukazovala dopředu ulicí a jako praporem mávala měchem s vínem.

Nicholas je neochotně následoval. Strčil zrzku před sebe, ale dlaně měl stále na jejím bříšku. Krok za krokem se protlačovali davem.

Z balkonů nad nimi padala oblaka květin a drobných kousků barevného papíru. Zvonily zvony, duněly gongy, vřeštěly trouby a polnice.

# # #

„Můj pane, prosím, musíš jít a uvítat zástupy. Musíš obětovat býka, bohové se dívají.“

Heraklius sebou trhl, když uviděl oválný obličej kněze Bona a svezl se do druhého rohu nosítek. I tento jednoduchý pohyb mu vehnal do očí slzy bolesti. Proutěnými stěnami zdobenými množstvím zlata dovnitř pronikal burácivý hluk ohromného shromáždění. Přestože do města vstoupil v uzavřených nosítkách, které na velké plošině neslo dvacet jeho gardistů, věděl, že Fórum je plné lidí. Myšlenka na to, že by měl vyjít ven, opět snášet tu strašnou bolest v nohách a zdrcující slabost, ho dohánělа k šílenství. Císař Východu se zakousl do ruky, aby nezačal řvát hrůzou a vzteky nad svou bezmocností. Ruku už brázdilo mnoho jizev.

„Autokratore,“ Rufiova strohá, zjizvená tvář vystřídala ustaranou tvář kněze. Centurion už byl zvyklý, protože jen silou vůle se mu podařilo převézt císaře z Cilicie přes vysokohorské průsmyky. „Budu po tvém boku, stejně jako věrná stráž. Dáme pozor, abys neupadl.“

Centurion se tvářil neoblomně. Byla to výzva. Heraklius jen stěží zadržoval pláč; hrůza z bolesti ho zcela ochromovala. Tento den mohl být největším ze všech jeho dnů, měl být zadostiučiněním za roky strádání a bojů, které následovaly po svržení toho šílence Phocase. Namísto aby přijímal pocty, skrývá se v nosítkách a bojí se vyjít na slunce. A i když si to nechce připustit, bojí se ukázat Bonovi nebo komukoli jinému. Jeho tělo od pasu dolů zachvátil zhoubný otok. Chůze je utrpením a snese na sobě pouze tu nejjemnější tkaninu. Nohy připomínají dvě opuchlé, zkažené klobásy a jsou jen parodií svalnatých končetin jeho mládí.

Ale tohle je den všech dnů, honilo se mu zběsile hlavou. *Toto je triumf, jakého nedosáhl žádný římský císař!*

Po staletích bojů je Persie poražena. Toto je můj den! Můj požehnaný den!

Rufio v duchu zaklel, sklonil se do nosítek a vsunul císaři pod záda svalnatou paži. Heraklius vykřikl a centurion ho s kamennou tváří vytáhl ven z nosítek. Slunce se klonilo k západu a jeho šikmé paprsky dopadaly do rozlehlého chrámového atria a nutily císaře přimhouřit oči. Po obvodu se tyčily majestátní mramorové sloupy

obložené zlatem. Stáli u schodiště chrámu Nepřemožitelného Slunce, který kdysi býval zasvěcen Diovi. Před nimi se po obou stranách táhly mramorové arkády, mezi nimiž ležela čtvercová stavba chrámu. Božský disk se třpytil v odpoledních paprscích. Za řadami těžkooděnců se neslyšně tlačily tisíce velmožů, kněžích a vyslanců kmenů a národů.

Heraklius došlápl a zatnul zuby bolestí. Od nosítek u vchodu do chrámu k zářivému mramorovému oltáři pod slunečným diskem to bylo sto dvacet stop. Až k němu se táhl hustý rudý koberec vyšívaný po okrajích zlatem. Se strážemi za zády udělal krok, Rufiovu ocelově pevnou levici cítil v podpaží. Opřel se o ni a snažil se na ni přenést co největší váhu. Přesto byla bolest téměř k nevydržení. Udělal další krok, aniž by vůbec vnímal měkký povrch hebkého koberce. Oči se mu zalily slzami a po tvářích začaly stékat tenké stružky. *Tohle je můj den!* Burácelo mu v hlavě, když se snažil něčím přehlušit bolest. *Můj den!*

Udělal další krok.

# # #

Žena zahalená v černém hedvábném závoji stála na vrcholu malého chrámu Hekaté Vítězné a shlížela na rušný dav pod sebou. Slunce pálilo a zlatilo její bohatý šedočerný šat, přesto cítila něco jako povznesené veselí. Následovníci *a'ha-tri'tsu* zaplňovali starou Akropoli i prostory a okolí chrámů nových bohů, ale jí si vysoko nahoře nikdo nevšiml. Splývala se sochami bohyně, které lemovaly atiku střechy chrámu, a tiše sledovala obřady.

Hluk davů plnících ulice ji vzbudil a přivolal na jediné místo, které z dob jejího mládí ještě uvnitř městských hradeb zbývalo. Hleděla dolů a cítila bolestivou agónii krále smrtelníků belhajícího se k oltáři. Usmála se, protože cítila chorobu i jed v jeho těle. Zastínila si oči a přemítala, který z jeho sloužících na něho vztáhl ruku. Kdo nakapal zlatavou tinkturu do vína nebo nasypal lesklé bílé krystalky do jídla? I na tuto vzdálenost ostře cítila pach jeho strachu.

Je prokletý, pomyslela si a pocítila mírné uspokojení. *Další, kdo brzy opustí své dočasné místo v Kole.*

Temná paní se otočila a splynula se stíny za půvabnými sochami bohyně. V bleděmodrých očích se jí zablesklo a pousmála se. Ulice jsou plné a jakmile se setmí, bude dobrý lov. Mezi ostrými, bílými zuby se mihla špička růžového jazyka. Celým tělem pociťovala bolest, ale věděla, že se jí zbaví s prvním záchvěvem strachu umírajícího smrtelníka. Jako duch minula sochy a vstoupila na schodiště vedoucí do hlavní chrámové lodi a dál do sklepení pod chrámem Hekaté.

# # #

Nicholas se potácel chodbou a hlava mu třeštila z přemíry vína. V pokoji s balkónem zatím pochrupovala zničená zrzka, natažená v posteli mezi zpřeházenými polštáři a prostěradly. Když došel k hrubě ohoblovaným dveřím, musel chvíli tápat, než našel tu správnou stranu. Když ji konečně našel, otevřel a vyšel na schodiště. Byl to laciný, třípatrový dům z nekvalitních cihel a ledabyle přitesaných trámů a prken, poblíž severního okraje Hipodromu. Nebyla to nijak elegantní čtvrť, ale kde jinde by se mohly ubytovat dvě atraktivní švadleny, aniž by z toho nebyly klepy?

Příjemně unaven se motal dolů po schodech a vzpomínal na hebkou, potem vlhkou dívčinu pokožku a doteky jejích úst. Po čichu našel toalety v přízemí a aniž by si ve tmě urazil hlavu, prošel nízkými dveřmi. Odhrnul těžký závěs visící na měděných kroužcích navlečených na tyči a vstoupil do prostoru, kde měl po levici záchody a po pravici koupelnu. Odtud se ozývalo podivné skučení. Otočil se a zatápal po jílci meče.

Nic nenahmatal: *Brunhilda* visela v pochvě na vyřezávaném sloupku postele. Na rty se mu drala kletba, ale náhle se zarazil a vytřeštil oči.

Vladimir, jen v bederní roušce, se v koupelně nakláněl nad nehybným tělem plavovlásky. V mihotavém světle noční lampičky v chodbičce byla její pleť voskově bílá. Nicholas překvapeně sykl a uskočil zpět. Vladimir se otočil a v jeho velkých tmavých očích se odrazilo světlo lucerny. Ruce a hruď měl potřísněné krví. Dívka ležela polovinou těla ve velké kamenné vaně, vlasy se jí vznášely ve vodě a na hrdle zela krvavá rána.

Vladimir zamrkal a tiše zavrčel. Nicholas vyděšeně sledoval, jak si otřel sraženou krev z úst a bělostných zubů. V nejasném světle se zdálo, že jeho velká, protáhlá hlava i šlachovité tělo jsou místy porostlé srstí. Dokonce i jeho ruce se zdály být podivně pokroucené.

„Vlade?“ Nicholas hmatal po dveřích za sebou. Jeho mozek, otupený vínem a únavou, nemohl najít správná slova. „Co se stalo?“

Vladimir zatřepal hlavou, rozhlédl se a zdálo se, že si začíná vzpomínat. Nejistě se opřel o dveřní zárubeň. „Kde to jsem? Byla tu nějaká žena, co měla vlasy jako bílé zlato…“

Nicholas vychrlil dlouhou sprostou kletbu. Znal ji od jednoho římského námořního kapitána, který ji použil ve chvíli, kdy se u pobřeží Batávie na jeho neohrabanou obchodní loď vrhly štíhlé veslice Skandinávců. Přistoupil k Vladovi a popadl ho za ruku. „Musíme odtud!“

Vladimir zmateně přikývl, ale ihned ho následoval. Stejně jako Nicholas, i on bral schody po dvou a po třech. Žoldnéř horečně uvažoval, jak se dostat z téhle šlamastyky. *Máme jedinou možnost,* blesklo mu hlavou, když prudce zabrzdil u dveří, za kterými spala zrzka, *vypadnout do noci a doufat, že tahle je příliš opilá na to, než aby si pamatovala, jak vypadáme.*

Z vedlejší postele strhl Vladimirovy kalhoty a hodil mu je. „Oblíkej se, nemáme čas!“

Vladimir tupě přikývl, ale hned si je začal natahovat. Zrzka naštěstí stále tvrdě spala. Z Vladimira odkapávala krev a zanechávala na podlaze drobné, rudé skvrny.

# # #

„Vypadněte!“ zaječel Heraklius a mrštil po kněži porfyrovou vázu. Paže měl stále ještě silné, takže svatý muž jen tak tak uhnul a váza se roztříštila o stěnu těsně vedle dveří. Císař se rozhlížel po dalším vhodném předmětu. Ostatní kněží, kteří se odvážili vejít, prchli, jakmile jim byl zřejmý jeho záměr. V císařských komnatách bylo šero. Všechna světla zadusil nebo vyházel, kromě jediné, poblikávající svíce. Ve tmě neviděl na své nohy, ani na nechutně zduřelou spodní část těla. Když ležel potmě a v klidu, mohl si namlouvat, že je opět zdráv a v pořádku. Se slzami v očích se svalil

na postel a vytáhl nahoru bezmocné nohy. Skřípěl zuby, protože jenom ulehnout do hedvábných podušek mu způsobovalo strašná muka a bodavou bolest v břiše. Přerývaně supěl, ale podařilo se mu obrátit.

Nebesa postele nad ním visela jako šedý stín. Věděl, že jsou ušita z nebesky blankytného sametu, ale nyní je vnímal jen jako těžkou, šedou hmotu nad sebou. Z chodby sem doléhaly vzrušené, ostré hlasy. To se hádali jeho rádci. Císař se snažil posadit, neboť hlasy zněly nesouhlasně a mnohdy odmítavě. Jeho družinu držela pohromadě pouze jeho vůle, ale nyní vazby držící stát asi začnou slábnout.

V noze ho zabolelo tak, že chvíli nemohl popadnout dech. Celým tělem mu prolétla vlna bolesti. Padl mezi polštáře, do tišivé temnoty.

Po chvíli hlasy utichly a vzdálily se. Císař spal; jedině sny a představy ho na čas dokázaly zbavit strachu a bolesti.

„Můj pane?“ Heraklius pozdvihl hlavu. Byl to Rufio, jediný kdo z něho neměl strach, snad ještě vyjma bratra Theodora. Na zjizvený centurionův obličej nebyl pěkný pohled. Nesl polozakrytou olejovou lucernu a v jejím světle vypadal hrozivě. „Můj pane, venku čeká císařovna Martina. Přeje si tě vidět. Mám ji pustit dovnitř?“

„Ne!“ vykřikl Heraklius bez přemýšlení. Měl strach a nesmírně se styděl. „Ne, dobrý Rufio. Pošli ji pryč. Řekni jí, že ji navštívím jakmile tahle… nákaza pomine. Nech mě ještě chvíli spát. Navštívím ji ráno, určitě.“

Heraklius věděl, že neovládá příliš svůj hlas a to, co z něho vychází se podobá spíše kňučení. Ještě víc se za to nenáviděl. Pokud si toho Rufio všiml, nedal na sobě nic znát. Jen se odvrátil, vzal lucernu a odešel. Opět nastala chladná, příjemná tma a Heraklius znovu našel útočiště ve snech.

# # #

Nicholas seděl na okraji postele, kus plátna přes kolena a na něm položenou *Brunhildu*, v jedné ruce brousek, ve druhé olej. Zatímco brousil meč, naslouchal a jedním okem sledoval muže před sebou.

„Stalo se to – všem lidem z našeho národa – když hlad začal být příliš velký. Víš, bolest může způsobit cokoli.“ Vladimir mluvil tiše a

hlas se mu chvěl studem. Seveřan seděl na své posteli. Nicholas nedůvěřoval tmě, proto na malém stolku mezi nimi zapálil všechny svíčky, které našel. Stály tam jako malý les hvězd. Jejich sladký, medem provoněný kouř stoupal v kotoučích ke stropu. Kdykoli jindy by na noc otevřel okenice dokořán, ale dnes to neudělal. Stále měl před očima mrtvou dívku ve vaně. Dnes byly dveře na zámek a okenice na závory.

„Nečekal jsem, že se to stane tady… ale vypil jsem moc vína. Mrzí mě to, příteli."

Nicholas, stále ve střehu, vzhlédl. Vladimir ze sebe smyl rudé skvrny ve veřejné fontáně. Lidé tančící v ulicích si ho nevšímali, protože vypadal jako jeden z mnoha, kteří u fontán zaháněli kocovinu. „Když ten hlad přijde," odsekával slova, „můžeš si vybrat, koho napadneš? Dokážeš utišit žízeň, než se přestaneš úplně ovládat? Můžeš se napít jen trochu?"

Vladimir svěsil hlavu a skryl tvář do dlaní. „Ano. Mohl bych… zkoušel jsem to ovládnout vůlí. Někteří z nás, říká se jim *rashkashutra*, to dovedou. Jsou našimi mudrci a vojevůdci. Umějí to ovládnout. Myslel jsem, že to zvládnu… je…" Seveřan zmlkl a hledal vhodná slova. Nicholas ucítil, jako by se ve vzduchu něco náhle změnilo a pootočil se.

„Je nebezpečné lovit zde bez mého svolení," zašeptal sytý hlas a vzduch naplnil pach mrtvých květin a čerstvě zryté hlíny.

Když zaslechl skřípění zavíraných dveří, Nicholas ztuhl. Něco starého, chladného a velice vzteklého stálo za ním. *Brunhilda* se mu v ruce zachvěla a vydala téměř neslyšitelný žalostný tón. Jen silou vůle potlačil ochromující strach a s pozdvihnutým mečem se otočil a vstal.

Na prahu stála žena, jejíž tvář připomínala odraz měsíce na vodní hladině. Zachytil pohled očí tak modrých, že byly téměř bílé, a pocítil nápor její vůle. Ukročil mezi ženu a Vladimira, *Brunhilda* v jeho rukách tiše zpívala. Podél ostří trpasličí čepele se chvěla bledá záře. Žena vkročila do místnosti, štíhlou rukou svírala kostěnou hůl vysokou jako Varjag. Její náramky tiše cinkaly. Nicholas se nehýbal. V zádech cítil Vladimirův strach jako žár sálající z pece.

„Jaký to pohled,“ zapředla tiše. „Následovník *ahatritsu* brání vraha, který si vzal smrtelnou dívku bez mého svolení. Odstup, muži, neboť ho zasáhne má spravedlnost.“

„Ne,“ procedil Nicholas mezi stisknutými zuby. Měl příšerný strach a při pohledu do bílých očí cítil téměř nezvládnutelnou touhu utéct. Jen chvění *Brunhildy* ho drželo na místě. „Je to můj přítel a vděčím mu za život. Nedostaneš ho.“

„Ze ne?“ Žena ho začala obcházet zprava, tmavě rudé vlasy jí spadaly přes rameno jako proud prýštící krve. Vlnící se, zdánlivě černý plášť, zeleně pableskoval. Vlasy měla propletené jemnými stříbrnými síťkami a na krku se rudě leskly rubíny. „Měl bys lépe přijímat mě i mou spravedlnost. *K’shapácara* nejsou známi tím, že by byli zvlášť milosrdní k dětem dne.“

„Neloví v tvém hájemství,“ namítl Nicholas a zběsile přemýšlel, co dál, „bylo to jen z nouze.“

„Což neumí mluvit sám za sebe?“ Žena přistoupila blíž a Nicholas cítil, jak ho ledový strach zaplavuje jako stoupající příliv. „Proč se za tebou skrývá, muži?“

„Mohu mluvit za sebe,“ ozval se rozechvělý hlas. „Prosím tě o shovívavost, *bidalak’sha-virazh’oi*, bolest byla tak velká! Nechtěl jsem vstoupit na tvé území!“

Žena se zastavila, usmála se a ve světle svíc se zaleskly pravidelné, bílé zuby. Pak se zasmála a znělo to jako cinkání stříbrných rolniček. Nicholas cítil bolest pronikající do morku kostí a někde ve vzpomínkách jako by se něco pohnulo. Nakrátko se ho zmocnila podivná touha, ale dokázal ji zapudit.

„Jsi zdvořilý,“ řekla. „Už dlouho se mnou žádný *dushkula* takhle nemluvil. Musím přiznat, že mi to lichotí. Ale znáš zákon. Bez mého svolení nesmíš lovit ani mezi těmi nejnižšími *a’ha-tri’tsu*. Cenou za tvou slabost je smrt.“

„Ne,“ ucedil tiše Nicholas. „Jen přese mě. Tento muž z hladu porušil tvůj zákon, ale stále je mým přítelem, a já ti ho nevydám.“

Žena ustoupila a zdánlivě vyrostla. „Příliš věříš tomu kousku železa, smrtelníku. Myslíš si snad, že nevládnu silou, která tě přemůže? Nevěříš, že mohu povolat svou smečku, aby tě roznesla v zubech?“

„Toho není třeba, vznešená paní. Ručím za něho. Dovol, ať ho odvedu z tohoto místa i z tohoto města. Už nikdy ti nezkříží cestu.“

Vladimir za ním stále seděl na zkřížených nohou a Nicholas cítil jeho vzrůstající napětí. Jeho oči se střetly s jejími a Nicholasovi se zdálo, jako by se celý svět roztočil a místnost se začala rozplývat a vzdalovat. Před ním se otevřela bílá a modrá jezera a na duši pocítil letmý dotek síly. *Brunhilda* kdesi v dálce divoce varovně ječela.

Žena vydechla překvapením, otočila se a její hůl klapla o cihlovou podlahu. „Dal jsi čestné slovo, smrtelníku. Hleď jej dodržet, neboť i když jsem stará, má trpělivost je malá.“ Náhle se změnila v temnou skvrnu a byla pryč. Dveře se zvolna zavřely.

Nicholas se otřásl a uvolnil křečovitě ztuhlé svaly. Přistoupil ke dveřím, přitlačil je a pečlivě zasunul petlici. Když se otočil, uviděl Vladimira stočeného do klubíčka na úzké posteli. „Jsi v pořádku?“ Připadalo mu, že jeho hlas přichází z veliké dálky.

Vladimir zakňoural, pomalu se natáhl, rozhlížel se a čichal do vzduchu. „Královna Surápa je pryč?“ zeptal se roztřeseným hlasem.

„Ano,“ odpověděl Nicholas a ztěžka dosedl na postel. „Prozatím.“

NEDALEKO MĚSTA GANZAK, SEVERNÍ PERSIE

Praporce Tu’čuehů na žerdích vetknutých do popelavě šedé hlíny v chladném větru ostře pleskaly. Arad stál na okraji terasovitého vrchu a přehlížel mělké údolí. Byla noc a měsíc visel nad obzorem; téměř se dotýkal vrcholků hor. Muž měl na sobě oděv, který mu daroval jeho pán; tuniku z černé vlny a krátký plášť s kapucí. Byl bos, přestože noc byla opravdu chladná. Zbytek sil, který mu zůstával, ho dokázal zahřát.

Z ledové temnoty k němu doléhalo mumlání mužů, cinkání koňských postrojů a skřípění kovu o kov. Pán Dahak se přišel podívat na pevnost svých nepřátel, ale činil tak obezřetně. Stál na vrcholu kopce, dvanáct kroků za Aradem, a tiše hovořil s velitelem barbarů Čchu-lo a perskými důstojníky. Arad si jich nevšímal a

vychutnával krátkou chvíli míru a samoty. Vystavoval se ledovému větru a snažil se ty vzácné okamžiky prožít beze zbytku.

Dole v údolí spali muži vyčerpaní celodenní prací. Na protější straně se od paty svahu až pod mohutné žulové převisy táhly trosky ohromné stavby. Kdysi se pyšnila vysokými střechami a stovkami malovaných mramorových sloupů. Když za ubývajícího večerního světla Arad poprvé vystoupal na návrší, dokázal rozeznat zbytky ohromného schodiště. Nyní všechno kryl příkrov noci. Arad dokázal vidět ve tmě – další ze zbytků jeho vůlí udržovaných schopností – a rozloha vypálené budovy ho ohromovala. Muži, kteří nyní spali dole v údolí, se celý den lopotili pod záštitou praporu se dvěma pávy – *senmuru* – aby obnovili některé části stavby a učinili je použitelnými.

Arad nechal svůj zrak vklouznout do druhé brány vidění a v tu chvíli se před ním zjevily snopy vířících, jiskřících světel a barevných vzorů, které označovaly tábor pod ním. Tlumená rudá patřila spícím mužům, koně a muly dřímající v ohradách vydávali příjemnou mosazně žlutou záři a záblesky syté žluti patřily mužům ve stráži. Viděl i šlehající purpurové plameny, patřící kněžím a kouzelníkům, kteří spali ve velkých stanech. Koutkem mysli byl schopen oddělit a spočítat jednotlivé symboly – byly tam víc něž čtyři tisíce dělníků a asi tři tisíce vojáků, kněží a ženistů. Arad zamrkal a neviditelné předivo vnitřního zraku opadlo.

Měsíc zmizel za horami a ještě více se ochladilo.

„Přijď ke mně, milovaný služebníku," přilétl s větrem drsný hlas.

Jakmile Aradovo vědomí pocítilo dotek vůle jeho pána, byl bezmocný. Otočil se a začal šplhat přes balvany a zakrslé hlodašové křoví na vrcholek kopce. V temnotě před sebou cítil svého pána, opírajícího se o žulový výběžek, jako žhnoucí bod absolutního chladu. Perští důstojníci a barbaři vypadali jako polostíny; jejich aura byla potlačena a zastíněna Dahakovou přítomností.

„Dobrý Arade," zapředl Dahak a jeho oči ve tmě žlutě žhnuly. „Hleděl jsi do údolí a viděl jsi muže, kteří se lopotili ve službách mých nepřátel, viděl jsi veliký dům, který se snažili opravit?"

„Ano, pane," odpověděl Arad poněkud nejistě a nezřetelně. Stále ještě dostatečně neovládal jazyk lidí z Východu. „V táboře je jich mnoho – mnoho vojáků, mnoho mocných kněží."

„Ano,“ přisvědčil Dahak a Arad vycítil ve tmě pohyb jeho protáhlé hlavy. „Ti pávi, co uzurpují trůn mého otce, mají přes všechny své chyby jakousi představu o důležitosti tohoto místa. Proto se musíme postarat, aby se nám nepletli do cesty.“

„Co je to za místo?“ zeptal se Arad naprosto bezbarvým hlasem. Přestože jeho duši jako kyselina naleptával vztek, nenávist a hanba, nebyl schopen vložit do svých slov žádný výraz. „Co se tu odehrálo?“

Dahak se zasmál. „Přišli sem dobří přátelé a stavbu zničili. Zadusili oheň, který zde hořel a osvětloval celý svět. Přestože to nevědí, dali mi dar nejvzácnější. Má láska k nim nezná hranic. Ale teď, když si pávi začínají pyšně čechrat peří, musím dílo dokončit.“

Dahak se odmlčel, jen jeho tichý smích ještě chvíli visel ve vzduchu. Arad z něho cítil prudkou, temnou radost, cítil, jak rád by se o své tajemné potěšení podělil. Kázeň však převládla a Dahak se vrátil k tomu, co je čekalo.

„Věrný Chadame, tebe a tvé velitele jsem přivedl, abyste pozorovali a hlídali. Proti těm *nindingir* dole v údolí nepozdvihnete ani prst. To je práce pro naše přátele z východu. Urozený Čchu-lo, rozhlédl ses po krajině? Víš, jak jsou rozestaveni tvoji nepřátelé?“

Tu-čueh se ve tmě pohnul. Na rozdíl od Peršanů, kteří předpokládali, že je tma činí neviditelnými, volně se pohybovali a tiše spolu hovořili, seděl na žulovém balvanu pod vrcholem. Nyní se zvedl, opřel se o kámen a přes nejasnou siluetu černokněžníka se zadíval do údolí.

„Vím, pane Dahaku. Učinili nějaká opatření, ale není jich mnoho. Myslí si, že jsou ve zdejší zemi v bezpečí a že tu nemají žádné nepřátele. Co od nás žádáš?“

Dahak se pohnul a opět obrátil svou pozornost k údolí.

„Hmm, musíme napadnout ty *mobehedány* a jejich sluhy. Musíme rozprášit dělníky a zničit jejich zařízení, kněze povraždit v postelích a pobít vojáky. To musí proběhnout tuto noc. Nad ránem už jenom krkavci budou hodovat na mrtvolách.“

Bylo slyšet prudké nadechnutí a cinknutí kovu, jak se některý z Peršanů pohnul. Dahak se otočil a tichým hlasem pokračoval:

„Tvoji mužové tu nejsou, urozený Chadame, neboť nejsou připraveni na to, co je dnes v noci potřeba vykonat. Ale tito Tučuehové jsou drsní chlapíci uvyklí pachu nevinné krve. Přivedl jsem tebe a tvé velitele, abyste viděli, co budu od vás a vaší armády v budoucnosti požadovat. Toto místo," – jen Arad viděl, že ukázal přes údolí – „je posledním, co zbylo z mrtvé víry. Prázdná skořápka, kterou Řím otevřel a odhalil její vypleněné srdce. Řím uhasil oheň, který zde dohoříval. Dnes dokončíme, co Řím započal. Dnes se zrodí nová víra, které opět učiní Persii silnou. Uvidíte a uvěříte."

Po chvilce Čchu-lo přerušil tíživé ticho, které se na vrcholku kopce rozhostilo. „V té tmě nebude jisté, že někdo neunikne."

„To není nutné," odpověděl Dahak a uchopil svou železnou hůl. „Nevolníci mohou utéct do hor. Chci kněží – *mobady* a jejich chrámové stráže. Pojďme, noc už bledne. Vezmi své muže, Čchu-lo a jdi proti proudu, proti větru. Budu nablízku. Jejich kněží se nemusíš obávat."

Černokněžník scházel po svahu a hůl drhla o kamení. Arad vnímal jeho žádost a myšlenky, následoval jej. Čchu-lo zatím sestupoval druhou stranou.

Perští dihqani na kopci se skryli do závětří kamenného výběžku; začínalo se ochlazovat.

# # #

„Stát," šeptl Dahak a položil Aradovi ruku na rameno. Ostružiníkové a šeříkové houští svahu nechali za sebou. Dahak se jím s Aradem po boku prodíral jako duch. Zastavili se u balvanů lemujících potok, který tekl pod svahem. Ohně nepřátelského tábora byly nedaleko za vodou.

„Máš sílu," sykl černokněžník, když šplhal Aradovi na ramena. Ten se lehce zapotácel, ale napjal svaly a snadno unesl dvojnásobnou tíhu. Na krku a rukách cítil ledový chlad černokněžníkovy pokožky. „Jdi, drahý služebníku." Jeho hlas se chvěl potlačovaným, krutým smíchem. Muž vešel do koryta a pod chodidly ucítil štěrk a oblázky dna. Kameny byly kluzké a chladná voda se hnala v prudkém spádu.

Přestože Arad dosáhl druhého břehu bez nehody, když šplhal ven z koryta potoka, měl svaly v jednom ohni.

Když měl Arad pod nohama opět suchou zem, černokněžník slezl a vyždímal lem svého dlouhého tmavého pláště. Pak zdvihl hlavu a začichal. Arad cítil příjemnou vůni dušeného skopového a právě připravovaného čaje.

„Poslouchej," pronesl černokněžník šeptem, „z jižní strany brzy zaútočí Hunové. Až tak učiní, *mobehedáni*, ležící nedaleko, se budou s divokou zuřivostí stavět na odpor. Pak ty, milovaný Arade, se vmísíš mezi ně a budeš metat blesky. Budu nad tebou bdít, neboť jsi mým nejcennějším majetkem."

Muž se nepohnul, čekal na pokyn Dahakovy vůle. Ten trpělivě vyčkával, jako stín zahalený stínem. Noc ubíhala, Arad zaslechl sovu, která přeletěla někde nad nimi.

# # #

Arad měřil ubíhající čas podle úderů svého srdce.

Vyběhl, jakmile uprostřed tábora vzplál oheň. Zpod jeho chodidel odletoval štěrk a suchá tráva. Obvod tábora tvořil hrubý plot; jen klacky zaražené do země a propletené trnitým roštím. Bez přemýšlení se odrazil a lehce doskočil dovnitř tábora. Věděl, že Dahak ho hlídá, skryt ve skupince pokroucených stromů. Křik sílil a zmatení Peršané vylézali ze stanů. Oheň šplhal až k obloze a zaléval stromy oranžovou září.

Arad cítil, jak pouta a smyčky poutající jeho mysl sklouzávají. Zastavil se ve stínu velkého stanu a zklidnil dýchání. První i druhá brána se před ním otevřely a mohl nahlédnout do nekonečných vesmírů, které se skrývaly v polámaných stéblech trávy uvnitř tábora. Kolem pobíhali zmatení muži. Přes všeobecný chaos se zdálo, že Hunové na tábor dosud nezaútočili. Vojáci s pochodněmi zaháněli dělníky zpět na lůžka, z přístřešků z větví a hadrů vykukovali vyjevení nevolníci.

Náhle vzduchem otřásl mohutný rachot. Arad zdvihl hlavu a jako větřící pes se zadíval k západu. Mezi stany vybuchovalo modrobílé světlo a ozýval se odtamtud zvuk, jako když se pod náporem divokého větru trhá plachta. Cítil uvolněnou sílu jako závan neviditelného větru. Směrem k ohni se rozeběhly skupiny vojáků. Arad se nepozorován vmísil mezi ně.

Uprostřed tábora bylo volné prostranství, kde se nyní tísnily stovky dělníků. Vojáci se s nimi potýkali ve snaze obnovit pořádek. Hořely tu dvě velké hranice, které svými oranžovými plameny osvětlovaly přetlačující se dav. Na okraji prostranství Arad odbočil a protáhl se podél řady stanů stojících naproti hranicím. Ve vzduchu cítil podivné, tajemné napětí. Jak přebíhal ze stínu do stínu, uvědomil si, že černokněžník ho stále sleduje. Náhle věděl, že Dahak je v jeho hlavě a vidí a slyší totéž, co on.

Náhle se od jihu rozezněly rohy a vzduch prořízl ostrý, ječivý křik. Arad se skryl vedle vozu, kolem kterého právě přebíhal. Přitiskl se k hrubému dřevěnému kolu. Ozvalo se svištění a jen několik palců od jeho ruky se do země zabodl dlouhý, černý šíp.

Čchu-lovy *uměny* – téměř sedm tisíc pěších i jízdních lučištníků – konečně zaútočily.

Z noční oblohy se snášel déšť šípů a strmě dopadal do davu na prostranství. Spolu s šípy s trojúhelníkovými hroty přilétaly i hvízdající šípy. Bojovníci za dlouhých stepních zim pečlivě vyřezávali jejich hlavice. Ty pak za letu vydávaly jekot, při kterém tuhla krev v žilách. Arad cítil, jak děs a panika zaplavují srdce obránců jako voda vyschlou studnu. Ve vzduchu se objevily dlouhé stopy po zápalných šípech a plátěné stany snadno zachvacovaly plameny. Jeden za druhým muži padali, prokláni těžkými šípy. Perští vojáci už nezvládli dav, který se rozběhl na sever, pryč od neviditelné smrti.

Arad zalezl pod vůz a lehl si pod nápravu. Přestože nad ním bylo šest palců dřeva, nebyl v bezpečí. Stopu od jeho hlavy vyjel se zaskřípěním šíp určený k probíjení brnění. Jeho hrot se zastavil jen několik palců nad zemí. Kolem vozu probíhalo několik mužů. Jeden z nich vykřikl, zapotácel se a padl k zadní části povozu.

Tělo na zemi sebou ještě cukalo, přestože muž byl okamžitě mrtev. Šíp do něho vnikl nad klíční kostí, přerazil páteř a vyletěl těsně pod pasem. Když ucítil pach smrti, Aradovi se zachvělo chřípí.

Na východě práskl blesk, stejné modrobílé světlo jaké tančilo po plachtách stanů. Kolem se znovu zdvihl křik, ale mezi kvílením davu a nářkem raněných zaslechl Arad řinčení kovu o kov, které přicházelo od jihu. Kolem vozu se prohnal prudký nápor větru a

porážel muže, kteří se mu dostali do cesty. Z oblohy stále pršely šípy a miniaturní cyklon je rozhazoval do stran. Vůz se zakymácel a málem se převrátil. Arad zatnul prsty do měkkého jílu.

Kolem kráčela síla zahalená do blesků a větrného víru.

Teď, můj krasavče, zaševelil šepot černokněžníka.

Arad se vztyčil a převrátil vůz za sebe. *Mobehedánský* kněz stál jen několik yardů od něho a pažemi vztaženými k jihu opisoval ve vzduchu magická znamení. Zakrývala ho polokoule modrobílého světla a vše, čeho se dotkla, vzplálo. Za knězem se táhla zuhelnatělá tráva a řada hořících stanů. Arad cítil proudící sílu země a oblohy, posilující knězovu ochranu.

Třetí brána čekala na otevření, a za ní je síla, která otřese zemí.

Arad pozdvihl paži a rychle do vzduchu načrtl znamení. Sevřel naprázdno pěsti a přitiskl je těsně pod hruď. Se syčením do něho pronikala síla, drtila vůz a spalovala trávu. Napřáhl pravou paži, dlaň otevřenou, prsty napjaté.

Na okamžik viděl Arad jen roztřepený fialový záblesk a hořící oblouk temnoty mezi svou paží a *mobehedánským* knězem, který se právě pootočil. Všechno ostatní se zastavilo, dokonce i vítr a šípy, které padaly z oblohy. Arad viděl, jak ve vzdálenosti patnácti stop jeden zůstal viset ve vzduchu.

S prásknutím hromu, které zbořilo zbývající stany, se čas opět rozeběhl normálním tempem. Temný blesk rozrazil knězův vířící světelný štít a srazil ho na zem. Kněz prolétl několika stany a narazil do boku strážní věže, která stála v plamenech, zapálena hunskými šípy. Nevydržela prudkost úderu a s hrozivým rachotem se zřítila. Kolem se rozlétly těžké trámy a prkna. Arad cítil, jak se země zachvěla.

Nečekal, jestli se kněz vysvobodí zpod změti trámů. Vrhl se vpřed a rukama načrtl znaky, které okamžitě začaly kroužit kolem něho. Vyšlehl z něho blesk a zabodl se do zhroucené věže. Ozvaly se dunivé výbuchy a do vzduchu vylétla oblaka trosek. Mezi zbytky věže se něco lesklo a bzučelo. Arad uskočil. Pobledlý plamen, vržený nazdařbůh knězem snažícím se vyprostit z trosek, ho minul jen o kousek. Mužova tvář byla zalita krví. Arad se zatočil a máchl paží dolů. Země mezi ním a Peršanem se rozestoupila. Kněz se odkulil a

bezhlesně se snažil zformulovat zaříkání. Arad se rozběhl přes dýmající trámy, copy za ním vlály v prudkých závanech žhavého vzduchu požárů.

Krev se mu spékala na prstech, když zvrátil kněžovu hlavu. Peršan byl prakticky mrtev; polovinu obličeje měl vraženou do lebky úderem Gebovy Pěsti. Arad se na něho chladně podíval a pak, nezávisle na jeho vůli, sebou jeho ruce trhly a zlomily kněži vaz. Temně hnědé oči pohasly.

Arad se roztřásl, neboť cítil, jak Dahak v jeho těle ožívá. Oči mu začaly žlutě žhnout. Prsty tápaly po mužově zkrvaveném obličeji a Aradovi, zbavenému tlaku, který ho donutil vejít do tábora, se hlavou honily strašlivé představy o chladné bytosti, která si přivlastnila jeho nohy, ruce i oči.

Jeho křik se stále ještě neslyšně rozléhal pod klenbou jeho lebky, když Dahak požíral kněžovu zmírající duši. Na okamžik Arad zahlédl prolétající *ka* onoho muže. Ječela děsem a bolestí, než ji chlad, co ho ovládal, zničil.

Arada se zmocnila zuřivost, ale ničeho nebyl schopen.

Pojď, milovaný sluho, jsme na lovu. Dahakovy myšlenky ovládal hlad.

Noc naplnily zvuky bitvy. Hunové byli v táboře.

# # #

Čchu-lo seděl na zkřížených nohách na povaleném sloupu. V ruce držel kýtu ukořistěnou ve vypáleném táboře a zahnutým nožem z ní ukrajoval silné plátky. Byla silně kořeněná, ale tak to měl rád. Údolím se nesly údery palic a Čchu-lo sledoval své muže, kteří dohlíželi na několik set zbývajících nevolníků. Jeho muži je s potěšením bičovali a ještě větší radost jim dělalo, když některý z vyděšených mužů padl a oni mu podřízli hrdlo.

Kolem zřícenin chrámu vyrůstal hustý les kůlů. Ke kamenným zdem se ode dna údolí táhl pozvolný svah, který kdysi pokrývaly pečlivě stříhané trávníky a zahrady plné okrasných stromů. Kdysi tu korytem, vydlážděným pečlivě přitesanými kameny, vesele zurčel potok. Nyní stromy padly na kůly nebo na ohně, které dýmaly u paty svahu. Koryto potoka bylo vyschlé a plné kamení. Údolím se táhla

kalná mlha zastiňující slunce a z hranic stoupaly sloupy těžkého kouře. Vzduch byl plný nasládlého pachu pálených lidských těl.

Čchu-lo si ukrojil další kus. Měl tu také víno, které našli ve stanech kněží. Svatí mužové sem přijeli dobře vybaveni a na luxusu nešetřili; byly tu měkké podušky, exotické oděvy a železná ohřívadla, aby zaplašila chlad noci. Byly tu i knihy se stránkami popsanými hranatým písmem. Tyto věci Čchu-lo osobně naházel do hranic. Hedvábí praporců se dvěma pávi také hořelo velmi dobře. Víno bylo pochopitelně silné a trpké, ze Širazu dole na jihu. Ale vínem Čchu-lo nerad plýtval.

Dunivé údery palic vrážely zaostřené kůly hlouběji do země. Perští otroci kňučeli strachy, protože jakmile připravili jeden kůl, byl ten, který vztyčili předtím, ozdoben tělem některého z jejich druhů.

Čchu-lo považoval za velmi vhodné vystavit těla nejdivočejších nepřátel všem na odiv. Každý z dvanácti kněží, kteří v noci bojovali a zemřeli v táboře, měl svůj kůl. Ostatky některých už téměř nepřipomínaly lidské bytosti.

Princ Tu-čuehů se hltavě napil. Byla to *žíznivá* práce.

# # #

„Vidíš? Oheň nehoří. Dokonce i popel je naprosto studený.“

Arad nic necítil, jen hleděl do jámy zasypané troskami. Někde v podvědomí cítil nutkání udeřit hada, který kráčel vedle něho. Ale údy ho neposlouchaly a potlačený vztek jen neznatelně dorážel z hlubin podvědomí. Dokonce i hrůzy noci – záplava umírajících duší, která se hnala jeho tělem, chuť krve a praskání kostí, dokonce i zvrácená rozkoš, která k němu pronikala z černokněžníkovy mysli, když nořil prsty do vlhkých a mazlavých očních důlků obětí – to všechno bylo potlačeno. Slunce vznášející se nad mlhou bylo chladné a vzdálené.

Ohromné ruiny byly bezútěšně prázdné. Černokněžník se proplétal mezi balvany a železnou holí zkoušel všechny štěrbiny a rozsedliny. Zdálo se, že Dahak překypuje radostí a stále si pro sebe něco říkal, když sbíral a v prstech převracel keramické střepy.

„Mysleli si, že bude hořet věčně,“ řekl rozesmátý Dahak a hrabal holí mezi kameny. „A vidíš? Spletli se. Tenhle oheň už nikdy nevzplane.“

Arad pohlédl k bleděmodré obloze. Na západě se zdvíhaly temné hory, na jejichž svazích se místy leskl led. Nevšímal si černokněžníka, který pokračoval v samomluvě a rýpaní v troskách. Ve vzpomínkách zahlédl něco, co kdesi na západě zářilo a lesklo se ve slunci. *Je to za těmito horami? Někde jinde, než v tomhle chladném světě?*

„Jejich světlo zhaslo!“ vykřikl Dahak k obloze. Jeho výkřik vzápětí odumřel.

KA’BA, NEDALEKO MEKKY, ARABIA FELIX

Uprostřed náměstí stála osaměle stará budova. Poté, co oheň strávil chrám, dělníci odklidili vše kromě původní, nezastřešené budovy. Pod vedením Ben-Šarída jich stovky odklízely kámen a cihly. Popel byl smeten, aby pohnojil pole lemující vádí. Staré sochy byly rozštípány za pomoci palic, klínů a sochorů, posloužily k opravě městských hradeb. Zůstal jen nejstarší chrám, tak jak jej vztyčil Ibrahim při založení svatyně. Kamenné stěny malé, tmavé budovy byly zčernalé staletími a kouřem obřadních ohňů. V jednom rohu čtvercové budovy byla část stěny hladká. V nepředstavitelně vzdálené minulosti někdo nechal vytesat blok jemného pískovce, pak ho s nesmírným úsilím dopravit do svatého okrsku studny Zam-Zam a zde ho osadit.

Tam, uvnitř prohlubně vyhloubené rukama nespočetných poutníků, se leskl kámen. Netečně ležel, černý a nedotčený, oku téměř neviditelný.

Mohammed stál před kamenem a naslouchal jeho zpěvu.

Přestože věděl, že nikdo z davu, který se tísnil na náměstí, ho nemůže slyšet, byl si jist, že je to hlas boha, velikého a slitovného, který stvořil svět. „A člověka ze sražené krve,“ zašeptal tiše.

# # #

Davem na náměstí u Ka'by se prodíral vysoký, štíhlý mladík v bílém a hnědém oděvu. Lehký šátek kryl zarputilou tvář. Po pádu z koně lehce kulhal. Přesto měl na sobě těžké plátové brnění a pod oděvem halenu z vydělané kůže. Vstoupit do posvátného okrsku Zam-Zam se zbraněmi bylo těžkým rouháním, ale o to se mladík nestaral.

Před pádem Jatríbu byl nižším knězem v Hubalově chrámu. Býval to tichý mladík, který se většinou držel stranou. Stejně jako jeho otec, i on se jmenoval Maslama. Myšlenky na rodinu s sebou opět přinášely bolest. Všichni byli mrtvi. Zavražděni nebo zahynuli v plamenech požárů, které se prohnali městem poté, co východní branou prorazili Mekánci.

Pod oděvem pevně svíral jílec meče. Našel ho, stejně jako brnění, na těle padlého Mekánce za hradbami města. Trvalo to dlouho, než se proplazil pouští a mohl ukrást tělo, ale vyplatilo se to. Poháněla ho dávná tradice; jeho rodina byla vyvražděna a on musel zločin pomstít krví. Díky své výšce dobře viděl přes hlavy tísnících se mužů a žen. Nad jejich hlavami se zdvíhal starý chrám; vojevůdci Mekánců by měli být nedaleko.

# # #

Bylo poledne a slunce stálo v polovině své dráhy, jako pobledlý, žlutý kotouč. Vzduch se ani nehnul.

I desetitisíce mužů, žen a dětí byly zticha. I když ne zcela úplně; bylo slyšet šustění oděvů a mnohohlasé dýchání. Mohammed se poklonil a sestoupil z kamene. Rozhostil se v něm nekonečný mír podobný tomu, jaký cítil na vrcholu hory, když slyšel hlas z čistého nebe.

Podmračení Tanukhové postávající kolem něho se pohnuli a dav ustoupil. Ka'ba byla obklopena hustým davem těch, kteří s Mohammedem bojovali v Jatríbu. Za nimi se tísnily zástupy obyvatel města i lidí z širokého okolí. Zvěsti o válce mezi Mekánci a jejím divokém závěru v Jatríbu se rychle rozšířily. Muži i ženy přijížděli na koních, velbloudech, či přicházeli pěšky, aby na vlastní oči uviděli muže, který ukončil generace trvající sváry.

Mohammed naslouchal zpěvu kamene a pomalu obcházel budovu.

Tanukhové šli s ním, kopí a luky v pohotovosti. Tanukhy následovali veteráni z bojů proti Hašimům. Mohammed obešel budovu, naslouchal zpěvu, a jeho srdce se plnilo slovem Pána, který promlouvá ze vzduchu.

Toto místo bylo založeno prvním z lidí, říkal si v duchu. Zaujatě si prohlížel pečlivé umístění kamenů v základech a podezdívce. Věděl, že první člověk zdvihl černý kámen a uložil jej ve zdi. Věděl také, že o šest set let později synové prvního člověka kámen opatrně vyjmuli z malty a uložili jej do pískovcového obložení. Také věděl, že tito mužové, kteří stále naslouchají slovům Pána světa za úsvitu i za soumraku, nevzývali černý kámen, ani se mu neklaněli.

Jak by také mohli? Vždyť on nebyl slitovný a milosrdný.

Mohammed ukončil obchůzku chrámu. Vzhlédl a zadíval se na dav, který tu stál pod pálícím sluncem. To množství lidí ho překvapovalo.

„Džalale?“

Přistoupil k němu rozložitý žoldnéř nervózně mhouřící oči. Sledoval dav a ruku měl připravenou u jílce meče. Mohammed to neviděl rád, ale vzápětí si všiml, že všichni Sahabové, kteří mu v bojích stáli po boku, jsou stejně ostražití.

„Což jsou zde nepřátelé?“ rozhlédl se překvapeně.

Džalalovi se ulevilo a téměř se zasmál, když viděl, že se jeho velitel konečně probral z živého snu. Už týdny nebyl Mohammed čilý. Tanukh se ušklíbl a podrbal se ve vousech. „Spravedliví mají vždy nepřátele, pane.“

Mohammed úsměv opětoval. Cítil, že je opět v reálném světě. Ve vzduchu něco viselo. Podivná pachuť, jakou člověk cítí, když projíždí hlubokým zářezem vádí a každou chvíli čeká přepad ze zálohy. „Lidé kráčející přímou stezkou se nemusejí bát nespravedlivých,“ odvětil Mohammed a povytáhl svůj meč. „Veliký a dobrý Pán je ochrání.“

Džalal na souhlas přikývl. „Můj otec vždy říkal, že spravedlivý muž se nemá bát starat se o své záležitosti. Dal mi můj první luk a toulec šípů. Je tu mnoho lidí, můj pane, a myslím, že nejeden ti

nepřeje nic dobrého. Pokud jsi dokončil svou pobožnost, měli bychom jít.“

„Mou pobožnost?“ vyhrkl Mohammed nechápavě.

Džalal ukázal na starý chrám a kámen. „Vypadalo to, jako by ses před kamenem modlil. Měl jsem za to, že se mu klaníš.“

Mohammedem zalomcoval vztek, ale vzápětí si uvědomil, že Džalal neslyšel hlas vycházející z kamene. *Jak mě tihle lidé mohou chápat, když nemohou slyšet…* „Džalale, ať mi někdo přivede koně.“

# # #

Maslama se bokem prodíral davem. Všichni kolem byly tak tišší, až ho to znervózňovalo. Ještě pevněji sevřel jílec meče. Bezvětří bylo nepřirozené, stejně jako klid a ticho tak velikého davu. Dostal se až k řadě Tanukhů a tam se zastavil. Zblízka vypadali velice hrozivě. Zjizvené tváře ukazovaly na léta bojů a množství bitev.

Mladík si volnou rukou přejel po tváři. Také tam měl jizvu; památku na trám, který spadl z hořícího Hubalova chrámu. Napadlo ho, jestli má také takový tvrdý výraz. Zarazil se. Prohlížel si Tanukhy, jejich masivní zbroj a zbraně se stopami mnoha střetů. V tu chvíli začal cítit tíhu své vlastní zbroje a meče po boku. Hlavou se mu honily vzpomínky na otce, který teď leží mrtev v apsidě chrámu.

# # #

Mohammed obhlédl chrámy lemující náměstí a všiml si mladíků a dětí sedících na jejich střechách. Z tmavých otvorů oken se vykláněly pobledlé tváře paní domů. Když hleděl na to moře tváří v davu, začínal cítit tlak jejich očekávání. Byli tu skoro všichni obyvatelé města. A všichni čekali.

Džalal už byl opět po jeho boku a několik Tanukhů se prodíralo davem, aby našli Mohammedovu strakatou kobylu. Mohammed pokývl směrem k lidem, kteří se tlačili za řadou Tanukhů a ostatních Sahabů.

„Ti všichni čekají na mě?“

Džalal přikývl a zastínil si rukou oči. „Přicházejí už po celé dny. Mnoho z nich zaslechlo, že jsi slyšel hlas Boží na vrcholu hory,

mnoho z nich se dozvědělo, že jsi strhl chrámy v posvátném okrsku a vyhnal jejich kněží. Jsou zvědaví.“

Mohammed se opět zachmuřil a vydal se podél řady Tanukhů. Přes jejich opancéřovaná ramena zachytával pohledy mužů a žen z davu. Viděl chudé i bohaté. Řemeslníky, pastýře, hrnčíře, obchodníky, kněží i učence, ženy i děti. V takovém rozpoložení opět obešel chrám. Když se vrátil ke kameni, už tam čekala jeho statná kobyla. Bez námahy vyskočil do sedla.

V duchu slyšel slova, otevřel proto ústa, aby mohla ven.

„Bylo mi sděleno, že několik džinů naslouchalo slovům boha, který hovoří z čistého vzduchu.“ Mohammed zesílil hlas, takže si byl jist, že ho z koňského hřbetu slyší téměř všichni. „Naslouchali a takto promluvili: ‚Byli jsme uvedeni na pravou cestu. Uvěřili jsme, a od nynějška nebudeme sloužit nikomu jinému než slitovnému a milosrdnému. Tomu, který nemá družky a nezplodil žádných dětí. Hledali jsme tohoto boha vysoko v nebesích a nalezli jsme cestu střeženou mocnými strážci a zběsilými kometami. Usedli jsme a naslouchali, ale naslouchací seznali, že komety lžou a nečekají jich. My nevěděli, zda to značí zlé pro ty, kteří dlí na zemi, či zda nás velký a slitovný Pán chce vést.’“

Mohammed se odmlčel, protože myslel, že musí mít hrdlo vyprahlé na troud. Ale bylo to, jako by ještě ani nepromluvil. „Tito džinové pravili: ‚Někteří z nás jsou spravedliví, někteří nikoli, každý z nás kráčí po jiné stezce. Víme, že nemůžeme prchnout před Pánem Nebes jsme-li na zemi, ani letem nelze vyhnout se mu. Slyšíce jeho volání uvěřili jsme v Něho a poznali toto: kdo věří v Boha milosrdného, nemusí se bát nepoctivosti či nespravedlnosti.’“

Jeho hlas se jasně nesl nad davem a Mohammed zvolna objížděl starý chrám s černým kamenem. Kobyla neprotestovala a zvolna se kolébala ve velkém kruhu mezi Tanukhy a zdmi chrámu. Ticho bylo takové, že Mohammed slyšel ozvěnu svého hlasu, která se k němu nesla od stěn chrámů po obvodu náměstí.

„Někteří z nás zde jsou spravedliví, jiní nikoli. Ti, kdo přijmou cestu, která byla ukázána, půjdou po správné cestě. Ti, kteří nebudou činit dobro, sami se stanou otopem Pekla.“

Jakmile to dořekl, otřásl se, neboť před ním opět vyvstal obraz umírající Palmyry. Jeho hrdlo bylo nyní vyschlé a musel těžce polykat, aby byl schopen promluvit. „Těm, kteří budou následovat cestu Pána pouště on dopřeje hojného deště, ale ti, kdož nebudou dbát varování Slitovného, budou přísně potrestáni.“

Mohammed se odmlčel a otočil koně. Opět byl před černým kamenem. Pootočil se v sedle a zadíval se na kouřem začerněné zdi starého chrámu. „Chrámy jsou vystavěny pro uctívání Boha!“ zvolal, jak nejhlasitěji dovedl, aby ho všichni slyšeli. „Nevzývejte v nich nikoho, krom Něho! Když Jeho služebníci pozdvihnou hlas k modlitbě, nechť zástupy se shromáždí kolem. Nikdo vás neochrání před Bohem, neboť není spásy kromě Něho.“

Stiskem kolen otočil kobylu a vracel se k davu. Naklonil se v sedle a pozorně sledoval tváře nejbližších lidí.

Někteří plakali. Znovu si vzpomněl na mrtvé město a netvora, který hodoval uvnitř jeho hradeb. „Přichází trest. Nevím, jestli trest, který slitovný a milosrdný Bůh přislíbil, přijde vzápětí, či byl odložen na pozdější čas. On jediný zná, co je skryto. Svá tajemství neodhalí nikomu, kromě proroků, které si vybral. Vysílá své strážce, aby před nimi a za nimi kráčeli, aby se ujistil, že roznesli slovo Pána pouště.“

Mohammed se nadechl a chtěl hovořit dál. Nešlo to. Chtěl si odkašlat, ale ani toho nebyl schopen. V uších mu začalo bzučet a náhle cítil, jako by po něm lezly nespočetné tisíce hmyzu. Kobyla se vzepjala a Mohammed se pokusil zachytit, ale ztěžka dopadl na zem. Bzučení v uších sílilo, až přehlušilo výkřiky jeho mužů i ječení davu. Obloha potemněla. Pokusil se vstát. Náměstím se prohnal prudký nápor větru ženoucí před sebou prach. Drobné kaménky ho udeřily do očí a obličeje.

Džalal se s křikem snažil zachytit svého velitele, ale prudký vítr mu nedovolil, aby se přiblížil.

Mohammed se uprostřed divokého víru potácivě vztyčil. Za stěnou vířícího vzduchu viděl dav, jak je hnán ze strany na stranu. Mnoho lidí padlo a bylo pošlapáno. Cítil se sláb a bzučení v uších se změnilo v bolestivé bodání. Vyděšen hrozbou davu sáhl po meči. Ten ale ležel u jeho nohou, utržen od opasku.

Pohlédl na ležící zbraň a napřel se proti větru.

Prudký náraz do zad ho srazil k zemi. Něco nad ním přelétlo a do chřípí mu vnikl pach starého prachu a rozložených těl. Otočil se a jakási síla ho začala tisknout. Kůže toho neviditelného tvora byla šupinatá a chladná jako hadí. Mohammed se se zkřivenou tváří snažil uvolnit smyčky svírající jeho krk. Tvrdé šupiny mu sklouzly po tváři a téměř mu rozdrtily hlavu. Snažil se do nich zatnout prsty.

Žhavý, smrdutý dech ho zasáhl do tváře a drtivý stisk mu vytlačil vzduch z plic. Nebe nad ním se zatočilo a celý svět se scvrkl do šedého tunelu. Vítr nepředstavitelně burácel a kosti v jeho těle praskaly.

„Ó Pane světa," vzlykal, neboť cítil že smrt je na dosah. „Vysvoboď svého služebníka…"

Do uší mu zazněl posupný smích a tlak kolem srdce zesílil.

# # #

Zdivočelý dav srazil Maslamu k zemi. Lidé po něm šlapali, jak se snažili uprchnout před bouřlivými nápory větru šlehajícími ze vzdušného víru. Štěrk a písek bičoval ustupující dav a Maslama se převaloval pod nohama prchajících. Někdo zakopl o jeho hlavu, spadl na něho a přimáčkl ho k hrubé dlažbě. Vzduchem se nesl řev. Všude kolem křičeli vyděšení lidé. Mladík zatínal zuby bolestí a snažil se postavit.

Další a další do něho vráželi; ztěžka dopadl na jedno koleno. Pozdvihl obrněnou paži a odrážel lokty a ruce těch, co se hnali kolem něho.

Náhle byli všichni pryč. Sklonil se proti bičujícímu větru. Pouštní oděv ho chránil před nejhorším, ale holé, zkrvavené ruce polil chlad.

Vzhlédl, jednou rukou se opíral o zem, a viděl, že starý, kamenný chrám ozařují plazivé modravé plameny. Temnota zahalila oblohu a uprostřed náměstí se pohybovalo cosi ohromného a odporného. Tanukhové byly rozprášeni náporem těl, a dav se tiskl ke zdem chrámů v zoufalé snaze o spásu. Pod svíjejícími se, zkrabatělými chapadlovými končetinami se na zemi zmítala postava ve špinavě bílém oděvu a otlučené zbroji.

Maslama se plazil vpřed a srdce mu divoce bušilo.

Uvnitř té věci něco rudě vybuchlo a zajiskřilo na dlažbě náměstí. Vyvalil se z toho odporný puch, jako by praskla nadmutá mrtvola. Maslama začal zvracet. Něco se pohnulo směrem k němu. Pokusil se vytáhnout meč z pochvy.

# # #

Maslama uslyšel slova, byl si tím naprosto jist. Ačkoli je znal, věděl, co znamenají a byla naprosto jasně slyšitelná, nedokázal jim přiřadit žádný význam. S nimi náhle přišlo světlo, jako když za deštivého dne slunce vypluje z oblaků. Maslama zpod přivřených víček viděl muže ve špinavém oděvu, stojícího uprostřed bílé záře.

Náhle se ta odpudivá, jakoby nedovyvinutá věc, která se tyčila nad chrámem, zachvěla, zhroutila se do sebe a zmizela v nicotě. Maslama lapal po dechu a jeho mysl odmítala uvěřit tomu, co na krátký okamžik zahlédl. Pak se ale světlo zlehka dotklo jeho tváře, jako když pírko dopadne na klidnou hladinu, a bolest, strach a utrpení rázem zmizely. Meč mu vypadl z ruky a zvonivě udeřil o dlažbu.

Všichni lidé na náměstí, téměř šílení strachem a hrůzou z toho, co proniklo do jejich světa, zůstali stát. Otočili se jako květiny otáčejí své květy za sluncem a světlo hladilo jejich tváře. Křičeli radostí, padali na kolena, mnozí omdlévali.

Jen dva lidé zůstali stát, nepohnuti tím, co se nakrátko zjevilo před chrámem. Jeden se ihned otočil a odkráčel ulicí do města. Druhý se zvedl ze země a oprášil si plášť. Dvojice kolářů ho při útěku srazila na zem. Vážili pětkrát více než on; těžko jim mohl vzdorovat.

Světlo pohaslo a zmizelo v těle muže ležícího na zemi.

Chálid Al'Valíd se rozhlédl po strnulém davu a zamnul si hladce oholenou bradu.

„No," zamručel a vykročil k chrámu a naznak ležícímu Mohammedovi. „Toto je pravda Pána. Kdo chce ať věří, kdo nechce, ať nevěří."

Vysoko na modré obloze pokračovalo slunce ve své pouti.

DŮM D'ORELIO, ŘÍM

Drobná, plavovlasá Betia chodila po místnosti a zapalovala olejové lampy upevněné v mosazných držácích ve tvaru jemně narůžovělých mušlí. Teplé světlo lamp zahánělo noční tmu. Pokoj měl balkón, na který vedly dvojité dveře. Pod balkónem, obehnaná stěnami domu, spala zahrada. Každou noc zde v korunách stromů zářily barevné papírové lampiony, ne však tuto noc. Betia přistoupila k porfyrovému stolu uprostřed místnosti a vrátila svíčku, kterou zapalovala lampy, do starožitného řeckého svícnu.

Nikos drobnou Galku po očku sledoval. Seděl v malovaném, proutěném křesle u okna. Chazaři pohrdli pohovkami a křesly, sesedli se v rohu na podlaze, hráli v kostky a tiše spolu hovořili. Nikose otrokyně zpočátku trochu zneklidňovala, ale už mu začínalo být zřejmé, proč tu je. Dívka, které nemohlo být víc než šestnáct, vévodkyni neustále doprovázela. Přestože věděl, že je neustále zde, bylo pro něho obtížné uvědomovat si její přítomnost. Bylo v tom něco jiného, než obvyklá nevšímavost občanů k otrokům; tento zvyk si Nikos nikdy neosvojil. Při své profesi si nemohl dovolit nevšímat si těch, kteří se zdají být neškodní.

Musel se pousmát, protože si uvědomoval, že dívka je velice dobrá. Byla tichá a pohybovala se s lehkostí. Věci jí nepadaly z rukou ani nevrážela do stolu. Téměř stále byla bosa a neslyšně našlapovala.

Ten, kdo nepřitahuje pozornost, je neviditelný, slyšel v duchu Thyatis.

Betia položila na stůl zeleně glazované mísy s ořechy a kousky ovoce, poté odešla. Nikos ji zaujatě sledoval a náhle pocítil touhu také za ní tiše jít a zjistit, kam jde. Teď ale nebyl čas. Musel to odložit na později.

Určitě přišla z ostrova, napadlo ho.

Podrbal se na zátylku. Nahmatal staré rány; věděl, kde kterou utržil ve službách impériu a později vévodkyně. Přemýšlel, jestli se někdy odváží na ostrov zeptat své zaměstnavatelky. V jeho přítomnosti o něm nikdo nahlas nemluvil, ale Thyatis se jednou

zmínila, že na ostrově byla. Podle chování vévodkyně a jejích služebných, podle toho, že tajnými vchody do domu přicházely a zase z něho odcházely maskované ženy, si byl Nikos jist, že ostrov musí být sídlem nějakého tajemného kultu. Nikos uvažoval o tom, že by začal trochu šťourat kolem, aby zjistil něco bližšího. Ale nikdy to neudělal. Do některých věcí je lepší se nemíchat.

Jednou z nich byla ženská tajemství a jejich obřady. To říkal už jeho otec. Nikos měl velkou zásobu otcových moudrostí a když měl čas, denně si je připomínal.

Od dveří se ozvaly tiché hlasy. Nikos se zvedl a přešel na své místo v čele stolu. Vešla vévodkyně, svázané vlasy jí v prstýncích spadaly na ramena. Důvěrně se držela za ruku s Jusufem. Nikos potlačil úšklebek, protože si nemohl nevšimnout spokojeného výrazu svého přítele. Anastásia se právě tichým, hrdelním smíchem smála něčemu, co jí říkal.

Betia jí přistrčila široké křeslo s oválným opěradlem. Vévodkyně usedla, jako by se vznášela na oblaku bohatých, temně zelených sukní, s čepičkou lehkého, zlatavého přehozu, který jí kryl ramena. Nikos také usedl a překvapeně zamrkal. Měl co dělat, aby něco neřekl. Dívky si totiž vůbec nevšiml, přestože musela vejít s vévodkyní.

Díval se na Betii a mračil se. Zdvihla oči a jejich pohledy se poprvé setkaly.

Měla světle modré panenky, jako jasná zimní obloha nad severním mořem. Na okamžik se nemohl odtrhnout od neprobádaných hlubin, které v nich spatřil. Usmála se a mrkla, přičemž se jí koutky očí lehce vyklenuly vzhůru. Nikos se udeřil kolenem o stůl a také mrkl.

„Začněme, přátelé," řekla vévodkyně a ignorovala Nikosův bolestivý výraz. „Je mnoho věcí, o kterých si musíme promluvit." Chazaři vstali z podlahy, posbírali mince a shrnuli kostky do sametového měšce. Němý Anagathios usedl u konce stolu na zkřížené nohy, aby na všechny dobře viděl a mohl odezírat ze rtů. Nikos zachytil jeho pohled a usmál se. Syřan mu vsedě vysekl obřadnou poklonu.

„Nemějte mi to za zlé, ale obávám se, že musíme čelit značně obtížné situaci.“ Nikos zpozorněl, neboť v jejím hlasu bylo zřejmé silné napětí. I v tlumeném světle bylo vidět, jak je vyčerpaná. Její obvykle zářivé, veliké, fialkové oči byly zastřené a prázdné. Ilyrian se napřímil. Anastásia se rozhlédla, na někoho se usmála, jiným pokývla. „Je tu problém, který se týká císařské rodiny.“

Pak se odmlčela, jako by potřebovala přemýšlet. Nikdo nepromluvil. Cokoli se týkalo císařské rodiny, muselo být obtížné a nebezpečné. Po chvilce sebrala sílu a pokračovala: „Nejmladší Atreovec, princ Maxian, se vrátil z Východu. To by samo o sobě nebylo nic zvláštního, kdyby se nevrátil v doprovodu Peršanů a dalších pochybných lidí. Někteří z vás vědí, že zhruba před dvěma týdny vedli Jusuf a Nikos přepad opuštěné vily v kopcích východně od města. Doprovázelo je skoro dvacet pretoriánů.“

Chazaři i ostatní kolem stolu při té zmínce ožili. O tom nepodařeném přepadu se nesly divoké zvěsti. Muži, kteří přišli s Nikosem z Egypta a z Východu, se zprvu rozhořčovali nad tím, že jim byla odepřena účast. Později si mohli gratulovat, že unikli zkáze. Nikos věděl, že jim vévodkyně nevěří; neměla možnost poznat je za perského tažení. Nikosovi věřila stejně tak, jako Thyatis, v Jusufovi našla zalíbení, ale ostatní? Těmi si nebyla jistá.

„Doneslo se mi, že princ chystá ve vile nějaká kouzla. A také jsem se dozvěděla, že jeho snažení směřuje proti jeho bratrovi, císaři Galenovi. Něco takového nelze dovolit. Ale přes velké krveprolití byl přepad neúspěšný. Princ uprchl a spolu s ním neznámý počet jeho sluhů a komplicŭ. Dům byl zničen a pretoriáni zmasakrováni.“

Kolem stolu se ozvalo mumlání, ale rychle utichlo. Vévodkyně všechny přejela přísným, pohledem.

„Nikosi, řekni jim, co se stalo.“

Ilyrian vstal, uklonil se a zahákl si palce za opasek. S vážnou tváří se dal do vyprávění. Nebyl to veselý příběh.

# # #

Vůz rachotil Ostijskou branou a kolébal se na nepravidelně dlážděné silnici. Slunce zapadlo a snášel se soumrak, ale povozníci ještě mohli vjíždět do hlavního města. V zadní části vozu byly

pečlivě složené balíky plátna, na které čekal krejčí na severní straně pahorku Aventine.

Na kožené plachtě kryjící balíky ležela na zádech vysoká žena s opálenýma nohama. Zpod slamáku na obličeji jí trčely rozcuchané zlatorudé vlasy. Spala a lehce pochrupovala. Její kdysi tmavě zelený cestovní plášť byl teď špinavě šedý. Brašnu a koženou pochvu s mečem tiskla k hrudi.

Odpoledne, během dlouhé cesty z přístavu a Ostie, neustále pršelo. Thyatis, unavenou dlouhým cestováním, nevzbudily ani nárazy vysokých kol o dláždění ulice.

# # #

Vévodkyně si odkašlala a zakryla si ústa štíhlou rukou. Nikos dovyprávěl, co té noci viděli. Chazary to zjevně zajímalo; nikdy neměli možnost postavit se důvtipem či mečem démonovi. Anagathiova krásná tvář však prozrazovala obavy. Nesnášel bitvy; jakmile došlo na hrubé násilí, byly jeho mimořádné schopnosti k ničemu.

„Ostatní moji služebníci prohledali dům a ze sklepa vynesli mnoho těl," pokračovala vévodkyně vyrovnaným hlasem. „Nechala jsem důkladně vyšetřit jejich zranění. Je naprosto zřejmé, že princ – kterého jsem kdysi považovala za přítele, a který býval vítán v tomto domě – konspiruje s odporným perským magi a dalšími mrzkými zločinci. Je zřejmé, že vyvolal, a patrně ovládl, nelidskou bytost nesmírné síly a krutosti. Mnoho těl nalezených v domě v kopcích nese známky mučení a nekrocie."

Vévodkyně se odmlčela, neboť bylo zřejmé, že tomu slovu nikdo z přítomných nerozumí.

„Jak jsem se dozvěděla, *nekrocie* je termín pro znaky, které je možné nalézt na tělech, která byla po smrti oživena za použití jistých sil a rituálů."

Kolem stolu se rozhostilo mrazivé ticho.

„Ano, princ nebo někdo z jeho družiny, zkouší štěstí v umění nekromancie. Slouží mu živí mrtví."

Nikos jen stěží potlačil zachvění. Oživlé mrtvoly patřily i u jeho stoického a drsného národa k těm nejhorším nočním děsům.

„Nevíme, jestli princ sám má schopnost konat takové věci, nebo je s ním někdo jiný, kdo to dokáže za něho. Ze dvou mimořádně spolehlivých zdrojů víme, že se v nedávné době, stejně jako vy, nacházel v rovinách údolí Eufratu. Víme, že tam prozkoumal alespoň jedno z mrtvých měst. Nevíme sice, co tam nalezl, ale je možné, že výsledkem jeho hledání byla právě bytost, se kterou Jusuf a Nikos zkřížili meče. Také víme, že vlastní létající stvoření – něco, co ho dokáže dopravit velkou rychlostí na velké vzdálenosti. Nikos to označuje jako *ignis dracorus* nebo *ohnivý drak*.“

Jusuf se obrátil k vévodkyni a naznačil lehkou úklonu. „Co tedy uděláme, urozená paní?“

Nikos potlačil trpký úšklebek. Bylo zřejmé, že vévodkyně vypracovala podrobný scénář schůzky.

„Musíme zajistit prince a vrátit ho pod císařův dohled. Musíme se pokusit zničit nestvůru, která ho doprovází, a zajmout nebo zabít jeho služebníky. Musíme jednat nenápadně, abychom v žádném okamžiku nevzbudili nežádoucí pozornost.“

„Včetně císařovy?“ vyhrkl Nikos a vzápětí se začervenal, protože promluvil bez přemýšlení.

Vévodkyně se otočila a její vážný pohled se střetl s jeho. Mlčky přikývla. Nikos tomu rozuměl až příliš dobře. Císař se nesmí nic dozvědět, dokud nebude po všem. Pokud se podaří svéhlavého prince zkrotit a vrátit zpět do jeho rodiny, může být záležitost uzavřena. Pokud by princ unikl nebo byl zabit, mohlo by se to vydávat za nešťastnou náhodu. Císařský plášť nesmí být v žádném případě poskvrněn touto špinavou záležitostí.

„Dozvěděla jsem se, že princ se nyní skrývá ve městě. Ale chce se se svým doprovodem přesunout na jih, snad k městu Cumae v Neapolské zátoce. Zvažovala jsem plán, jak zadržet prince ještě v hlavním městě, ale nakonec jsem jej zamítla. Nechci riskovat, že by síly, které ovládá, použil uvnitř hradeb. Počkáme, až opustí město, a pak udeříme.“

Nikos zvedl ruku. Chtěl znát spoustu podrobností.

# # #

Thyatis ukousla kousek patky z bochníku. Byla nesmírně unavená a plná prachu a špíny. Chléb byl trochu tvrdý, ale v tuhle pozdní hodinu se už čerstvý nedal sehnat. Boty potřebovaly pořádně spravit; z dlouhého stoupání ulicí vinoucí se po úbočí pahorku Quirinal ji bolela chodidla. Přes rameno nesla přehozeny dvě brašny – v jedné měla osobní věci a ve druhé dárky. Než je vybrala, strávila dlouhé hodiny na tržištích v Athénách a Syrakusách, ale dětem Širin by se určitě nelíbilo, kdyby přišla bez patřičných darů!

Opět pokračovala v chůzi, přestože závěrečné stoupání se jí zdálo ostřejší, než si pamatovala. Město kolem zářilo jako odraz hvězdnaté oblohy. Známé pachy jí teď připadaly jako vzácné vůně. Za svůj domov vždy považovala Théru, ale teď, když večerním šerem stoupala vzhůru, cítila, že se vrací domů.

# # #

„Co uděláme s tím pekelníkem?“ zeptal se Kahrmi, starší ze dvou chazarských bratrů, kterým se také podařilo uprchnout z hořícího Ctesiphonu, a opřel se o stůl. Pod vousem, hustým jako keře ostružin, nebylo možné rozeznat výraz jeho tváře. Bratr Efraim po jeho boku souhlasně přikývl. „Jestli tohle princátko dokáže vyvolat síly vzduchu a temnot, máme jen mizivou šanci.“

„Nikdo z nás,“ Kahrmi udělal gesto, jímž zahrnul všechny u stolu, „takové umění neovládá. Potřebujeme pomoc; vlastní čaroděje a kouzelníky, kteří se s ním mohou měřit.“

Nikos se otočil k vévodkyni a zdvihl obočí. Napadlo ho totéž.

„Hledala jsem takovou pomoc,“ odpověděla unaveně vévodkyně. „Thaumaturgy z legií nebo z Imperiální akademie nemůžeme použít bez císařova svolení. Takže s těmi počítat nemůžeme. Prostřednictvím poslů jsem kontaktovala nezávislé kouzelníky, kteří pracují ve městě. Žádný z nich neodpověděl. Obávám se, že si budeme muset poradit sami.“

„Cože?“ vyskočil vyděšeně Nikos. „Má paní, to je ztracené! Jsme silní muži, zběhlí a zkušení v umění boje a zabíjení, ale ani všichni dohromady, ani s dobrým plánem nebo dobrou pastí, nemáme šanci proti téhle nestvůře. Jestli se musíme postavit tomu mladíkovi a silám, kterým vládne… je to náš konec.“

„Nebude to váš konec," odpověděla ostře Anastásia a oči se jí zaleskly zlobou. „Dokážete myslet a jste zkušení lovci. Dokážete ho i s jeho doprovodem sledovat a pak je zajmout nebo zabít. Je to člověk, krvácí a je možné ho zabít. Už jsi to jednou řekl, pokud si na to dobře vzpomínám."

Nikos se přitom sarkasmu ošil. „To bylo předtím, než jsme zkřížili meče s tou věcí. Jusufe, tys tam byl a víš, jak rychlé to bylo! Je to hrozně rychlé… a navíc, myslím, že tohle nekrvácí, má paní."

Anastásia pohlédla na Jusufa.

Chazar pohled vážně opětoval a přikývl. „To je pravda. Petronius to probodl skrz naskrz kopím a ono se to smálo. Ono chtělo, aby to probodl, aby bylo vidět, že to našimi zbraněmi nemůžeme zabít. Pak mu holými prsty rozdrtilo lebku. Když říkáš, že těla ze sklepení vily nesla známky toho, že jsou to oživlí mrtví, pak tohle muselo být něco podobného."

Anastásia se schoulila a její tvář neprozrazovala nic z jejích myšlenek. Nikos nervózně šmejdil prsty po stole. Neviděl žádný způsob, jak by mohla dosáhnout svého záměru a byl zvědav, jestli nakonec necouvne. Ale to by se jí vůbec nepodobalo.

„Má paní," ozval se, když dlouho nikdo nepromluvil. „Když budeme opatrní, můžeme toho mladíka dostat, dokud je ještě ve městě. Jestli má aspoň trochu rozumu, ve městě plném lidí nepoužije své síly naplno. Když ho necháme vyjít ven, jsme mu vydáni na milost a nemilost. A při všech bozích, ten jeho ohnivý drak přeci létá! Jestli se rozhodne uletět, nemáme žádný způsob, jak ho pronásledovat. Pokud nám nepomůže impérium, má navrch."

„Ne," odpověděla rázně vévodkyně a znovu se v křesle napřímila. Jusuf jí chtěl položit dlaň na ruku, ale chladným pohledem ho zarazila. Rozhlédla se po přítomných a Nikos cítil, jak všichni ztuhli. „Vaším úkolem bude najít způsob, jak zničit nestvůru a zajmout prince a přivést ho ke mně," prohlásila nesmlouvavě. „Doporučovala bych vám, abyste ho udržovali v bezvědomí, dokud bude pod naší ochranou. Najděte způsob jak zvítězit. Jste ti nejlepší, které tu mám, vy to musíte dokázat. A to bez toho, že byste upoutali pozornost císaře nebo státu. Rozumíme si?"

Zášť, která čišela z jejího hlasu, udeřila Nikose jako políček. Nejistě přikývl.

„Tak dobře.“ Anastásia se trochu uvolnila a ledy v jejím hlase nepatrně roztály. „Takže, jak se vypořádáte s tou nestvůrou?“

# # #

Betia si nervózně okusovala nehty. Byla znechucena. Opatrně vykoukla zpoza opěradla za vévodkyní a neklidně se rozhlédla. V šeru bylo těžké rozeznat rozložitou postavu muže, který na ni předtím civěl, ale jeho ruce na stole viděla dobře. Byly velké, mozolnaté a silné. Pohlédla na své drobné ruce, ve světle lamp téměř bílé. Slyšela, že Ilyrian byl v mládí zápasníkem; bylo to docela dobře možné, protože jeho zápěstí byla stejně silná jako její nadloktí.

A jeho svalnaté paže byly ještě horší – taková snad neměla ani stehna.

Jsem příliš drobná, slabá a ledabylá, peskovala se v duchu.

A co hůř, byl plný tenkých, bílých šrámů a zubatých jizev po šití. K tomu byl plešatý, tvářil se hrozivě a z jeho hnědých očí čišela prohnanost. *Neměla jsem se na něho dívat tak zpříma*, spílala si dál za svůj prohřešek. Její chybu jen zvyšovalo to, že mu dovolila, aby si uvědomil, že se snaží být nepostřehnutelná. Svěsila hlavu a skoro se rozvzlykala. U studenta umění se předpokládalo, že bude nepostřehnutelný prostě tím, že se stane součástí pozadí, místnosti nebo davu. Být neviditelný po celou dobu už bylo proti pravidlům.

Betia sebrala kuráž a palcem a ukazovákem si stiskla kořen nosu. Pláč byl také zakázaný. Věděla, kde udělala chybu, ale vždy jí uspokojovalo, když mohla neviděna procházet domem, tržištěm nebo chrámy. Dávalo jí to nádherný pocit svobody, když věděla, že může kamkoli vejít neviděna a neptat se na svolení nebo vysvětlovat svou přítomnost.

Byla jsem si příliš jistá. Urozený pán Nikos je profesionál, žádný student. Samozřejmě, že by si mě všiml. Možná výprask nakonec nebude tak strašný… Při té myšlence posmutněla. Její velitelka byla v takových věcech hodně přísná. To, že na sebe upoutala pozornost takovým způsobem, ji určitě popudí. Chvilku si pohrávala s

myšlenkou, že by se vydala vévodkyni na milost, ale rychle ji zavrhla, když si vzpomněla, jak je poslední dny prchlivá a netrpělivá.

Ještě jednou opatrně vyhlédla přes opěradlo křesla. Urozený pán Nikos stál a s planoucím zrakem se hádal s urozeným pánem Jusufem, jak polapit příšeru. Betia si všimla, že urozený pán Nikos má pod tunikou svalnatou a krásně tvarovanou hruď.

# # #

„A co s těmi sluhy? Jsou to lidé nebo nestvůry?“ Nikos se opřel pěstmi o stůl a předklonil se. Mezitím nechali přinést mapy, na kterých bylo zobrazeno území mezi hlavním městem a velikou zátokou sto mil jižněji. Už vymysleli a zavrhli tucet variant. Sloužící nanosili víno, vařené maso a další ořechy. Ilyrian se se zdviženým obočím obrátil k vévodkyni.

Anastásia s povzdechem odložila pohár ředěného vína. Byla unavená, přestože dříve jí podobné věci naopak dokázaly pořádně rozproudit krev. Teď se cítila jako po stovce podobných sezení. „Tím si nejsem úplně jistá. Ale je možné, že někteří z princových sloužících nejsou lidé. Chodí jako lidé, oblékají se jako lidé, ale…“ Odmlčela se a hledala vhodné slovo.

Jusuf vzhlédl od zápisků, které pořídil předák dělníků, kteří prohledávali trosky. Vzal list tenkého pergamenu a přisunul ho k Nikosovi. „Některá těla asi patřila lidem, ale podívej se na tuhle kresbu – vidíš tu nohu?“

Nikos otočil pergamen a zadíval se na kresbu. Světla bylo málo, protože svíčky na stole už dohořívaly. Náhle se rozjasnilo a koutkem oka zahlédl, jak se kolem něho protáhla plavovlasá otrokyně, která svíce hbitě vyměnila. Zamračil se, ale dělal, že si jí nevšiml. Obrázek byl skvěle vyveden umělcem, který pro vévodkyni nejen vytvářel fresky, ale také pro ni kreslil vše, co ji zajímalo: domy, lidi i stroje. A také takové věci, jako jsou mrtvoly vytažené z popela zřícené budovy.

Na obrázku byla noha oddělená těsně u trupu a částečně stažená z kůže. Vypadalo to jako lidská noha, ale některé svaly a šlachy byly navíc a z každého prstu vybíhalo něco jako krovka. Nikos přimhouřil

oči, aby lépe rozeznal jemné detaily. Kresba byla perfektní, vyvedená tmavým inkoustem a ostrým brkem.

„To je spár," hlesl Jusuf. „Někteří z princových služebníků jsou zvířata v podobě lidí. My jim říkáme *ursakurt*, vy je myslím nazýváte *lykantropové*. Slyšel jsem o nich vyprávět od svého děda. Naše země opustili už dávno; ještě předtím, než z Východu přišli gokští Turci."

# # #

Betia málem neudržela smích, když viděla, jak se Nikos zatvářil. Po hodině, kdy se všichni přeli a dohadovali, si uvědomila, že jí Nikosova holá, hladká hlava připomíná velké, hnědé slepičí vejce. Poté už byla mnohem uvolněnější a dokonce si dovolila ukrást nějaké jídlo z táců na stole. Zdálo se, že vévodkyně naštěstí zapomněla, že tu vůbec je.

Ale Betia se po tvrdých zkušenostech naučila nezapomínat, že jí vévodkyně může kdykoli poroučet.

Na zátylku ucítila lehký závan vzduchu. Neslyšně vyskočila na nohy a protáhla se mezi opěradlem vévodkynina křesla dveřmi. Zaslechla něco jiného, než kroky sloužících venku, nebo to, jak si jeden z Chazarů poklepává botou o dlažbu.

Náhle tu stála špinavá postava zapáchající jako tržiště, bláto a prach dohromady. Jednou rukou držela dveře a druhou svírala Betiina ústa. Byla to štíhlá a silná ruka s krátkými nehty a mozoly od jílce meče.

„Ahoj, kamarádi," ozval se známý hlas. Nikos se zmateně otočil a zahlédl, že i vévodkyně udiveně vytřeštila oči. „Co tak koukáte?"

Nikosovo srdce vynechalo jeden úder. Postava si stáhla kapuci a po rozedrané tunice a plášti se jí rozlila záplava zlatorudých vlasů. Ozvalo se zašumění, jak se všichni muži kolem stolu prudce nadechli, aby mohli něco říci.

„Nikosi!" Thyatis se protáhla kolem stolu a pevně ho sevřela do náruče. Ilyrian se s nevěřícím výrazem šklebil od ucha k uchu. „Takže ses cestou domů neztratil!"

Nikos se smál a cítil, jak mu ze srdce padá ohromný kámen. Pevně ji tiskl a nedokázal vypravit jediné slovo.

Thyatin úsměv prozařoval celou místnost. Otočila se a poklonila se směrem k vévodkyni. Anastásii také zářily oči radostí. Pozdvihla elegantní paži, aby jí Thyatis mohla políbit ruku.

„Má paní," řekla Thyatis a přitiskla čelo na hřbet vévodkyniny ruky.

„Jak vidíš, vrátila jsem se domů. Pozdě a s velikým zpožděním, ale jsem zde."

„Vítej," odvětila Anastásia a náhle se jí vrátila její bývalá krása. Nikosovi připadalo, že tím úsměvem omládla. „Nemohla jsi přijít ve vhodnější chvíli."

„Vypadá to tak," zabručela Thyatis a rozhlédla se po ostatních mužích v místnosti. Stále držela vévodkyni za ruku. Chazaři se k ní nahrnuli, plácali ji po zádech a komentovali stav jejího oblečení. Jusuf se na ni přes stůl usmál, ale obejmout ji nešel. Thyaitis si všimla jeho ruky položené na křesle vévodkyně a povytáhla obočí.

„Vypadá to, že tu něco kujete," pokynula Thyatis k mapám a pergamenům na stole. „Ve vzduchu cítím lov; když jsem šla nahoru, poznala jsem to podle hlasů. Všechno mi řekněte."

# # #

Thyatis vydechla úlevou a ponořila se do dubové kádě plné horké, kouřící vody. Bolelo ji celé tělo a vypadalo to, že se každý sval rozhodl, že právě teď je ta správná chvíle, aby na sebe upozornil. Po týdnech trmácení se v kocábkách od přístavu k přístavu po celém Egejském moři, byla pro ni lázeň nekonečnou rozkoší.

„Děti jsou v pořádku," řekla Anastásia, která seděla na mramorové lavičce vedle kádě. I vévodkyně byla unavená, ale místo uštvaného výrazu tu zase byla její dřívější sebedůvěra a hrdé vystupování. „Dělají v domě strašlivý binec – všude lítají jako splašené opice a služebné a kuchaři se z nich můžou zbláznit."

„Pffff?" Thyatis se ponořila do horké lázně až po rty. Zaklonila se a nechala se nadnášet. „Rozbily něco?"

„Pochopitelně," přitakala Anastásia s lehkým úsměvem. „Je to jako uhlídat pytel blech."

„Přinesla jsem jim nějaké dárky," řekla Thyatis ospale; bolavé svaly se prohřívaly a začínala být ospalá. „Jsou tady?"

„Ne,“ odpověděla vévodkyně a natáhla se pro kartáč zavěšený na háčku na stěně. Podala ho Thyatis, ale ta ho nechala sklouznout na hladinu. „Poslala jsem je s Betií do cirku; právě tam předvádějí divoká zvířata. Chtěly vidět chobotnici, mořského hada a ještě nějakou jinou havěť. Teď bydlí v mém domě na pláži u Baiae, aby si užily pár týdnů sluníčka. Brzy se za nimi podíváme.“

„Jak moc vyrostly?“ Thyatis smutně myslela na Širin uvězněnou na Théře, zatímco její děti dovádějí v příboji pláže. Princezna určitě nenechá bez komentáře zahálčivý život svých dětí, jakým žijí v její nepřítomnosti. „Takže jsou dočista rozmazlené?“

„Ano. Bojím se, že ano. A jsou nádherné. Je mi jasné, že jejich matka musí být velice krásná,“ odpověděla vévodkyně s úsměvem.

Thyatis zdvihla hlavu z vody a z čela jí stoupala pára. Po krku jí stékaly potůčky vody a vlasy se jí lepily k hlavě jako hustá kožešina. Trochu se nadzdvihla a předloktím se opřela o okraj kádě.

„Kdo tohle řekl? Určitě ne Jusuf, ten se červená už jen při zmínce, že má děti. To musel být ten pacholek Nikos.“

„To sice byl, ale poznám to i z jejich tváří.“ Usmívala se na Thyatis, ruce složené v klíně. „Řekl mi toho hodně. Myslím, že jsi docela otřásla jeho názorem na Římany.“

Thyatis se napjatě zadívala na vévodkyni. „Myslíš, že jsem udělala něco špatně?“

Anastásia se jí upřeně zadívala do očí a chvíli přemýšlela. Zkoumala výraz její tváře a pevné svaly paží a ramen. Jen tak pro sebe si pokývla, neboť si uvědomila, že zatímco do světa vyslala nevycválané mládě, zpět se vrátila vyspělá žena. A díky bohům se vrátila ve zdraví. Vévodkyně si zadumaně mnula lem šatů. „Thyatis…“ zarazila se, protože nevěděla, co vlastně chtěla říci. *Je to zázrak.* „Drahá, jednou jsme hovořily o tom, jak jsem tě koupila a přivedla do své rodiny. Říkala jsem ti tehdy, že jsem tě koupila proto, že jsem v tvých očích viděla, že nejsi zlomená, i když jsi stála v řadě otroků na rozpáleném a dusném tržišti. To byla pravda. Ale jakmile jsi odešla na Východ, poznala jsem, jak mi chybíš. Uvědomila jsem si, že jsem tě koupila, protože… protože jsi mi připomínala mě samotnou.“

Thyatis naklonila hlavu a otočila se. Opřela si ruce o okraj kádě a položila bradu na propletené prsty. „A čím? Byla jsem špinavá holka z vesnice, bosá a v rozdrbané tunice. A jen chvíli předtím mi vypálili značku.“

„Správně. Jednoho dne, před mnoha lety, jsem na tom byla úplně stejně. Byla jsem sirotek – moje rodiče zabili piráti nedaleko sicilského pobřeží. Byly to myslím Vandalové, dodneška drží některá místa na africkém pobřeží. Měla jsem štěstí, že jsem se od nich dostala, protože mezi nimi platí neobvyklé zbarvení očí za špatné znamení. Prodali mě na velkém trhu otroků na ostrově Delos.“ Vévodkyně se odmlčela a zdálo se, že bloudí vzpomínkami. Po chvilce se usmála a pokračovala. „Agentky Matróny mě koupily spolu s dalšími šesti děvčaty. A zase to bylo díky očím. Prodali mě se slevou,“ dodala s trochou hořkosti. „Ale nelituju toho.“

„Odvezly tě na ostrov?“

„Ne, tehdy byl všude dost velký zmatek,“ zavrtěla hlavou vévodkyně. „Nikdo nesměl z ostrova ani na ostrov, dokud nebylo obnoveno imperiální právo. Tehdy bylo ještě jedno útočiště; v horách Epiru. Nevím, jestli ještě existuje. Odvezly nás tam a tajně jsme prošly výcvikem. Bylo to krušných šest let!“

„Šest?“ Thyatis se dotkla vévodkyniny nohy a lehce jí stiskla palec. „To se musíš dívat svrchu na pozdější generace, které trpěly jen pět…“

Anastásia ji pohladila po vlasech, sklonila se a políbila ji na temeno. „Ach, ale zase jsme nepoznaly to dobrodiní být pod vedením paní Mikele…“

„Ohó!“ Thyatis se postavila a zašklebila se. „To musel být život jako v bavlnce!“

Anastásia jí se smíchem přidržela oděv z jemné bavlny. Thyatis se přikrčila a přehodila si jej přes ramena.

„Snad. Vím ale, že jsi šla za svým srdcem, a proti tomu nic nemám, ani mít nebudu. Znamenáš pro mě příliš mnoho.“

Thyatis se usmála a obejmula starší ženu. Věděla, že je opravdu doma.

DAMAŠEK

Nad kamenným mostem se vznášelo rotující ohnivé kolo. Třikrát lomený oblouk se zdvíhal téměř šedesát stop nad korytem řeky Baradas a byl tak široký, že po něm mohla přejít kohorta v pochodovém tvaru. Kolo nabralo na obrátkách a udeřilo do hradby z převrácených vozů na severní straně mostu. Ozvalo se zasyčení, jako když se žhavá čepel ponoří do kalící lázně a vozy začaly v dýmu a plamenech vybuchovat. Jeden z vozů byl vymrštěn vzhůru a vzduchem prolétla urvaná kola a nápravy. Syrská domobrana skrytá za vozy se zmateně rozprchla a její příslušníci hledali spásu za hradbami města. Povozy stály v jednom plameni a k nebi stoupal smolně černý dým.

Odenathus hnal svou jízdu tryskem přes most. Někteří Palmyřané měli luky, a v nepravidelných intervalech stříleli šípy po prchajících Syřanech. Odenathus se zastavil u zničené barikády. Zatímco jeho jezdci se hnali dál, soustředil se a jeho mysl sestupovala pod zem a dotýkala se mihotavého proudění řeky. Síla si našla cestu k jeho pažím a hořící vůz, překážející na cestě, odlétl stranou. Asi sto yardů odsud se za rovinkou, která sloužila jako městský dobytčí trh, otočili palmyrští jezdci a stříleli na hradby, odkud je obránci zasypávali šípy. Na každé straně Jerašské brány se tyčila mohutná cihlová věž. Jejich kryté ochozy se hemžily vojskem. Pomalu letící šíp přelétl nad Odenathem a třeskl do dlažby. Otočil koně a pobídl ho. Zbytek Zoiny armády právě vjížděl na most.

Městské brány, zapuštěné hluboko v hradbách, byly už pevně uzavřeny. Z předchozích návštěv metropole Odenathus věděl, že skrze hradby vede dlouhý tunel uzavřený třemi masivními dveřmi z pevných trámů a vyztužených železem. Všechny budou jistě zavřené a mladý Palmyřan se téměř rozesmál, když si uvědomil, jakou obranu město zburcovalo kvůli jeho bezvýznamnému houfu. Za jeho záda dopadlo několik dalších šípů. Pozdvihl ruku a načrtl planoucí znamení. Vzduch mezi ním a hradbami se začal chvět. Šípy ve vzduchu zastavily svůj let a jako podzimní listí začaly padat k zemi.

„Jak je ta brána pevná?“ Zoe zastavila koně vedle něho. Dlouhé vlasy měla spletené do copu, který si omotala kolem hlavy. Stejně jako Odenathus měla na hlavě otevřenou legionářskou přilbu a pod hnědým pláštěm řetízkové brnění. V pouzdře u sedla jí visel jezdecký luk, z druhé strany toulec plný šípů. Tváře měla rudé a očí jí hořely hněvem.

Odenathus si povzdechl a ukázal na mohutné, hranaté věže. „Podívej,“ řekl a sledoval tři stovky nesourodých jezdců, kteří se formovali u mostu. „Podívej se na výsledek tisíciletého úsilí.“

Zoe si ho změřila a její oči metaly blesky. Tohle probírali několik dní, zatímco tábořili v kopcích za městem a sledovali, jak jeho obyvatelé přicházejí a odcházejí. Pohodila hlavou, odvrátila se a koleny pobídla svého lesklého, černého hřebce. Naklonila se v sedle směrem k bráně. Naslouchala.

„Tirisi, Gadame!“ vykřikl Odenathus. Už si zvykl řvát, protože s touhle bandou rabijátů to jinak nešlo. „Vemte si každý deset mužů a objeďte hradby. Dávejte pozor, mohli by zkusit výpad jinou branou. Jestli to zkusí, hned se vraťte a hlaste mi to!“

Damašek bylo městem dvanácti bran, malých i velkých. Odenathovi bylo jasné, že tady je jejich úsilí marné. Zaslechl Zoe, snažící se křikem přilákat jeho pozornost. Otočil se právě včas, aby viděl, jak sevřenou pěstí vztekle máchla směrem k bráně.

Vzduch mezi branou a mladou ženou zavířil a zasvištěl. Odenathus ustoupil, protože cítil nesmírnou zášť a vztek, které z ní tryskaly. Kameny kolem ní se rozpadaly v prach a obloha potemněla. Zdvihl se prudký vítr a drobný štěrk bičoval boky koní.

Hlavní brána, čtyřicet stop vysoká pevnost ze dřeva a kamene, se otřásla a zaduněla jako basový buben. Odenathus spatřil, jak celou bránu na kratičký okamžik zahalily temně rudé plameny. To se světlo lámalo na kouzlech a ochranných zaříkadlech, která do kamene, železa a dřeva vpravili při stavbě brány zakladatelé města. Zoin útok se na této důmyslné spleti neúčinně rozsypal. Odenathus zamrkal a opět vyvolal vnitřní zrak. Viděl skomírající dozvuky vržené síly odváděné stranou, mizející v nespočtu pastí a stékající po bráně jako voda po dešti. „Je příliš silná, má královno,“ řekl tiše, aby je nikdo jiný nemohl slyšet.

Zoe se vztekle otočila. Oči jí divoce žhnuly. „Zničíme to město.“ Také šeptala, ale cítil, že každým okamžikem zařve.

„Nezničíme.“ Pobídl svého koně těsně k ní. Naklonil se blíž a zadíval se jí do očí. „Tohle město má skoro pět set tisíc obyvatel; my máme jen tři sta mužů a jen my dva ovládáme sílu. Slyšíš? Posmívají se nám.“

Zoe se ohlédla přes rameno; byla to pravda. Na hradbách stály tisíce Syřanů, včetně žen, řvali a házeli dolů kameny a odpadky, přestože Palmyřané už byli daleko. Mladá žena pokrčila rameny a opřela se o vyvýšenou zadní část sedla. „Řím zradil i je,“ řekla zastřeným hlasem. „Cožpak nepovstanou? Nepostaví se spolu s námi impériu, které nás využilo a potom zradilo?“

Odenathus jí položil ruku na rameno a jemně ji k sobě otočil. „Má královno, to není jejich město, které Řím obětoval. Jim je naprosto jedno, co se nám stalo. Pojďme odsud.“

Zoe zavrtěla hlavou, po tvářích se jí kutálely slzy. „Neodtáhnu jako spráskaný pes. Ona se dívá. Ona najde způsob, jak proměnit brány v hromady trosek.“

Odenathus zvážněl a snažil se nepodívat přes most, kde na druhém břehu stál vůz střežený skupinou jezdců. V zadní části vozu, pečlivě přivázáno k trůnu ze zlata a slonoviny, který kdysi zdobil Zahradní pokoj paláce, spočívalo tělo Zenobie, bývalé královny Palmyry. Tělo bylo vyschlé a strašlivě zohavené, ale bylo přepravováno s důstojností, oděné do zlata, sametu a hedvábí. Když se Zoe po dlouhých dnech vrátila z vrchů za městem, trvala na tom, že mrtvá královna stále vládne městu. Skryté měděné dráty a pruty držely tělo ve vzpřímené poloze. Odenathus cítil mrazení, kdykoli se na ně podíval.

„Ona by přitáhla s velikou armádou, plánem, jak se dostat přes bránu a uvnitř hradeb by na její pokyn čekali přátelé, aby vyprovokovali povstání.“

Zoe si ho mrazivým pohledem změřila a na rty se jí drala příkrá odpověď, když se od západu ozval křik. Odenathus se otočil. Tiris a jeho jezdci se spěšně vraceli. Muži, uzavírající formaci, se otáčeli v sedlech a stříleli na něco, co bylo dosud skryto za ohybem hradeb.

Odenathus otočil koně a zařval: „Zpět za most! Lycie, pošli někoho pro Gadama! Pohyb!“

Odenathus si přestal všímat Zoiných zlostných pohledů a rozjel se přes most. Následoval ho pestrobarevný proud palmyrských jezdců s Tirisem a jeho zvědy v závěsu. Zoe byla poslední, držela svého koně v kroku a zlostně se ohlížela k městským hradbám. Ještě než se dostala na druhou stranu mostu, vyjel zpoza rohu hradeb silný oddíl jezdců v imperiální červeni. Vztekle udeřila pěstí do sedla. Zběžně jejich sílu odhadla na přinejmenším kohortu rytířů v šupinovém a páskovém brnění. Pokud jsou tu oni, musí být nedaleko značná armáda.

První řada *clibanari* zastavila u mostu a jezdci založili do luků dlouhé šípy. Zoe otočila koně a švihla paží dolů. Pak hřebce pobídla a ten v oblaku prachu vyrazil k východu.

Rytíři za ní rychle couvali od okraje mostu. Mostní oblouk se zachvěl a z jeho boků se sypal hrubý prach. Celá konstrukce vydala táhlý sten. Na návrší na druhém břehu se Zoe zastavila a se záští v očích sledovala scénu za sebou. Konstrukce znehybněla a do řeky, líně tekoucí mezi pilíři, se sesypaly úlomky kamene a drobné kousky malty. Zoe se zlostně ušklíbla a opět máchla paží. Vlna síly otřásla stavbou z cihel a kamene. Sto stop dlouhý oblouk se opět roztřásl a z kamenného pilíře na městské straně břehu začalo do řeky opadávat mramorové a travertinové obložení.

Ale most vydržel. Na druhé straně mostu se houfovalo stále více imperiálních vojáků. Někteří už napínali luky a Zoe vysoko nad sebou zahlédla stříbřité záblesky letících šípů. Jejich thaumaturgové musejí být poblíž.

Znovu pobídla svého hřebce. Zafrkal a s ocasem vlajícím ve větru vyrazil.

# # #

„To nedovolím.“ Zoe a Odenathus seděli za vozem převážejícím trůn ze zlata a slonoviny, tváře ve stínu. Do západu slunce zbývalo jen několik málo minut. Zadní náprava praskla při pokusu přejet jedno z vádí, které protínalo Syrskou vrchovinu jižně od Damašku, a vůz se bezmocně nakláněl na bok. Půda zde byla kamenitá a povrch

měl velmi daleko do tvrdě uježděných imperiálních silnic. Zpočátku to vypadalo, že je imperiální legie nebudou pronásledovat, ale Odenathus se nechtěl spoléhat na pouhý pocit. Dva dny ostře pochodovali, aniž by zaznamenali známky pronásledování, ale na křižovatce asi šedesát mil od Damašku málem padli do léčky. Vyvázli jen díky tomu, že spojili své magické síly a bez váhání a slitování je použili.

Odenathus se postavil a oprášil si kalhoty. Vůz už nebyl k ničemu. „Nemůžeme si dovolit opravovat nápravu. Pronásledovatelé mají lehké hunské koně a rychle se blíží. Dokonce i teď, zatímco my se dohadujeme. Musíme ho tu nechat, má královno."

„A co ona?" Zoe se také vztyčila a třásla se vztekem. „Máme tu královnu nechat, zatímco my se ztratíme do noci? To nesmíme!"

Odenathus se snažil ovládnout a v duchu si přeříkával meditaci. Se svou sestřenicí se už hádal dost dlouho. Opustit s několika málo muži město a vydat se plenit provincie impéria byla šílenost. Podle jeho názoru by bylo lepší město znovu vybudovat a dát uprchlým Palmyřanům možnost vrátit se zpět. Věděl, že město je stále bohaté díky lodím, skladištím a obchodním kontaktům po celém světě. Pokud se opraví střed města alespoň tak, aby se někteří navrátili, časem znovu vybudují celé město. Zoe o tom nechtěla ani slyšet.

„Tak ji zabalíme do plátna, přivážeme k sedlu a posadíme na koně," prohlásila zkrátka.

Zoe si byla jista, že pokud zaútočí na Damašek, místní obyvatelé povstanou proti Římu. Odenathus tomu nevěřil, ale Zoino šílenství strhlo mnoho dalších a ti chtěli jet s ní. Nakonec s těžkým srdcem souhlasil, že pojede také. Bez něho a jeho schopností by měli malou naději. Teď, když v počínajícím šírání sledoval její ztrhanou tvář, přemýšlel, jestli všechnu svou vůli a sílu nevynaložila jen na to, aby je přesvědčila o své pravdě.

„Povezu ji," řekla Zoe a začala šplhat do vozu. „Je to mé břímě."

Odenathus se otočil; nemohl se dívat, jak jeho pohublá sestřenice zápolí s dráty, které poutaly tělo mrtvé královny k trůnu. Vyšplhal po strmém břehu vádí a vyskočil na svého koně. Západní obloha hrála oranžovými a purpurovými odstíny. Snášela se noc, cesta, kterou sledovali, stoupala po táhlém, kamenitém úbočí. Někde za jeho

vrcholem, za poslední výspou obdělávané a úrodné půdy, se táhly rozlehlé náhorní planiny Hauranu. Byla to pustina, kde nebylo nic jiného kromě nekonečných polí ostrohranných černých skal. Hauran byl neutěšeným místem; klín zničené země táhnoucí se stovku mil jako hrot kopí, zabodnutý do srdce Sýrie z rozlehlých pustin Arábie. Za dne tam panoval spalující žár a noci byly ledově chladné. S tím malým množstvím vody, které měli, to nebude lehká cesta.

„Ale po stovky let je to útočiště banditů a lidí bez přátel," pronesl polohlasně, když dával ostatním znamení, aby ho následovali. Pohlédl zpět do vádí a vnitřním zrakem viděl sestřenici, jak si s velkým úsilím navléká na záda postroj, ve kterém bylo upevněno tělo mrtvé královny. Prázdnými očními důlky se dívala do noci. Zoe si konečně upevnila břemeno na zádech a s pomocí dvou vojáků nasedla na koně.

„A my jsme bez přátel," dokončil myšlenku a jemně pobídl svou kobylku. Kůň zastříhal ušima a loudavě vylezl zpět na cestu. Odenathus si pohladil strniště; už několik dní neměl možnost se oholit. Pronásledování jim nedovolovalo rozbít řádný tábor. Kolem projížděli jeho muži a unaveně mžourali do tmy. Po chvilce projela i Zoe – ani na něho nepohlédla. Mrtvá královna se jí kolébala na zádech, zkřížené ruce na prsou, skrčené nohy přitažené drátem k hrudi.

Když projel i poslední jezdec, Odenathus se na okamžik ponořil do sebe a něco zašeptal. Vylétlo malé světélko, ne větší než světluška, a trhavě letělo podél řady jezdců. Když dosáhlo čela, rozzářilo se a bledým světlem zalilo pustinu před nimi.

Muži následovali světlo vstříc pustinám Hauranu a přízračným vrcholkům Trachontu za nimi.

OTTAVIANO, ÚBOČÍ VESUVU

„Hou!" Maxian se vztyčil na kozlíku těžkého povozu a dal znamení k zastavení. Krista vedle něho se předklonila a vykoukla zpod plátěného přístřešku, který nad kozlíkem napjala. Malá

karavana, tvořená třemi vozy naloženými krabicemi a bednami z borového dřeva, ložním prádlem a matracemi, jídlem v proutěných koších, pytli ovoce a amforami vína v dřevěných podstavcích, celé odpoledne zvolna stoupala po úbočí hory. Zastavili se na jakési křižovatce. Krista si zastínila oči a snažila se rozeznat znaky na omšelém sloupku. Byly v něm vytesány šipky a vzdálenosti v mílích k nejbližším městům, k Římu a k Neapoli, ve které sídlila správa provincie.

Princ si znovu sedl a švihl opratěmi. Čtyři muly zastříhaly ušima, ale přeci jenom zabraly a neochotně táhly povoz ke kraji cesty. Krista se ovívala bavlněným vějířem, na kterém byly vymalovány drobné postavičky mužů a žen sbírající hrozny. Koupila ho za měďák v posledním městě.

„Kudy teď?“ zeptala se s předstíranou netečností, přestože od chvíle, kdy před třemi dny opustili Řím, velmi pečlivě prince sledovala. Srdce a chladný rozum spolu neustále soupeřily. Bude se muset rozhodnout, jaký je vlastně její vztah k tomuto muži. A to co nejdříve. „Co si takhle zdřímnout někde pod stromem?“

Maxian se ušklíbl a zavrtěl hlavou. Sáhl pod sedadlo a vyndal džbán vína. Dlouze se napil a pak nabídl Kristě. Opatrně zavrtěla hlavou. Trochu ji pobolívala a nechtěla tomu nijak pomáhat.

„Myslím, že tohle je odbočka k pozemkům, které vlastnila rodina mé matky.“ Maxian ukázal mezi dvě řady stromů, které lemovaly cestu stoupající po táhlém svahu. Na všechny strany se rozprostíraly vinice a sady, které v dálce splývaly s načechranými obláčky. Byl parný, vlhký den. Ve vzduchu, přesyceném vůní zeleně, bzučely mouchy a včely. Krista pokrčila nos. Mnohem raději měla svěží přímořský větřík.

„Podle toho, co jsem slyšel, by tam měl být jen správce a pár pachtýřů. Budeme tam mít klid.“

Gaius Julius přijel k vozu a z jeho starého kožnatého obličeje vyzařovala blahosklonnost patricije na letních prázdninách. Na sobě měl bílou tuniku s krátkými rukávy, která dávala vyniknout svalům paží, a neskutečně ohromný slamák se špičatým dýnkem. Výstroj doplňovaly legionářské sandály, ve kterých se krásně vyjímaly jeho rozplácnuté prsty. Krista se musela odvrátit, aby nevyprskla smíchy.

Starý Říman se stále rád oblékal jako urozený sedlák, který si udělal prázdniny. „Ech, tohle je nádherný den, chlapče! Měli jsme si udělat prázdniny už dřív – pil jsi někdy zdejší víno? Má takovou ostrou příchuť… skoro kovovou…“

Krista obrátila oči v sloup a snažila se ho ignorovat. Hodiny dokázal drmolit o vínech, vinicích, sudech a vůních. Vždycky jí to uspávalo. Maxian se také díval někam stranou.

„Můj pane, zastavíme se na jídlo nebo si zdřímneme nebo už budeme na místě?“ otázala se zostra Krista.

Maxian sebou trhl a nepřítomně přikývl. Gaius Julius pokračoval v úvahách o zdejší vodě a jejím nezpochybnitelném vlivu na kvalitu místního vína.

„Ano, tady zahneme. K domu je to asi tak míle,“ odpověděl princ.

„Tak dobře,“ opáčila Krista a šlehla pohledem po Gaiovi Juliovi. „Jedem.“

Ulevilo se jí, když se starý Říman zase zařadil za vůz. Gaius Julius začal v poslední době používat silnou citrónovou pomádu a z té vůně se Kristě dělalo zle. Princ švihl opratěmi a vůz se dal zvolna do pohybu.

Odbočka na pozemky byla z obou stran lemována převislými, tmavými keři vinné révy a občas trnitým křovím. Rozložitý povoz měl co dělat, aby se do potemnělého, zeleného tunelu vešel. Krista se zaklonila a sledovala, jak jí nad hlavou houpavě proplouvá baldachýn listoví. Pohrávala si s amuletem zavěšeným na krku. Pod prsty cítila jemný bronzový řetízek a symboly vyryté na povrchu medailonku. Maxian si jí nevšímal a pozoroval horu, která se před nimi tyčila.

Tento medailon, hladký mosazný kroužek se soustřednými kruhy drobných písmen, jí daroval princ. Střed medailonu tvořil otvor s jemnými vruby. Na okamžik byla tehdy šťastná, protože bylo zřejmé, že medailon vlastnoručně vyrobil. Nikdy předtím nedostala nic, co by bylo určeno výhradně jí. Návštěvníci, kteří přicházeli a odcházeli z domu vévodkyně, jí občas dali květiny nebo cetky, které vévodkyně odmítla. Ale to všechno byly náhražky.

Pak ji princ zchladil, když jí vysvětlil, k čemu amulet slouží.

Tento amulet, objasňoval věcně, *skrývá fragment mé síly. Obsahuje něco podobného jako Athénin štít, který kolem nás všech neustále udržuji. Dokud žiji, tahle věcička cítí moji vůli a udržuje štít kolem vás. Není sice tak silný, ale ochrání vás, když se vzdálíte z mé blízkosti. Stejné přívěsky jsem pochopitelně vyrobil i pro Gaia a Alexandra.*

Přestože v rozvrzaném voze předstírala spánek, hlavou se jí honily myšlenky, které se však netýkaly prince. Myslela na domov, horkou koupel a dokonce se přistihla, že jí chybí panovačný hlas vévodkyně.

Princ mlasknutím pobídl muly a vůz projel pod starodávným kamenným obloukem. Byli na rodinných pozemcích. Slunce zmizelo a mraky visely téměř nadosah. Krista se posadila; z polosnění ji vyrušil náhlý chlad. Nebyla jí doopravdy zima, ale bylo zde chladněji než dole na rovině. Kolem se rozprostíraly neudržované, zpustlé sady. Pod jabloněmi rostla vysoká tráva a zářily barevné ostrůvky kvetoucích květin a bylin. Živý plot pnoucí se těsně u okraje cesty nyní ustoupil a tvořil jen nevysoký val, který sledoval cestu ve vzdálenosti několika yardů.

„Už jen minutku a jsme tam," prohlásil zvesela Maxian. Krista úsměv opětovala, ale její oči zůstaly vážné. „Neboj se, lásko, tady budeme v bezpečí."

# # #

Ve chvíli, kdy vyjeli zpod korun jabloní a před sebou uviděli vilu, se mraky rozestoupily. Krista se mimoděk usmála, když viděla hladké linie stěn a mírně svažité střechy vily a okolních stavení. Tohle znala velmi dobře – klasická, římská, venkovská vila s čtvercovým půdorysem, taškovou střechou, kolonádou a atriem. Kolem domu se táhla cihlová zeď zarostlá růžovými keři a divokým vínem. Brána byla otevřená, její bronzové mřížoví pokrývala silná vrstva měděnky.

„Aha," protáhl rozpačitě princ, „je to menší, než si to pamatuji."

Krista se zasmála a položila mu dlaň na předloktí. Švihl opratěmi, aby muly trochu popohnal. Projeli branou, plachta povozu se téměř otírala o vrchol klenby. Za branou, mezi menšími staveními

a hlavní vilou, se nacházelo pevně udusané prostranství. V rozích dvora byly hromady navátého listí a drobných větví. Krista seskočila z vozu. Zvědavě a pozorně se rozhlížela. Místo bylo opuštěné, okna a dveře zajištěné okenicemi, přesto se tu necítila jako cizinec. Vypadalo to, jako by si hospodyně jen pro něco náhle odskočila a měla se každou chvíli vrátit. Stěny stavení byly čistě omítnuté, střechy v pořádku, žádná okna ani dveře nebyly rozbité. Další vozy také projely branou a zastavily v řadě, na straně dvora, přivrácené k hoře. Z chlévů se tam linul nenápadný pach starého hnoje.

Valaši vyběhli z vozů, měli radost, že už se nemusí tísnit uvnitř. Když probíhali kolem Kristy, každý naznačil úklonu. Za okamžik se dupot jejich bosých nohou rozléhal mezi staveními. Krista si nasadila slamák, který vyndala z dřevěné krabice pod kozlíkem. Byl mnohem menší a střízlivější než ten, který nosil Gaius Julius. Princovi a Alexandrovi se zatím podařilo odemknout zámek, takže mohli otevřít hlavní dveře. Gaius Julius zmizel už před chvílí – určitě hledá sklepy a vinné lisy.

Kristinu pozornost přilákalo žalostné mňoukání. Usmála se, protože věděla, odkud to přichází. Z košíku z červeného proutí, vmáčknutém za kozlíkem, ji sledovaly dvě žluté oči. Vytáhla košík ven. Malé černé kotě sedělo v pelíšku ze starých pergamenů a vyjeveně obhlíželo dvůr a oblohu. Opět zamňoukalo, aby dalo najevo, že chce doopravdy ven.

„Zatím tu zůstaneš, kňouro.“ Vyndala z vozu pytel se svými věcmi a šla k hlavním dveřím domu, za nimiž se ve slunci leskla dlažba. „Teď se musíme zabydlet, pak dostaneš trochu smetany.“

# # #

Staré dřevěné okenice zaskřípěly a Krista se rozkašlala, když se do vzduchu vznesl prach. Na rozdíl od tmavých a stísněných kuchyňských prostor v domě vévodkyně, tvořila zde kuchyň dlouhá, obdélníková místnost se železnými kamny a mramorovými stoly, umístěná v zadní části budovy. Vedle kamen bylo otevřené, vyzděné ohniště s roštěm. Pod řadou oken, obrácených k severu, byl dřez o rozměrech menšího bazénu, napájený vodou z keramických trubek. Místnost zalévalo chladné severní světlo a okny byl krásný výhled na

horu tyčící se nad vilou. V létě mohl být v domě příjemný chládek, protože tu byly vysoké stropy a okna stínil přesah střechy.

Krista se pokusila trochu oprášit, ale nebylo to k ničemu. Dům potřeboval pořádný úklid. Ušklíbla se, protože si uvědomila, že ona je zřejmě jediná, kdo na to myslí. Všichni nabatejští a perští sloužící, které sehnal Abdmachus, byli buď mrtví nebo nezvěstní, takže jako případní pomocníci zbývali jen Valaši. Ti ale úklidu nikdy moc nedali, protože se raději mezi sebou prali nebo se jen povalovali, pospávali a krášlili se. Když šlo o lov nebo nekalou noční práci, byli mezi prvními, ale vzít do ruky smeták nebo hadr? To nikdy.

Zaslechla kroky a otočila se. „Nechceš se se mnou projít?“

Maxian se převlékl do krátké suknice, kožených sandálů a tuniky v řeckém stylu, která ponechávala odhalené jedno rameno a paži. Krista překvapeně zamrkala, protože v takovém, řekněme venkovském oděvu ho ještě neviděla. Dusila v sobě smích, protože si ho musela představovat s vavřínovou korunou na hlavě a amforou vína v podpaží. Vypadal odpočatě a ustarané vějířky vrásek kolem jeho očí zmizely. „Co je tu k smíchu?“ Opřel se o stůl a úkosem ji pozoroval.

„I ty Bakchu, přišel ses pobavit?“ prohodila přes rameno a v očích jí zajiskřilo.

Maxiana to na okamžik zarazilo a podíval se na svůj úbor. „Ty spratku prostořeká! Jsme na venkově a na prázdninách.“ Chtěl ji popadnout v pase, ale uskočila. „Pojď sem!“

„Ne!“ vypískla a rozeběhla se ke dveřím do zadní zahrady. Pod kuchyňskými okny se kdysi rozkládala velká zeleninová zahrada, která končila u zděného přístřešku s masivní střechou. Nyní byla zpustlá a zarostlá stejně jako jablečné sady a dobytčí ohrady, ale chodník z plochých kamenů, vedoucí k vrátkům v plaňkovém plotu, byl stále průchodný. Rozesmátá Krista běžela zahradou a prince měla v patách. „Jsi pomalý, můj pane! Ale chyť mě, jestli můžeš!“

# # #

Gaius Julius se právě vykláněl z okna jedné z ložnic ve druhém podlaží. Jeho stará tvář zářila úsměvem a koutky očí se mu šibalsky zvedaly. Stejně jako v kuchyni, i zde byla vysoká okna opatřená

mřížovými okenicemi z borového dřeva. Když našel místnost, která mu vyhovovala, otevřel okenice a nechal dovnitř dopadat paprsky pozdně odpoledního slunce. Ani prachu tu nebylo příliš mnoho. Opíral se o parapet a sledoval, jak princova postava mizí za skupinkou olivovníků.

„To vypadá na příjemný lov.“

Gaius se otočil a spatřil Alexandra, právě vcházejícího do místnosti. Mladík shodil halenu a slunce si pohrávalo na jeho pružných svalech a hladké pokožce. Ani dvě dlouhé jizvy, jedna na boku a druhá těsně pod ramenem, mu neubíraly na kráse. Sepjaté vlasy mu spadaly na záda jako hříva zlatých kudrn. Gaius Julius se trpce ušklíbl, když si uvědomil „mladíkův“ opravdový věk. „Chceš si vyzkoušet svou sílu?“

Starý Říman povytáhl obočí. Makedonec se mu zadíval do očí a Gaius Julius fyzicky cítil jeho sílu vést a poroučet. „No, chlapče, víš sám, jak staře si připadám…“

„Jenom iluze,“ odpověděl Alexandr s božským úsměvem. „Pojď, ukážu ti to.“

# # #

Maxian a Krista se sluncem v zádech šplhali mezi cypřiši. Vál mírný vítr. V jednom záhybu klikaté, kamenité cesty se zastavili a ohlédli se. Hluboko pod sebou viděli červenou střechu vily, rozeznávali i vozy, dosud stojící na dvoře. Oblaka odtáhla k severozápadu nad Neapolský záliv. Odsud mohli vidět táhlý oblouk pobřeží přecházející v mys s městem Puteoli a vojenským přístavem Misenum. Někde pod namodralým mlžným příkrovem a za jiskřivou hladinou zálivu bylo Cumae se svými letními sídly boháčů.

„Tohle byl dům mé matky,“ rozpovídal se princ, když přelézali kameny s nahrubo vysekanými úchyty. „Dostala ho od svého otce – byla jedinou dědičkou – a spravovala ho po svém. Když byl můj otec zvolen guvernérem a tribunem, nechal jí postavit nový dům v Cumae, ale tohle místo jí přirostlo k srdci nejvíce.“

„Co se vlastně stalo s tvou matkou?“ Krista lezla za ním a v nohách cítila únavu. Už se ani nepamatovala, kdy se doopravdy zpotila. Chladný horský vzduch byl osvěžující, mnohem příjemnější

než dusné vlhko v nížinách. Všimla si, že princovi se trochu vrátila barva. Zdálo se také, že je svalnatější, i když to mohlo být jen skrovnějším oděvem. Vesele se zašklebila. Tohle bylo tisíckrát lepší, než trávit dny a noci v zatuchlých sklepeních a sledovat, jak provozuje kouzla s mrtvolami.

„Matka zemřela při prvním moru. Nakažený člověk kašlal tak dlouho, až mu z úst začala téct krev. Byla tehdy s otcem v domě v Narbu. Já jsem se to dozvěděl až z dopisu. Byl jsem tenkrát v Africe, v Leptis Magna, na návštěvě u bratrance Antonia. Vrátil jsem se domů, jak nejrychleji to šlo, ale už byla mrtvá. Otec se o dům ještě nějaký čas staral, ale pak přišly Války o následnictví, a musel pryč."

Krista popoběhla dopředu a srovnala s princem krok. Na tváři se mu zračila stará bolest. Stiskla mu ruku. Opětoval její úsměv a chmury opadly.

„Na co si nejraději vzpomínáš?"

Maxian ji uchopil za ruku a pozdvihl ji k ústům. Mezi cypřiši se začínaly objevovat tmavé jehličnany a vzduch byl plný vůně borovic. Půda byla kamenitější, černozem nižších partií nechali za sebou.

„Umíš mě rozptýlit," řekl a políbil jí ruku. „Tohle je už stará bolest, lásko. Prožila dlouhý a bohatý život a viděla své syny dospět v muže. Myslím, že nejvíc ji postrádá Galen. Vzpomínám si, že když vítězně vstoupil do Říma a Senát ho prohlásil císařem a bohem, a on poté hovořil z Curia Julia, neustále se díval přes rameno, jestli ho sleduje."

Krista mu stiskla paži a objala ho kolem pasu. Pomalu kráčeli pod stromy a povídali si, dokud cesta nezmizela mezi kameny a v hustém křoví. Náhle stáli na okraji ohromné kruhové prolákliny na vrcholu hory. Mezi rozesetými balvany se tyčila zubatá skaliska. Prohlubeň mohla mít více než míli v průměru. Lemovaly ji zbytky sloupů, balvany a shluky křovisek. Nad vrcholkem kroužilo několik jestřábů.

„Ááách…" Princ se podrbal na bradě. „Na tohle mám krásné vzpomínky. Vidíš tu divočinu? Tohle jsou velice známá místa. Kdysi propuklo mezi otroky veliké povstání. Bojovali proti republice, ale nakonec byli poraženi. Tady na hoře se opevnili a po dva roky je obléhaly tři legie. Když jsem byl malý, chodili jsme si sem s bratry

hrát, plížili jsme se mezi kameny, hledali jsme tam dole úkryty a hráli jsme si na vojáky.“

Krista se rozhlédla a zamrazilo ji. Znala taková místa. V ubikacích otroků se o nich někdy za nocí šeptem vyprávělo. Dokonce i v domě vévodkyně se někdy mluvilo o zakázaných věcech. Jednou z nich byla právě rebelie gladiátorů. Mluvilo se o Thrákově statečnosti a Crassově nenasytnosti. Mluvilo se o ukrutnostech legií a o množství životů, které krátká svoboda stála. Začínalo se ochlazovat. Světla jako by ubylo, měla dojem, že za kameny vidí duchy pobitých otroků.

„Pojď. Tam dole, uprostřed, je malá skrytá oáza s měkkou trávou, plná květin. Jsem si jistý, že tam trefím!“ pobídl ji Maxian se špatně utajovaným veselím. Nevšímal si jejího vystrašeného výrazu a táhl ji do mezery mezi kameny.

# # #

Anatol se opíral o bíle omítnutou stěnu vily a vystrkoval hlavu za roh. Tři Valaši se schovávali za ním a pošťuchovali ho a tahali za halenu. Dvůr byl prázdný, kromě vozů a mrtvého, který stál uprostřed, nehybný jako náhrobek. Anatol si nervózně utíral nos a sbíral kuráž. Opatrně se rozhlížel. Byl si jistý, že mladý pán a jeho paní se neobjeví několik hodin – jako všichni, i Anatol cítil ve vzduchu těžkou vůni. Na horské svahy dorazilo pozdní jaro; květy se otevíraly a plnily vzduch nádhernými vůněmi a medovou příchutí pylu. V křovinách poštěkávaly lišky a ptáci ve vzduchu předváděli milostné tance. Dokonce i oba mrtví v patře se v potu tváře snažili. Bylo jaro.

„Tak běž,“ zašeptal Vitaly. „Jen tam tak postává.“

Anatol si odhrnul neposlušné černé vlasy a napřímil ramena. Pořádná herda do zad ho vystrčila na dvůr. Ohlédl se přes rameno a popoběhl ještě deset dvanáct stop. Mrtvý nehybně stál a zíral do nebe.

„Khirone?“

Mrtvý trhaně pootočil hlavou, jako by byla poháněna hodinovým strojem. Anatolem projelo zamrazení od kořínků vlasů až po chodidla bosých, chlupatých nohou. Černé, bezedné oči mrtvého

byly plné bolesti. Když sklonil hlavu a zadíval se na chlapce, jeho flekatá pokožka se nepatrně napjala. Anatol naprázdno polkl a o krok ustoupil. Všichni Valaši dobře věděli, jak je rychlý; byl jako *surápa*, dokázal udeřit jako bouře. Měl takovou sílu, že rukou ohýbal železné pruty a pěstí drtil kameny. Mladý pán mu nakázal nosit dlouhou, šedou tuniku s kápí, ale Khiron si ji v teplém odpoledni stáhl z hlavy a teď pozoroval kroužící ptáky.

„Khirone," oslovil ho důrazně Anatol. Osmělil se, protože mrtvý stále stál v klidu. „Pán Maxian ti nařizuje, abys vyložil vozy a bedny složil v atriu."

Mrtvý tiše shlížel na valašského mladíka. Anatol znovu naprázdno polkl a začal zvolna couvat k rohu budovy, za kterým se krčili ostatní spiklenci. Khironovi se pod kůží vlnily svaly a cévy, jako červi pod měkkou vrstvou poloprůhledného vosku. Anatol zamžikal a byl připraven ihned vyrazit, jestli se pohne směrem k němu.

Khiron se usmál, ústa se mu roztáhla v děsivém šklebu a ukázal jako jehly ostré, dlouhé, žluté zuby. Mezi rty se bleskově mihl konec černého jazyka. Otočil se a vykročil k vozům. Bylo to tak náhlé, že Anatol nebyl schopen rozlišit okamžik přechodu z nehybnosti do rázné chůze.

„Uložím bedny a krabice do atria," opakoval si hlasem, který jako by vycházel z vyschlé studny lemované jen vyprahlým pískem a vybělenými kostmi. „Vyložím vozy."

Po Anatolovi a ostatních Valaších zbyl jen oblak prachu vznášející se na nároží vily. Když Khiron otevíral zadní čelo prvního vozu, měla jeho tvář už zase obvyklý prázdný výraz. Uvnitř ležely čtyři podlouhlé dřevěné bedny, každá zdéli dospělého muže, naplněné knihami a svitky. Khiron popadl první a zaryl dlouhé nehty do prken. Dřevo nešťastně zaskřípělo. Vytáhl bednu, hodil si ji na rameno a kráčel k domu.

Na balkonu ve druhém patře stálo černé kotě a mezi příčkami zábradlí sledovalo mrtvého, dokud nevešel dovnitř. Když zmizel, kotě se se zvednutým ocasem otočilo a odťapkalo dlouhou šerou chodbou, která procházela druhým patrem.

# # #

„Cítíš to?“ Maxian tiskl tvář k zemi, oči zavřené. Krista stála se zkříženýma pažema nad ním. Tvářila se znepokojeně, ve vzduchu cítila nepříjemně chladné proudění. „Slyšíš, jak dýchá?“

Nacházeli se na místě, které princ hledal. Obklopovaly je mechem porostlé balvany, rostla tu hustá tráva a spousta květin s drobnými, modrými kvítky. Odněkud se neslo bublání vody, ale Krista nebyla schopna určit směr, ze kterého zvuk přichází. Pod korunami stromů panovalo nazelenalé šero. Došli sem po téměř neznatelné pěšince klikatící se mezi balvany, ostrohrannými skalisky a houštinami ostružiníku.

Měla za to, že jsou přesně uprostřed ohromné mísy na vrcholu hory, na místě utajeném před lidmi hromadami kamení a neprůchodnými trnitými křovinami.

V pozdně odpoledním slunci se ve vzduchu leskly obláčky pylu. Modré nebe jí připadalo nesmírně vzdálené.

Od chvíle, kdy se sem prodrali, byl princ rozjařený, jako by opilý. Vběhl doprostřed palouku a točil se s rozpaženýma rukama. Krista se nervózně krčila na okraji a na pažích jí naskakovala husí kůže. Necítila se tu dobře. Maxian se ale stále jen smál a povídal si pro sebe. Žvatlal si jako malý chlapec, a to ji děsilo.

„Poslouchej!“ vykřikl a nadšeně se na ni křenil. „Polož ruku na zem.“

Krista nervózně polkla, poklekla a položila ruce na trávu. Pod měkkými stébly cítila drsnou, drolivou hlínu. Na čele se jí objevily krůpěje potu. Zavřela oči.

Zprvu necítila nic, jen chlad země. Pak přišlo něco jako hučení či chvění a vzápětí to ucítila, tlumené nepředstavitelnou vzdáleností. Jako pomalý, těžký příboj, jako údery obrovského bubnu. Vzdech jí unikl mezi sevřenými zuby a prudce odtrhla ruce od země, jako by sáhla na rozpálenou plotnu.

Hora měla vlastní puls, pomalý a pravidelný jako spící dítě. Pohlédla vzhůru. Princ stál nad ní, tvář rozzářenou radostí. Zdálo se, jako by léta starostí z něho náhle spadla.

„Cítíš to? Cítíš sílu země? Žhne jako hvězda, jako slunce.“

Krista zavrtěla hlavou. Necítila nic kromě narůstajícího strachu a mrazení v zádech.

„Cítíš ten vzduch?“ Maxian neměl daleko k záchvatu smíchu. „Na tomto místě není kletba. Ruší ji síla hory. Tady mohu odpočívat, tady mohu pracovat.“ Radostně si zamnul ruce. „Tohle jsem celou dobu hledal – útočiště!“

Krista se přinutila k úsměvu a nechala se obejmout, přestože i v jeho náruči cítila chlad. Zvedl ji a zatočil se s ní. Její oči zůstávaly prázdné.

# # #

Ze zahrady se ozýval zpěv a nesl se ozvěnou od ohněm ozářených stěn i mezi sloupy v zahradě. Alexandr stál u ohně, zpíval a rukama se opíral o pohovku, přes níž byla přehozena modročervená přikrývka. Měl silný hlas, v němž se mísila touha i oslava vítězství. Gaius a Maxian leželi na pohovkách pod stříškou lemující vnitřní zahradu domu. Všude kolem ležely zbytky bohaté večeře, a Valaši, s břichy nacpanými vařeným vepřovým a vinnými listy plněnými rozinkami a oříšky, chrupali stočeni pod stolem. Nad hřebenem střechy zvědavě vykukoval veliký, kulatý měsíc. Byl tak jasný, že přesvítil hvězdy ve své blízkosti.

Héra s pažemi bělostnými s úsměvem pohár pozdvihla.

Alexandrův mohutný hlas zněl celým domem.

A sladký nektar z mísy nalévala.

Krista rychle vběhla do pokoje, který pro ně princ vybral, a z malého stolku sebrala oblečení a hřeben.

Bohové šťastní se rozesmáli, když boha ohně spatřili, těžce oddechujícího.

Smotala oděv a převázala ho dlouhým pruhem látky.

Od hodiny té po celý den se veselili a žádný z bohů nehladověl a všichni měli svůj díl.

Slamák na pletené šňůrce jí visel na záda. S košíkem v podpaží vyšla ze dveří a ještě jednou se otočila.

Oslnivý Apollo lyru uchopil a Múzy ku zpěvu zval, hlasy skládaly se v sbor, ryčná hudba rozechvívala těla.

Procházela chodbou, Alexandrův hlas se vzdáleností slábl. Opatrně nakukovala do pokojů a vždy tiše zavolala. Začínala se potit; měla strach, že někdo může každou chvíli přijít nahoru.

Ohnivý kotouč sluneční se kloní a každý z nesmrtelných v příbytky své kvapí, jichž vysoké síně sám Hefaistós zručný umně zkul.

Ozvalo se tiché ťukání a Krista se s bušícím srdcem rychle přitiskla ke stěně. Pevně sevřela železný nůž. Něco černého jí přeběhlo přes nohy a na měkkých tlapkách hopkalo dál chodbou.

Tak Zeus Olympský, vládce hromů, ulehl v lože své. Tam spánek vítaný jej čekal.

# # #

Krista se rozeběhla po chodbě a hbitě popadla černé kotě. V měkkých botách nebylo její kroky téměř slyšet. Kotě žalostně zamňoukalo, když ho hlavou napřed cpala do proutěného košíku. Nad schodištěm vedoucím do zahrady se zastavila a zatajila dech. Alexandr stál na stejném místě a jeho hlas se nesl k obloze. Maxian vyprazdňoval pohár vynikajícího vína. Odvrátila se, tvář měla klidnou a vyrovnanou.

Tam ulehl a spal, po boku jeho Héra, královna trůnu zlatého.

Krista se protáhla dveřmi na postranní dvorek, za sebou slyšela potlesk a nezřetelné hlasy. Pohlédla na měsíc a přetáhla si kápi přes hlavu, aby jí světlo nedopadalo do obličeje. Uzlík s oblečením si přehodila přes jedno rameno, košík držela pevně v ruce. Postranní dvorek působil v měsíčním světle pustě a bezútěšně. Neslyšně se vydala podél řady hospodářských stavení.

# # #

Maxiana probudilo řinčení pánví v kuchyni. Zaúpěl bolestí a pevně zase zavřel oči podrážděné ostrými slunečními paprsky, které proudily do ložnice vysokým oknem. Otočil se a přetáhl si přikrývku přes hlavu. Dunění bubnů v hlavě nepřestávalo a krev v jeho uších hučela jako vodopád. Z polštářů stoupala jemná jasmínová vůně.

Tak, skvělý léčiteli, teď uzdrav sám sebe, řekl si v duchu, protože se bál vydat jakýkoli zvuk.

„Můj pane?“ Někdo opatrně zaťukal na zárubeň. Maxian sebou trhl, ale odhrnul přikrývku. Ve dveřích stál Gaius Julius a stěží potlačoval ironický úsměv. „Spal jsi dobře?“

Maxian zavrčel a vylezl z postele. Na sobě měl zmuchlanou tuniku se spoustou skvrn od vína. Prohrábl si zplihlé, mastné vlasy a podrbal se za uchem. Oči ho pálily jako by je měl vysypané solí.

„Jistě, Gaie, co se děje?“

„Knihy jsme naskládali do jedné místnosti v přízemí, ale kam chceš dát thaumaturgické přístroje? A ještě něco; přivoláš dnes Stroj? Je v něm ještě dost věcí, které budeme potřebovat.“

Maxian sevřel tvář do dlaní a soustředil se. Mezi prsty problesklo namodralé světlo a přejelo mu po obličeji. Když se postavil, bylo jeho strniště pryč a kocovina byla jen vzpomínkou. Usmál se na Římana; jeho včerejší dobrá nálada byla zase zpět. Čekalo ho hodně práce a chtěl se do ní s vervou pustit.

„Vím o skvělém místě, kam stroj schovám, příteli.“

Zabráni do rozhovoru vyšli z pokoje a spěchali po schodech dolů. Kousek pergamenu, který předtím ležel na druhém polštáři, zapadl někam mezi přikrývky.

# # #

Po imperiální silnici sledující čáru pobřeží jel směrem k severu povoz s bíle natřenými postranicemi a bledě modrou plachtou. Táhli ho čtyři voli, a kočí, prošedivělý otrok s bílými vousy a plešatějící hlavou, podřimoval v poledním žáru. Na hlavě měl kuželovitý slamák, který mu však nechránil do ruda spálená ramena. Vedle něho, unavená po dlouhém sestupu po západním svahu hory, klimbala mladá žena s proutěným košíkem na klíně. Tímhle poklidným tempem se dostanou k příbřežnímu městu Herculaneu kolem oběda. Otrok nijak nespěchal. Sudům s vínem se kvůli malému zpoždění nic nestane, naopak rychlé drncání po kamenité cestě by vínu mohlo ublížit. Patricijové, kteří přes léto plnili ulice přístavu, měli rádi zdejší víno, a to znamenalo nemálo sesterciů do pokladnice jeho pána. Proto bylo třeba, aby se k nim dostalo v co nejlepším stavu. Krista si tiskla košík k hrudi a přivírala oči před slunečními paprsky, které se odrážely od mořské hladiny. Slunce pálilo a vzduch tu byl vlhký. Bolest hlavy, která ji trápila během celého nočního sestupu z hory, ustupovala jako odliv na plochém pobřeží. Na prsou cítila rozpálený amulet. Zatím se ho neodvážila

zahodit. *Zabiju prince a všechny jeho poskoky.* Zmařím jeho plán, opakovala si v duchu.

S každým opakováním bolest hlavy slábla a černé skvrny na okrajích zorného pole řídly. Otřásla se, protože tělem jí opět projela vlna chladu, který nezahnalo ani palčivé slunce. To dokáže jen jediná věc.

Zabiju prince. Bude poražen, bude zničen.

Kola vozu dál pomalu rachotila po silnici.

Zabiju ho.

PŘÍSTAV LEUKE KOME NA POBŘEŽÍ HIDŽÁZU

Nad město zvolna stoupal sloup černého dýmu. Pod Mohammedovýma nohama skřípal štěrk, když spěšně kráčel úzkou ulicí. Slunce stálo vysoko a celodenní únava se už hlásila. Hořící budovy se nacházely nedaleko přístavu, který ležel před ním. Ulice ústila na malé, prašné náměstí. Kurajš se zastavil a rozhlédl se. Po obvodu stály jedno a dvoupodlažní budovy ze světlého pískovce a vápence, jejich stěny byla většinou bíle omítnuté. Nikdo tu nebyl, přestože v tuto hodinu by se v ulicích měli pohybovat lidé. Za ním jel oddíl Sahabů, jejich kroužková zbroj při jízdě cinkala. Jako všichni muži v jeho armádě i oni odložili kmenové barvy a nahradili je zelenou a bílou barvou Tanukhů. Skoro polovina mužů měla kulaté dřevěné štíty s železnými cvoky, ozdobené jednoduchými symboly. Další nesli luky a na zádech měli kožené toulce plné černě opeřených šípů.

Od náměstí se ulice svažovala dál k přístavu. Mohammed šel ztuha, protože poslední týdny strávil většinou v sedle a při chůzi z kopce ho bolela stehna a kotníky. Z nízkého návrší viděl lodi uvázané u kamenných přístavních hrází a shluky skladišť lemujících zátoku. Leuke Kome se nacházelo na pustém pobřeží a od nejbližšího zdroje pitné vody a místa s nějakou zelení je dělilo dvanáct lig. Město existovalo jen díky tomu, že to byl jediný přístav na celém dlouhém a neutěšeném pobřeží. Přesto v přístavu kotvilo jen dvanáct

lodí. Sto padesát mil odtud, na konci cesty táhnoucí se dlouhým, úzkým údolím, se nacházelo hlavní město Nabatejců Petra a tam začínaly cesty k velkým městům podél Strata Triana.

Leuke Kome sloužilo jako překladiště pro veškerý obchod Petry. Tady se po osm set let nakládalo a vykládalo hedvábí, bavlna, parfémy, vzácná koření, železné ingoty, opiová pasta a drahokamy. Jeho prosperitu zajišťoval pouze bezpečný přístav a ohromné množství kamenných skladišť, zdvíhajících se do výšky až tří pater, která stála za silnicí vedoucí podél mol. Většina černého dýmu se valila právě z oken jednoho takového skladiště.

Mohammedova tvář potemněla hněvem. Mírný vánek od moře hnal dým do vnitrozemí a nesl s sebou štiplavý zápach. Deset let, které strávil obchodem po celé Arábii a dokonce i v Indii a dekadentních městech impéria, rozhodně nepromarnil; podle vůně a chutě poznal většinu koření, tkanin i druhů dřeva.

Kurajský vojevůdce a jeho stráž dosáhli příbřežní silnice a obrátili se k městu. Po skupinách se k nim blížili sahabští jezdci, kteří dokončili prohlídku města. Když před několika hodinami vycházelo slunce, byl přístav ještě v rukách impéria. Teď ale patřil Mohammedovi, který byl však vzteky bez sebe, když bezmocně přihlížel, jak možná víc než čtvrtinu jeho kořisti pohlcují plameny. Jeden ze Sahabů kýchl, když mu štiplavý pepřový dým vnikl do nosu. Mohammed si přetáhl jezdecký šál přes nos a ústa. Hořící pepř byl nebezpečný.

Mohammed chtěl původně opustit Mekku potají, jen s několika nejvěrnějšími. Věděl, že Tanukhové mu přísahali sloužit, a toto pouto, zakalené v ohni bojů o Palmyru, přetrvá až do jejich nebo jeho smrti. Nečekal však, že by ho následovali muži z města, ba ani příslušníci jeho vlastního rodu. Dokonce ani po dobití Jatríbu a vyhlazení Bani-Hašimů a jejich spojenců se nepovažoval za vůdce národa.

Mecké rody spolu bojovaly a prolévaly krev po staletí a Mohammed nepředpokládal, že by je změnil. Chtěl, aby ti, kdo způsobili, že mu jeho dítě zemřelo v náručí, zaplatili krví. Doufal posílit rod, který ho přijal, a zajistit tak majetek svým dětem. Proto si vytyčil za úkol vyhlásit zvykové právo pro občany obou měst.

Přátelství Ben-Šarída a poslušnost Kurajše byly vítaným překvapením. Džalalovi ani Šádinovi neřekl o svých snech, ba ani celou pravdu a tom, co mu řekl hlas na hoře. Přesto ho následovali.

Z Mekky vyjeli za tmy, ještě před svítáním, cestu hledali pouze v mdlém světle přibývajícího měsíce. Dokonce i tehdy zadumaný Mohammed naslouchal ozvěnám hlasu ze vzduchu. Nevšiml si tedy, že jakmile vyrazili, oddíly Tanukhů se rozrostly. Přítomnost Uriho a jeho ben-šarídských jezdců byla vcelku přirozená, protože po jeho boku bojovali v Jatríbu.

Když už téměř svítalo, Mohammed zastavil. Věděl, že Pán Sedmi nebí mu přikázal vykonat na zemi strašlivý úkol. Ta myšlenka naplňovala jeho srdce pocitem, že činí něco velikého a dobrého. Takový pocit se mu až doposud vyhýbal. Ta prázdnota duše a touha napřít své úsilí k něčemu, co by zasloužilo jeho bezvýhradnou oddanost, ho vyhnala z domu a nutila ho k dalekým cestám. Touha byla nyní naplněna a on věděl, že je třeba vzdát dík.

Ve chvíli, kdy se slunce chystalo vyjít nad rozeklanými vrcholky hor východně od Mekky, přitáhl koni uzdu a seskočil. Aniž by vzhlédl, rozvinul sedlovou přikrývku a poklekl na hrubý písek. Dokonce i tehdy, když jej pohltil bílý plamen, den předtím než zmizela Ka'ba, nebylo chvíle, aby neslyšel vzdálený hlas z kamene. Poklonil se k jihovýchodu, směrem, kterým ležela posvátná místa.

Zbuduj sobě svatyni bez ozdob a ornamentů, zněl vzduchem jasný hlas. Jak můžeš poznat vůli milosrdného a slitovného boha, když na tvé oči budou útočit obrazy a tvé uši budou rozptylovány dotěrnými kněžími?

Mohammed se neklaněl černému kameni v prastarém chrámu; klečel před Pánem pustin, který byl ve všem, co mohl vidět a čeho se mohl dotknout. Kněží chrámů, které nechal zbořit, to nechápali. Ale časem pochopí.

Vstal, oprášil písek z pokrývky a začal ji svinovat. Chladným ránem se náhle nesla tlumená slova, šustění a tiché cinkání. Zmateně se rozhlédl a překvapením přestal svinovat pokrývku.

Kolem dokola vstávalo deset tisíc mužů. Cesta za oddílem Tanukhů byla přecpána koňmi, velbloudy a nákladními mezky. Nad nimi vlály rodové praporce a dodávaly procesí veselý ráz. Muži ze

všech rodů města svinovali své pokrývky nebo už vsedali na koně. Byly zde zastoupeny i rody, o jejichž existenci neměl dosud Mohammed ani tušení. Povytáhl obočí a otočil se na Džalala, který stál vedle, ruce opřené o jílec zakřivené šavle. Šádin a Chálid už seděli na koních a dlouhé kefije jim povívaly v ranním vánku.

„Co jsou zač?“ ukázal Mohammed k zástupům, nad nimiž se leskly hroty kopí. Džalal se usmál a jeho zjizvená tvář na okamžik připomínala kámen rozštípnutý dlátem.

„Muži, kteří tě budou následovat kamkoli je povedeš, můj pane.“

Tak tedy vyjeli od Mekky s celou armádou a zamířili k pustinám na severu, do bezútěšné pouště Hidžázu.

# # #

Trám oslabený žárem praskl s ránou, jako když střela z praku udeří do štítu. Část střechy se zřítila dovnitř, kolem vyšlehly plameny a dým. Rozlétly se hořící úlomky. Žár udeřil Mohammeda do tváře, takže musel o několik kroků ustoupit. Zůstal stát na okraji kamenného mola a rukou se opřel o silný sloupek. Vnitřek skladiště žhnul jako pec živená balíky lisovaného pepře a majoránky. Pro Mohammeda to byla přímo fyzická bolest – obsah takového skladiště se v obchodech v Konstantinopoli, Římě nebo Saguntu tisícinásobně vyvažoval zlatem. Všechna koření, z nichž pepř byl nejcennější, se snadno dopravovala a byla po nich veliká poptávka. Římská záliba v ostrém koření byla známa po celém světě. Díky této žádostivosti zbohatla Palmyra i Petra. Na tom také zbohatla Chadíja a rod Chuvajlidů.

„Jak se to stalo?“ Mohammed stěží potlačoval vztek. Pro něho ztráta skladiště znamenala víc než pro jeho mrtvou ženu nebo Palmyřany. Každá unce koření která se proměnila v dým nebo se jako jemný popel snášela na zem, znamenala méně svazků šípů, méně brnění a méně mečů a kopí pro jeho armádu.

Džalal srovnal ramena a vystoupil z řady Sahabů, kteří utvořili kordon kolem hořícího skladu. Velitel Tanukhů byl zaražený, protože dobře věděl, co pro armádu na pochodu znamená ztráta zásob a zbraní. Jeho samotného to už za měsíc může stát život. „Stačil nepatrný okamžik, a nebylo pozdě, můj pane. Zasáhl jsem

toho kupce šípem, ale ještě než padl, stačil dovnitř vhodit olejovou lampu.“

Mohammed si ho změřil ocelově chladným pohledem. „Kde je ten kupec?“

„Támhle, pane,“ ukázal Džalal bradou na zhroucenou postavu u rohu skladu.

„Zůstali nějací naživu?“

Džalal přikývl a pokynul dvěma svým mužům. Kopiníci zmizeli v přízemí jiného skladu, který měl ve druhém patře balkon s ornamentálním laťkovým zábradlím. V římských městech na pobřeží Vnitřního moře Mohammed už taková viděl. Tam to bylo běžné, avšak zde mu to připadalo jako rozmařilé plýtvání, používat dřevo, které se sem pracně dováželo z hor Sýrie, tam, kde by postačil kámen. Strážní se vrátili s hubeným, vyděšeným chlapíkem. Měl nakrátko sestříhané vlasy a hladce oholené tváře.

„Jak se jmenuješ a čím se živíš?“ zeptal se latinsky Mohammed. Dlouho latinu nepoužíval, a teď trochu zadrhával. Palmyřané i jeho přítel Ahmet hovořili aramejsky, stejně jako on v dětství. Když slyšel svou mateřštinu, zdálo se, že se římskému kupci ulevilo, a vytrhl se strážným.

„Jsem Marcus Licinus, faktor domu Flaviova. Obchoduji s otroky, vzácným dřevem, řezivem, slonovinou a solí.“

Mohammed pokývl a srovnával, jak jeho slova sedí s jeho tunikou, ošoupaným koženým opaskem a sešlapanými botami. Chlapík měl mozolnaté ruce, patrně od lodních lan nebo provazů na uvazování koní a velbloudů. Tenhle kupec se živil vlastníma rukama, neztloustl a nezlenivěl díky práci druhých. Tmavé opálení bylo také dobrým znamením – musel být v Arábii už dost dlouho.

„Já jsem Mohammed. Tady jsou plná skladiště, ale lodi do přístavu připlouvají prázdné. Proč?“

Marcus Licinus přimhouřil oči a přejel pohledem jednoduchý bílý oděv, který měl Mohammed přes šupinové brnění, a perletí vykládaný jílec jeho šavle. Také si zběžně změřil Sahaby a Mohammedovi neušlo, že ho překvapila absence jakýchkoli rodových znaků. Ani praporec Sahabů se zahnutou šavlí a přibývajícím měsícem mu nebyl povědomý.

„Pane Mohammede, je snad nějaký spor mezi našimi národy?“ zeptal se Říman pečlivou aramejštinou.

Mohammed ho pozdvižením ruky zarazil a zavrtěl hlavou. „Mezi našimi národy není sporu, urozený Licine. Ale já mám rozepři s císařem Východu, Herakliem. Napáchal mnoho zla a chci, aby se z něho zpovídal před tváří Boha milosrdného a slitovného. Čtu v tvých očích otázku; dobyl jsem toto město, neboť to byla vůle milosrdného Boha. Dokud budu vládnout, nikdo nebude zotročen, ani zabit.“

Obchodník se tvářil neproniknutelně, ale Mohammed měl zkušenosti z mnoha vyjednávání. Každé slovo bylo pečlivě váženo, zatímco hbitá mysl kombinovala. „Dosud jsi neodpověděl na moji otázku, urozený Licine. Byl obchod se severem přerušen?“

Říman ostře přikývl, jako by dospěl k nějakému rozhodnutí. „Ano, pane Mohammede. Dvě poslední karavany, které měly dorazit z Petry, se neobjevily, zatímco lodi z jihu stále přijíždějí. Město před týdnem vyslalo k severu jeden oddíl, aby zjistil, co se stalo. Ty nemáš žádné zprávy?“

Mohammed zavrtěl hlavou a zamyšleně se odvrátil. Sahabové uchopili Římana za paže a odváděli ho zpět. Džalal čekal, po jeho boku stál robustní Šádin, vedle štíhlejší Ben-Šaríd. Mohammed jim pokývl a horečně zvažoval, co může kupcova zpráva znamenat. „Džalale, pošli na sever a na východ zvědy, ať zjistí, jestli je cesta do Petry a do Aelany volná. Musíme to vědět co nejdříve, jestli máme přejít vádí Rum před polovinou léta. Když to půjde, zkuste najít ztracené karavany. Ty, Šádine, prohledáš město a přivedeš mi všechny kupce, co najdeš. Chci pak mluvit s každým zvlášť. Taky sebereš všechny koně, velbloudy, osly a muly. Toto je poslední příležitost, jak vybavit naše bojovníky, než dosáhneme impéria. Nepromarněte ji. Pán pustin miluje připravené muže.“

Oba Tanukhové přikývli a odešli mezi své muže, aby svolali nižší velitele. Ben-Šaríd povytáhl elegantní obočí a opřel se o kopí. Mohammed ho poplácal po rameni.

„Teď ty, můj příteli. Potřebuji, abys mi našel průvodce, muže, kteří znají cestu odsud do Nabateje a další, kteří už někdy byli v impériu… budeme muset postupovat rychle. Rozdělíš ty muže k jednotkám tak, aby každý oddíl měl svého. Také najdeš ty, kteří

umějí pracovat s kovem a kamenem. Budeme potřebovat řemeslníky. A taky námořníky.“

Uri rázně přikývl. Pochopil. Jakmile armáda Sahabů dosáhne hranic impéria, nesmí to být žádná banda pouštních lupičů.

# # #

Když pět dní po odchodu z Mekky, po své pravidelné ranní modlitbě, procházel mezi ohni tábořící armády, zaslechl Mohammed divoké výkřiky a třeskot kovu okov. Dokonce i jeho osobní stráže překvapila rychlost, s jakou proběhl mezi stany a vrhl se k bojujícím mužům.

„Toto není správná cesta,“ vykřikl a jílcem šavle udeřil do spánku muže, který druhého svíral v drtivém objetí. Muž padl do písku. „Všichni jsme zde bratři, a bratr na bratra ve zlobě nevztáhne ruku!“

Druhý muž zařval vzteky a pokusil se Mohammeda odstrčit. Byl to příslušník kmene al’Taif. Jeho tváře zdobily rituální jizvy a vytetované linky. Náčelník Kurajšů ho odstrčil a udeřil ho do tváře pěstí. Muž se zapotácel, otočil se, a teprve teď si Mohammeda pořádně všiml. Vyvalil oči, ale to už tu byla Mohammedova tanucká stráž.

„Všichni, kdo jedou pod mým praporem, jsou bratři!“ zvolal Mohammed zvučným hlasem. Hluk už přilákal mnoho dalších. „Proč tihle dva bojovali?“

Nastalo ticho a Mohammed viděl, že obecenstvo tvoří dvě skupiny: větší počet al’Taifů a několik Ben-Šarídů. *Takže je to kmenový spor.* Zprvu měl v úmyslu dát jim poznat svůj hněv, ale pak ho něco napadlo. „Al’Taif byl napaden Ben-Šarídem?“ Pokynul Tanukhům, aby vyklidili prostor kolem ohně, který stále vesele plápolal. „Byla mezi vámi stará krev? Prastrýc bratrance z druhého kolene zabitý při nočním přepadu?“ Zastavil se před al’Taifem, kterého udeřil a jemuž z nosu tekla krev a vsakovala se do plnovousu. „Viděls někdy předtím tohoto Ben-Šarída?“

Muž se mu neodvážil pohlédnout do očí. „Vy jediní na světě jste Sahabové, moji věrní. Ve chvíli, kdy jste se přidali ke mně, zapomněli jste na svou rasu, rod, kmen či původ. Každý den se

klaníte velikému a milosrdnému Bohu a podřizujete se Jeho vůli, jak náleží. Před zraky Pána nebes jste si všichni rovni. V tomto bratrském svazku není místa pro nenávist, či pomstu. Náš nepřítel je strašný, zesílil z nenávisti, hříchu a strachu. Jestli ho máme porazit, musíme být jednotní – jedna pěst, která zasadí zdrcující úder."

Na příští den byli všichni muži jeho armády losem rozděleni do čet a družstev. Od té chvíle musel každý příslušník jíst, pít, jet a spát pouze s ostatními příslušníky svého oddílu. Tanukhové, Kurajšové a Ben-Šarídové museli být nutně dosazeni na místa velitelů. Džalal dostal velení nad levým křídlem armády, které Mohammed nazýval *maisarah*, a Šádin velel pravému křídlu, čili *maimanah*. Kdyby s nimi byl odvážný Chálid, byl by mu Mohammed svěřil velení nad zvědy, předvojem a pícníky. Za této situace velel *maqaddama* Ben-Šaríd. Sám si pak ponechal velení těžké jízdy, *qalb*. V tomto novém rozdělení pokračovala armáda dál nehostinnou zemí.

# # #

Dům správce přístavu bylo jednoduché dvojpodlažní stavení asi sto stop od břehu. Mohammed stál na ploché trámové střeše vymazané maltou a blátem. Kdysi zde nechala správcova žena vztyčit plátěný přístřešek; jeho stín byl nyní vítaný, neboť panoval horký letní den. Slunce viselo na bleděmodrém nebi jako mosazný disk, i vlny jako by se natáhly a zpomalily svůj běh. Sahabští poslové seděli ve stínu a čekali na Mohammedovy pokyny, jeho tělesná stráž spala v chladné hlavní místnosti domu a v *triniculu*.

Mohammed si zastínil oči a zadíval se na moře. Na obzoru bylo možné rozeznat červené, zelené a modré trojúhelníky. S mírným větrem v zádech se od jihu blížila flotila. Během dne lodi s neznámým, nákladem přistanou a přivezou noviny z Jemenu, San'a, či Indie. Předvoj Ben-Šarídů je uviděl první a hned s tou zprávou spěchal zpět. Mohammed si nebyl jist, jestli to má považovat za dobré znamení. Většina kořisti z přístavu už byla naložena a volného místa mnoho nezbývalo. Byl by však nesmírně rád, kdyby se mu do rukou dostal například celý lodní náklad čepelí z kalené indické oceli.

Ale o takovém štěstí pochyboval. Spíš to bude další pepř, bavlna a balíky surového hedvábí. Podrbal se na bradě a uvažoval, co jiného by to ještě mohlo být.

Ale co! Šádinovi muži jsou na svých místech a vědí, co dělat. Uvidíme, co bude.

Nový válečný praporec; dlouhá, trojúhelníková vlajka s přibývajícím měsícem a zakřivenou šavlí na zeleném pozadí, povíval ve slabém větru. Mohammed na něj pohlédl, pobaveně zavrtěl hlavou a začal scházet ze schodů. Džalal byl na prapor velice hrdý, když ho spolu s dalšími přinesl Mohammedovi ukázat den předtím, než zaútočili na přístav.

„Přibývající měsíc?“ Mohammedovi se ten symbol nelíbil; připomínal mu sochami přecpané chrámy, které zamořovaly města v severní Sýrii. „Jaký to má význam?“

Džalal se zašklebil a prohrábl si prošedivělý vous. „To je měsíc, který visel nad námi, když jsme vycházeli z Mekky, můj pane. Říkal jsi, že milosrdný a slitovný Bůh na nás neustále shlíží; takže té noci na nás hleděl z měsíce.“

# # #

Šedesát stop dlouhá loď s latinským oplachtěním, vysokou přídí a zádí, se pomalu blížila ke kamennému molu. Loď byla natřena jasně modrou barvou a zdobily ji dopředu hledící černožluté oči. Námořníci v turbanech a bederních rouškách se opírali o zábradlí a v rukách drželi dlouhá bidla. Dva dlouhé záběry vesel v rytmu bubnu nasměrovaly loď dovnitř přístavu. Tucet dalších obchodních lodí se tísnil v zátoce. Dva Šádinovi muži čekali na molu na hozené lano.

Mohammed stál ve stínu dvoukřídlých dveří skladiště na konci mola. Budova byla nyní plná jeho mužů. Malá imperiální posádka byla přemožena hned v počátcích útoku, protože když se Sahabové převalili přes hradby a skrze jižní bránu města, mnozí ještě vyspávali kocovinu z předchozí noci. Legionáři byli nyní o chlebu a vodě v přízemí a jejich článkovaná brnění přišla Mohammedovým mužům nesmírně vhod. Kurajš nepředpokládal, že by zrovna dnes potřeboval muže obrněné od hlavy až k patě, ale nikdy se nevyplácelo podceňovat protivníka, byť to byli jen námořníci a obchodníci

vracející se z dlouhé cesty z přístavů v Adenu a Abyssinii. Ty spíš v přístavu zajímalo jídlo, pití a ženy, než aby svá bedra opásali k boji.

Loď tupě narazila do mola a zastavila se. Šádinovi muži připoutali lana ke kamenným pacholatům. Námořníci se nahrnuli na střední palubu. Vysunula se dlouhá prkenná lávka, která s třesknutím dopadla na břeh. Po rozhoupané lávce přešel na břeh muž v ohnivě oranžovém, střapatém klobouku, připomínajícím chobotnici. Jakmile vstoupil na břeh, poklekl a políbil zemi. Na lodi neklidně přešlapoval dav mužů, někteří svírali kopí.

Mohammed sykl a Sahabové ve skladišti zpozorněli. Bylo slyšet tiché cinkání a klepání, jak vytahovali meče a nasazovali šípy na tětivy. Vedle stojící Šádin zašeptal krátké rozkazy běžcům. Chlapci se ihned protáhli mezi natěsnanými těly.

„Lučištníci dopředu," rozlehl se skladem Šádinův hlas. „Připravte se k útoku." Mohl si dovolit mluvit nahlas; venku ho nemohl nikdo slyšet.

Muži z lodi se hrnuli na nábřeží. U vedlejšího mola byla uvázána další loď a její posádka se také vyloďovala. I tito muži nesli kopí, štíty a luky. Mohammedovi se udělalo lehce nevolno; v přístavu se vyloďovala armáda, a on proti ní může postavit pouze Šádinovo *maimanah*. Džalal, těžká jízda a zvědové byli v kopcích za městem, kde nacvičovali boj ve formaci. Kurajš stiskl Šádinovi rameno a vykročil ke dveřím. Ozbrojenci z lodi zvolna postupovali vpřed s napřaženými kopími. Jejich velitel v rozmařilém klobouku šel několik kroků před nimi a opatrně se rozhlížel. Město pod horkým sluncem dál tiše podřimovalo.

Mohammed přimhouřil oči do prudkého světla. Zdálo se mu, jako by ho neznámý pozoroval.

„Hej! Je tu někdo?" Hlas se zdál být povědomý, ale rozhodně nepatřil do těchto končin.

Mohammed překvapeně vydechl, když si muž sundal klobouk a setřel si pot z vysokého čela. Kurajš vyšel před sklad a s hlasitým cvaknutím zasunul šavli do pochvy. Velitel lodi i jeho muži překvapeně hleděli na postavu, která se před nimi objevila.

„Ztratil ses?“ Mohammedův hlas se odrážel od zdi skladiště a kamenných zdí přístavu. „Tohle není Jemen ani San’a! Budeš se muset otočit a plout na druhou stranu,“ ukázal k jihu.

Kapitán lodi se zasmál a odhalil rovné bílé zuby. Zamával svým úžasným kloboukem a poklekl na jedno koleno. Někteří z jeho mužů také poklekli, ale pár jich zůstalo stát a podezíravě se rozhlíželi. Mohammed vykročil kupředu a ze skladiště se rázem vyhrnuli ozbrojenci. Muži na nábřeží, vystrašeni zuřivým výrazem Sahabů, začali rychle ustupovat.

„Neztratil!“ vykřikl Chálid Al’Valíd a mrštil kloboukem do moře. „Ze San’a a Jemenu se právě vracím. Jen trochu dřív, to je všechno.“

Mohammed si prohlížel mladíka od hlavy k patě a potěšené se usmíval. Když s armádou svých druhů opouštěl Mekku, poslal mladého divocha a jeho žoldnéře na jih, k pobřežním pahorkatinám Jemenu. Ta země byla pod vlivem Sásánovců po třicet let, a dalo se očekávat, že ve městě San’a bude perská posádka. Mohammed se chtěl ujistit, jestli tomu tak je, a pokud ano, zajistit, aby se Peršané nemíchali do věcí Arabů, zatímco on bude na severu. Jimi se bude zabývat až později.

„Peršané tě hnali, nemám pravdu? A kde jsi vzal ty lodě? Doufám, že nejsou moje.“ Mohammedovi se nebezpečně zablesklo v očích. Tomu štěněti by bylo podobné, kdyby pro armádu v některém přístavu zrekvíroval lodě Bani-Hašimů nebo Kurajšů.

„Ne!“ vykřikl Chálid dotčeně. „Tohle je poctivá válečná kořist. Zajali jsme je v přístavu Muza. Jen tam tak nečinně kotvily a všichni tě tolik chtěli poznat… tak mě napadlo, že bys mohl potřebovat loďstvo. Tady je!“

Mohammed obrátil mladíka k lodím, které vpluly do přístavu. Všechny už byly uvázány a muži se začínali vyloďovat. Zdálo se, že lodě jsou až po pažení naloženy muži, velbloudy se svázanýma nohama, balíky zboží a sudy. „Poslal jsem tě na jih se dvěma tisícovkami tvých i mých mužů, abys zjistil polohu nepřítele, a zdá se, že jsi přivezl něco navíc…“

Stále rozesmátý Chálid ho popadl za rameno. „Pojďme někam do stínu a já ti všechno povyprávím.“

Mohammed zavrtěl hlavou; z toho ještě budou pěkné potíže. Pokynul Šádinovi, aby k němu přistoupil.

„Rychle ty nové muže rozděl, po jednom nebo po dvou do každého družstva. Všechny, kromě Chálidových vlastních mužů. Ty zařaď do *maqaddama* mezi zvědy.“ Šádin krátce přikývl. Všechny tyhle věci už probrali cestou na sever.

# # #

„…a tak jsem jim řekl, že jsi předpověděl strašlivou válku, která vyvolá démony z hloubi země a zničí Persii i Řím. Řekl jsem jim o tvém vidění a o světle, které se nás všech u Ka’by dotklo. Na mou duši, pane Mohammede, zapůsobilo to jako jiskra v obilném prachu; než jsem stačil mrknout, čtyři tisíce mužů se zaslíbily Pravé cestě.“

Chálid se při té vzpomínce usmál, opřel se v pohovce a podrbal v krátkých vousech. Seděl spolu s Mohammeddem, Šádinem, Džalalem a Urim v pokoji v horním podlaží správcova domu. Před nimi ležely tácy s praženou pšenicí v paprikové omáčce a pečeným jehněčím. Na město a přístav se snesla teplá noc, osvětlená jen strážními ohni na rozpadajících se zdech a rušená hlasy mužů, kteří odcházeli za svými nočními záležitostmi. Mohammed se rozhlédl a snažil se uhodnout rozpoložení svých spoustolovníků.

Džalal a Šádin byli klidní, na jejich zjizvených tvářích nebylo patrné žádné rozrušení. Oba bratři už viděli mnoho armád a zažili stovky válek po celém světě. Předpokládal, že pocházejí z některého prašného města na římském či perském pomezí, ale to bylo vcelku jedno. V troskách Palmyry mu přísahali, a od té doby ho neopustili. Džalal opětoval Mohammedův pohled a koutky očí se mu zvedly v potlačovaném úsměvu. Lučištník nikdy předtím nevelel tolika lidem a zjevně se mu to zamlouvalo. I Šádin lehce pokývl. Tento robustní šermíř udělá vždy to, co bude situace vyžadovat.

S Urim to bylo jiné. Ben-Šaríd vždy považoval Mekku za nepřátelské místo, neboť tam žili podle svých tradic, zákonů a svého boha. Hrdému vůdci muselo být proti srsti, když viděl, jak se jeho soukmenovci přidávají k armádě věrných. Štíhlý, tmavý muž měl vzezření prince. Byl snad Mohammed jeho králem? Mohammed na něho tázavě pohlédl. Uri nejdříve pokrčil rameny, ale pak přikývl.

Mohammed si v duchu umínil, že později, o samotě, zjistí, co ho trápí.

Kurajš se otočil k Chálidovi a sám pro sebe si přikývl. Přírůstek pěti tisíc bojovníků, kteří mladíka následovali, byl vítaný, přestože to většinou byli námořníci. Problémem bylo jen, že pro všechny nebyli velbloudi a koně; přivezli jich s sebou jen několik set. Zbytek prostě bude muset pěšky. Pán pustin je ovšem požehnal v tom, že v San'a ukořistili rovnou stovku destičkových brnění, která měli v oblibě sásánovští rytíři. Sahabové teď měli téměř osm set obrněných jezdců.

„Takže dobře, Al'Valíde. Chtěli jsme tu počkat, než nám do pasti vplují další obchodní lodi, ale když jste zde, vydáme se na sever."

Mohammed rozvinul pergamen s mapou. Patřila ke kořisti ze správcova domu. Římská mapa zahrnovala území od Leuke Kome k vrchovinám Nabateje a dál až k Decapolisu na východě a Judey na západě. Ukázal podél úzkého mořského ramene, které vedlo k římskému přístavu Aelana. „Náš první pochod povede po vojenské silnici do Aelany na jižním konci vádí Arabah. Mým záměrem je nečekaně vpadnout do srdce Nabateje, nad jejich hlavním městem Petrou, a zjistit, jaké síly se na to území vrátily."

Zachmuřeně vzhlédl. Jasný hlas, který k němu poprvé promluvil na vrcholku hory, ho nabádal k co největšímu spěchu, ale věděl, že musí jednat opatrně. Neměl k dispozici armádu džinů.

„Z pobřeží Judey byly staženy všechny imperiální legie a poslány daleko na sever do války s Persií. Armády Nabateje, Palmyry a měst Decapolisu byly poraženy u Emesy a zbytky byly zničeny při obléhání Palmyry. Když budeme mít štěstí, můžeme se dostat hodně daleko skoro bez odporu."

Džalal povytáhl obočí a také studoval mapu.

„A náš cíl, pane Mohammede? S takovou silou můžeme zaútočit, jak se nám zlíbí. Ale podle výcviku a změn, které jsi provedl, to vypadá na víc než obyčejný nájezd."

Mohammed se trpce usmál. Kdyby mu jasný hlas nedával jistotu, byl by se dávno vzdal svého záměru, protože by si byl jist, že jde vstříc jisté smrti a jeho kosti skončí vybělené někde u pouštní cesty.

„Náš první cíl je zde." Přejel prstem od znaku Petry k severovýchodu a ukázal na červený čtverec znázorňující střed

Decapolisu. „Velký vojenský tábor v Lejjunu. Pokud mě paměť neklame, je tam velké množství zbraní, a co víc, sklad těžkých obléhacích strojů: beranidla, balisty, obléhací věže… Je toho dost pro dvě kompletní legie.“

Arabští velitelé udiveně zvedli hlavy. Použití takových zbraní jim bylo dobře známé, ale pouštní kmeny nikdy neplýtvaly silami na městské hradby a pevnosti. Vtom byla síla Římanů. Bojovníci pouštních kmenů se vždy přihnali jako vítr, pobrali, co se dalo, a než se legionáři vzpamatovali, byli pryč. Ale obléhání? To nebyl jejich způsob.

Chálid se dychtivě naklonil nad mapu. „Které město?“

„Uvidíš,“ zamumlal Mohammed a zase se věnoval mapě. K vojenskému táboru to byla předlouhá cesta a během ní se mohlo přihodit cokoli. „Ale času není mnoho…“

„Můj pane, když je to tak, dovol mi vzít naši flotilu a pár spolehlivých mužů,“ vyhrkl Chálid a oči mu plály vzrušením. Pečlivě pěstěnými nehty bubnoval do desky stolu. „Zatímco vy půjdete podél pobřeží, já přistanu v Aelaně, jako jsem přistál zde. Až Sahabové dosáhnou přístavu, bude už náš.“

Mohammed už otvíral ústa, aby odmítl mladíkův plán, ale všiml si, jak se Džalalovi, který se také skláněl nad mapou, zablesklo v očích.

„Můj pane,“ připojil se Tanukh, „můžeme pěchotu a všechno těžké vybavení poslat po moři a nebudeme se s tím muset plahočit stovky mil pouští a pustinou. Dokonce i vozy, pokud je v těch bachratých kocábkách dost místa…“

THÉRA

Širin se se zaúpěním svalila na lůžko; ruce a nohy ji bolely a třásla se vyčerpáním. Na tvrdém lůžku byla pod tenkým prostěradlem hrubá matrace, jejíž tvrdá sláma jí často nedovolovala usnout. Společné ložnice novicek chrámu Lovkyně nebyly ani okázalé, ani pohodlné. Jedna ze starších sester se zmínila, že toto

jsou původní prostory, které vysekaly do skály první sestry. Podle Širin se v nich od té doby nic nezměnilo. Věděla, že místnosti vysekané ve skále výše nad lagunou jsou pohodlné a dobře zařízené. Studentské ubytovny nikoli. Ležela na zádech, trochu natočená na bok, aby se vyhnula nejagresivnějším stéblům slámy, a zírala na hrubý, šedý strop.

Skončil další den útrpné dřiny, která měla zvýšit jejich fyzickou zdatnost. Naneštěstí pro její zmučené svaly to nebylo klasické perské gymnasium s koupelemi, masážemi, lehkými cvičeními s tupým kopím nebo mečem, recitacemi básní známých básníků nebo i sprostých veršů, které někde v zákoutí lázně předváděli upocení rádoby spisovatelé. Tohle bylo obtížnější než pozdně podzimní hony, nebo cvičení, kterými ji Thyatis zaměstnávala během dlouhé plavby podél Arábie.

Zamrkala a probrala se, protože ucítila dotyk na chodidle. Ani si neuvědomila, že usnula. Mdlé světlo z velkých kruhových oken ve střeše chodby zmizelo a místnost nejasně osvětlovala jen louč u dveří. Lůžko se prohnulo, jak někdo usedl na jeho okraj.

Roztáhla chřípí, neboť ucítila známou vůni. Byla to gótská dívka Claudia. Dokonce i ve skrovných podmínkách ubytovny dokázala štíhlá blondýnka vždy odněkud sehnat sladkou vůni do vlasů. Tentokrát to byl jasmín nebo jalovcová silice. Ucítila dotek na paži.

„Jsi vzhůru, Ši?“

„Jsem,“ sykla Širin a zase ucítila třas v pažích a bolest v zápěstí. Po čtyřech hodinách cvičení s dřevěným mužem měla svaly jako z rosolu. „Kolik je hodin?“

„Už je po večeři,“ odpověděla Claudia zvesela. „Něco jsem ti přinesla. Kuchařka nebyla zrovna nadšená, ale řekla jsem jí, že pilně studuješ v knihovně, takže se slitovala.“

Širin se zvedla a opřela se zády o hladkou stěnu jeskyně. Claudia jí vtiskla do dlaní ještě teplou dřevěnou misku; bylo to cítit po rybách. Širin pokrčila nos. Ryby tvořily hlavní potravu obyvatelek ostrova. Temně modré vody kolem ostrova poskytovaly ryby rozličných velikostí, barev, tvarů a chutí, ale stále to byly jenom ryby. Nakyslá vůně vařené ryby jí stoupala do nosu. S povzdechem vzala do ruky lžíci. Když dojedla, vzala od ní Claudia misku i lžíci.

Gótka celou dobu seděla na posteli, což přišlo Širin trochu divné, ale barbarka to patrně považovala za něco samozřejmého. Širin si protáhla prsty a třas ve svalech se znovu ozval. *To byl tedy den, když mě bolí i konečky prstů,* pomyslela si hořce.

„Ši? Je pravda, co se o tobě říká?“

Širin zkřížila nohy pod sebe, jak to dělala Mikele. Byl to mnohem pohodlnější způsob sezení. „Co je pravda? A kdo to říká?“ V Ptačím paláci ve Ctesiphonu se klepy šířily rychlostí blesku, proč by tomu mělo být v chrámu jinak?

„Starší dívky – ty, co už mají opustit ostrov – říkají, že jsi princezna a že jsi byla provdána za krále. Je to pravda?“ Z dívčina hlasu zaznívalo trochu úcty i závisti.

Širin obrátila oči v sloup. *Některé věci se prostě nemění…* „Odpovím na tvé otázky, když ty odpovíš na moje.“

„Jistě, jistě,“ Claudia radostně zatleskala. Širin zatnula zuby.

„Tak dobře, jsem princezna, byla jsem provdána za krále a žila jsem v paláci v bohatém a krásném městě daleko odsud. Bylo to jako sen, ze kterého jsem se probudila.“

„Ale ne… stalo se něco zlého?“

Širin přikývla, přestože si nebyla jista, že to Claudia ve tmě vidí. „A teď se budu ptát já. Jsi zde déle než já; kdy odsud můžeme odejít?“

# # #

Širin vztekle rázovala sem a tam, dva kroky tam, dva zpátky. Cela nebyla velká; akorát tak na pletenou rákosovou rohož tvořící lůžko, které nebylo větší než vlastní Širinina pryčna. Další vybavení tvořila zástěna z nažloutlého papíru s nádhernými kresbami ptáků a hor, jejichž vrcholky se ztrácely v oblacích. Olejová lampa vyrobená z keramické misky poskytovala mdlé žluté světlo.

„To je šílené. Nechci zůstat na tomhle rybami zapáchajícím ostrově šest let, než budu smět uvidět svoje děti.“ Hlas jí vylétl o oktávu výš a třásl se vztekem.

„To je pravidlo a zákon, kterému podléhají novicky, jakmile přísahají službu bohyni.“ Mikele hovořila tiše a klidně, jen s

nepatrným náznakem obvyklého přízvuku. „Tys službu přísahala dokonce před Matrónou.“

Širin se prudce otočila. Měla chuť udeřit pěstí do toho klidného, oválného obličeje, ale instinkt ji zadržel. Její výcvik sice pokračoval dobře, ale s myslí zatemněnou zlostí neměla proti vycizelovanému umění své učitelky žádnou šanci. Bylo by to rychlé a bolestivé. „Neopustím své děti,“ procedila mezi sevřenými zuby. „Nevrátím se k nim po čtyřech letech na tomhle ostrově, aby už byly skoro dospělé a dívaly se na mě jako na cizí.“

Mikele přikývla a nechala dlouhý pramen černých vlasů spadnout přes rameno. Právě se česala, když k ní Širin vtrhla. Číňanka seděla se zkříženýma nohama na posteli a v ruce držela perleťový hřeben. Dlouhé vlasy jí sahaly až pod pás. Během hodin výcviku je nosila stočené do uzlu a sepnuté dlouhými stříbrnými jehlicemi.

„Pokud teď odejdeš, vystavíš sebe i své děti velikému nebezpečí,“ řekla hlasem tak klidným, že dohánělk zuřivosti. „Proto tě Thyatis přivedla právě sem.“

„Přivedla mě sem, abych byla v bezpečí!“ vykřikla Širin a zatnula pěsti, až jí zbělely klouby. „Jsem tu vězněná pro své bezpečí? Pro bezpečí svých dětí? Všechno jenom kvůli bezpečnosti!“

Vztekle se kousla do ruky.

„Vyměnila jsem jedno vězení za jiné… s tvrdou postelí a horším jídlem,“ zašeptala sotva slyšitelně.

Mikele elegantně vstala, jako když volavka roztahuje křídla nad hladinou. „Nejsi zde proto, abys byla v bezpečí,“ řekla a shrnula si vlasy dozadu. „Nikde není bezpečno, ani zde. To si zapamatuj, Širin. Thyatis tě sem přivedla, abys prošla výcvikem a byla schopna kráčet světem s otevřenýma očima.“

„Tohle zrovna neříkala,“ odsekla Širin nedůtklivě. „Říkala, že tady budu v bezpečí.“

Mikele krátce přikývla a hbitými prsty splétala cop. „Thyatis tě má ráda a chce tě uchránit od všeho zlého. Je zlatá, ale má trochu naivní představy o tom, jak to na světě chodí. To, že tě zde ukryla, tě jen na čas dostalo mimo pozornost vládců. Tohle je tvůj čas, který

máš využít k tomu, abys nalezla nějaký pevný bod. A i když tu zůstaneš po celou dobu, nebezpečí se nezmenší, jen oddálí.“

Širin svěsila hlavu. Nemyslela na to, že ve všech větších městech a přístavech Východu čekají agenti východního císaře na to, až se k nim o ní donese nějaká zvěst.

Její tělo a krev jsou kořistí a pokud ji dopadnou, její děti budou rukojmí.

„Dokud nejsi s dětmi, jsi ty i ony anonymní,“ řekla Mikele, která odhadla, na co asi Širin myslí. „Jsou to jen čtyři výrostci a ty jsi žena, jakých jsou tisíce. Ale jakmile budete spolu, dostanete se do velikého nebezpečí. A pokud zůstaneš tady, naučíš se tomu nebezpečí čelit.“

Chazarka se zahleděla starší ženě do očí. „Nejsem žádná kořist,“ hlesla. „Nechci být tretkou, kterou si přehazují sem a tam. Najdu své děti a odvedu je z impéria, z dosahu Theodorových agentů.“

„A co Thyatis?“ Mikele naklonila hlavu ke straně a upřeně se zadívala na Širin. „Co bude s ní?“

Širin zavrtěla hlavou a pevně stiskla rty. „Thyatis se o sebe postará. Pokud bude chtít jít se mnou, budeme spolu. V opačném případě si najdu někoho jiného, někoho, kdo mě bude brát jako sobě rovnou a nebude mě považovat za drahý náhrdelník, který si vezme jen na slavnost, ale jinak ho bude zamykat do šperkovnice.“

Mikele si vyhrnula rukávy dlouhého, volného oděvu. Její zápěstí byla jemná a elegantní, přestože v nich měla sílu jako málokterý muž. Spodní stranu zápěstí a paží zdobila změť drobných bílých jizev.

„Pokud opustíš ostrov bez svolení Matróny, všechny Sestry se k tobě obrátí zády. Nedostane se ti ani jejich pomoci, ani doprovodu. Pokud odejdeš teď, před ukončením výcviku, nebudeš nikdy dost opatrná a ostražitá. Budeš dál kráčet světem stínů.“

Širin zavrtěla hlavou. Osamělost a touha po dětech, jejich objetí a smíchu, byly silnější než jakékoli varování.

„Mé děti jsou důležitější než výcvik. Jsou důležitější než vaše sesterstvo.“

Mikele nad tou zlobou pozvedla obočí, ale nic neřekla. Širin vyšla ven. Mikele se natáhla a zamáčkla knot lampy. Seděla ve tmě, vyrovnaně dýchala a se zavřenýma očima čekala na svítání.

# # #

Příboj dorážel na útesy a vzduch byl plný vodní tříště, která se jako lesklá mlha snášela na černý povrch skal. Širin se tiskla k útesu a celým tělem vnímala chvění, které jí probíhalo při každém nárazu vlny. Promáčená tunika se jí lepila na tělo a v ostrém větru chladila. Sto stop nad ní se nad svah útesu nakláněl jeho vrchol, lemovaný keři s dužnatými listy a zakrslými stromy. Moře pod ní s nesmírnou silou útočilo na pobřeží Théry. Zašklebila se, když jí sklouzla noha; skála tu byla vlhká.

Nahmatala kamenný výčnělek. Útesy byly tvořeny starou lávou, která kdysi vyvřela z hory. Kámen byl porézní a byly v něm i tak velké dutiny, že se v nich mohl postavit člověk. Širin se pevně chytla, přestože ji výčnělek řezal do ruky. Přenesla váhu na ruku a zhoupla se vpřed. Nohou nahmatala další výstupek. Kousek po kousku sestupovala po útesu.

O pobřeží se tříštily vlny s bílými hřebeny a před ní byla hladká plocha smáčená pěnou vln útočících na patu útesu. Dole se jako pokroucené prsty tyčily nad hladinu černé sloupy ztuhlé lávy. Od pobřeží mohl vyplout člun, aniž by se musel roztříštit o skály pobřeží. Věděla to zcela jistě, neboť takový člun už viděla.

# # #

Po půlnoční rozmluvě s Mikele si Širin začala víc všímat ostatních studentek a učitelek. Po dvou týdnech sledování dospěla k závěru, že na ostrově žije čtyři sta třicet sedm žen. V kuchyních se denně připravovaly ryby, a jen velmi zřídka skopové nebo zvěřina. Přesto v umělých jeskynních kolem laguny, sloužících jako přístaviště, nekotvily žádné rybářské lodi ani čluny. Byly tu jen další dvě lehké galéry a robustní obchodní loď s odnímatelným stožárem, ale nic, co by se hodilo k rybolovu.

Někdo ty ryby ale nalovit musel. Širin se začala pídit po rybářkách a jejich přístavu.

# # #

Dospěla k úzké, dlouhé prasklině. Vysoko nad její hlavou se zužovala do vlasové štěrbiny, ale hluboko pod ní se rozšiřovala. Dole, kde se puklina nořila pod hladinu a koncentrovala nápor vln, z ní v gejzírech vystřikovala bílá pěna. Širin supěla a tápala po druhém okraji pukliny. Byla dostatečně široká. Stáhla ruku a pevně se zachytila. Pravou nohu přesunula do pukliny a hledala oporu. Asi stopu pod sebou našla úzkou římsičku. Snažila se nemyslet na to, že by ji nemusela unést a přesmykla se do průrvy.

Kámen vydržel a zadýchaná Širin se zády opřela o protější stěnu průrvy. Svaly paží měla v jednom ohni, jak zdolávala stěnu útesu a ještě musela nést vak s nářadím a lanem. Teď si mohla na chvíli odpočinout. Vytáhla si vak do klína a rozvázala vrch. Párkrát si protáhla prsty, aby do nich opět dostala cit, a začala hledat uvnitř.

Za okamžik vytáhla kladivo a železný hřeb s velkou, plochou hlavou. Povrchem skály se táhly desítky drobných puklin; musela vyhledat takovou, ve které uvízne hřeb dost pevně, aby unesl její váhu.

# # #

Nad útesy lemujícími ostrov se táhla kamenitá, sotva patrná stezka. Novicky po ní někdy kolem poledně běhávaly; Mikele kladla důraz na tvrdý fyzický výcvik. Stezka měřila tři míle, kopírovala nerovný terén, šplhala po útesech a ostře spadala do úzkých proláklin. Když začala Širin běhat za úsvitu i při západu slunce, zdálo se, že její aktivita učitelku těší.

Širin toho o zvycích rybářek mnoho nevěděla, ale doslechla se, že vyplouvají za úsvitu a vracejí se při západu slunce. Otupující a vyčerpávající běh jí také dával alespoň na čas zapomenout na bolest v srdci. Každý den se probouzela s hrůzou, že by si příštího jitra už nemusela vybavit tváře svých dětí.

Uplynuly dva týdny, než konečně zahlédla rybářskou loď vyplouvající zpod krytu útesů. Zastavila se a opatrně se připlížila k okraji. Štíhlý trup trojúhelníkového průřezu končil ostrou přídí i zádí. Boky měla natřeny barvou mořské zeleni a palubu modře. Na pozadí Egejského moře byla téměř neviditelná. Zahlédla ji jen náhodou, díky odlesku slunce, jako by se jeho paprsky odrazily od vyleštěného

štítu nesmrtelných bohů. Loď byla těžce naložena celodenním úlovkem, šupiny velkých ryb se leskly jako právě ukutá zbroj. Dvě Sestry u vesel loď prováděly mezi štíhlými, vysokými skalisky.

Plavidlo zmizelo v útesu přímo pod Širin; tam musela být skrytá jeskyně. Když přitiskla ucho k zemi, cítila chvění a vzdálené, tlumené dunění.

# # #

Opřená zády o jednu stěnu pukliny a nohama o druhou, sestupovala Širin k hladině. Jak klesala, provaz z vaku se odvíjel. Jeden konec byl uvázán k několika hřebům zaraženým do skály padesát stop nad ní a dolní část lana měla omotanou v podpaží, v jakémsi improvizovaném postroji. Příboj ji ohlušoval. Přestože vlny u jeskyně byly mírné, ozvěna zvuk několikanásobně zesilovala. Zastavila se. Prasklina se už natolik rozšířila, že Širin mohla každým okamžikem ztratit oporu. Opatrně se vyklonila, aby zjistila, jaká vzdálenost ji ještě dělí od jeskyně.

Černé ústí se klenulo nad hladinou jen nějakých dvanáct stop od ní. Skála mezi ní a jeskyní byla porostlá vilejši a potažená slanou krustou. Natáhla ruku a nahmatala výstupek. Světlý kámen se jí drolil pod prsty; moře zvolna, ale neustále, nahlodávalo pobřeží. Vztekle zaklela. Lesklá hladina se teď vzdouvala necelou stopu pod ní. Nervózně si olízla rty. Nešlo to dobře. Vypadalo to, jako by se během jejího zdlouhavého postupu hladina zvedla. Že by byl příliv?

To mám z toho, že jsem holka ze stepi! Co vím o přílivu? Zachvátila ji panika a na okamžik podlehla pokušení všechno vzdát. Ale pak jí před očima vyvstal obraz jejích dětí a uklidnila se. *Potřebují mě,* napomenula se. Zapřela se nohama a s kladivem v ruce se vyklonila z pukliny. Porézní kámen povolil hned pod prvním úderem a rány kladiva přehlušil příboj. Za okamžik měla připravenou oporu pro nohu.

Za chvíli vylezla z pukliny. Několik zbývajících hřebů se snadno nořilo do narušené skály. Postupovala čelem ke skále a brzy dosáhla ústí jeskyně. Naklonila se dovnitř, aniž by dbala na to, jestli ji někdo uvidí. Chladná voda jí sahala nad kotníky. Uvnitř byla tma; přitiskla se ke stěně a čekala, až si její oči zvyknou na nedostatek světla.

Po chvíli zjistila, že stojí na kraji polokruhové prostory. Z vody vybíhala dlouhá kamenná rampa a táhla se dovnitř jeskyně, od jejíž zadní části ji oddělovala zeď z kamenných kvádrů. Nikde neviděla žádnou loď. V rampě však byla vytesána dvě dlouhá koryta, kterými se vracela voda, hnaná do jeskyně příbojem. Širin polkla a uvolnila lano z podpaží; bylo na konci.

Proud uchopil provaz a ten zmizel za hranou vchodu do jeskyně. Pomalu šla podél stěny až na konec rampy. Kámen byl kluzký a už byla naprosto vyčerpaná. Přes nesmírnou touhu ulehnout na vlhkou skálu, přinutila se vylézt na rampu a podívat se přes zeď. Do nosu jí udeřil pach rybiny.

Na druhé straně stály na špalcích dvě rybářské lodi, ale vedle, v mihotavém světle, které se odráželo od hladiny, stála malá veslice se zelenou plachtou nesenou skládacím stěžněm. Širin radostně vytřeštila oči a seskočila k ní.

Člun se jmenoval *Hektor* a nápis byl vyveden špičatým řeckým písmem. Oči, pečlivě vymalované ve zlaté a rudé, mu dodávaly ducha a výraz. Hodila dovnitř vak s věcmi. Loďka byla natolik lehká, že ji mohla sama dostat na vodu.

Člun poskakoval jako jankovitý kůň, když se jej přes vzduté vlny v ústí jeskyně snažila dostat na vodu. Nakonec se to podařilo; k výcviku novicek patřilo také ovládání malého člunu na hladině laguny. Pak nasadila ohlazená vesla do havlinek a *Hektor* se pohnul kupředu.

Černé vlasy jí zavlály ve větru, nebe bylo hladké jako zrcadlo a malý člun se zakousl do vln.

JUSTINIÁNŮV PALÁC, KONSTANTINOPOL

Dwyrina probudilo ostré zaklepám na zárubeň dveří. Pomalu otevřel oči; ne snad proto, že by tvrdě spal, ale cítil únavu v každém svalu, dokonce i v očních víčkách. Hibernian se vykulil z postele a postavil se. Ani si neupravil zcuchané zrzavé vlasy a nechal je zplihle viset přes ramena. Ve dveřích stál rozložitý muž středního

vzrůstu. Dwyrin si všiml solidní, tmavě modré tuniky, jezdeckých kalhot, dvou opasků z tmavé kůže a dlouhého, rovného meče, zavěšeného na zádech v bandalíru z černé kůže.

„Jsi Dwyrin McDonald, co sloužil u Ars Magica Třetí Cyrenaiské?“

Dwyrin překvapeně zamrkal. Muž měl hrdelní výslovnost lidí od severních moří a dokonce vyslovil správně jeho jméno. Mladík se napřímil a prohrábl si kštici. „Ano, pane.“ Snažil se stát rovně, ale silná bolest hlavy ho přinutila, aby se opřel o kavalec.

Muž se protáhl dovnitř. Místnost nebyla nijak velká. Až teď Dwyrin pořádně viděl do jeho úzké tváře s rovným nosem pod tmavě hnědými vlasy. Horní ret zdobil navoskovaný knír s ostrými konci. Ve špatném světle nebylo snadné odhadnout barvu očí, ale zdálo se, že mají zvláštní, fialkovou barvu.

„Jsem Nicholas z Roskilde, centurion se zvláštním posláním,“ řekl muž a napřáhl ruku. Dwyrin mu pevně sevřel zápěstí. Muž byl silný – předloktí měl jako zápasník – ale přesto svůj stisk nijak nepřeháněl. „Přidělili tě k mé kohortě.“

„Opravdu?“ podivil se Dwyrin. Když naposledy procházel komplexem budov a vyptával se v kancelářích, nebylo pro něho nic. Ale kdovíjak dlouho to bylo. Když se snažil vzpomenout si, co dělal včera nebo předevčírem, všechno se mu ztrácelo ve vinné mlze s pryskyřičnou příchutí. Tihle Řekové dělali záludné víno. Dwyrin si pohladil bradu a ušklíbl se, když ucítil ostré strniště. Vousy mu teprve začínaly růst a teď mu připadalo, jako by mu na obličeji vyrostlo krysí hnízdo. „Kam se chystáme?“

Muž si pro sebe pokývl a rozhlédl se po místnůstce. Ubikace pro vojáky projíždějící Konstantinopolí v suterénu „starého“ paláce připomínaly spíš králíkárny. Čtyři lůžka z borových prken zašlou místnůstku zcela zaplňovala. „Jdeme,“ přikázal. „Vezmi si věci a ať jsme na cestě. Musíme se dostat na loď.“

Dwyrin znovu zamrkal a hrábl pod svoji pryčnu. Vytáhl dvě kožené brašny, kde měl jídelní misku, krátký španělský meč, pilku, obilné placky, solené vepřové a další potřebné věci. Zavěsil je na hůl, která sloužila jako stanová tyč, a tu si pak přehodil přes rameno. Muž

už rázoval chodbou a shýbal hlavu, aby se neuhodil o žebra nízkých kleneb.

Dwyrin spěchal za ním. *Konečně někam jdu!*

# # #

„Princi?“

Theodor se otočil, tvář měl ještě zpocenou po ranní vyjížďce. Nad ním se zdvíhaly klenby císařských stájí, drobná čtvercová okna dovnitř propouštěla pruhy špinavě žlutého světla. Zamnul si bradu a pod prsty mu zapraskalo strniště. Už by potřeboval koupel. Jeho gardisté přijeli s ním, kontrolovali podkovy a sundávali z koní sedla a postroje. „Co tě trápí, Colosi? Tváříš se, jako bys snědl syrovou kdouli.“

Drobný, plešatějící mužík s tenkými pažemi a skobovitým nosem zavrtěl hlavou. Theodor se s ním už mnohokrát setkal. Colos měl na starosti městské práce. Heraklius ho respektoval a naslouchal jeho radám a nekonečným rozpravám o opravách hradeb, čištění stok, prodlužování akvaduktů a podobně. Theodor si protáhl ramena a nasadil příjemný výraz. Colos se rozhlédl a zamračil se nad množstvím lidí okolo.

„Princi, mohu s tebou na chvíli mluvit? Někde venku?“

„Jistě.“ Theodor pokynul pacholkům, aby se postarali o jeho koně. Venku bylo krásně a slunce zářilo z nezmračné oblohy. Když Theodor před svítáním vyjížděl z města, bylo chladno, ale teď to vypadalo na nádherný den. Za stájemi úředník zabočil doleva a prošli nízkou arkádou, za níž se rozkládala malá zahrada zarostlá vinnou révou a štíhlými stromy s bílými květy.

„O co jde?“ zeptal se Theodor a opřel se o zeď.

Colos přimhouřil oči před světlem a začal se ošívat. Teď, když byli sami, zdálo se, že se mu do hovoru příliš nechce. Princ naklonil hlavu a pozorně ho sledoval. *Něco se děje. Ten chlapík se může nervozitou počůrat…*

„Hmm, jedná se o delikátní záležitost, princi. Týká se to… týká se to přímo tvé rodiny.“

Theodor se zamračil a oči se mu nebezpečně zaleskly. „Kterých členů mé rodiny?“

Colos se ošil, ale přesto pokračoval. Teď, když se mu podařilo ze sebe vypravit první větu, pokračovalo se mu už lépe. „Princi, některé záležitosti týkající se císaře, vyžadují jeho pozornost. Je pochopitelné, že po dobu své nemoci má na státní záležitosti jen málo času. Přesto se tyto věci musí vyřešit… Ujal jsem se tedy těchto záležitostí a šel jsem s nimi za císařovým tajemníkem.“

Theodor přikývl. Heraklius byl schopen vnímat okolní svět nanejvýš jednu nebo dvě hodiny denně. To velmi komplikovalo i ty nejjednodušší státní úkony. Ale tohle se Theodora dosud nijak nedotklo.

„Opětovně mi bylo řečeno, že mě císař přijme později,“ pokračoval Colos sílícím hlasem. „Prosil jsem pak úředníky, abych pro něho mohl zanechat výnosy, žádosti a návrhy, aby si je později prostudoval. Nejdříve mě odmítli, ale potom vyšla ona.“

Theodor vzhlédl od čištění nehtů. „Ona?“

„Ano,“ přisvědčil Colos a křivě se usmál. „Z přijímací místnosti vyšla se svými služebnými císařovna. Zeptala se, co si přeji, a já jí to řekl. Řekla… vzala ode mě pergameny a řekla, že dohlédne, aby je císař viděl. Nevěděl jsem, co jiného dělat, tak jsem jí vyhověl.“

Se zamyšleným výrazem se princ odstrčil od zdi. Hleděli na sebe. „A co bylo dál?“ zeptal se tiše. V tu chvíli už bezpečně věděl, že krásné časy, kdy si užíval s přáteli v horách Trácie nebo lovu ve svých lesích v Bithinii, jsou nenávratně pryč. „A opravdu je císař viděl?“

„Ano, princi.“ Colosův výraz se změnil. Ač se to zdálo nemožné, tvářil se ještě kyseleji. „Dokumenty byly opatřeny císařskou pečetí, výnosy potvrzeny, rozmístění vojsk provedeno a poplatky vyhlášeny. Všechno bez chybičky a do puntíku přesně.“

Theodorovi se začal mužík jevit v jiném světle. Taková slova by nevypustil z úst, pokud by si nebyl jist sám sebou, tím, že za ním stojí palácoví úředníci a ministři, a také tím, že princ jasně pochopí, co mu naznačuje. „Takže… přestože procedura proběhla, máš dojem, že výnosy a vyhlášky nebyly ve skutečnosti řádně schváleny? Myslíš, máš podezření, že jim císař, snad, nevěnoval příliš mnoho pozornosti? Že, řekněme, jiná osoba, obeznámená s tím, jak se takové věci vyřizují, jednala namísto císaře?“

Přestože z princových slov zaznívala zřetelná hrozba, Colos přikývl. „Můj princi, jen taková domácnost, ve které otec požívá úcty je vedená nejlépe. Pokud je otec pryč, pak břímě správného vedení přechází na nejstaršího syna.“

Theodor přikývl, přestože už teď se mu zastesklo po vyjížďkách a lovu, které si asi bude muset odepřít. „Rozumím,“ odpověděl s úsměvem. „Postarám se, aby císařův dům měl po dobu jeho nemoci správné vedení.“ Princ se divoce ušklíbl. *Tohle by mohlo být lepší než lov se sokolem!*

# # #

Do Konstantinopole konečně dorazilo léto a ukončilo chladné zimní dny. Nicholas s Dwyrinem kráčeli ulicí a nad nimi se klenula čistě modrá obloha. Slunce už zahnalo ranní mlhu, která visela nad doky a nízkými cihlovými staveními. Zmizel i štiplavý kouř avarských ohňů. Princ Theodor už před měsícem zaútočil poté, co se vojáci vzpamatovali z týden trvajících oslav vítězství, a podařilo se jim Avary rozprášit. Bojová morálka chánova vojska poklesla po neúspěšných pokusech ztéct hradby a po zničení perské flotily.

Poslední zprávy, které o Avarech Nicholas zaslechl v jídelně nižších důstojníků, říkaly, že se stahují z Trácie a ustupují za pohoří Moesie. Předpokládal, že do roka budou Makedonie i Moesia Inferior také volné.

Nicholas si pohvizdoval a dlouhými kroky zkracoval vzdálenost od starého pláce k vojenskému přístavu. Už se těšil, až za sebou nechá přecpané, hlučné a úzké uličky města. Mladík vedle něho mu sotva stačil. Nicholas pozoroval jeho tvář zarostlou zrzavým chmýřím, o něco světlejším než nepoddajná rezavá kštice. Dost ho překvapilo, když v seznamu přidělených mužů objevil thaumaturga vyčleněného z bojové jednotky. Takovou štědrost během své práce pro Úřad pro barbary ještě nezažil.

Když teď viděl jeho kalné oči a jak plete nohama; neklamné známky těžké kocoviny, napadlo ho, že ho zase doběhli. Bylo mu jasné, že mladík není zvyklý na zdejší velmi silné víno, do kterého se přidávala pryskyřice, aby „chytilo chuť“, jak říkali místní.

„Tak co, chlapče, kdes byl a jaké máš zkušenosti?“

Dwyrin tupě vzhlédl, otevřel ústa a zase je zavřel. Ušli ještě pěkný kus, než se Hibernianovi podařilo sestavit pár slov do smysluplné věty. Ve svém současném stavu byl rád, že je schopen dávat jednu nohu před druhou.

„Byl jsem s armádou v Persii, centurione. Byl jsem u Tauru, Kerenu a v Ctesiphonu."

Nicholas uznale hvízdl. Takže ten kluk má něco za sebou. Možná, že dostal opravdu dobrého vojáka. Ne že by ho k téhle práci doopravdy potřeboval. „Jak dlouho jsi u thaumaturgů, McDonalde? Jakého kruhu jsi dosáhl?"

Dwyrin se trpce usmál. Tuto otázku dostával často, hlavně po tom, co ho v Antiochu opustili Zoe a Odenathus. „Jenom rok, pane. Jsem stále v prvním kruhu."

Nicholas povytáhl odbočí a pokrčil rameny. Takže přeci jenom krátká slámka. I když i nezkušený čaroděj je lepší, než žádný, no ne?

„Pane?"

Nicholas pokývl, aby pokračoval. „Kam jdeme?"

„Jen chvilku strpení, chlapče. Jakmile budeme na lodi a setkáme se se zbytkem naší skupinky, řeknu ti."

Nad hlavami jim poletovali rozjařeně krákající krkavci. Po vyvýšeném chodníku je míjelo procesí kněží zpívajících písně k oslavě věčného slunce. Na róbách měli vyšity zlaté kotouče a vedoucí kněz nesl na dlouhé žerdi sluneční symbol. Nicholas jim uhnul, přestože to znamenalo, že se musel brodit odpadky na ulici. Dwyrin seskočil za ním. Ulice klesala ostře dolů z vrchu, na němž byl Hipodrom a vedla k přístavištím na jihozápadní straně města.

Když prošli Závodní Čtvrtí a dospěli k monumentální bráně v příbřežních zdech, Dwyrin sotva popadal dech. Volskou branou procházela široká silnice a mizela v organizovaném chaosu vojenského přístavu. Brašny mu připadaly mnohem těžší, než když přišel do města, a hlava mu stále ještě třeštila. *Už žádné víno,* zaprosil a v duchu si vybavil Machův chrám ve své vesnici. *A zvlášť ne tu pryskyřičnou břečku, co tady nalévají.* Při císařském triumfu víno teklo proudem a masa a chleba bylo, co kdo snědl. Dwyrina to nenechalo bez následků. Svaly, které si vypracoval pod Blancovým a

Zoiným drilem a během tisíce mil pochodu po asijských cestách, začínaly ochabovat.

Vyšli ze stínu hradeb a pokračovali po dřevěném molu, které bylo širší než hlavní ulice v Dwyrinově rodné vsi. Kolem se tyčil les lodních stožárů a vzduchem se neslo hulákání kormidelníků, námořníků a křik racků. Špinavě bílí ptáci vrhali hbité stíny na muže lopotící se na lodích. Nicholas počítal úvaziště, zabočil k šestému, které bylo přeplněné hromadami beden pod sítěmi a řadami sudů. Dwyrin se v těsném závěsu prodíral za ním. V řadách tu seděli vojáci s výstrojí složenou u nohou. Podle nakrátko ostříhaných černých vlasů a zvednutých nosů většina z nich byli Římané. Oba barbary nechali projít bez povšimnutí.

Nicholas se dostal kolem vojenských transportů až na konec úvaziště. Tam kotvila nízká, oprýskaná loď s otlučenou kajutou, ani jméno na přídi už nebylo čitelné. Vstoupil na vratkou lávku. „Hej, loď!“ Jeho hlas probudil námořníka, který vyspával pod plátěnou stříškou na zadní palubě. Tmavý chlapík s hustým, kudrnatým vousem otevřel jedno oko a ledabyle jim pokynul. Dwyrin soustředěně přešel lávku a s úlevou shodil brašny. Pach moře, zvýrazněný rozkládajícími se rybami a odpadky házenými z lodí do moře, zvolna pronikal alkoholickým oparem, který dosud halil jeho smysly.

Nicholas mávl na přicházejícího námořníka a zabušil na dveře kajuty. Když se neozvala žádná odpověď, kopl do nich až se s třeskotem rozlétly. Ohlédl se. Hibernian si už sbíral své věci. „Můžeme odplout, jakmile budeš chtít, mistře Tire!“

Nicholas se na námořníka zeširoka usmál. Už se cítil jako doma, přestože loď byla stále ještě uvázaná a jen sotva znatelně se pohupovala. O co to bylo lepší než tmavé uličky! „Tak pojď, chlapče, musíme si popovídat.“

Dwyrin útrpně vzdychl a znovu si hodil hůl na rameno. Z centurionovy dobré nálady a náhlé vitality ho bolela hlava.

Přední kajuta byla o málo větší než kotec, ve kterém Dwyrin až dosud spal, ale na každé straně měla dvě okna s okenicemi a byla v ní čtyři lůžka. Od stěny byl vyklopen stůl. Dwyrin se sehnul ve dveřích a čekal, až si oči zvyknou na šero. Nicholas si odvázal ze zad

dlouhý meč a hodil ho na hromadu výstroje na jedné posteli. Druhá postel byla obsazená, muž byl otočen ke stěně a deku měl přetaženou přes hlavu.

„Vlade, je čas vstávat, máme tu posily," řekl Nicholas a šťouchl spícího špičkou boty. Ozvalo se zamručení. Dwyrin shodil své věci na volnou dolní postel naproti. Ve stínu už ho tolik hlava nebolela. Perlík, který mu bušil v hlavě, trochu polevil.

Muž na pryčně znovu zabručel, stáhl ze sebe deku a vylezl ven. Byl do pasu nahý a Dwyrin vytřeštil oči, když uviděl hustý porost na zádech i na hrudi. Pokrýval mu i část opaží a vypadal jako kožešina krátkosrsté kočky. Hříva černomodrých vlasů mu spadala na ramena. Muž zvedl hlavu a Dwyrin ztuhl, když uviděl tvar jeho hlavy a posazení očí.

Nicholas se otočil a ušklíbl se. „Dwyrine, tohle je… co je zas k čertu tohle?"

Dwyrin se sotva udržel na roztřesených nohách a jeho ruka, zdánlivě nesmírně pomalu, črtala ve vzduchu znamení. Zelené jiskřící čáry zůstaly viset ve vzduchu. Chlapcův obličej byl napnutý strachem a jeho rty se pohybovaly, přestože z nich nevycházela žádná slova. Nicholas vnímal bzučení, které rychle stoupalo do výšek. *Brunhilda* se na hromadě výstroje chvěla a odpovídala svou vlastní rezonancí. Nicholas cítil, jak Vladimir ztuhl a napjal se. Znamení ve vzduchu se začalo otáčet podél delší osy a obrátky nabíraly na rychlosti. „Rychle za mě centurione!" vyhrkl skřípavým hlasem Dwyrin.

Nicholas pozdvihl paže a vstoupil mezi chlapce a Vladimira. Srdce mu divoce bušilo. Doufal, že dokáže promluvit klidně. „Chlapče, to je v pořádku; Vladimir je tu se mnou, patří ke kohortě… není pro nás nebezpečný."

Dwyrin spustil na okamžik oči z Vladimira, který se krčil na podlaze, ruce opřené o zem. Nicholas jeho pohled zachytil a pokývl. Doufal, že chlapec pochopí.

„Centurione, tohle stvoření není člověk. Živí se to krví lidí, jako jsi ty a já. Víš určitě, že to můžeš nazývat přítelem?"

Nicholas krátce přikývl a svěsil paže. „Jistě, chlapče. Vděčím mu za život. Pojí nás vzájemné závazky. Dej to… dej to pryč, než se někomu něco stane.“

Dwyrin se otřásl, neboť si vzpomněl na dlouhé chvíle hrůzy, které zažil v rukách takového stvoření. Ale v centurionových očích četl prosbu, proto polevil v soustředění. Znamení se zachvělo, na zem lehce jako okvětní lístky dopadlo několik jisker, a pak zmizelo. Utichl i bzukot a táhlé kovové kvílení. Dwyrin si v tu chvíli uvědomil, že v místnosti se nacházejí čtyři bytosti, nikoli jen tři. Když zelené ohnivé znamení zmizelo, nečlověk Vladimir vydechl úlevou a vstal.

„Děkuji,“ řekl s lehkou úklonou k Dwyrinovi. „Ani pro mě není snadné žít mezi dětmi dne. Ale přísahám, že nechci ublížit ani tobě ani Nicholasovi.“

Dwyrin přimhouřil oči. Skrytá zloba hrozila vybuchnout, ale ovládl se a nepřiměl vzplanout žhavé uhlíky kolující v krvi toho stvoření. Otřel si zpocené čelo. Vyvolání kouzla nebylo tak snadné jako dřív; navykl si na vzájemný kontakt se Zoe a Odenathem. Vždy čekal, až se jejich síly spojí dohromady.

„Pojď sem,“ řekl Nicholas a ze skládacího stolku odsunul několik špinavých tácků, „brzy budeme na cestě, takže ti musím říct, o co půjde.“

# # #

„…tak to by bylo všechno,“ uzavřel Nicholas a bezmyšlenkovitě si poklepával stylusem o zuby. Snesla se noc a bezejmenná loď s lehkým pohupováním prořezávala táhlé vlny přicházející od jihu. Vladimir zapálil malou mosaznou lucernu se slídovými okénky. Slída byla hrubě štípaná a špatně vyleštěná, takže světlo bylo tlumené, ale bylo to bezpečnější než zapalovat v dřevěné kajutě otevřený plamen. Dřevěné kulaté okenice byly odklopené a dovnitř pronikal příjemně chladivý větřík. Dwyrin seděl na okraji svého lůžka a téměř nespouštěl oči z Vladimira. „Muž“ si mezitím oblékl světlou bavlněnou halenu s širokými rukávy, která se hodila k jeho tmavým kalhotám.

K večeři byla hustá rybí polévka, vydatně okořeněná česnekem. Dwyrinovi se z ní zvedl žaludek, ale když viděl, s jakou chutí se do ní Vladimir s Nicholasem pustili, musel se přidat. Hrdlo měl stále v jednom ohni a věděl, že ještě chvíli potrvá, než ho napraví pořádná dávka cibule. Jídlo zakončil několika krajíci chleba, který ráno ještě teplý v pekárně koupili, a ředěným vínem. Hibernian si dlouho vychutnával kůrku a s rozkoší si pohrával s myšlenkou, že pokud nepočítá česnek, je tohle jeho nejlepší jídlo za poslední rok. Legionářské jídlo nestálo za řeč. Tu polévku vařil Nicholas, což vysvětlovalo přemíru česneku a drsnou chuť.

„Znáš to v Aelia Capitolina?“ zeptal se Vladimir plnými ústy. Z toho, jak se jeho dlouhé, bílé zuby nořily do chleba, běhal Dwyrinovi mráz po zádech. Tento muž přesto nebyl živým mrtvým, jak se mu zprvu zdálo. Posazení a tvar jeho očí mu ale velice připomínalo Bygara Dracula. Ten byl sice mrtev, ale vzpomínka na něho pálila Dwyrina jako čerstvá rána.

„Ne, dál na východ než v Konstantinopoli jsem nikdy nebyl,“ odpověděl Nicholas a přitom si čistil zuby třískou. „A co ty, chlapče, byls tam?“

Dwyrin zavrtěl hlavou. Aelia Capitolina byla jedním z horkých měst v Judey. Mezi ní a Egyptem ležela rozlehlá pustina Sinaje. Něco málo o těch končinách slyšel; měla to být drsná země s kamenitými údolími a vysoko položenými ovocnými sady, ale nikdy do těch končin nevkročil. „Promiň, centurione, ale byl jsem ve škole v Egyptě a potom nahoře v Arménii. Těmhle místům jsme se nějak vyhnuli…“

Nicholas vyhodil s povzdechem třísku oknem. „No nic. Se zbytkem centurie se máme setkat v Cesarey. Podle tady toho seznamu jsou to samí veteráni. Určitě budou vědět, jak to tam vypadá. S nimi nás bude něco přes stovku. Snad to bude na ty bandity stačit. Hmm… no… doufám, že všichni umí jezdit, jinak je čeká tvrdý výcvik!“

Dwyrin přikývl, přestože v myšlenkách byl daleko od těsné kajuty. Aelia Capitolina není příliš daleko od Palmyry; možná se mu podaří navázat spojení s jeho přáteli; pokud s ním vůbec budou chtít mluvit. Opět ho zabolelo u srdce a sáhl po poháru s vínem. Sladké

hrozno mu vždy pomáhalo zapomenout na Zoinu tvář a její zuřivý vztek.

# # #

Nicholas se ušklíbl a pokynul k chlapci, který usnul s brašnami výstroje pod hlavou místo polštáře. Valach jen pokrčil rameny, ale zdálo se, že se mu trochu ulevilo. „Jsi zbytečně nervózní, příteli. Je to dobrý voják; bude poslouchat rozkazy, když nic jiného. Neožehne ti chvost…“ Vladimir se tomu pokusu o vtip ušklíbl a složil hlavu do dlaní. Nicholas ho pozorně sledoval. Těkavá divokost, jakou se Valach vyznačoval, když potkali ta dvě děvčata, byla pryč. Něco ho trápilo. Nicholas položil ruku na jílec *Brunhildy*. Ten dotek a její šepot ho uklidnily. Přes to, co řekl chlapci, neustále Valacha bedlivě sledoval. Nemohli si dovolit žádnou nehodu, určitě ne během výpravy.

„Něco tě trápí, Vlade, co je to?“

Valach vzhlédl; v jeho očích přetrvával strach.

„Vypluli jsme právě včas…“ zašeptal. „Temná královna se mi v noci zjevila ve snu. Kdybychom dnes neodpluli, ona a její služebníci by mě dnes v noci dostali. Je mi jedno kam plujeme; hlavně aby to bylo co nejdál od toho prokletého města.“

Nicholas vědoucně pokývl, neboť dobře cítil tíhu svého měšce s mincemi. Byl to opravdu dobrý den na odjezd; o chvíli později už jistě jeden lichvář zjistí, že jistý gótský obchodník, kterému půjčil tolik peněz, nebyl žádným obchodníkem. Vladimir vstal a s tváří odvrácenou od světla zalezl na svůj kavalec. Nicholas se vrátil k mapám a poznámkám, které dostal na úřadu. Cíl této výpravy mu nebyl příliš jasný. Nájezdy banditů byly jistě problém, ale takovými věcmi se obvykle nezabýval. Jeho velitelé v Římě ho vysílali dopadnout vždy jednoho člověka. Aby jeho úkol zahrnoval celou provincii, to bylo něco úplně nového.

Sáhl do brašny na dopisy a vyndal opis původního hlášení. Bylo psáno pevnou rukou, sevřeným písmem a pocházelo právě z toho horského města, z Aelia Capitolina.

Magister Militatum,

Východní říše,
Konstantinopol.

Buď pozdraven.

Urozený pane, dovol, abych poručil Tvé pozornosti, že trpíme pleněním divokých banditů, kteří zamořili kopce v okolí města. Jak jistě víš, toto místo bylo vždy plemeništěm rebelů, náboženských fanatiků, nekromantiků a lupičů. S hořkostí musím poznamenat, že zdejší posádka, ač loajální, není schopna čelit nebezpečím, která nás ze všech stran ohrožují. Abys sdostatek porozuměl, dovol, abych poukázal na některá místa v historii tohoto města, jež bylo v časech božského císaře Trajána zváno Hierosolymou a ve zdejší řeči Jeruzalémem…

Nicholas pokračoval ve čtení litanie křivd, válek a zbytečných smrtí. Když už ho bolely oči, odložil dokumenty a ulehl na pryčnu. Kolébání a pleskání vlnek ho velmi rychle uspalo. Zakrátko přistanou u pobřeží Judey a všechno se napraví.

DŽEBEL AL'DŽILF, NEDALEKO PETRY, HLAVNÍHO MĚSTA ŘÍMSKÉ NABATEJE

Mohammed se přikrčil, jeho vousatá tvář se ostře rýsovala proti světlu lucerny, kterou nesl v ruce. Lucerna byla z mědi, s železným očkem a dřevěným držadlem. Svíčka uvnitř byla z nejkvalitnějšího vosku, jaký jeho pícníci dokázali sehnat, a hořela mnohem lépe než čekal. Přejel rukou po zarovnaném povrchu chodby a narazil na drsnou hranu. Kdysi v minulosti tu bylo zemětřesení a část hory, kterou chodba procházela, poklesla o víc než stopu. Řemeslníci, kteří zdaleka nebyli tak zruční, jako ti, kteří chodbu vytvořili, nahrubo vyspravili spáru maltou a cihlami. Mohammed pozdvihl lucernu a zadíval se do chodby před sebou.

Chodba pokračovala dál, ale vypadalo to, že se zužuje a snižuje. Otočil se a němě pokynul mužům za sebou. Pak si dřepl na bobek a s lucernou těsně nad prašnou podlahou pokračoval dál. Stejně jako dlouhé schodiště, po kterém sem vystoupali, byla tvořena hrubým pískovcem hory.

Následovala jej stovka Sahabů s meči v pochvách a hroty kopí obalenými hadry. Přes tato opatření se jejich pohyb zdál velmi hlučný, protože stísněný prostor odrážel každý zvuk. Náhorní plošinu přešli krátce po setmění, když se předtím v odpoledním slunci plahočili mezi vysutými zahradami a vodními nádržemi, ke kterým byl přístup právě tímto tunelem. Hlavní vstup do města Siq, byl necelých dvě stě yardů na sever. Přístup tvořila úzká cesta vinoucí se mezi těsnými stěnami kaňonu. Byl tak úzký, že ani v poledne nebylo ze dna možné spatřit slunce. Dvanáct mužů jej dokázalo bránit proti armádě, která už měla město na dohled. V místech, kde se stezka rozšiřovala, byl umně vyvedený obelisk a stanoviště posádky. Mohammed rozhodně neměl v úmyslu pokoušet se tuto past zdolat silou.

Jeho armáda využívala křivolakého terénu kolem skrytého města a postupovala po kozích stezkách a chodníčcích, které tu vyšlapali zemědělci, pěstující ve zdejší neúrodné půdě skrovnou pšenici a žito.

Strmá skaliska a příkrá horská úbočí tvořily kolem Petry neproniknutelný val. Nebyly tu žádné mírné svahy porostlé borovicemi či jalovcem; jen ostré skály obroušené větrem. Pro nezkušené oko se výšiny Kubthy Al'Madrasu mohly zdát nepřekročitelné a město nepřístupné, s výjimkou veliké brány v náspu, který uzavíral vstup Siq. Mohammed na svých cestách město mnohokrát navštívil a věděl, že skrze opevnění vedou i jiné cesty. Tohle byla ta, kterou mu ukázal pastevec, jemuž zachutnalo cizokrajné víno.

Mohammed se ušklíbl. Každý arabský kmen, který by nezpohodlněl v této severní zemi, by postavil stráže k přehradám a pramenům, které město zásobovaly vodou. Ale tohle byla těžká doba a městská posádka měla jiné úkoly. Kurajš se tomu přesto musel zasmát. Pro jeho lid byla voda vždy prvořadým zájmem. Voda a

tajné přístupy do měst, které by nepřátelům dovolily přepadnout je ve spánku.

Tunel se otevřel do divoké krajiny přeplněné ohlazenými balvany a šikmo vystupujícími pískovcovými lavicemi. Měsíc už vyšel a zaléval scenérii chladným světlem. Mohammed si svítil lucernou, až na levé straně objevil dolu vedoucí schodiště. Pod ním se mezi skalami vinula stezka, protínající koryto úzkého potoka, který si prorazil cestu v kameni.

# # #

Vstup armády Sahabů do Aelany byl pro Mohammeda překvapením. Věděl sice, že jeho malá flotila bude postupovat rychleji, než on po souši, kde musel severně od Leuke Kome překonávat poušť a skalnatou náhorní rovinu, ale vůbec neočekával, že nad branou města uvidí vlát zelenobílou zástavu Sahabů a ve stínu téže brány ho bude očekávat rozesmátý a odpočatý Chálid.

„To tu nebyla žádná posádka?“ Chálid přikývl na souhlas a po schodech vešli do ošuntělé, hnědé budovy, kde bývala celnice.

Mohammed udiveně zavrtěl hlavou. „Tady je podle Fejda před měsícem odveleli na sever,“ odpověděl Chálid a pokynul k sehnutému, opálenému muži, který se k nim připojil, když Mohammedův štáb vstoupil do města. Muž, zjevně místní, měl na tunice připevněny kousky bílé a zelené látky. „V Judey vznikly nějaké těžkosti a guvernér povolal všechny postradatelné jednotky.“

Mohammed se otočil a s rukou na jílci šavle si prohlížel rozlehlou místnost s klenutým stropem. Dříve zde bývali celníci, nyní je nahradí jeho štáb a poslové. Okny v jižní stěně, zakončenými ostrou klenbou, bylo vidět na modrou zátoku lemovanou širokou pláží. Aelana nebyla velkým městem, ale její kamenná mola, postavená na udusaném štěrku, poskytovala jeho lodím vhodný přístav.

„Jaké těžkosti?“ Mohammed se naklonil k Chálidovi a položil mu ruku na rameno.

Ten se usmál, protože byl rád, když se mohl pochlubit něčím, co zatím nikdo nevěděl. Byl v přístavu už tři týdny, a měl dost času vyslechnout všechny zprávy a klepy.

„Města Decapolisu jsou vzhůru nohama," odpověděl s úsměškem. „Říká se, že impérium nechalo při posledním tažení Zenobii a Petru na holičkách. Od severu přišly nové oddíly imperiálních vojsk a lidé si také všimli, že jejich manželé a synové se ještě nevrátili domů."

Mohammed přikývl a přes tvář mu přelétl stín. Obodas z Petry a Zenobia vedli celou vojenskou sílu Decapolisu, Nabateje a Palmyry na jatka. Nejprve u Emesy, pak při obléhání Palmyry. Několik tisíc bojovníků po vítězství Peršanů u Emesy uprchlo na jih, ale zbytek následoval Zenobii do Palmyry.

„Pak někdo vypustil zprávu, že se chystá nové sčítání lidu," dokončil Chálid.

Tito bojovníci pak padli, když se pokoušeli vydržet, dokud se k nim nepřipojí císařské legie. Každý den spláceli krví, když se snažili poskytnout Herakliovi čas, který potřeboval pro napadení Peršanů ze severu. Mohammed cítil v ústech žlučovitou pachuť. Zamyšleně se opřel a okenní parapet a zavřel oči. Byla to past, ale nikoli pro Peršany. Heraklius nikdy neměl v úmyslu stočit své armády na jih a podpořit věrná města Decapolisu a Judey. Namísto toho udeřil na východ, dobyl hlavní perské město Ctesiphon a vyhrál válku.

„A to samozřejmě znamená nové daně," ušklíbl se chmurně mladík, který z Mohammeda nespouštěl oči. „Nikdo z té noviny neměl radost."

Ale všichni muži, kteří následovali Zenobii do zlaté klece Palmyry, tam s ní i zemřeli. Všichni, kromě Mohammeda a jeho hrstky Tanukhů, kteří unikli jen o vlásek. Zasloužil se o to i Džalal, který vyprostil Mohammedovo tělo zpod trosek Damascenské brány a uprchl dřív, než se Peršané vzpamatovali z bitvy kouzel, která srovnala polovinu města se zemí. Tanukhové znali tajné východy z města, kterými během obléhám Peršany napadali. Později je použili k útěku. Zenobia jim k tomu poskytla čas, když až do konce poutala pozornost temných sil.

„Jak to vypadá s doplněním zásob? Našel jsi tu něco?"

Mohammed odstoupil od okna. Mladík už byl připraven, tabulku s poznámkami v ruce. Mohammed se usmál, když viděl, jak si mladík snaží vydobýt ostruhy.

Bude z něho větší generál, než ze mě, pomyslel si a nahnul se přes stůl, aby viděl, s kolika sudy vody, svazky šípů, káděmi fíků a sušeným masem může počítat.

# # #

Měsíc ještě stoupal po obloze, když se Arabové vyšplhali z vádí na kamenitou planinu. Cesta přes ni byla značena hromadami kamení. Teď už Mohammed věděl, že jsou u ústí Siqu, v místě, kde se úzký, hluboký kaňon otvírá do údolí, v němž leží Petra. Ohlédl se po svých mužích, kteří za ním těžce vystupovali svahem. V téhle výšce měsíc jasně zářil a těla bojovníků vrhala ostré, temné stíny. Spěchali.

V krátkém čase přešli planinu, minuli několik zívajících vchodů do starých, opuštěných hrobek a na konci narazili na další průrvu, kolmou ke směru jejich postupu. Místo vstupu označovala malá kamenná mohyla. Mohammed ve vzduchu cítil vodu a rostliny. Přikrčil se u vstupu do kaňonu, zavřel oči a naslouchal.

Zezdola nepřicházel žádný zvuk, který by mohl vydávat člověk nebo zvíře, jen zurčení vody přes kameny a pleskání kapek. Pokud si dobře pamatoval, vedla průrva přes dvě nebo tři nádrže k bazénu ve skále, kde končil Siq a začínalo vlastní město. Tam bude spousta stráží.

Zakryl lucernu a mužům, sedícím na zemi za ním, pokynul, aby udělali totéž. Tady se mohou proplížit pod strážemi u brány a překvapit je, ale museli se pohybovat opatrně, protože v úzkých průrvách se rozléhal i ten nejmenší zvuk.

Vstal, letmým pohledem zkontroloval potemnělé siluety mužů a pokynul Šádinovi. Džalal s Chálidem čekali se zbytkem armády ve stínu vádí Musa, mimo dohled první brány Siqu. Čekali na signál, oznamující, že úderná skupina obsadila vstup do města.

Ze stínu balvanu se oddělila temná postava a zamířila k nim.

Poslouchej! Slyšíš? Slyšíš, jak se blíží zánik lidstva?

Mohammed sebou překvapeně trhl, ale hlas se ztratil. Nočním vzduchem se neslo něco jako vzdálený šepot.

Zastavil se a naslouchal. A pak to uslyšel: sbor hlasů. Pohlédl vzhůru a na vrcholu hory stojící jižně od města uviděl záři ohňů a

obrysy stovek lidí stojících na Výšině. Obyvatelé města svými hlasy vzdávali hold jakémusi bohu žijícímu nad nebesy. Při předchozích návštěvách rudého města bylo Mohammedovi vždy nepříjemně z tajnůstkářské povahy jeho obyvatel, jejich tajemných zvyků a hořké pachuti zdejší vody. Teď, když slyšel jejich zpěv a dolétaly k němu útržky slov, naplnil ho chladný vztek. Zastavil se, ruce se mu třásly.

„Můj pane?“ Kurajš se s kamennou tváří otočil. Vedle něho stál rozložitý Tanukh, přilbu i brnění mu zakrývala tmavá látka, aby ho neprozradil odlesk světla. V očích se mu odrážela světla města a plameny hranice na hoře. Další Sahabové procházeli kolem a s připravenými zbraněmi scházeli po schodišti.

„Tam na Výšině probíhá obřad,“ řekl Mohammed a ukázal k rudé záři na vrcholku. „Musím to zastavit. Vezmu si polovinu mužů a vyjdu s nimi po Dlouhých schodech. Ty si vezmeš zbytek a obsadíš strážní stanoviště na konci Siqu. Když budeš mít štěstí, bude tam na tebe čekat Džalal. Pak jednej dál podle plánu.“

Šádin přikývl, otočil se a položil ruku na rameno jednomu ze svých důstojníků. Mohammed spěchal křivolakým schodištěm vinoucím se ke korytu potoka, bral schody po dvou a po třech. Pamětliv hlasu, spěchal jak nejvíce mohl. Míjel udivené tváře Sahabů, kteří se otáčeli a ustupovali mu z cesty. Pokud se Šádinovi podaří otevřít bránu Siqu, mohla by armáda proniknout do města bez odporu. Další místo vhodné k obraně by bylo až na schodech paláce. Tím, že si vzal polovinu mužů, úkol ztížil, ale byl si jistý tím, že se především musí dostat co nejdříve na Výšinu.

Pospěš, člověče, pospěš! Hlas mu duněl v hlavě a popoháněl ho k nejvyššímu spěchu.

# # #

Tradovalo se, že od koryta potoka s narudlým pískem, který tekl kolem paty hory, až ke dvěma obeliskům na Výšině, vede devět set devadesát devět schodů. Mohammed je v tuto chvíli rozhodně nepočítal, ale jeho nohy ano. Kdyby se na okamžik zastavil, už by se nehnul. Padesát Sahabů za ním zprudka oddechovalo otevřenými ústy, aby je bylo slyšet co nejméně.

Za obelisky, z nichž se každý tyčil proti bezmračnému nebi do výše dvaceti stop, rozkládalo se na samém vrcholu ploché sedlo. Po své levici Mohammed viděl začátek druhého schodiště, které vedlo po opačné straně hory. Vpravo, kde se Výšina, tyčila nad údolí Petry, stála nevelká reduta, chránící vstup na posvátná místa.

Vedle věže stála brána, skrz kterou vedlo schodiště vedoucí k samotnému chrámu, osvětlené mihotavým světlem smolných loučí. Zpěv byl nyní hlasitější, přestože ho odnášel vítr, a nad zdí s branou zářil odlesk plamenů ohňů a loučí. Vzduchem se míhali lelci a netopýři a hodovali na mračnech hmyzu, které světlo přilákalo.

Výšina se zvedala na jihovýchodním okraji údolí Petry jako přilba. Zde, blízko vrcholu, Mohammed v měsíčním světle obhlédl poušť, okolní hory i samotné údolí. Chladný vítr mu povlával oděvem a cuchal vlasy. Bylo zvláštní dívat se odtud na divoký masív Ad'Deiru, který byl ozářen měsícem téměř jako za dne. Přinutil se nemyslet na úžasný výhled a tři sta stop hluboký sráz po pravé straně.

Zdálo se, že tu nejsou žádné stráže, ale docela dobře mohly stát skryté ve stínu brány. Mohammed s napřaženou šavlí opatrně postupoval. Prvních pět mužů za ním byli lučištníci; dlouhé, černé šípy už měli založené na tětivách. Vítr odnášel slova nápěvu, ale Mohammed jej vnímal nohama, jako jemné chvění skály.

Prostrčil hrot šavle před sebou do brány a ucítil jak se chvěje, jako by narazil na neviditelný odpor. Zarazil se a varovně zvedl paži. Náhle si byl jist, že *ona* je s ním, a po těle mu naskákala husí kůže. Čepel se chvěla, neboť to vypadalo, že *její* chladná ruka spočívá na jeho zápěstí. Dobře si ji pamatoval, když stála v zšeřelé komnatě paláce a dotýkala se jeho zápěstí, předtím, než odešel, aby padl na hradbách města. Jejího města. Vzpomínal na chvíli, kdy mu darovala tuto šavli, když jeho vlastní už byla k nepotřebě. Pohlédl skrze bránu.

Schodiště bylo prázdné; nebyla tu žádná stráž. Pokynul svým mužům. Zapomněl na bolest nohou a rozeběhl se vzhůru. Na to bude čas, až ho tmavooká služka bude masírovat a natírat chladivou mátovou mastí. Schody byly obložené mramorem a měly zděné podstupnice. Přeskakoval dva i tři najednou.

Na vrcholu schodiště byla cihlová zeď s další branou, ukončenou dvěma štíhlými, mramorovými sloupy. Samotná Výšina měla zhruba tvar lichoběžníku, na třech stranách ohraničeného skalisky. Na západní straně, vysoko nad městem, byla vyvýšená obdélníková plošina. Pod ní byla ve skále vysekána hluboká nádrž. Na plošině stál oltář z neopracovaného kamene. Vypadalo to, jako by plochu z hlubin prorazila sevřená pěst. Po oltáři stékala krev a na něm se pod čepelí kamenného nože svíjela mladá nahá žena.

Kolem stáli kněží v rudých rouchách a drželi ji na oltáři. Dívka se snažila vykřiknout, ale z úst jí vytryskla pouze krvavá pěna. Její barva se téměř shodovala s barvou kněžských rób. V hlavě oltáře stála postava, vztahovala paže k nebi a kolem ní vířily rudožluté záblesky. Mezi branou a nádrží klečely stovky věřících a jejich hlasy se spojovaly v opakujícím se nápěvu, který už Mohammed zaslechl na úpatí hory. Věřící měli přes bohaté civilní oděvy přehozeny rudé kápě.

Nevykonáš krvavé oběti na mém oltáři! Vydáš se pravou cestou a budeš žít životem spravedlivým! Zaburácel hlas v jeho hlavě.

Mohammed zatnul zuby. Nikde tu neviděl modly ani sochy božstev, ale byl si naprosto jist, tak, jako že slyšel hlas promlouvat na hoře, že toto je místo, kterým se jako hnis prasklým vředem vylévá zlo na povrch zemský, přivoláváno krví a železem. V ruce držící šavli cítil vzrůstající odpor, který zkoušel jeho sílu.

O milosrdný a slitovný Pane, dej mi sílu, abych obstál v této zkoušce!

\# # #

Jasný záblesk proťal tmu a na okamžik dal vystoupit sloupoví a reliéfům chrámu na hoře. Šádin se mimoděk otočil a nastavil šavli do střehu. Za zábleskem následoval úder hromu a muži v malém, oválném údolí si s křikem tiskli dlaně na uši. Před Šádinovýma očima jakoby v záblesku na zlomek vteřiny ztuhly siluety stovek Sahabů, valících se z úzkého Siqu do širšího koryta před velikou hrobkou. Dunění a rachot hromu se opět vrátily ozvěnou a Výšina zazářila jako meteorit.

„Nečekáme! Vpřed!“ Jinak by už nemohli počítat s momentem překvapení.

Džalal se rozeběhl a rozstřikoval gejzíry vody. Potok během staletí koryto zcela ohladil a na dně zbývala jen slabá vrstva písku. Luk měl připraven k výstřelu a řemínek otevřené přilby pevně utažen pod bradou. Za ním se hnali muži se štíty a v lehkém brnění, popoháněni svými poddůstojníky a praporečníky. U vnitřní brány leželo v krvi několik těl; útok tajným schodištěm zastihl stráže nepřipravené.

„Co to má znamenat?“ překřikoval Džalal hluk a ukazoval vzhůru.

„Pán Mohammed nás poslal sem; chce to nahoře vyřídit sám,“ vyhrkl Šádin a připojil se k mužům ženoucím se do města.

# # #

Když Mohammed vyrazil palmyrskou čepelí proti neviditelné membráně, štíhlá brána se zachvěla a podélně praskla. Síla výbuchu ho odhodila zpět do skupiny Sahabů na mramorovém schodišti. Dav na vrcholu hory začal ječet hrůzou, některé lidi srazily padající trosky. Kurajš se vymanil ze změti těl. V uších mu zvonilo. Za branou plápolalo modré světlo a dopadalo na trosky sloupů. *Konej! Čas kvapí!*

Hlas odnikud mu duněl v hlavě. Mohammed se rozeběhl skrze bránu, přestože Sahabové za ním se teprve začínali vzpamatovávat z omráčení. Obklopila ho modrá záře. Rychle uskočil stranou, aby se vyhnul postavě, které se proti němu potácela. Byl to jeden z věřících a jeho znetvořený obličej byl zalit krví. Mohammed pozdvihl šavli proti světlu.

Vodní nádrž zmizela a z jejího místa vycházela děsivá zář. Něco vystupovalo z hlubin hory; beztvará věc srší blesky. Ultramarínové plameny šlehaly z té věci a olizovaly okolní skaliska a zasahovaly i stavení stojící hluboko dole. Všichni uctívači leželi mrtvi nebo umírali, jejich těla ležela v řadách jako právě pokosené obilí. Jen jeden zůstal; ten, který u oltáře pozdvihoval k nebesům kamenný nůž. Teď stál a sledoval pulsující modrý oblak, který se s bzučením a hučením vznášel nad vyschlou nádrží.

Mohammed se přikrčeně rozběhl vpřed, šavli napřaženou před sebe. Nad ním zasvištěly šípy Sahabů, kteří tu věc také spatřili. Mohammed už něco podobného viděl; tyčilo se to nad ním u Damascenské brány. Kolem horského vrcholu se točil řvoucí vzdušný vír a pilovité blesky se tříštily o výběžky skal. Bouře dorážela v neutuchajícím příboji; kameny pukaly a celý svět se otřásal v základech.

Kněz u oltáře máchl paží a ukázal kamenným nožem na Mohammeda. Vlnící oblak se vydal jeho směrem. Šípy vystřelované od brány pronikaly namodralou mlhou, poté se ve vzduchu zastavily a vzplanuly dříve, než mohly proniknout k modrému oblaku. Kurajš se náhle vztyčil a rozeběhl se vpravo, kde sráz prudce spadal do propasti. Modrá záře ho sledovala a natahovala po něm tápající spáry, až ho celého obklopila. Na samém okraji srázu se zarazil, zpod nohou mu odlétly kaménky a sypaly se do propasti.

Sahabští kopiníci se protáhli za oblakem modrého světla, které se nyní zaměřilo na Mohammeda. Hroty jejich kopí odrážely přízračný svit. Kurajš náhle vyskočil do vzduchu a ťal do žhnoucího chapadla, které prudce vystřelilo z beztvaré masy.

V duchu viděl bělostnou paži královny, její ruku v lesklé řetízkové rukavici a čepel šavle blyštící se ve slunci.

Kněz se otočil příliš pozdě, oči vytřeštěné hrůzou. Tři kopí s ocelovými hroty vržená vší silou pronikla do jeho těla. Krev se mu vyvalila z úst a křečovitě se zkroutil, když mu jeden hrot přeťal páteř a další prorazily plíce a zasáhly srdce. Kamenný nůž vypadl z bezvládných prstů a čepel se s tupým lupnutím rozlomila vejpůl.

Ostří Mohammedovy šavle se zalesklo jako oči andělů, které tehdy viděl kroužit kolem horského vrcholu, když zachytila bělostný jas žhnoucí uprostřed oblaku modrého světla. Záře tak prudká, že postrádala jakékoli barvy, zaplavila svět a Mohammed cítil, že jeho kefije a jezdecký šál vzplanuly plamenem. Z druhé strany slyšel křik Sahabů, které výbuch světla srazil na zem nebo oslepil.

# # #

Údolí města zalil třetí oslepující záblesk. Džalal se s pevně zavřenýma očima odvrátil od hory a zdvihl štít, aby se chránil před

děsivým světlem. Ale nyní nenásledoval drtivý úder hromu, ani dunění a otřesy tříštící dveře chrámu a měnící kamenné lavice auditoria v hromady suti. Namísto toho nastalo absolutní ticho, nerušené ani zvukem běžících nohou. V celém údolí Petry se rozhostilo bezhlesé prázdno. Sahabové leželi tam, kam padli. Nikdo se nepohnul, ani se neodvážil pozdvihnout oči k obloze, v obavě z toho, co by mohl spatřit.

Džalal se choulil na zemi a po tvářích mu stékaly slzy. Do jeho vědomí pomalu pronikal nějaký zvuk. Praskání hořícího dřeva. Opatrně vstal a několikrát zamrkal, aby zbavil oči slz. Viděl, že nejbližší budova – stáj v ulici s kolonádou vedoucí do města – je v plamenech. Otřel si oči od špíny a přejel si rukou po čele. Když se na ni podíval, byla pokryta sežehnutými, pokroucenými vlasy. Připadal si jako opilý, protože svou ruku viděl třikrát.

Se zaklením si sáhl na tvář. Pokožka byla drsná a i ten nejlehčí dotek bolel. Vousy se mu pod prsty rozpadly v popel. Nekryté, spálené části obličeje pokrýval bílý prach, stejně jako všechno ostatní v údolí.

Obloha byla opět tmavá, děsivé modré světlo zmizelo.

Kolem se ozýval křik, jak se probírali ostatní bojovníci. Džalal potřásl hlavou a strhl si z přilby spálenou kefiji.

„Ke mně!“ zakrákal. Hrdlo měl stažené a ústa vyschlá. „Ke mně, Sahabové!“

# # #

Králové Nabateje nechali ve středu svého hlavního města vybudovat skvostný chrám. Byly na něm patrné řecké vlivy a jeho štíhlé sloupy s decentními hlavicemi podpíraly špičatou střechu. Na rozdíl od ostatních staveb ve městě byly jednotlivé vrstvy kamene ve zdech chrámu proloženy dřevěnými vložkami. Zatímco zemětřesení během staletí zničila mnoho budov, a dokonce srovnala se zemí chrám Okřídlených lvů, velký chrám stál ve své vznešenosti nedotčen. Nacházel se v samém srdci města v západní části údolí, kde se do sebe vlévaly tři potoky. Za ním se zdvíhal svah posetý vilami a domy s plochými střechami. Stavby, které ho obklopovaly, byly postaveny ze stejného rudého pískovce, z jakého se skládalo

celé údolí, ale jejich zdi byly pokryty deskami s kolorovanými reliéfy. Z nich shlíželi králové a hrdinové, zachycení v okamžiku svého triumfu. Ve městě se také nacházelo velké římské divadlo, ale elegantní kráse mohutného chrámu se nemohlo rovnat.

Po dobu svého pobytu v Petře jej Mohammed zabral jako svou rezidenci. Sochy byly dočasně zakryty hrubým plátnem a obětní ohně udušeny. Kovová židle s polstrovaným sedákem mu sloužila za trůn, přestože se v žádném případě nepovažoval za krále. Před ním, na podlaze z hlazeného mramoru, klečeli všichni významní mužové města, kterým se podařilo přežít masakr na Výšině.

Kurajš se bezmyšlenkovitě podrbal na bezvousé bradě. Občas hrozně svědila, ale vždy ho překvapilo, když se dotkl svých holých tváří. Zbytkům vousů by nějaký čas trvalo, než by zase dorostly, ale byl toho názoru, že je lépe začít úplně znovu, než nechat vous růst divoce. Stařešinové v Mekce by s ním jistě nesouhlasili! Rozhlédl se a musel se usmát, když si vzpomněl na nepohodlí mnoha svých mužů, kteří trpěli stejně jako on.

Čtyřicet mužů, kteří ho následovali po Dlouhých schodech a přežilo, bylo také bez vousů. Ostatní Sahabové je svým drsným humorem nazývali „dětmi“, ale Mohammed věděl, že přes tvrdé žerty si ti, kteří přežili zkoušku na Výšině, vysloužili v srdcích ostatních i v očích milosrdného Boha čestné místo. Každý člověk, který se postaví proti silám temnot, které se snaží poskvrnit boží dílo, má zajištěno své místo v Ráji.

„Toto je zákon,“ obrátil se opět k otcům města klečícím před ním. „Slitovný Bůh nežádá oběti ve zboží, zlatu ani dětech. Dává vám na výběr: podřídit se Jeho vůli a zvolit Pravou cestu, a na konci svých dnů nalézt všechna potěšení Ráje, nebo upadnout do hříchu a nalézt jen plameny a muka. Každý z vás, každý člověk na tomto světě musí zvolit sám za sebe. Vzal jsem toto město a vaše území pod svou ochranu; dokud ta potrvá, podřídíte se zákonu. Zákon vás povede k Pravé cestě, ale je jen na vašem srdci, jestli se podřídíte Jeho vůli nebo ne.“

Mohammed pokynul k chrámovým sochám.

„Toto místo a všechna podobná budou změněna na místa určená k rozjímám o velkém a milostivém Bohu nebo budou sloužit státu.

Tato umělecká díla budou odstraněna. Nemají zde žádného místa, stejně jako jakékoli jiné vyobrazení Boha. Nebudou konány oběti za úsvitu ani při příchodu nového roku. Pětkrát denně se budete klanět Milosrdnému a Slitovnému, modlit se a podřizovat se jeho vůli. Až na toto budete žít a pracovat jako dříve."

Otcové města dál klečeli se sklopenými zraky. Mohammed dobře věděl, jak jsou zmateni. V opilosti možná žehrali na nadvládu impéria, ale z něho měli zjevný strach. *Musí být známý pán lepší, než neznámý?* Na tom teď nezáleželo; nezamýšlel zde zůstat dlouho.

„Usedněte se mnou, dobří mužové," pokynul strážím, aby z boční chrámové lodi přinesly sedátka. „Musíme probrat mnoho věcí, neboť zde nezůstanu dlouho. Za prvé tu máme zdanění obchodu, který tudy prochází…"

Každá hodina se mu zdála nekonečnou, neboť hlas ho pobízel k nejvyššímu spěchu.

ECBATAN, STŘEDNÍ PERSIE

Dubový list se snášel k zemi a jeho vrchní strana se matně leskla, když klikatě plul vzduchem a zachytával chladné paprsky večerního slunce. Arad sledoval, jak mu prolétl mezi nataženými prsty. Snažil se ho zachytit, celou vůlí se napřel k jednoduchému pohybu rukou. Ruka však byla jako mrtvá a v polovině pohybu ztuhla ve vzduchu. Stál pod korunami starých stromů a hleděl přes hřeben návrší. Kamenitý svah před ním byl poset nevelkými balvany. Ovce a kozy z vesnice spásaly zbytky trávy z téměř holé země. Dnešní noc bude jasná a chladná. Zlaté záři zapadajícího slunce se nemohlo nic rovnat.

Arad ze sebou slyšel hlasy a chrastění štěrku, který se uvolňoval pod nohama mužů lezoucích za ním. Přicházeli z Dahakova tábora, neuspořádaného moře stanů a vozů, v němž se vesnice téměř ztrácela. S mohutnou silou černokněžník konečně sestoupil ze svého horského opevnění dolů, na náhorní planiny staré Médie. Jeho armáda čítala skoro dvacet tisíc mužů, téměř výhradně Peršanů.

Čchu-lo byl se svými Huny vyslán na severozápad. Kdyby měl Arad od černokněžníka povoleno k tomu něco říci, nesouhlasil by. Nebylo moudré nechat armádu Tu-čuehů potulovat se po krajině bez dohledu. Ale jeho názor neznamenal nic; němě stál, ovládán vůlí svého pána.

Do zorného pole se mu dostali dva Peršané v plstěných čepicích a v krátkých pláštích. Oba měli upasu dlouhé meče ve zdobených pochvách a přes rameno jim na řemenu visely malé, okrouhlé štíty. Plnovousy měli pravoúhle zastřižené na způsob Krále Králů Chrosoa a propletené množstvím kovových kroužků.

„Pojď s námi," řekl první z nich. Arad při těch slovech ucítil v těle jakýsi pohyb. Vůle jeho pána se z něho na okamžik uvolnila a zanechala ve vzduchu neviditelnou stopu temné síly. Strážní pokynuli dolů. Arad se podřídil a začal si hledat cestu přes roztroušené kameny a hrubý, narudlý štěrk. Ve slabém světle šírání se všechno zdálo stejně nezřetelné, ať to bylo blízko nebo daleko. Nespěchal. Oba strážní ho obezřetně následovali jen krok pozadu. U paty návrší končily stromy a začínalo ubohé pole, na kterém dosud zůstávalo strniště. Když je přecházel, opatrně se soustředil. S otevřením první brány jen neochotně přicházel vnitřní zrak. Teď mohl vidět jednotlivá stébla, vyschlé hrudky hlíny, řady stanů před sebou a tváře mužů stojících na stráži. Během dlouhé cesty, kdy kráčel vedle vozu svého pána, si všiml některých znepokojujících vlastností svého současného stavu.

Přes šok a zároveň radost z toho, že svým novým zrozením vstoupil do služeb černokněžníka, pozvolna zjišťoval, že jeho vlastní vidění, chuť a hmat jsou ve srovnání s živými lidmi o mnoho horší. Pocit, že všechno je jaksi zrnité, ho neopouštěl ani při spánku nebo odpočinku. Měl dojem, jako by mezi ním a vším, co ho obklopuje, byl natažen špinavě šedý závěs. Věděl, protože vzpomínky byly stále jasné, že květy růží pnoucích se po mramorové zdi zdobené reliéfy jezdců, by měly být jasnější. Chuť vody z horského potoka ostřejší. Dotek milované ruky by ho měl rozechvět. Rád by věděl, jestli ze všech omezení, jimiž ho černokněžník spoutal, je právě tohle tím nejhorším. Bolest, kterou přitom cítil, zvlášť, když se probíral vzpomínkami na svůj dřívější život, byla strašná. Tyto vzpomínky se

snažil zachovat čisté a nezkreslené, jako obranu proti hrůzám, které ho neustále obklopovaly. Ale stálo ho to nesmírné úsilí.

Neustále ho pronásledovaly modré oči hledící z pobledlého, oválného obličeje.

Dahakova armáda rozbila tábor v předhůří hory Alvand. Sněhem pokryté vrcholy se zdvíhaly přesně na západě a vesnice byla ukryta v bohatém údolí, které se svažovalo k rovině Ecbatanu na východě. Byli od města vzdáleni tak, že jej mohli dosáhnout jednodenním pochodem, ale nebyli zas tak blízko, aby budili nežádoucí pozornost. Úhlednou vesnici tvořila obílená stavení se sedlovými střechami. Někteří zvědové hlásili, že trosky chrámu se nacházejí západně od města, zarostlé ostružiním a nízkými vrbami. Někteří z Čchu-lových Hunů se teď potulovali po okolních lesích a roklinách a sledovali, jestli se neobjeví černokněžníkovi nepřátelé.

Arad vešel do tábora. Muži se tísnili před svými stany, jedli, povídali si, nebo Čistili zbraně a výstroj. Když je míjel, všichni vzhlédli. Téměř každý měl na sobě černý plášť se symboly jejich pána – dlouhý pruh látky bez rukávů a s otvorem pro hlavu, sepnutý opaskem s přezkou, znázorňující hada požírajícího vlastní ocas. Předek pláště byl bez ozdob, ale zručné ruce žen na hoře vyšily na záda napůl svinutého rudého hada. V táboře panovala skleslá nálada, neboť Dahak bez jakéhokoli vysvětlení vedl svou armádu k jihu. Z pochmurných hor sestoupili bez protestů, a přestože většina mužů musela pěšky, neozvalo se jediné nespokojené slovo.

U vchodu do černokněžníkova stanu povlávala dlouhá černá zástava s kruhovým emblémem. Stan obklopovala palisáda z železných tyčí. V oplocení byla jedna branka, přestože mezi jednotlivými tyčemi bylo tolik místa, že by se jím člověk snadno protáhl. Arad dobře věděl, že to nikdo v táboře nezkusil, a ani by se neodvážil. Do tyčí byly vyryty tisíce špičatých a ostrohranných znaků, jaké černokněžník s oblibou používal. Arad pocítil chvění vzduchu, když brankou procházel. Ochladilo se, ale nezpomalil a kráčel dál.

„Ach… náš nejmilovanější služebník nás navštívil.“

Arad se zastavil s rukama za zády. Taková byla vůle toho, který si uprostřed stanu hověl v křesle z kostí. Od odchodu z Damawandu

se černokněžník oblékal královsky: černé hedvábné pantalóny zasunuté do vysokých, sytě rudých bot. Ze zvyku nosil železnou košili sešitou z drobných kosočtverců, přestože Arad věděl, že žádná ocelová čepel nemůže zabít toho, který vypadá jako člověk. Každý článek byl potažen indigovým emailem, takže brnění se lesklo jako hadí kůže. Přes tuto zbroj oblékl řaseny plášť se špičatou kápí z těžké silné látky, která při chůzi šustila. I ten byl temně modrý jako noční nebe. Na vysokém čele seděla úzká zlatá obruč a jeho bledá, vyholená tvář zářila na pozadí tmavého oděvu jako plamen svíce.

„Vidíš, Chadame, jakmile jej zavoláme, přichází bez otálení. Je nejvěrnějším z těch, kteří nás následují."

Arad dál mlčel, neboť žádné z těch slov nepatřilo jemu. Koutkem oka viděl, že generál zůstává k černokněžníkovu škádlení netečný. Stál mírně rozkročený, ve tváři výraz chladné zdrženlivosti, pod paží svíral zdobenou kónickou ocelovou přilbu. Arad cítil napětí, které z něho sálalo jako z ohřívadla. Za tu krátkou dobu, co generála znal, přibylo v jeho hustém vousu nejedno bílé vlákno. Chadames stál jako skála, jeho tvář jako by byla vytesána z kamene.

„Arade, milovaný, usedni vedle mě," pokynul Dahak k jednoduchému dřevěnému sedátku po svém boku. Arad, aniž by změnil výraz, usedl a složil ruce do klína.

„Vidíš," obrátil se Dahak se škodolibou radostí na generála, „je nejposlušnější ze všech."

Pak plavně vstal a dlouhý plášť za ním zavlál, když pokynul muži, který seděl ve stínu u vchodu do stanu. Černokněžník měl jen málo sluhů, ale ti, kteří mu sloužili, byli dobře vycvičení v umění být neviděni, dokud jich nebylo třeba. Muž, který právě vstal, byl drobný, pokroucený a měl nesouměrná ramena. Jeho paže a obličej nesly spousty drobných světlých jizev, které se na jeho tmavé pokožce podivně vyjímaly. V ruce nesl keramickou misku překrytou lehkým šátkem, ze které se v chladném vzduchu kouřilo. Přes rameno měl přehozen kožený vak. Dahak natočil své kostěné křeslo tak, aby na Arada dobře viděl.

„Začni," čaroděj se předklonil a soustředil se na mužíka.

Ten položil misku na zem a otevřel vak, ze kterého vyndal lesklé, ostře nabroušené nože a několik zahnutých kousků kovu,

skleněné lahvičky naplněné tekutinou neurčité barvy, dva hadříky a nakonec dřevěnou krabičku dlouhou asi devět palců, častým používáním vyleštěnou téměř dočerna. Arad seděl nehybně a hleděl před sebe. Vůle jeho pána ho poutala pevněji než cokoli jiného. Mrzák vytáhl zátku z jedné lahvičky a jejím obsahem navlhčil hadřík. Pak jím začal potírat Aradovu hlavu. Na pokožce zůstávala tenká vrstva želatinové látky. Když se dostal k Aradovým dokořán otevřeným očím, povytáhl jako břitva tenké obočí a opatrně mu palcem víčka zavřel.

V nastalé tmě Arad vnímal, jak mužík dál pracuje. Po chvíli se ozvalo klepnutí kovu o kov a muž začal opatrně holit jemné chmýří na Aradově krku a tvářích. Arad byl navyklý pečlivě si holit hlavu i tváře, ale zdálo se, že mužík ho chce zbavit i toho nejmenšího chloupku. Neskutečně ostrá břitva lehce přejížděla po Aradově pokožce. Když skončil, na okamžik poodešel a vrátil se s nahřátým ručníkem, kterým pečlivě odstranil zbývající želatinu z Aradovy hlavy, krku a tváří. Pak následovala delší chvíle klidu a ticha, rušeného jen jemným cinkáním nástrojů ukládaných zpět do dřevěné krabičky a poté do vaku. Zaslechl také šplouchnutí vody nebo nějaké jiné tekutiny.

Muž se opět naklonil nad Arademem a začal mu čerstvě oholenou hlavu a tváře otírat dalším kusem tkaniny.

Arad ucítil pronikavý zápach. Tentokrát nesmírně opatrně nanášel na každý pór Aradova obličeje vrstvičku oleje, který k němu lnul jako dokonale padnoucí maska. Poté potřel také krk a zátylek. Nakonec pomocí zaobleného dřívka vpravil olej do Aradova chřípí. Mužík byl natolik zaujat prací, že si začal potichu pobrukovat.

Arad dál nehybně seděl, přestože v něm zvolna klíčil neklid.

Zaslechl klepnutí, jak se mužík sehnul a sebral ze země keramickou misku. Pak na klíně ucítil plátno a reflexivně pohnul rukama, aby sevřel misku, když ucítil na stehnech její váhu. Mužík se zarazil – Arad věděl, že pohlédl na černokněžníka – a poté pokračoval v práci. Na tváři Arad ucítil proud horké páry; ve studeném vzduchu to bylo velice příjemné. Mužík opět přešel dozadu a položil mu na temeno jemnou hedvábnou tkaninu. Okraj látky ho šimral na bradě. Bylo slyšet, že mužík tentokrát vytahuje z vaku něco

většího. Něco velkého, těžkého a dřevěného dosedlo na Aradův krk. Připomínalo mu to chomout a sahalo to téměř až k uším. Na obou stranách zacinkaly pevně utahované přezky.

Arad slyšel, jak Chadames přešlápl z nohy na nohu a prudce se nadechl.

Miska se zachvěla, když do ní mužík sáhl. Odněkud z podvědomí se drala ven podivná vzpomínka. Aradem proběhlo zamrazení. Kdysi dávno, když jako dítě žil u svého strýce v ohromné Alexandrii, už takový dřevěný límec viděl. Na zátylku ucítil něco horkého a lepkavého. Mužíkovy ruce pracovaly přesně a silou tiskly hustou, voskovitou hmotu k temeni. Pak znovu sáhl do misky a nanášel další materiál od krku a týla směrem vzhůru. Hmota byla tentokrát velice horká a téměř tekutá. Něco jí steklo dolů a tuhlo v drobných loužičkách uvnitř dřevěného límce. Arad podle vůně poznal, že je to nejjemnější včelí vosk. Mužík rychle dokončil zadní část hlavy, stáhl hedvábný závoj z Aradovy tváře a přehodil jej dozadu přes voskovou vrstvu. Pak přešel dopředu. Vosk začínal na Aradovi tuhnout.

Cítil ho na hrdle jako horký obklad a zachvěl se, protože z hloubi vědomí vyplula vzpomínka, při jaké příležitosti už takový límec viděl. Zajíkl se. Mužík pracoval hbitě a vrstva vosku stoupala od brady k ústům a k chřípí.

Arad otevřel oči a snažil se vzdorovat vnucené vůli svého pána. Mužík se skláněl těsně u něho, prsty pokryté voskem, oči soustředěně přimhouřené. Vosk překryl Aradovo chřípí, obratné prsty jej vtlačovaly dovnitř. Pak přišly na řadu tváře. Vosk byl nesmírně horký a Arad měl pocit, že mu hoří kůže. Téměř celou hlavu mu už pokrývala rozpálená, polotekutá krusta, žár uvnitř byl téměř nesnesitelný.

Arad se silou vůle snažil potlačit děs z toho, že se dusí. Plíce se rozpínaly, chřípí se snažilo nasát vzduch, ale nebylo to nic platné. Vzduchu ubývalo. Někde v podvědomí, kde dosud přebývala část jeho vlastní mysli nedotčené stavem jeho těla, sebral všechnu svou zbývající vůli. Soustředil se do drobného bodu, žhnoucího jako hrot pohrabáče právě vytaženého z pece. Zklidnil svou rozervanou mysl a soustředil se, aby našel pevnou půdu, od které by se mohl odrazit.

Není zdi bez slabého místa. Opakoval si v duchu starou litanii svého mistra. Jeden přesně umístěný nápor jeho vůle mohl rozlomit železné obruče myšlenek, které ho poutaly, a poskytnout mu dostatek času strhnout vosk a nadechnout se.

Mužík začal pokrývat jeho čelo, přičemž v místech očí nechal kuželovité otvory, kterými mohl Arad vidět. Náhle tělo samo od sebe vzdalo snahu po nadechnutí; nebylo co dýchat. Aradem proběhlo zachvění, ruce se mu roztřásly a nehty zaskřípěly po misce na klíně. Zmatený Arad cítil, že krev v jeho cévách přestává kolovat, srdce se po několika pomalých úderech zastavilo. Proud života, udržovaný hluboce vkořeněnými impulsy, i tělesné funkce ustaly. Aradovou zmatenou myslí zmítal děs z naprostého konce. Jasná jiskra vůle zahořela a uhasla.

Mužík se naklonil blíž a zíral do otvorů, které ponechal kolem očí. Sáhl do misky pro vosk a uhnětl váleček. Znovu se soustředěně zadíval do děr, aby správně odhadl délku válečku. Arad šílenýma očima pohled opětoval. Stále viděl, přestože mezi ním a okolním světem jako by byl natažen tenký závoj.

Mužík vtlačil do každého otvoru voskový váleček. Poslední spojení se světem bylo přerušeno. Vosk spaloval Aradova oční víčka.

Arad vzlykl a jeho vědomí se propadalo samo do sebe a znovu a znovu…

# # #

Severním svahem hory Alvand se vinula dobře udržovaná cesta široká tak, že po ní mohly jet dva dvoukoláky vedle sebe. Na straně přivrácené ke svahu byl vyhlouben odvodňovací příkop. Nad údolím visel odpolední opar a horko pozdního jara tlumilo zpěv ptáků v korunách stromů. Arad svižně kráčel, v ruce hůl ze světlého dřeva, na hlavě plstěný klobouk s promáčknutým dýnkem. Kůži měl stále ještě zhrublou a zarůžovělou tam, kde přišla do styku s voskem. Po dokončení mužík formu se svými pomocníky rozdělil na dvě části a poté ji opatrně sejmuli. Zdálo se, že jsou se svým dílem velice spokojeni. Arad kráčel bos, protože si již zvykl, že ve svém současném stavu necítí bolest. Přestože spálení od slunce už také znal jen ze vzpomínek, jeho pán rozhodl, že se nesmí zbytečně

vystavovat slunci; mohlo by to přilákat mouchy. Přes rameno měl přehozen cestovní vak s miskou a osobními věcmi.

Na sobě měl tuniku s volnými rameny, oděv, jaký nosili kněží na cestách. V dobře známém oblečení se cítil klidnější, přestože ledový smích černokněžníka, jehož vědomí se mu usadilo v hlavě, mu neustále připomínal, že z této stezky sešel už dávno. Arad prošel pod korunami dubů a od borových lesů na úbočích sestupoval k hustému porostu, který se rozkládal u paty hory. Alvand se za ním zdvíhal až k vrcholkům celoročně pokrytým sněhem. Vrabci se míhali vzduchem, odpoledne bylo tiché a plné klidu a míru. Jeho mysli se zlehka dotkla myšlenka. Poslušen příkazu, začal si hvízdat veselou písničku.

Dahak uvnitř jeho hlavy se chladně zasmál, jako když se letní krajinou prožene ledový zimní vítr.

# # #

Z pukliny ve skále se syčením šlehaly žluté plameny. Arad se zastavil a zvědavě hleděl na rozpraskanou břidlici pod cestou. Brázda lemovaná vyvrženými balvany se táhla dolů svahem Alvandu a přetínala cestu vedoucí k bráně města. Cesta jako šíp mířila k zapadajícímu slunci, přecházela masív Zagrosu, aby pak úzkými průsmyky pronikla do rozlehlé roviny Eufratu a Tigridu. Tato cesta byla nejkratší spojnicí mezi východem a západem Perské říše. Procházeli tudy armády, králové, kněží, kupci i poutníci. Cesta průrvu překračovala kamenným mostkem. Kousek odtud se do trhliny zřítil kus skály a odhalil čerstvou horninu.

Z pukliny stoupaly husté, páchnoucí výpary a panovala tu podivná atmosféra. Mezi kameny probleskovaly drobné plameny, zatímco ten největší hořel nepřetržitě. V podvečerním šeru vrhal na cestu tajuplné světlo. Arad vykročil a jeho hůl znovu začala klapat po cestě. V této hodině, kdy je každý rozumný člověk uvnitř hradeb a pod svou střechou s nohama nataženýma k ohni, byla cesta prázdná. Brzy dorazí k městu.

Támhle, zašeptal Dahak a zatlačil na Aradovo vědomí. Ten na okamžik ztratil orientaci, protože v tu chvíli viděl dvakrát.

Řekové jej nazývali městem kruhových zdí. Sedmero mohutných, soustředných hradeb, a za těmi nejvnitřnějšími palác krále Médů. Ty první, nejblíže králi, byly zlaté, pak stříbrné, za nimiž byli vysocí šlechticové, dále oranžové pro kněží ohně, pak modré pro obchodníky, pak rudé pro vojáky, kteří tyto mohutné hradby vystavěli, a poté černé. Černé pro ty, kteří obdělávají pole a vodí bučící dobytek na trh. A nakonec se dokola táhly hradby bílé, poskytující útočiště cizincům, kteří přišli vzdát hold a složit poklonu králi, jenž neměl být spatřen.

Arad potřásl hlavou, aby se zbavil dotěrného černokněžníkova hlasu. Nejasně si uvědomoval, že jazyk, kterým k němu Dahak ve svém netělesném stavu promlouvá, nepatří žádnému, který kdy slyšel z lidských úst.

Severní brána královského Ecbatanu se hrdě tyčila do noci. Na cimbuřích hořely pochodně a u paty brány plály ohně. Před portálem byli umístěny dvě starobylé sochy ohromných okřídlených lvů. Od hrdě zvednutého čenichu po zakroucený konec ocasu měřili možná víc než dvacet stop. Vážně hleděli podél cesty k západu. Nespočetné roky, které nad nimi prošly, zanechaly stopy; jeden přišel o ucho a druhý o špičku křídla. Nic však nepoznamenalo jejich majestát. Jejich prastaré tváře ožívaly v mihotavé záři ohňů.

Za lvy se tyčily šedesát stop vysoké, Čtverhranné, cihlové věže. Byly prošpikované otvory pro lučištníky a pod vrcholem měly bojové plošiny chráněné nevydělanými kůžemi a železnými deskami. Ohromná vrata z cypřišových fošen byla dokořán. V bráně postávala asi stovka vojáků, kteří spolu tiše hovořili. Arad přišel, všem na očích, a zastavil se uprostřed cesty. Vojáci na sobě měli kroužkové brnění pod kolena a přes ně žluté a rudé pláště. Jejich kuželovité přílby zdobilo paví peří.

Hloupé děti! Dahakova myšlenka byla plná zloby a Arad se přitom náporu emocí zapotácel. V duchu stále viděl paví erb. *Byly příliš dlouho bez svých starších, kteří by je naučili mravům a úctě! Copak si myslí, že si mohou v bezpečí hrát v Zahradě králů a nedbat okolního světa?*

„Hej, tam u brány!“ Arad sotva mluvil a musel se soustředit, aby pevněji stiskl svou hůl. „Je poutníkovi dovoleno vejít do Města dávných králů?“

Ze skupiny vojáků se oddělil vysoký muž. Byl urozeného vzhledu, měl pronikavé oči a výrazný nos. Zlacení na jeho brnění a drahými kameny vykládaný jílec šavle Aradovi prozrazovaly, že je to šlechtic a *dihqan.*

„Poutník smí vejít do města,“ odpověděl silným hlasem, zvyklým překřikovat bitevní vřavu. „Jsi dlouho na cestě, zbožný otče. Hledáš jídlo a nocleh?“

Arad sklonil hlavu a ztěžka se opřel o hůl. Cesta z hor by každého unavila, takže bylo lepší nedávat najevo, že žádnou únavu necítí. „Ano,“ přisvědčil a odhadoval ostražitost strážných a množství zbraní, které měli po ruce. „Čtyři stěny a střecha mi budou požehnanou změnou. Řekni mi, urozený pane, jsi oděn do boje, ale brána je přesto otevřena i při příchodu noci – děje se něco?“

Šlechtic se usmál a v záplavě černých vousů se zaleskly bílé zuby. „V zemi jsou neustále nějaké potíže, zbožný. Přesto pohostinnost královen nezná hranic. Když projdeš městem, zjistíš, že magi jsou vítáni na dvoře královen Persie.“

Arad předstíral překvapení. „Ptáci nebes jsou zde? To jsem nevěděl… takže každá postel i zákoutí ve městě budou obsazené.“

Šlechtic se zasmál a navyklým pohybem si promnul knír. „Ano, královny Azarmidukht a Purandokht, nechť jim žehná Ahura-Mazda, poctily starý palác svou přítomností. Ta úctyhodná hromada kamení pulsuje životem, protože *spabahadani* z celé Persie jim přicházejí vzdát hold.“

Podle nedbalého přízvuku a lehké arogance bylo zřejmé, že patří mezi *diquany;* dědičné vlastníky půdy, kteří tvořili páteř perského státu a společnosti. Otočil se a ukázal na cestu vedoucí do města. „Jdi hlavní ulicí, až dojdeš na most podepřený sloupy. Po své levici uvidíš návrší se sedmi branami. Vystup nahoru a hlas se v paláci; dostane se ti vřelého přijetí, neboť královny milují zbožné muže nade vše.“

To se hodí, zazněl Aradovou myslí Dahakův smích. *V tomhle máš už nějaké zkušenosti!*

Aradovi se udělalo zle; tato poznámka vyvolala bolestné vzpomínky. Na chvíli myslel, že omdlí. Černokněžník to však nedovolil a přinutil jej, aby se diquanovi poklonil. Poté prošel branou. Ulice za hradbami byly plné lidí a světel a lemovaly je úhledné dvou a třípodlažní domy.

Agamátanu se v poslední době změnilo, uvažoval černokněžník. *Přesto je to totéž město, kterým jsem se procházel v mládí. Jdi, krásný Arade. Pospěš k paláci sedmi bran.*

# # #

Ať si bezejmenný diquan o paláci myslel, co chtěl, když ho Arad uviděl, užasl. Hnán černokněžníkovou žádostivostí spěchal skrze město, přes rychlý tok říčky Alusjerd, a čtvrtěmi, které ležely pod návrším s palácem. Jak řekl Dahak, na vrchu, který se rozkládal v severovýchodní části města, se zdvíhalo sedmero hradeb, a ty blíže paláci byly vždy vyšší než ty předchozí. V každé z mohutných hradeb byla hluboká brána a mezi nimi se strmě vinuly dlážděné cesty. Když procházel pod hrozivými zuby cimbuří, Arad si pomyslel, že to musí být nesmírně odolná pevnost.

Zato černokněžník, skrytý za jeho očima, nebyl nijak ohromen. Naopak, ve srovnání s gigantickým opevněním Damawandu tohle vypadalo uboze. V každé bráně a u každého ohybu cesty stály stráže v lesklé zbroji a s pávími pery na přílbách. U každé brány se Arad poklonil veliteli a žádal o vstup. Pokaždé byl vpuštěn. Strážní byli sice ostražití, ale osamělý kněz, který kromě svého jména a dřevěné lžíce neměl nic, jim nepřipadal nebezpečný. Arad nakonec došel na vrchol na prostranství před samotným palácem. Obvod prostranství ohraničovaly chrámy, před jejichž dveřmi hořely lucerny. Celé prostranství bylo osvětleno svícemi, pochodněmi i otevřenými ohni.

Jak zbožné, odfrkl si Dahak a Arad si všiml, že plameny se zachvěly a některé zhasly. *Cítí, že noc tahá za lemy jejich rób, a jsou po právu zděšeni.*

Bylo zde mnoho lidí. Arad se jimi prodíral a udiveně pozoroval, kdo všechno přišel v tato místa. Mezi sebou se tu dohadovali kupci z tuctu zemí, z Indie, Sericy i Egypta. Muži s pestrobarevnými turbany a korálkovými pokrývkami hlavy seděli na zemi nebo jen tak

postávali. U ohňů spolu hovořili muži v brněních, kteří zde svými zbraněmi zajišťovali klid. Davem se prodírali otroci ve světle modrých tunikách a roznášeli tácy s vínem, medovinou a pečeným jehněčím. Arad předpokládal, že jsou to družiníci a sluhové *spabahadanů*, kteří se přišli poklonit královnám, vyslanců okolních zemí nebo těch, kteří se chtěli přiživit na nové moci, která vznikala z popela té staré.

Necestovali nadarmo! Zasmál se opět ledově Dahak. Arad začal stoupat po schodech vedoucích k paláci. I zde byly dveře otevřené, ale cestu mu zatarasila skupina vysokých mužů v rudých pláštích se žlutým znakem na prsou. Vedle nich vypadali žoldnéři na prostranství jako děti. Zdáli se být ostražití a jejich velitel, který vystoupil dopředu, nemínil kněze podcenit. Příliš dobře věděl, že zrada a klam se skrývají kdekoli.

„Co tady pohledáváš?“ zavrčel jako podrážděný vlk. Jeho prsty zdobily zlaté prsteny, další měl vpletené do plnovousu. V místě, kde bylo malé nechráněné místo mezi silnými koženými rukavicemi a brněním z kovových plátků našitých na plátěný podklad, bylo jeho předloktí poseto jizvami. Ostatní muži se Aradovým příchodem nenechali nijak vyrušit, dva z nich ho sledovali s rukama na kostěných jílcích mečů. Tito muži měli obličejové masky z drobných železných kroužků, nad kterými byly vidět pouze jejich oči. Vypadali velice zlověstně.

Pushtigbhanové, pomyslel si Dahak a Arad cítil, jak se černokněžník stáhl *Imperiální strážci.*

Arad se hluboce poklonil. „Velitel u brány se lvy mi řekl, že bych zde mohl najít úkryt díky pohostinnosti vznešených královen Azarmidukht a Purandokht. Jestliže jsem přišel nevhod, odejdu.“

Velitel Pushtigbhanů něco zabručel a přejel ho pohledem, jakým řezník na trhu hodnotí ovci. Arad téměř cítil, že stačí málo a muž bez váhání použije jakékoli násilí.

„Máš nějakého patrona?“ Přestože měl muž rozložitou hruď, Arada překvapilo, že dokáže vyloudit tak hluboký zvuk. „Někoho jiného, než je ten šašek u západní brány.“

„Ne, urozený pane. Právě jsem dorazil do města od západu, a nikoho tu neznám.“

Velitel přikývl a podrbal se sukovitým palcem na nose. Chtěl něco říci, když vtom se zvnitřku paláce ozval křik.

Arad uskočil o několik schodů zpět. Jeho krk se tak jen o palec vyhnul čepeli bleskově taseného meče. Ostatní muži měli meče povytažené a něco křičeli.

Ze dveří se vypotácel muž a ztěžka dopadl na schody. Portálem proběhli další dva Pushtigbhanové a oprašovali si ruce. Na rozdíl od těch prvních neměli masky, takže Arad viděl jejich kudrnaté plnovousy.

„Vznešená a milosrdná královna Purandokht ti přeje dobrou noc, pane Faridoone. Využij její laskavosti, a už se neukazuj. Nikdo není zvědavý na bláboly šílenců."

Arad se napřímil a urovnal si tuniku. Všiml si sarkasmu ve vojákově hlasu. Muž se ztěžka postavil a shrnul si z tváře dlouhé, nepoddajné vlasy. Byl poměrně starý, určitě přes padesát, a jeho tvář byla zbrázděna věkem a dlouhým pobytem pod širým nebem. Jeho oděv musel být kdysi kvalitní. Přes to všechno byla v jeho očích jiskra, když vstával a sbíral svůj čepec. Jeho vousy byly prokvetlé šedinami, ale stále si zachovával hrdé držení těla.

„Váš jekot se bude rozléhat nocí," zaduněl jeho hlas, ještě hlubší než hlas velitele stráže. „Ta stvoření, jež kráčejí nocí, nedbají křiku dětí. Ba co víc, živí se strachem a tloustnou v temnotách. Deset dní uběhlo, co jsem byl ve velkém chrámu v Ganzaku, a není tam nic než prach. Vyslyšte mě! Víte, co to znamená pro lidský rod?"

Strážný přeskočil několik schodů a udeřil Faridoona do obličeje. Muž padl na kolena a z roztrženého obočí mu prýštila krev. Strážný se nad ním hrozivě tyčil a připravoval se k druhé ráně.

„Oheň, který zažíhá svítání byl uhašen." Faridoon stále klečel na jednom koleně a neústupně hleděl na strážného. „Krom toho, i ostatní ohně skomírají. Naděje, urození pánové, jen blikotá a zhasíná. Udeř mě, jestli chceš, ale naslouchej. Zbývá nám jen málo času."

„Pcha." Muž se otočil a vrátil se o několik schodů výše. Velitel stráží se díval, jak se gardisté vracejí do paláce. Povytáhl obočí a zkřížil ruce na prsou. Faridoon se zvedl ze země a šklebil se bolestí. Naposledy se rozhlédl po vznešených stěnách paláce a stříbrných a křišťálových lucernách osvětlujících vchod a otočil se.

Půjdeme za ním, pronikl opět Dahak do Aradova vědomí. *Ale opatrně…*

Arad pokrčil rameny a také se odvrátil od dveří paláce. Půjde tam, kam jeho pán poroučí.

# # #

Mohl by to být ten, kvůli němuž jsem tolik trpěl? Černokněžník opět ovládal Aradovo tělo a přinutil ho ke klusu. Následovali Faridoona hlučícím městem, úzkými uličkami a průchody mezi rozpadajícími se zděnými budovami. Zastavili se ve stínu a bedlivě pozorovali svou kořist, opírající se o zeď noclehárny. Ulice byla plná splašků a odpadků, ale vysoká svíce u vchodu dávala trochu světla. *Jestli je to opravdu on, zavál ho osud velmi daleko.*

Přes zjevné uspokojení, které se skrývalo za jeho slovy, se černokněžník zdráhal přistoupit k unavenému starci. Arad trpělivě čekal ve tmě. Jeho tělo, neznající únavu, mohlo čekat až do příštího sněhu. Nakonec se stařec odlepil od zdi a začal v opasku hledat peníze. I přes špatné světlo Arad viděl, že vyndal jeden, nanejvýš dva měďáky.

„Mistře Faridoone?“ Arad vyšel na světlo. Stařec sebou trhl a pozdvihl paži, aby si chránil obličej. Pak ji zvolna spustil, když uviděl knězův chatrný oděv a zaprášené sandály. „Ničeho se neboj! Jsem také poutník. Viděl jsem, jak špatně se k tobě chovali u paláce. Jmenuji se Arad.“

Při zaslechnutí toho jména povytáhl Faridoon obočí, ale přesto se krátce poklonil.

„Tedy vítej, mistře Arade. Vzpomínám si, že jsi uhýbal strážným. Proč mě sleduješ temnou nocí?“

Arad se opřel o hůl a pokývl směrem k útulku. „Má zásoba mincí je asi stejná jako tvoje. Vypadá to, že víš kde najít nocleh, který bych také potřeboval.“

Faridoon se zasmál a trochu se uvolnil. Arad přistoupil blíž a ze svého měšce vyndal čtyři měďáky. „Zde vidíš celé mé bohatství; bude to stačit?“

Faridoon přikývl a jeho obličej se protáhl do přátelského úsměvu. „Na tuto noc určitě, příteli Arade. Pojď, povečeříme tu řídkou břečku, které tady říkají polévka.“

„Mistře Faridoone, tvé jméno je mi dobře známo ze studií v chrámu; patříš do rodu toho hrdiny, nebo je to čestný titul?“

Faridoon se otočil na schůdku, ruku položenou na závoře dveří. Jeho oči náhle zalil hluboký žal. „Jsem pětistým patnáctým nositelem tohoto slavného jména. Ale neumím skákat z hory na horu, ani zlomit drakovi vaz holýma rukama. Čas zředil krev v mých žilách. Teď jsem jen nádoba podivných snů a znamení, neschopná pozdvihnout kopí proti temnotě.“ Faridoon si zakryl ústa dlaní a rozpačitě sklopil hlavu.

Dobře, zavrčel Dahak a Arad cítil jak se mu údy rozlevá temná sila. Pokročil kupředu a položil Faridoonovi ruku na rameno. „Musíš si odpočinout, spi a zažeň znepokojivé sny.“ Arad ve svém hlasu cítil drsný černokněžníkův přízvuk.

Faridoon polekaně vzhlédl, když uslyšel divný tón jeho hlasu, ale bylo pozdě. Arad mu sevřel hrdlo prsty, kterým dodávala sílu dávná černokněžníkova nenávist, a rozdrtil mu hrtan. Faridoon sebou zmítal a snažil se dosáhnout na Aradův obličej. Bolest nebyla ničím, jen vzdálenou vzpomínkou. Arad starce zvedl, jeho nohy marně kopaly do vzduchu. Ozvalo se prasknutí a Faridoon, poslední urozeného rodu, zůstal bezvládně viset.

Ach, toto je radostný den. Čarodějův hlas se chvěl radostí a ohromnou úlevou. *Nebyl bych si pomyslel, že to bude takhle jednoduché.*

Arad odtáhl starcovo tělo do jedné z uliček a jemně je položil na zem. Krátce se pomodlil, zkřížil mu ruce na prsou a zatlačil oči. Pak odešel. Přitom se snažil nevnímat neutuchající proud černokněžníkových slov. Uklidnil se a otázky a domněnky, které mu vířily hlavou, odsunul do pozadí. Ani si nevšiml, že svíce u dveří zhasla.

# # #

Arad se znovu vrátil ke vchodu do paláce. Čaroděj v jeho podvědomí tentokrát hleděl ven jeho očima a mohl zaznamenat

impozantní bariéru Pushtigbhanů. Hlídce velel tentýž zjizvený velitel, přestože již padla noc a většina zevlounů z prostranství zmizela. Tmu plašily jen dvě prskající hranice. Dole ve městě si Arad opatřil pergamen a podle pokynů černokněžníka na něj napsal nějaké znaky. Arad znal šest jazyků, ale toto ostré písmo nedokázal rozluštit.

Velitel povytáhl údivem huňaté obočí, když viděl, že se žebravý mnich znovu vrací, ale přesto klidně přijal podaný pergamen.

„Když jsem zde byl poprvé, urozený pane, říkal jsi, že potřebuješ nějaký doklad od mého patrona. Věřím, že toto bude dostatečné."

Velitel ve slabém světle přimhouřil oči, ale viděl jen to, co očekával.

„Tedy vejdi, dobrý kněze, snad ti bude pohostinnost královen vhod."

Arad pokývl a vstoupil pod vysokou klenbu první vstupní místnosti.

# # #

Urozený pán Piruz seděl na troj nožce před západní městskou branou. Hlídku držela jeho osobní garda; téměř sto dvacet mužů v krátkém destičkovém brnění, s dlouhými meči, zdobenými přílbami a luky v pouzdrech na zádech. Piruz považoval svou noční povinnost za čestnou, vždyť tohle byla hlavní brána do města a hlavní tepna impéria, a také za snadnou. Od chvíle, kdy slunce zapadlo za masiv Zagrosu, prošel branou jen jeden otrhaný kněz. Před ním, na skládacím stolku s měděnými nohami a porfyrovou deskou, stála stříbrná konvice čaje, zdobená loveckými motivy, a několik malých porcelánových šálků. Piruz si hladil knír a přemýšlel, co si zítra oblékne, až půjde vzdát hold dvěma královnám.

Na dvůr přišel řádně vybaven, nejenom s oddílem dobře vyzbrojených mužů ze své provincie. Přivezl také hedvábí, šperky a nádherné oděvy. Nic z toho pochopitelně nemohlo sloužit jako dary královnám, ty mohly mít vše, na cokoli si vzpomněly, ale potřeboval tyto věci pro sebe; bez odpovídající garderoby by na vznešeném dvoře zapadl. Piruz se pousmál; věděl o sobě, že je pohledný muž s mnoha statky. Bakh možná leží v nejvýchodnější části říše – podle

dvořanů z Ctesiphonu to musí být země, kde lišky dávají dobrou noc – ale Piruz si to uměl spočítat stejně, jako každý druhý. V době, kdy je hlavní město v troskách a krajina mezi dvěma řekami zpustošena válkou, zátopami, morem a hladem, stal se náhle vzdálený Bakh nejenom nejlidnatějším městem v říši, ale také nejbohatším.

Znovu se usmál a pohladil jemný hedvábný kabátec, který nosil pod brněním. Měl jasně zlatou barvu; v západní části impéria nikdo nic takového nikdy neviděl. Čínští obchodníci, kteří mu látku prodali, ji nazývali „rosa slunce západu“ a jen množství na halenu ho stálo třicet talentů ve stříbře. Samozřejmě, že tady na západě nebo ještě dál, v římských městech, by se prodávala za sto talentů nebo více… takové bohatství tedy procházelo *jeho* rukama.

„Urozený pane!“ Jeden z jeho vojáků ukázal na ztemnělou pláň západně od města. „Někdo se blíží.“

Piruz vstal a sevřel jílec šavle. Nikdo nemohl Prince z Balkhu vinit z toho, že chodí neozbrojen a nepřipraven k boji. Přes své bohatství nebyly kraje kolem Amudarji bezpečné. Rozpad kaganátu gockých Turků, který sahal od Ferghany na východě až k lesům širé Rusi na západě, nepřinesl žádnou stabilitu. Muži z Balkhu znali bitvy, nájezdy a poplachy od narození. Princovi muži zablokovali bránu a dvě družstva se postavila uvnitř, připravena okamžitě uzavřít masivní dubová křídla. Princ mžoural do tmy.

Po pláni poskakovalo světélko. Jezdec, pomyslel si Piruz.

Světlo se zvětšovalo a Piruz si všiml, že sleduje cestu. Náhle se za ním objevilo další a další. V příští minutě hvízdl Piruz na poplach, protože pláň zářila řadami mihotavých světel. Jeden útvar pochodoval po cestě a další dva ze stran.

„Zavřít bránu!“ vyštěkl a hnal své důstojníky dovnitř. Sám se postavil na dlážděnou plochu před branou. Jeho tělesná stráž se zformovala do sevřeného tvaru za ním. Brána se zavřela s hromovým zaduněním a zachrastily řetězy zajišťující závoru. Piruz opřel šavli hrotem o zem a s rukama složenýma na jílci vyčkával. Nikdo nemohl říci, že princ z Balkhu utekl před nečekaným návštěvníkem. Očekávala se návštěva mnoha velkých *spabahadanů* z celé říše, a jistě by se jim nelíbilo, kdyby je uvítali kopími a sprškou šípů.

Už bylo slyšet dusot pochodujících nohou a kolébavá světla na cestě se změnila v oddíly těžké jízdy. Vedli je dva jezdci na černých hřebcích. Piruz znovu zamžoural, aby rozeznal erb na praporcích, ale nedokázal to. Zdálo se, že všichni muži jsou v černém, což z nich činilo ve tmě jen nejasné siluety. Jezdci byli po vzoru *clibanari* v brnění od hlavy až k patě, masu železa narušovala jen úzká hledí v kuželových přílbách. Na sedlech měli upevněny luky, kopí a těžké palcáty. Dva útvary na planině se zastavily asi sto yardů od brány a rozvinuly se do křídel.

Piruz odhadoval, že to budou pěší kopiníci s obdélníkovými dřevěnými štíty s železnými puklicemi. Bylo jich mnoho.

Dva vedoucí jezdci předjeli k bráně a zastavili se ve světle, které dopadalo zezhora z věží. Natočili své koně a zadívali se na Piruze. Princ žasl; jejich koně se vyrovnali nejlepším sogdijským válečným ořům, byli vysocí, leskli se jako havraní křídla a sálal z nich život. I jejich postroje byly černé, stejně jako postroje ostatních koní, a na ebenových tělech nebyly téměř vidět.

„Buďte pozdraveni, urození páni," pronesl Piruz jasným hlasem, který se i přes možné nebezpečí radostně zachvíval.

„Buď pozdraven, veliteli brány," odpověděl hlas plný síly a moci. Mluvčí byl nepochybně pánem těchto zástupů: vysoký, štíhlý, hladce oholený. Jeho pokožka byla bledá, ale držením ramen prozrazoval pružnost a sílu. Také oř si uvědomoval přítomnost svého pána, a stál klidně. Na mužově hrudi se jako hadí kůže lesklo pružné brnění, přesto se zdálo, že nemá meč ani luk. „Přijel jsem, abych vyjádřil svou úctu a nabídl služby královnám, jež se zvou Azarmidukht a Purandokht. Prosím, urozený veliteli, je dovoleno vejít do města?"

Piruz udiveně zamrkal, když si uvědomil pohrdavý podtón jeho hlasu. Cizinec se ale choval zdvořile a vyzařovala z něho síla.

„Je pozdě, můj pane. Královny již budou chtít odpočívat. Také myslím, že ve městě nebude dost místa pro tvé muže. Vyšlu posla ke dvoru, aby vzkázal, že jsi zde… jak jsi říkal, že se jmenuješ?"

Muž na koni se při té lehké výtce usmál a naklonil hlavu na stranu. „Zapomněl jsem… řekni jim, že před nimi přišel pokleknout

jejich strýc. Řekni jim, že jejich strýc Rustam Aparvez se nečekaně vrátil, aby jim pomohl v těchto těžkých časech.“

Piruz mimoděk sykl překvapením. Netušil, že mrtvý Chrosoes Aparvez má žijícího bratra. To byla vskutku novina. Krátce se jezdci uklonil a otočil se k bráně. Brána se pootevřela a on přistoupil k mezeře. „Pošli rychle posla do paláce,“ zašeptal. „K bráně lvů přitáhl s armádou muž, který o sobě prohlašuje, že je strýcem královen.“ Důstojník na druhé straně ostře přikývl.

Princ se otočil zpět k jezdcům. „Strpení, urození pánové. Nechcete se mnou usednout a napít se čaje?“

Dahak se zdvořile usmál a sklouzl z koně. Jeho pohled byl stále podivně nepřítomný. Chadames také sesedl, drbal se na nose a zvědavě se kolem rozhlížel. Byl to už nějaký čas, kdy naposledy projížděl Ecbatanem. Něco málo se změnilo. Zašklebil se na strážné, kteří je z cimbuří sledovali. Jejich tváře zůstaly kamenné. Chadames nepředpokládal, že budou ubrány dlouho; možná ani nevyčkají návratu posla.

# # #

Arad stoupal po širokém travertinovém schodišti lemovaném mohutnými sloupy, které nesly klenby obložené cypřišovými a borovými šestiúhelníky. Přestože byl palác ponořen do hlubokého spánku, na stěnách plál nespočet luceren. Ve spodních patrech byly stále patrné stopy opulentní hostiny a nevázané zábavy. Velkou síň, která dělila palác na dvě části, ještě uklízely tucty otroků. Mnoho hostů spalo na pohovkách u stěn, někteří se dosud veselili v komnatách oddělených závěsy. Ostražité pohledy Pushtigbhanů byly všude. U paty schodiště postával tucet strážných. Arad ukázal pergamen, a opět mohl jít dál.

Chodba s řadami svícnů a panely na stěnách, znázorňující lovecké a válečné výjevy, ho dovedla do předsálí. Podlaha tu byla dlážděna střídajícími se zlatě a stříbrně glazovanými dlaždicemi. Arad se rozhlédl po hedvábných závěsech a jemně opracovaném kameni a mramoru. Zde se vystavovalo na odiv bohatství a moc perského státu. Opět se mu vybavily zapovězené vzpomínky – sám si zakázal na takové věci myslet – na tichou zahradu a štíhlé

alabastrové sloupy. Její výstavba byla určitě stejně drahá, jako přepych zde, ale byla plná krásy, půvabu a jemné rafinovanosti. Panoval tam mír. Z tohoto místa však byla cítit nervozita a touha ohromit.

Ale toto je neporušené, zašeptal černokněžník, *kdežto ono mírumilovné město se změnilo v hřbitov.*

Arad potřásl hlavou, aby zaplašil ta hrozná slova a hrůzu, která z nich na něho dolehla. Nebylo to nic platné. Zastavil se uzavřených hlavních dveří. Nestály tu žádné stráže a dveřmi pronikaly tlumené hlasy. Zamračený kněz pokročil ke dveřím. Zvedl hůl, aby zabušil na leštěný cedr.

„Zadrž, cizince!“ Mohammed se otočil směrem ze kterého se blížilo pleskání sandálů a spustil ruku s holí. Spěchal k němu drobný tlouštík v červenobílé róbě. Funěl námahou a v obličeji celý zrudl. Oranžová šerpa a zdobená hůl Aradovi prozradily, že patří mezi magi, kněží Ahura-Mazdy, Pána Věčného ohně. Jeho naducaný obličej byl podezíravost sama a plnovous měl bojovně vystrčený.

„Co tě v tuto pozdní hodinu přivádí za Královnami nebes?“

„Omlouvám se, zbožný. Přináším královnám vzkaz od jejich blízkého příbuzného. Přicházím pozdě, neboť jsem se právě vrátil z dlouhé cesty. Řekni, je zde někdo, kdo by mě mohl uvést?“

Magi se nadmul a udeřil holí o zem.

„Nikdo, dokonce ani jiný kněz, nesmí k Jejich Výsostem beze mě. časy jsou nebezpečné a je třeba dbát nejvyšší opatrnosti. Když já řeknu, pak snad budeš moci pohlédnout do záře Jejich Výsostí.“

Arad se pousmál. Čaroděj se nyní trochu stáhl, ale kněz přesto stále z dálky slyšel posupný smích.

„Zajisté,“ odpověděl Arad a se zájmem se zadíval na drobného kněze. „Co je třeba učinit?“

Magi si odfrkl a soustředěně svraštil čelo. Arad pozdvihl obočí, když pocítil, jak se předivo sil v přisáli zachvělo. Mužík nebyl tak bezmocný. Jeho dech se zpomalil a kolem obou mužů se vytvořila polokoule špinavě bílého světla. Arad na okamžik cítil, jak pod vlivem ochranného kouzla jeho spojení s černokněžníkem ochablo. Záblesk naděje byl však hned v zárodku krutě potlačen, neboť černokněžník spojení narušené kouzlem ihned posílil.

„Nejsem bezmocný…“ zalapal magi po dechu a rukou načrtl ve vzduchu známem. „Umím rozeznat hrozbu, nepřátelství i zradu.“

Znamení vydávalo hluboký bzukot a Arad cítil mravenčení. Znamení bylo hlavní složkou invokace podobnosti. Bylo ve stejném starém jazyce, jakým hovořil černokněžník, a vyhledávalo nebezpečí, zradu, vraždění a proradnost. Arad se tiše opíral o hůl. Nakonec magi dlouze vydechl. Znamení zmizelo a ochranná clona se rozpadla. Mužíkovou tváří stékaly krůpěje potu.

„Je to na tebe příliš,“ poznamenal Arad. Muž měl značnou sílu, ale jeho dovednosti byly nevelké a málo procvičované. S úsilím, jaké vynaložil, by bylo možné zničit jakéhokoli zločince na celých palácových pozemcích. Ale nenašel nic a po černokněžníkově kůži jeho kouzlo sklouzlo jako voda po kameni. „Jsi v pořádku?“

Magi vylovil ze záhybů šatů barevný kapesník a otřel si čelo. „Všichni muži ve službách Jejich Veličenstev musí vydat všechen um, co v nich je. Neznamenáš pro ně hrozbu. Uvedu tě do jejich vznešené společnosti.“

„Máš nějaký dopis nebo znamení?“

„Ano, zbožný.“ Podal mu list pergamenu. „Jmenuji se Arad.“

Mužík přikývl, vzal list, a aniž by se na něj podíval, otevřel dveře. Než je znovu s klapnutím zavřel, bylo slyšet zvučné hlasy a hru na lyry a flétny.

Hrozba? Z Dahaka, usazeného v Aradově mysli, vyzařovalo potměšilé uspokojení. Na kratičký okamžik Arad zahlédl, jak kolem něho ubíhají potemnělé budovy a cítil pohyb koně mezi svými stehny. *Ke svým neteřím nechovám nic, než nejčistší lásku, drahý Arade. Jak mě bolí, že nám jeden z těch ukňučených červů unikl… později zjistím, jak chutná jeho morek.*

Dveře se otevřely mnohem dříve, než Arad čekal. Mužík vykoukl ven a pokynul Aradovi. Ten vstoupil a jeho hůl lehce ťukala do mořsky zelené mramorové podlahy. S úžasem sledoval nabubřelou nádheru všude kolem.

Místnost ohraničovalo pět stěn dvojnásobné výšky než jinde v paláci, obložených střídavě tmavým a světlým dřevem. Lucerny z malovaného skla vrhaly šalebné stíny na dvořany, kteří se zde nenucené bavili. Sálu dominovaly dva zlaté trůny na vyvýšeném

piedestalu. Za dne jim dávalo vyniknout světlo, které sem dopadalo vysokými, trojúhelníkovými okny. Arad vykročil k hermelínovému koberci rozprostřenému před trůny. Poklonil se královnám, poklekl a dotkl se čelem mořsky zelené podlahy.

Jsi opravdový dvořan, drahý Arade, pomyslel si černokněžník, ale jeho pozornost byla upoutána ke koni, na kterém právě jel dlážděnou cestou palácového návrší. Velitel brány se dal snadno ovládnout, jakmile se na něho Dahak soustředil.

„Povstaň," ozval se unylý hlas. Arad vstal a zadíval se na dvě mladé ženy, které měly vládnout této pusté a podivné zemi. Po jeho levici seděla princezna Azarmidukht, úžasné stvoření v rudém hedvábí, ověšena drahými kameny a s předlouhými rudými nehty. Stejně jako její matka, princezna Maria, i ona měla jasnou, přísnou tvář a výrazný řecký nos. Nebyla krásná klasickým způsobem, ale vroucnost jejích hnědých očí a překrásná, veliká ňadra tento nedostatek vyvažovaly. Její vlasy se ztrácely pod složitou korunou z bílého zlata a drobných perel. Její tvář byla pečlivě umělecky nalíčena. Arad se před ní znovu poklonil. „Budiž velebeno tvé jméno, Ty, která ozařuješ svět."

Po jeho pravici sedělo její dvojče, princezna Purandokht. Arad si přesto všiml, že její oči jsou zelené. Neladily příliš s mramorem podlahy, ale o tom se nezmínil. Také ona zářila tisíci barvami svých šperků. Obě seděly uvolněně, přesto Arad vycítil strach dvořanů i šlechticů, kteří se zde sešli. I před ní se hluboce poklonil. „Budiž velebeno tvé jméno, Plameni Východu."

Sloužící klečící na schodech před Azarmidukht převzal jeho pergamen a podržel jej tak, aby mohla přečíst, co na něm bylo napsáno. Princezna nepatrně pohnula malíčkem. „Přinášíš nám zprávy o našem strýci, kněze?" Měla silný, docela hrubý hlas. „Jsme zmateny, neboť jsme myslely, že je již dávno mrtev a zmizel z povrchu zemského."

„Ano," připojila se po kratičké pauze Purandokht. „Jakou laskavost čeká od nás?" Její zelené oči se usmívaly, přestože na henou nalíčených rtech nebylo žádný náznak úsměvu vidět.

„Prosím vás o shovívavost, Koruny nebeské klenby, váš urozený strýc se doslechl, že jakýsi drzý muž zpochybňuje vaše právo na trůn

vašeho otce. Přišel, aby nabídl pomocnou ruku při ochraně vašeho právoplatného dědictví.“

Arad se znovu poklonil, až se čelem téměř dotkl zelených dlaždic. Tak se to zdálo být vhodné. Dvorem se neslo šustění, jak někteří probouzeli své spící spolustolovníky. Když kráčel k trůnu mezi pohovkami a nízkými stolky, všiml si, že tu není nikdo z významných *spabahadanů.* Ti opravdu mocní vyčkávali, jaké síly se královnám podaří shromáždit.

Azarmidukht přimhouřila oči a naklonila se dopředu. Zacinkalo zlato a drahokamy.

„Jak silná je jeho armáda? Je to víc než banda zbojníků? Téměř dvacet let ho nikdo neviděl, pokud si dobře vzpomínám.“

Arad, s pohledem upřeným do země, se trpce usmál.

Jak někdo může neznát sílu pána Dahaka, teď, když táhne zemí?

„Světlo vycházejícího slunce, tvůj strýc přitáhl se silou dvaceti tisíc mužů, kteří budou bojovat za tvou věc.“

Síní se nesl nedůvěřivý šum, někdo se vylekaně, hystericky zasmál. Pohroma u Kerenu a neúspěšné tažení krále Chrosoa stály Persii mnoho mužů a zlata. Dříve se dvacet tisíc mužů rekrutovalo z větší okrajové provincie; dnes však představovali sílu, se kterou bylo nutno počítat. Purandokht, která už otvírala ústa k uštěpačné poznámce, je zase hlasitě zavřela a tázavě se zadívala na sestru.

Azarmidukht se ovládla a jen povytáhla obočí. „Řekni, kněze, kdy můžeme očekávat návštěvu našeho strýce?“

Arad vstal a pohlédl na obě královny. Hůl nechal ležet na zemi. „Během okamžiku, Požehnaná ohněm, který nikdy nezhasíná. Spěchal jsem s touto novinou napřed, abych předešel zmatku, obavám, či neuváženým slovům. Zde mi váš strýc předal důkaz o lásce, jakou k vám chová.“

Arad vyňal z oděvu cosi zabaleného ve zlatém brokátu. Pushtigbhanové za trůnem ve střehu ztuhnuli. Purandokht zachytila pohled jejich velitele a mírně zavrtěla hlavou. Arad poklekl na poslední schod pod nohama královen. Sotva dýchal, aby potlačil nucení ke kýchání. Královny halil oblak myrhy a růžového oleje. Rozvázal hedvábnou šňůrku a rozbalil brokát. V něm byla ještě

jemná stříbrná síťovina, z níž vyňal dva tenké černé náramky. V natažené paži je ukázal královnám.

Purandokht zvedla užasle ruku k ústům a když napůl povstala, její róba do nastalého ticha zašustila. Její sestra zaťala prsty do podniček trůnu a ze rtů jí uniklo zasyknutí.

„Kde…?“ vypravila ze sebe nakonec.

Arad položil jeden náramek na zlatý brokát a druhý na stříbrnou síťovinu. Otočil se k Azarmidukht po své levici a jeden náramek jí nabídl.

„V posledních dnech svého života svěřila toto vaše matka vašemu strýci. Nakázala mu, aby vám je předal, až i váš otec zemře. Rustam nesouhlasil, protože věděl, že takové věci by měly přejít do vašeho vlastnictví přímo, ale vaše matka na tom trvala. Teď vám je posílá jako důkaz lásky, kterou k vám chová. Prosím, mé paní, přijměte je, jak si to vaše matka přála.“

Arad se v duchu proklínal za zbabělost. Přesto se však nedokázal ubránit, aby nenavlékl náramek, jehož jemné články se třpytily ve světle luceren, na alabastrové zápěstí královny. Příjemně ji hladil a Arad v jejích sklopených očích zahlédl odlesky bílého zlata a smaragdů. V tom krátkém okamžiku zahlédl srdce, drcené tak dlouho odpíranou láskou. Černokněžníkova vůle mu nedovolila, aby oplakával svou zradu, ale otočil se a navlékl druhý náramek na čekající zápěstí Purandokht, která neskrývala pláč. Slzy zanechávaly v její tváři, nalíčené arzénovou bělobou, hluboké stopy.

Arad ztišil hlas do šepotu, aby se ani slovo nedoneslo k nepovolaným uším. „Váš strýc mi přikázal říci toto: Když umírala, řekla mu, že vás obě velice milovala a byla na vás hrdá. Litovala toho, jak chladně se k vám po celou dobu chovala, ale bylo to nutné. V tento den, kdy jste zde jako královny Persie, je zřejmé, že z vás vychovala silné ženy. Tyto důkazy, věci, které vám byly dosud odpírány, vám předává proto, abyste věděly, že jste byly jejími nejmilovanějšími.“

Arad zaslechl, že se dveře síně otevírají, vstal a vzal obě princezny za ruku. Teď plakala i Azarmidukht. Purandokht zajíkavě lapala po dechu; roky hořké nenávisti, kterou cítila k matce, se jí sypaly mezi prsty jako pouštní písek. Návaly citů zaplavil Arada jako

proud chladné vody; nikdy necítil větší zášť k černokněžníkovi než právě v tuto chvíli. Přesto pomohl královnám vstát.

Dahak vešel do síně s Chadamem a tuctem Pusytitbhanů za zády. Bohaté vlasy stažené dozadu, červeň v tvářích, kráčel místností, aby před královnami poklekl jako bezúhonný člověk neschopný klamu. „Drahé neteře, je tomu již tak dávno. Byly jste tak malé, když jsem vás viděl naposledy.“ Jeho sytý baryton se nesl sálem a každý poznal, že je to hlas zvyklý poroučet. Dahak pozdvihl zrak a postupně se zahleděl na každou královnu. Arad, na okamžik zbavený Dahakovy vůle, ustoupil za zlaté trůny. Dahak obě ženy vroucně obejmul a tiše jim něco zašeptal do ucha. Azarmidukht vzlykala, když v jeho očích četla lásku, účast a bezelstnou radost ze setkání.

Zde, ve světle luceren, se černokněžníkova tvář v téměř každém rysu shodovala s tváří mrtvého krále.

ROMA MATER

Vůz se proplétal mezi haldami odpadu, které se zdvíhaly výše než střecha vily. Cesta v těchto místech vedla po náspu a její povrch byl pečlivě vydlážděn kameny. Krista podřimovala na kozlíku, zády se opírala o rozedraný polštářek. Černé kotě pod pláštěm ji hřálo na hrudi. V této vzdálenosti od města už bylo cítit kouř z páleného dřeva. Přímá cesta zde opouštěla údolí a mířila přímo k městským hradbám. Po levici se nacházela hromada rozbité keramiky, amfor a džbánů na víno. Vpravo se až k obzoru táhly poházené zbytky nábytku, nepovedených střešních tašek, prasklých cihel a rozpadlých, sudů. Mezi kopci stoupaly kotouče dýmu ze zádušních chrámů a táborů tuláků a lidí, kteří paběrkovali na smetištích. Přestože většina odpadu se odvážela z města loděmi do Portu, odkud se vracely s nákladem zboží, bylo smetiště metropole neuvěřitelně rozlehlé. Mraky drobných, hnědých ptáků, kteří nad ním poletovaly, občas zastiňovaly slunce.

Krista měla na klíně položený vak a uvnitř svírala střenku laciného železného nože. Kočí byl nevrlý chlapík s pekelně černým

vousem a nerudným pohledem. Vzal od ní měďák, a za to se s ním mohla svézt. Během cesty po ní stále pošilhával. Přestože byla vyčerpaná, neusnula. Zdálo se však, že krátké klimbnutí mu dodalo odvahy; cítila, jak vůz zpomaluje. Otevřela oko a odhadla vzdálenost k bráně na Via Appia. Nemohlo to být víc než míli. *To už můžu dojít,* napadlo ji.

Zívla, protáhla se a zpříma se posadila. Kočí rychle stáhl dlaň z jejího kolena. Krista na něho pohlédla, ale odvrátil se. Od východu přicházely mraky, vypadalo to, že se brzy zatáhne. Zachvěla se a zalitovala, že si nevzala teplejší plášť. V Římě bude i teď v létě docela chladno. Vůz se zakymácel a poskočil, když najel na uvolněné dlažební kameny. Krista přes nesouhlasné mňoukám vstrčila kotě do vaku.

Její pohled upoutal pohyb u blízké hromady rozbité keramiky. Po náspu cesty šplhal muž v umazaném hnědobílém plášti. Tvář i ruce měl zabalené v ušmudlaných hadrech. Krista vytrhla nůž a otočila se. Kočí se na ni vyděšeně podíval. Na druhé straně cesty se objevili další muži a rozeběhli se k vozu. Vystrašený kočí vykřikl a práskl bičem nad hlavami dobytčat.

Krista se skulila z kozlíku a tvrdě dopadla na chodidla. Vak s kotětem stále tiskla k hrudi. Čtveřice se už dostala na cestu, ale vozu si nevšímala a rozeběhla se přímo k ní. Jejich vůdce něco křičel, ale přes hadry na tváři mu nebylo rozumět. Krista se rozeběhla k prvnímu muži, který právě vylezl na cestu a oprašoval se. Když byla u něho, prudce vykopla a zasáhla ho do hlavy.

Muž vykřikl a zapotácel se. Krista seskočila na svah náspu a v oblaku prachu a odletujícího štěrku se hnala dolů. Napůl omráčený muž se skutálel po náspu a skončil v hromadě ohořelých proutěných košů. Krista už seběhla dolů a začala kličkovat mezi doutnajícími hromadami odpadků.

Vůdce čtyř mužů na cestě vztekle zaklel a udeřil se pěstí do stehna. Přiložil ruce k ústům. „Kristo!“ Dívka už ale byla pryč.

# # #

Slunce zapadlo už před drahnou chvílí, když se Krista konečně dostala do města. Po těsném úniku na Via Appia pokračovala dál

přes smetiště k Ostijské bráně, která byla nejblíž. V jejím stínu však postávaly podezřelé postavy. Dvě hodiny se musela krčit za zbytky nějaké sochy, než přišel jeden z otrhanců, kteří ji předtím pronásledovali, a muži u brány něco pošeptal. To už bylo odpoledne, atak beze spěchu pokračovala mezi odpadky, kouřem a pohřebními mohylami k východu. Do Říma vedlo mnoho bran a všechny byly střežené. Někteří z těch, co po ní jdou, mohou být rychlejší a ona neměla tušení, kolik dalších otrhanců tu ještě může být.

Když přišla noc, nakrmila kotě posledním kouskem uzené ryby, kterou koupila v Herculaneu, a podrbala ho mezi ušima. Seděla skryta v rohu hradeb na východním konci města. Hradby v tom místě vypadaly podivně, neboť byly do oblouku a byly nich nad sebou tři řady kolonád. Hlavní hradební zeď přecházela na toto místo napojena v pravém úhlu. Arkády byly vyplněny maltou a rozbitými cihlami. Přes zeď sem doléhal utichající ruch města, jak se lidé ve čtvrti Asinara navečer vraceli do svých domovů nebo zavírali krámky. Kotě slídilo v trávě u paty hradeb po nějakých myších. Necelých deset stop odsud byly v hlubokém výklenku zapuštěny masivní železné dveře. Byly sice zamčené, ale Krista cítila ostrý pach moči, která prosakovala cihlami po obou stranách.

Tuto vyklenutou část hradeb také znala; byla to obvodová zeď amfiteátru Castrense, středně velkého divadla, které se stalo součástí hradeb už před stovkami let. Kdysi se tam pořádaly oficiální hry a slavnosti. Teď se v jeho prostorách uváděly jen staré, těžko stravitelné divadelní kusy, náboženské slavnosti a večer bývalo k pronajmutí na soukromé slavnosti. Dokonce i dnes slyšela přes vysokou zeď tlumený třeskot činelů a zpěv mladých chlapců. Černé kotě se k ní připlížilo zezadu a strčilo jí čumáčkem do ruky. Krista se usmála a rozevřela prsty; žádná ryba. Kotě zklamaně mňouklo a vyšplhalo se jí do klína.

Tiše seděla a čekala, až jí přemíra vína otevře dveře.

# # #

Rozechvělá Krista vklouzla do uličky za vilou vévodkyně. Dokonce i za pevné vlády císaře Galena byl Řím po setmění nebezpečným místem plným lapků a mordýřů. Město bylo prostě

moc velké a plné lidí, než aby se dalo řádně uhlídat. Kristě trvalo téměř tři hodiny, než se městem dostala na pahorek Quirinal a domů, ale teď stála u zadního vchodu a nohy se jí třásly únavou. Naštěstí vévodkyně často potřebovala, aby lidé přicházeli i odcházeli neviděni, takže zde vždy někdo hlídal.

Střenkou nože zaklepala na solidní dřevěné dveře, a po chvilce se ozvalo skřípění otevírané špehýrky. Objevilo se špinavě modré oko, které udiveně zamrkalo, když si jeho majitel uvědomil, kdo to stojí pod vchodovou lucernou. Krista se ušklíbla. „Pusť mě dovnitř.“ Byla velice unavená a ne zrovna v dobrém rozmaru. Cvakla uvolňovaná závora. Strčila do dveří dřív, než je ten uvnitř mohl otevřít. Muž chtěl něco říci, ale Krista ho umlčela zdviženou rukou. „Později, Marcusi, později. Až se vykoupu a vyspím. Co to máš s okem?“

Sluha, urostlý chlapík s býčí šíjí a rukama jak lopaty, měl obvázanou hlavu a jedno oko. Začal něco říkat, ale Krista si ho nevšímala a šla dál. „To nic, najdu vévodkyni sama. Můžeš mi to říct zítra.“

Spěchala do útrob domu a celá se třásla touhou po horké koupeli, měkké posteli a čistém povlečení. Marcus s klapnutím zavřel ústa, zavrtěl udiveně hlavou a zamkl dveře.

# # #

Krista sešla po schodech ke gymnasiu a lázni, plášť a vak s kotětem už držela v podpaží. Dole zabočila do kruhového atria, ze kterého se vcházelo do místností s mramorovými vanami zapuštěnými v podlaze. Náhle však její pozornost přilákalo řinčení oceli. Po pravé straně gymnázia byl cvičební prostor vysypaný pískem a uzavřený sloupořadím. Krista shodila sandály, vklouzla do místnosti a zůstala stát za štíhlým sloupem. Na každé akantové hlavici visela olejová lampa. Jejich teplé světlo zalévalo čtvercovou plochu.

Thyatis prudce útočila a její indická čepel se leskla ve vzduchu. Na sobě měla jen bederní zástěrku a *strophium* z přeloženého pruhu plátna, které jí tisklo prsa k hrudi. Dlouhé vlasy měla sepnuté do uzlu. Leskla se potem a při prudkých pohybech jí z paží odletovaly

stříbřité kapky. Jejím oponentem byl Nikos, také oděný jen do bederní roušky. Jeden za druhým odrážel její útoky a jeho meč opisoval lesklé křivky. Thyatis se zhoupla dozadu a vychýlila hrot jeho meče. Nikos odpověděl výpadem na vnitřní stranu paže. Srazila jeho meč dolů a otočila se, aby sklouzl podél ní. Kontroval a zkusil ji udeřit loktem do obličeje.

Thyatis uhnula a úder ji minul, odpověděla výpadem na krk; měl co dělat, aby ránu kryl. Ještě chvíli si vyměňovali sledy výpadů, bodnutí a krytů, až se nakonec zastavili a unaveně oddechovali. Zvuk souboje doznával pod vysokou klenbou. Nikosova holá lebka a obnažená hruď se leskly potem.

„To stačí," ozval se chraplavý kontraalt vévodkyně a Krista sebou překvapeně trhla. Anastásia se objevila mezi sloupy na opačné straně. Tvářila se ustaraně. Krista se zamračila, když viděla, že vévodkyně oblékla jen velmi jednoduchý oděv. Vlasy měla stažené stříbrnou síťkou a její obličej pokrývala neobvykle silná vrstva líčidel. Napjatě si v úkrytu za drážkovaným sloupem olízla rty. Něco bylo ve vzduchu.

„Když budete zápolit ještě urputněji, jen se unavíte, ale už se nebudete zlepšovat." Její hlas zněl zmoženě už nyní. S pomocí plavovlasé otrokyně sestoupila na pískem vysypanou plochu. Krista udiveně povytáhla obočí, když viděla, jak rychle byla nahrazena. Dívenka však jevila větší zájem o Nikose, a Krista se musela usmát, když si všimla jejího zaníceného pohledu. Ilyrian si ručníkem otíral obličej a meč ve staré, odřené kožené pochvě odložil stranou. Propocená bederní zástěrka nenechávala téměř žádný prostor pro fantazii. Thyatis se vážně obrátila k vévodkyni: „Musíme ještě nějaký čas cvičit na písku; všichni se pohybují trochu těžkopádně."

Anastásia přikývla a podala Thyatis další ručník. Mladá žena se usmála a otřela si obličej a paže. Drobná plavovlasá otrokyně se přitočila k Nikosovi, aby od něho vzala ručník. Ilyrian se na ni zakřenil. Opětovala škleb zářivým úsměvem a pak s ručníky odběhla za sloupy.

„Já vím," souhlasila vévodkyně a poškrábala se na nose. „Moji muži musí prince teprve najít, takže nám nezbývá než čekat a cvičit.

Jeho vůz se ztratil ještě před Cumae, ale moji zvědové prohledávají celou provincii.“

Krista polkla a vystoupila mezi sloupy. Kotě vystrčilo hlavu z vaku a zvědavě se rozhlíželo.

„Paní?“ Čtyři hlavy se otočily jako jedna. Na tváři vévodkyně se vystřídala nedůvěra, úžas a nakonec radost, když dívku poznala. „O kterého prince jde?“

# # #

Dlouhé, teplé paprsky ranního slunce dopadaly do zahrady a na dřevěný stůl s křesílky rozestavěnými kolem. Plátěná markýza nad terasou zastiňovala část modrého nebe. Svěží vánek rozehnal mlžný opar předchozího dne a ve větvích zpívali slavíci a čermáčci. Oblohou jako zatoulané ovce táhly drobné, nadýchané obláčky. Když Krista odložila tácek od šerbetu, sklo zacinkalo. Vyčerpaná cestou a příjemně unavená dlouhou, horkou koupelí, spala velmi dlouho. Stále myslela na vévodčino vřelé objetí a uvítání. Na stole před ní teď ležely zbytky opulentní svačiny, sestávající z množství čerstvého chleba, ochuceného olivového oleje, kousků ovoce, tenkých plátků jehněčího, čerstvých granátových jablek a lehkého, sladkého vína. Opřela se do měkkých polštářů. Byla stále velice unavená, o to více, že poslední tři hodiny musela vyprávět, co všechno za své nepřítomnosti prožila.

Vévodkyně jí přitom pevně svírala ruku a její tvář neopouštěl bolestný výraz. Stín v jejích očích se prohluboval, když Krista popisovala události z cesty na východ – vykopávání mrtvol v Římě a Konstantinopoli, let ve Stroji do Persie, boje v kobkách pod Dastagirdem, otevření hrobky ze zlata a olova. Ostatní také napjatě naslouchali; vládla mrazivá atmosféra, která ani v dopoledním teple příliš nepolevila. Například Thyatis hned na začátku vyprávění vytáhla svůj dlouhý meč a začala brouskem přejíždět ostří. Zdálo se, že ji to uklidňuje, ale na všechny ostatní padla ještě větší tíseň.

Krista pozorně sledovala vévodkyni. V žádném případě neřekla své paní úplně všechno; seznámila ji pouze s kostrou celého příběhu. Krista však věděla, že vévodkyně nějakým způsobem drží chybějící díl – podstatu kletby – část, která nesmí být vyřčena nahlas. Ve svém

křesle přeplněném polštáři se Anastásia pohnula a uvolnila sevření Kristiny ruky. Poté se rukou opřela o vedle sedícího muže. To Kristu překvapilo; nevěděla, že by vévodkyně kdy potřebovala oporu, či pomoc jakéhokoli muže. Barbar byl dobře stavěný; vysoký, svalnatý, hrdého držení těla a jasných, tmavých očí. Ale nedůvěřovala mu.

Na druhou stranu, bylo zde i několik jeho soukmenovců, a Kristu zajímalo, kam se poděla ta veselá banda pobudů, kteří pod Thyatis dříve sloužili. Hodně se za její nepřítomnosti změnilo! Tihle barbaři tu byli jako doma; seděli na dlažbě terasy a dávali si pořádně do nosu.

„Takže teď víme vše," ožila vévodkyně a sedla si zpříma. Na chvíli se jí vrátila její dřívější vitalita. „Víme, co je zač ta nestvůra, se kterou jste bojovali ve vile v kopcích, víme, kde se princ pohyboval, kdo ho doprovází a za čím jde."

„A víme, kde teď přebývá," doplnila Thyatis, předklonila se a opřela si bradu do dlaní. Její šedozelené oči zvolna putovaly přes Nikose, Anagathia, Chazara, Jusufa a Kristu, až ulpěly na vévodkyni. „Ale některé věci zůstaly nevyřčeny. Stále nevíme, proč musel princ za každou cenu nalézt tělo toho Řeka. Proč byl tak tajemný? Co zamýšlí? Jak do toho všeho zapadá císař?"

Krista klidně snesla její pohled, ale nenapadlo ji nic, co by mohla říci, aniž by ostatní neohrozila.

„Jsem si jista," přerušila vévodkyně ticho, „že princ chce císaři uškodit."

„Ale…" začala Thyatis, ale zarazila se, když ji vévodkyně pokynem dala najevo, že má mlčet. „Jsou věci, o kterých se nebudeme bavit. Vám stočí vědět, že se princ dostal pod vliv ďábelských sil, a podle toho jednat."

Thyatis se ušklíbla, sepnula prsty do střížky a pozorovala vévodkyni. „Chceš prince živého nebo mrtvého? Co na to říká císař?"

Krista si povšimla, že zatímco byla pryč, zrzka vyspěla. Thyatis si s vévodkyni vyměňovaly tvrdé pohledy. Po chvilce napětí Anastásia pokývla a odvrátila pohled. Krista odhadovala, že očekávala, že se za ni někdo postaví, ale nikdo se nenašel.

„Císař o tom nic neví,“ pronesla nakonec vévodkyně znaveným hlasem. „Můj příkaz zní, aby byl princ zabit. Pokud mu bude osud přát, a zajmeme ho živého, sama ho císaři přivedu. Ale obávám se, že v černé magii už dosáhl takového stupně, že nebude snadné ho zajmout. Naplánujte to tak, aby byl zabit, jeho tělo spáleno na popel a ten potom rozsypán do moře.“

Když Krista slyšela to, na co poslední tři dny jenom myslela, zalil ji mrazivý pot, jako by na ni dýchl chlad právě otevřené hrobky. Před očima jí vyvstala princova tvář, usměvavé hnědé oči i jeho smích, když spolu uléhali do hebkých polštářů. Viděla jeho ztrhanou tvář a krvácející rány na pozadí ohňů a dýmu v kryptách magi. Viděla, jak se soustředěně sklání nad svitky a pergameny v domě v Konstantinopoli. Jeho tvář ozářenou blesky, když vyvolával živoucí oheň. Zakryla si ústa rukou a zavřela oči, aby potlačila slzy.

Vévodkyně odpovídala Nikosovi na jakousi otázku: „… budou tam jen ti, kterým můžeme věřit, a žádný tahumaturg nevyslyšel mé prosby. Princ je stále ještě člověk, a musí spát. Všechny potřebné informace o domě v Ottavianu nám poskytne Krista. Během následujícího týdne udeříme; rychle a v noci. I s rychlými koňmi potrvá dost dlouho, než se tam dostanete; buďte tedy připraveni k odjezdu během dne.“

Thyatis přikývla a v duchu už odhadovala vzdálenost a potřebný čas. Vévodkyně se otočila na vysokého, štíhlého muže po svém boku a vložila mu ruku do dlaně. „A ty, můj pane Jusufe, také odjedeš, ale daleko na východ, této výpravy se neúčastníš.“

Chazar se napřímil. „Má paní, jsi si jistá? Budu-li v družině, budou tam tři mocné čepele, namísto dvou.“

Anastásia zavrtěla hlavou, ale Krista si dobře všimla, že vévodkyni bude chybět; její chladný výraz ji neoklamal. „Jak už jsme o tom mluvili, musíš se vrátit ke svým. Čas je mi v patách a jestli to vše nepůjde dobře, musíš být daleko. Kahrmi a Efraim zůstanou a nahradí tě.“

Jusuf s úklonou přijal její rozhodnutí. Krista se snažila zakrýt zmatek; vévodkyně hrála ještě jinou hru, což nebylo nic nového, ale Nikos ani Thyatis v ní neměli žádnou úlohu, a to bylo překvapivé.

# # #

Anastásia s povzdechem položila olejovou lampičku na stolek vedle postele. Opět byla pozdní noc, ale jí se zatím nechtělo spát. Den byl dlouhý a namáhavý, nejen díky Kristině vyprávění, ale také kvůli napětí mezi Thyatis a jejími muži. Thyatis se cítila dotčená tím, že jí vévodkyně nechce říci všechno. Ostatní to vycítili a její rozpoložení se přeneslo i na ně. To bylo velice únavné.

Vévodkyně vytáhla z účesu stříbrné jehlice a nechala vlasy volně splývat na záda. Zítra bude ještě hůř; musí jít do paláce a promluvit si s císařem. Galen se vrhl do správy státu s obnoveným elánem a připravovalo se mnoho veřejných prací. U každého záměru potřeboval zvlášť vědět, kdo z něho bude mít prospěch a kdo nikoli. Císař ovládal umění politiky a vyžadoval od vévodkyně průběžné informace o všech účastnících této velké hry. *Na takové setkání by se jindy pečlivě připravovala, ale dnes? Když ji ta druhá záležitost zcela zaměstnává?*

Tiše zaskřípěly otevírané dveře. Vévodkyně se otočila, očekávala, že uvidí plachou Bestii s hřebeny a kartáči v ruce. Mdle se usmála, když spatřila Kristu. Dívka měla v ruce Betiin košík, lahvičku s olejem a ručníky. Černé kotě, které se stalo novým členem domácnosti, ťapalo za ní a obhlíželo všechny rohy, jestli neuvidí nějakou myš.

„To jsi nemusela," řekla Anastásia a usedla na okraj postele. „Povýšila jsi z mé komorné. Teď se o mě stará Betia…"

Krista usedla vedle Anastásie, usmála se a pročísla jí prsty vlasy. „Ten blond záprtek? Myslím, že se někde zapomněla. Řekla jsem jí, ať se ztratí."

Anastásia se natočila a povytáhla elegantní obočí. „Taková jsi potvora? Je moc sladká, abys věděla…"

Krista nasadila kyselý výraz. „Skoro kňučela strachy, když jsem jí posílala pryč. Ale opravdu se zdá, že má dobré srdce. Vím, že tohle místo už pro mě není." Anastásia se dotkla její tváře a na okamžik zahlédla to vykulené děvčátko, které u ní kdysi nastoupilo do služby. To děcko bylo dávno pryč. Namísto něho tu byla zkušená, tvrdá mladá žena.

„Jsem moc ráda, že jsi zpět," usmála se smutně Anastásia a přejela si konečky prstů přes oči. Byly trochu vlhké. „Alespoň

tucetkrát jsem se bála, že jsi mrtvá. Pak jsem si zase myslela, že jsi se rozhodla zůstat s princem.“

Krista zavrtěla hlavou, několik pramenů vlasů jí spadlo do tváře. Kotě, zklamané nepřítomností vykrmených myší nebo jiných hraček, zlehka vyskočilo na postel a začalo slídit mezi polštáři.

„Princ je milý mladík, ale tohle je můj domov. Nad princem se vznáší kletba, která otráví všechno, na co sáhne. Je třeba ho zastavit.“

Vévodkyně vzdychla; cítila to stejně. Tohle byl jeden z těch dnů, kdy měla dojem, že se na ni řítí celý svět. „Myslíš, že má pravdu? Císař mi něco říkal o kletbě, kterou vidí pouze Maxian – může to být skutečné? Je třeba podniknout takové kroky?“

Krista pokrčila rameny a odsunula neposlušné vlasy z tváře. Kotě za ní si mezitím udělalo v záhybu přikrývky hnízdo.

„Má paní, já vím, že on i ten ubohý Abdmachus tomu věří. Nemám jejich moc ani schopnosti, takže jsem neviděla všechno na vlastní oči, ale jsou tím posedlí. Ti dva,

Gaius a Alexandr, chtějí jen dál žít a touží po moci. Ti jsou opravdovým nebezpečím pro císaře; jak by mohli žít jako obyčejní lidé, když už okusili opojnost moci?“

Anastásia si otírala obličej hadříkem navlhčeným v oleji. Pokračovala, dokud nesetřela všechno nalíčení a poté se podívala do stříbrného zrcátka. V matném odrazu vypadala stále stejně. Odložila zrcátko. „A oni jsou opravdoví? Jsou to doopravdy oživlé legendy? Nejsou to šarlatáni nebo blázni…?“

Mladá žena vážně přikývla. „Jsou to oni. Vypadá to nemožně, ale…“ Krista obnažila jedno rameno a ukázala vévodkyni tenkou, krabatou jizvu po zranění, které utrpěla při zkáze Egyptského domu. „Princ mě dvakrát zachránil na prahu smrti. Ty dva dostal ze síní Hadových. Síla jejich legendy jim dává život a moc být pákou, kterou princ potřebuje.“

Anastásia si povzdechla. Za jiných okolností by to byl zázrak nad zázraky.

Krista se dotkla vévodčiny tváře a lehčeji otočila hlavu stranou. Ozvalo se šustění, když z košíku vytáhla hřeben ze slonoviny a rohoviny.

„Řekni mi o něčem veselém, co se přihodilo, když jsem tu nebyla.“ Krista začala pročesávat dlouhé, černé vlasy. Bude to trvat alespoň hodinu, neboť vévodkyni dosahovaly až pod záda. Krista se pro sebe usmála, když si vzpomněla, jak byla nervózní, když to dělala poprvé. Připadalo jí to jako celá věčnost, jako by to byly vzpomínky někoho úplně jiného.

„Tak dobře,“ odpověděla po chvilce vévodkyně. „Přiměla jsem Petra, aby vyházel gladioly, které lemovaly severní konec velké zahrady, a vysázel místo nich růže a lilie. Rozzlobilo ho to a pořádně jsme se kvůli tomu pohádali. Přísahal, že uteče a už se nikdy nevrátí, než aby se podílel na takové svatokrádeži – ale je to přece jenom otrok, takže to vzdal. Teď je to tam nádherné a myslí si, že na to přišel sám…“

Kotě se pod dekami konečně uhnízdilo, položilo si hlavičku na tlapky a usnulo.

# # #

Krista hned po snídani vyhledala v gymnasiu Thyatis. Zrzka měla na stole ve zbrojnici rozloženy drátěné košile a kontrolovala jejich stav. Místnost byla cítit olejem, kovem a potem, zdálo se, že teprve tady, mezi stojany s kopími, meči a nářadím, je Thyatis doopravdy doma. Vedle trénovali Chazaři a dveřmi sem doléhal hluk jejich urputného zápolení. Krista se zastavila ve dveřích a mimoděk se dotkla pružinového samostřílu upevněného na levém předloktí. Stejně jako Thyatis měla na sobě krátkou plátěnou sukni s širokým opaskem, dlouhý nůž v dřevěné pochvě, která ji při chůzi plácala do stehna, vysoké šněrovací boty z měkké kůže a volnou blůzu s dlouhými rukávy z jemné, světle zelené vlny.

„Paní Thyatis, neměla bys chvilku?“ Krista si nebyla jista, jak se má k té „venkovance“ chovat. Když se posledně rozešly, byla Thyatis jen o málo víc než vévodkyniným poskokem, který za císaře pere jeho špinavé prádlo. Krista tehdy byla, podle svého mínění, drzou služkou s ostrým jazykem. Uplynulý rok je však obě poznamenal. Thyatis vypadala větší, jaksi úplná, skutečnější než předtím. Zatímco Krista se jen cítila starší.

Thyatis se otočila a přimhouřila oči, když zaznamenala Kristin oděv. „Ne," odvětila krátce a dál se věnovala kontrole ok drátěné košile.

Krista málem o krok ustoupila, jako by dostala facku, „promiň, paní Thyatis, ale…"

„Ne." Thyatis se otočila a přísně si ji změřila. „Do Ottaviana s námi nepůjdeš. Zůstaneš tu s vévodkyni."

„Proč?" Kristě se třásl hlas, stěží ovládala vztek. „Nikdo nezná to místo, stavení, nepřátele, ani prince tak dobře jako já! Já jsem řekla, kde je, já jsem přinesla zprávy, podle kterých vévodkyně odhadla, co chystá! Půjdu s vámi a pomůžu vám tu záležitost ukončit."

Hluk v gymnáziu ustal. Náhle se rozhostilo hluboké ticho. Thyatis odložila těžkou drátěnou košili a zpříma se na Kristu zadívala. „Znáš prince až příliš dobře," pronesla úsečně a rozhodně. „Když jsi včera vyprávěla svůj příběh, sledovala jsem tě. Přesto, že jsi prince Maxiana zradila vévodkyni, stále ho miluješ."

Krista sebou při těch slovech cukla. Byla si jista, že ji princ nechal utéct, aniž by ji pronásledoval, nebo jí útěk nějak ztížil, protože ji miloval, a nezadržoval by ji, ani kdyby požádala, aby ji propustil. Jednal s ní otevřeně a ona se mu odvděčila trestnou výpravou. Thyatis přistoupila blíž a ztišila hlas.

„Až dojde na věc a princ bude ležet pod hrotem mé dýky nebo tvojí, dokážeš mu ji vrazit do srdce? Dokážeš se dívat na to, až mu pustíme žilou? Myslím, že ne. Stále ho nosíš v srdci a on tebe. Když na něho v těchto chvílích myslíš, usmíváš se. Jsi zde," opsala paží oblouk, zahrnující dům i město, „ve jménu povinnosti a cti. Ale až budou kostky vrženy, je možné, že zvolíš lásku."

Krista chtěla něco říci, ale nedostávalo se jí slov. Vzpomínka na prince byla stále příliš silná. Představa, že umírá, krvácí nebo leží mrtev na chladné dlažbě kuchyně v Ottavianu, jí naháněla hrůzu. Máchla paží a přiměla Thyatis o krok ustoupit. Před očima jí začaly tančit tmavé skvrny a v břiše ucítila palčivou bolest.

„Nebudu riskovat bezpečnost svých mužů, jen proto, že nevím, jak se rozhodneš," prohlásila Thyatis a otočila se.

Krista tiše lapala po dechu. Zachytila se rámu dveří, aby neupadla. Tohle bylo mnohem horší, než co se jí přihodilo na svahu

hory. Lapala po dechu. „Já…“ zasípala a Thyatis s rukou na ratišti kopí ztuhla. „Já… já ho zabiju.“ Tlak o něco povolil a Krista se mohla trochu nadechnout. Vzduch jí nikdy nepřipadal tak sladký. „Zabiju ho. Musím ho zabít, paní Thyatis. Vrazím mu nůž do oka, když budu muset, ale zabiju ho vlastní rukou,“ pokračovala už silnějším hlasem.

Krista se odstrčila od stěny. Už se cítila lépe a konečně mohla normálně dýchat. Tmavý opar ze vzduchu zmizel. Úleva byla taková, že cítila přímo euforickou závrať.

Thyatis ji podezíravě přejela od hlavy k patě a zavrtěla hlavou. „Ne. Nevezmu tě s sebou.“

Krista se prkenně otočila. Když jí tahle selka se slepičím mozkem odmítá pomoc, pomůže si jinak. Skončí to. A brzy.

„Vévodkyně už řekla, že ne,“ zněl za ní chodbou Tytatin hlas, ale Krista dělala, že neslyší.

MOŘE BARVY VÍNA, JIŽNĚ OD KRÉTY

Pod ostrou přídí tyrské lodi pěnila voda a na palubu vystřikovaly jemné vodní spršky. Dwyrin se lehce přidržoval stehu a nohy mu visely přes bok lodi. Měl na sobě jen propocené kalhoty a už několik dní neobul boty. Na chodidlech mu k mozolům, které získal během pochodu přes impérium, přibyly další. Loď chytila boční vítr a skalnaté pobřeží Kréty nechala den plavby za sebou. Tyrská posádka byla banda lenochů, kteří málokdy opouštěli stín plátěného přístřešku, nataženého nad zadní částí paluby. Nyní tam byl i Nicholas a zkoušel své i jejich štěstí v kostkách.

Dwyrin strávil většinu času tím, že pozoroval moře. Bavilo ho sledovat, jak se tančící vlny lesknou ve slunečních paprscích. Moře bylo živé a nejeden den své cesty na jih strávili v doprovodu delfínů nebo velryb. Jakmile se dostali od krétského pobřeží, tyrský kapitán souhlasil s tím, že poplují ve dne i v noci. Odtud až k pobřeží Egypta nehrozily žádné útesy ani ostrovy. Mířili k velkému majáku na Pharu

u Alexandrie. Pak budou sledovat pobřeží podél delty a zamíří k severovýchodu, do přístavů Judey.

Dwyrin odpočíval a opíral se o stočené lano. Chladivý vítr činil denní žár snesitelným. Chtěl si trochu zdřímnout, ale nedokázal udržet oči zavřené. Jak se blížili k deltě, bylo možné, že potkají i jiné lodi. S trochou štěstí potkají některého z těch obrů, co vozí obilí. To by byl pohled!

„Promiň, chlapče. Nebude vadit, když si přisednu?“

Dwyrin vzhlédl a posunul si slamák. Byl to ten nečlověk Vladimir a nevypadal nijak dobře. Dwyrin pokrčil rameny. Pro Valacha bylo neobvyklé, aby za dne vycházel z kabiny. Nesnášel pohyb lodi a rozlehlost moře. „Jistě. Vyber si prkno.“

Vladimir si sedl, nohy položené přes sebe. Stejně jako Dwyrin byl oblečen pouze do plátěných kalhot. Tyto však byly z kvalitní látky obarvené borytovou modří. Po vnější straně nohavic měly šněrování ze zeleně obarvených kožených tkanic. Vladimir si zaclonil oči a rozhlédl se po hladině. „Ty máš rád moře?“

Dwyrin povytáhl obočí, sešoupl si slamák do týla a točil se na Valacha. „Moře je má krev,“ odpověděl a přitiskl si dva prsty k hrudi. „Celý můj národ přišel do Hibernie během velkého putování. I když žijeme v zeleném vnitrozemí, oceán není nikdy příliš daleko. Myslím, že pod chodidly stále cítíme dunění příboje. Samozřejmě, že to není žádné takové klidné jezero,“ ukázal k obzoru. „Opravdový oceán za Sloupy je mocný a děsivý.“

Vladimir přikývl a poškrábal se na tváři. „Můj národ… my jsme přišli z moře trávy, ale i tak, když jsme okusili vody Černého moře, věděli jsme, že někde musí být něco většího. Ve starých legendách, které si ústně předávají starší *k'shapácara,* se mluví o velikém oceánu, který obepíná svět. Kdysi dávno jsme ten oceán museli vidět.“

Dwyrin přátelsky pokývl. Už mu nedělalo potíže být ve společnosti nečlověka, protože bylo zřejmé, že jsou s Nicholasem opravdu věrnými přáteli. Bylo dobře, že Valach vyšel na slunce. Nikomu nemůže prospívat, být celé dny zahrabaný v šeré a zatuchlé kajutě. Svěží vzduch je svěží vzduch. Dwyrin si v tu chvíli uvědomil, že tíseň, která na něm ležela už od Antiochu, je pryč. Zoe i

Odenathus mu nesmírně chyběli, ale doufal, že jednou se znovu setkají.

Snad do té doby zapomenou na svůj hněv. Ale v to mohl jen doufat.

„Rád bych viděl veliký oceán," pokračoval Vladimir s pohledem upřeným přes hladinu. „Alespoň jednou, než budu povolán do věčné tmy. U nás se vypráví mnoho pověstí a příběhů o nekonečném moři a vodách, které chutnají jako krev."

Dwyrin položil Valachovi ruku na rameno. Pod prsty cítil jemnou srst. „Pak ho uvidíš, příteli. Je to cesta na mnoho dní, ale mezi námi, můžeme přesvědčit Nicholase, aby otočil loď a vzal nás tam. Pak uvidíš nekonečnou šeď…"

Vladimir se zasmál hlubokým hrdelním smíchem. Dwyrinovi se přitom vybavila představa lesního potoku bublajícího mezi mechem porostlými balvany.

SIQ, NEDALEKO PETRY, ŘÍMSKÁ NABATEA

Plameny pochodní se třepetaly ve větru a jejich rudooranžové světlo ozařovalo vysoké stěny kaňonu. Po vodou ohlazených kamenech se plížily stíny mužů, hned velké, hned malé. V místech, kde nebylo možné zarovnat rostlou skálu dna kaňonu, byla cesta vydlážděna velkými kameny. Vzduch plnilo klapání bot, cinkot zbroje a vrzání kůže. V žlabech podél stěn bublala voda, přiváděná keramickými trubkami. Někde vysoko nahoře byly nádrže zachytávající dešťovou vodu a průsaky drobných pramenů. Muži byli unavení, měli hlad a sotva pletli nohama. Kaňon se ke všemu neustále zužoval. Dokonce i noční nebe poseté hvězdami už zmizelo, a nyní se trmáceli mezi vrásčitými rudými stěnami.

Vpředu šel Odenathus, svého unaveného koně vedl za uzdu. Sám byl také velice unaven, protože rychlý přesun přes rovinatou poušť na východ odsud, byl vyčerpávající. Zvěd vepředu se náhle zastavil a varovně zdvihl paži. Odenathus potřásl hlavou, aby ze sebe shodil závoj únavy. Podal otěže svého koně Palmyřanovi ve voze a rozeběhl

se kupředu. Zvěd, bostranský pastevec, který se k nim připojil před týdnem, se zastavil před ohybem kaňonu. V tomto místě byl tak úzký, že by jím stěží prošel kůň.

„Co je?“ zašeptal Odenathus, přestože hluk armády za ním byl tak velký, že by nezůstal bez povšimnutí. Zvěd pokývl dopředu. Byl oděn od hlavy až k patě v tradiční pouštní oblek jižních kmenů, ze kterého mu štěrbinou vyčníval jen kořen nosu, vedle něhož se leskly tmavé oči. Odenathus přešel k ohybu a opatrně vyhlédl za roh.

Cesta se dál rozšiřovala a tam, vytesán přímo do skály kaňonu, se tyčil palác s dveřmi, okny a hlubokými výklenky, v nichž stály sochy mužů a Amazonek. Odenathus sykl překvapením; nádhernou stavbu ozařovala hranice hořící na dně rokle. Ztichl, protože na druhé straně uviděl kamennou bránu. Byla doširoka otevřená a za ní postávali muži v brnění a pouštních oděvech. Praporce povívaly v mírném větru, který si našel cestu do úzké soutěsky. Vypadalo to, že jsou očekáváni.

Palmyřan se otočil a pokynul mužům za sebou. Rady vojáků si příkaz polohlasem předávaly dál. Odenathus vyčkával ve stínu a sledoval muže u ohňů. Zdálo se, že také čekají. Po chvilce se ozvaly tlumené kroky a k Odenathovi se připojily dvě postavy. Vydechl úlevou, když si všiml, že Zoe nemá na zádech tělo mrtvé královny. Dlouhá cesta přes Hauran a namáhavý přechod Trachontu ji přesvědčily, že by neměla nést tělo sama. Ve městě jižně od Jeraše sebrali další vůz a upravili ho jako katafalk. Nyní královna putovala se vším majestátem na loži z cedru, vysypaném růžovými okvětními lístky. Za úsvitu a za soumraku kolem ní zapalovali vonné svíce, které potlačovaly mdlý pach vysušeného těla.

Přesto Zoe trávila mnoho času. u své tety, někdy dokonce pod vozem spala. Odenathus a ostatní si na přítomnost těla pomalu zvykli, a teď už si ho nevšímali.

Zoe si z tváře odsunula neposlušný pramen tmavě černých vlasů a přistoupila k Odenathovi.

„Nemůžeme dál?“ Zde, ve tmě prosvětlené jen odlesky ohňů, vypadala starší a muka a trýzeň poslední doby jako by se jí nedotkly. Odenathus pokývl k bráně.

„Město má obranu; u té brány jsou vojáci. Je to tady běžné, princi?“

Muž stojící vedle Zoe byl jejich nový spojenec; Zamaneš, princ Bostry a Jeraše, král Gerasy. Byl to silnější muž středního vzrůstu, s hustým, zkadeřeným vousem ozdobeným drobnými drahokamy. Přes svůj mladý věk kulhal a hůř viděl. „Tihle nejsou z Petry,“ zavrčel. „Ten kupec měl pravdu.“

Před dvěma dny, kdy spojená armáda palmyřanů a bostranů dosáhla konce úrodného údolí ústícího do tohoto úzkého kaňonu, zajali zvědové na římské cestě arabského obchodníka. Muž šel sám a vak se zbožím, připevněný páskem přes čelo, nesl na zádech. Zamaneš s Odenathem ho vyslechli. Kupec vyprávěl podivnou zkazku o „Jižanech“, kteří obsadili Rudé město v horách a pobořili sochy jeho božstev. To přišlo Odenathovi jako zvlášť nešťastné, ale věděl, že příslušníci kmenů z jihu jsou velice pověrčiví, a jsou ochotni uvěřit kdejaké povídačce.

„Jsou to nepřátelé impéria,“ hlesla Zoe. Odenathus už chtěl protestovat, ale zarazil se, protože to mohla být pravda. Každý, kdo obsadí hlavní město provincie, musí být nepřítelem Římanů. Ale dělá to z nich jejich přátele?

„Promluvíme si s jejich vůdcem,“ prohlásila Zoe, odstrčila se od stěny a vyšla na písčité dno kaňonu s pažemi zdviženými k uvítám.

Odenathus bez rozmyslem vyskočil za ní a vzápětí zjistil, že stojí nechráněni před třiceti nebo čtyřiceti muži, kteří se nacházeli na velkém, otevřeném prostoru mezi ústím kaňonu a kamenným chrámem. Rozhlédl se, aby odhadl, kolik luků je proti nim napjato. Bylo by velmi obtížné dobýt toto místo, když se dalo ze soutěsky do deště šípů a kopí vycházet jen po jednom.

„Hej! Přišli jsme pohovořit s vaším pánem. Zavolejte ho, nebo nás nechte vejít.“ Zoin ostrý hlas se odrážel od stěn kaňonu, sloupoví a soch ve štítu hrobky. Ze schodiště vedoucího do chrámu na ně shlížel širokoramenný muž. Přes lesklé brnění měl přehozen plášť v zelené a bílé barvě. Odenathus mhouřil oči do světla ohně. Muž měl pokrývku hlavy obvyklou u jižních kmenů a v dřevěném pouzdře na zádech vložený luk s dopředu vytočenými konci.

„Náš pán vás očekává, cizinci. Ať předstoupí váš vyslanec a my ho k němu dovedeme.“

# # #

Petra se nacházela v bohatém a zalidněném údolí obklopeném horami. Stovky vil a krámků se šplhaly po svazích lemujících hlavní cestu do města. Ještě výše se zdvíhaly strmé skály provrtané hrobkami a zádušními chrámy. Přestože noční město bylo osvětleno lucernami a pochodněmi, okolní hory se utápěly ve tmě. Hrobky zívaly černými otvory tam, kde dveře zničila zemětřesení nebo vykradači hrobů.

Odenathus kráčel za Zoe a Zamanesem. Všechny budovy byly vystavěny z kamenných kvádrů a střechy byly z břidlice nebo pálených tašek. Šerem se nesl hluk vydávaný množstvím koní a velbloudů. Také cítil vůni rostlin. *Za těmi zdmi musí být zahrady*, pomyslel si. Koryto Siqu se táhlo středem města podél vyvýšené cesty lemované nádherným mramorovým sloupořadím. Přes tok se klenuly drobné můstky. Připadaly mu zbytečné, protože v těchto místech nikdy příliš nepršelo. Minuli velké, otevřené tržiště na vyvýšené plošině vytesané do úbočí. Poté prošli pod vítězným obloukem v římském stylu zdobeném náboženskými motivy a věnci. Za ním bylo dlouhé, pravoúhlé prostranství přiléhající k chrámu v řeckém stylu. Po straně elegantního chrámu se krčily lázně, které ve srovnání s ním působily stroze a neuměle.

Odenathus očekával, že budou uvedeni do paláce králů Petry, ale nečekaně zahnuli a začali stoupat po chrámových schodech. Na jejich vrcholku je zastavili

Arabové v dlouhých pláštích, chodící neustále do kruhu. Velitel brány, onen mohutný lučištník, promluvil s velitelem stráže. Po chvilce jim bylo dovoleno projít portikem se silnými, načervenalými sloupy a vstoupili do klenuté síně, podél jejíž stěn stály sochy mužů v královských oděvech. Za síní byla čtvercová místnost s mnoha stoly. Za nimi se tyčila mohutná socha, ale byla od hlavy až k patě zahalena plátnem. Za největším stolem, s bradou opřenou o sevřenou pěst, seděl muž středních let s prokvétajícím plnovousem. Jeho tváři

dominovala jizva, výrazný nos a jasné oči. Muž na ně pohlédl a poté pokynul sloužícím v rozích místnosti.

„Jsem Mohammed. Pán města."

Odenathus sebou cukl, neboť očekával drsný hlas barbarského náčelníka, ale tenhle muž mluvil řecky jako filosof z Alexandrie či Antiochu. „Vítejte v Petře. Usedněte, prosím, a napijte se čaje."

Všichni tedy usedli. Zoe si velitele upřeně měřila. Sloužící přispěchali s tácy z tepaného zlata, na nichž nesli porcelánové šálky a konvice kouřící vody.

„Nepiji víno," pronesl pouštní velitel a uchopil mezi prsty drobný žlutý šálek. „Ani moji muži. Proto ho už nemáme velkou zásobu, přesto, prosím, pijte. Nemáte hlad?"

Jako v odpověď Odenathův žaludek mohutně zakručel. Od chvíle, co opustili úrodné údolí u Damašku, byli se zásobami na štíru. Ani přípojem Bostranů a kmenů, které následovaly Zamanese, problém zásobování nevyřešilo. Toto byla pustá země, nevhodná pro pohyb armád, které neměly v držení nějaká města. Mohammed se ušklíbl a dal příkaz nejbližšímu sloužícímu.

„Brzy tu bude jídlo, vážení hosté. Tebe znám, princi

Zamanesi, ale vás, mladá paní a mladý muži, nikoli. Řekněte, jaká jsou vaše jména?"

Zamaneš ztuhl a nechápavě se na Mohammeda podíval. „Ty mě znáš, pane Mohammede? Kde jsme se setkali?"

Mohammed se krátce, ostře zasmál a prohrábl si prokvetlý vous. „Většina tobě podobných mě má za mrtvého, princi Zamanesi. Se svými muži jsem držel tvé levé křídlo u Emesy, než nás zbabělost palmyrského psa Zabdy připravila o vítězství."

Odenathus se prudce vztyčil a napůl tasil meč, ještě dříve, než si plně uvědomil význam slov. Stráže za ním bleskově zareagovaly a na krku ucítil hrot kopí. Zamaneš se také dotčeně vztyčil, ale stál klidně.

„Jestli napadáš čest jména Zabda, pane Mohammede, pak urážíš celou Palmyru," vyštěkl Odenathus. „Urážíš mě a můj dům, protože ten urozený muž byl mým otcem!"

Mohammed se na něho tvrdě zadíval. „Zdá se, že jsi slibný mladík. Jestli pocházíš z krásné Palmyry, rád bych tě zval přítelem. Ale v ten černý den sama královna proklela jeho jméno a navždy mu

zakázala vstup do města. Byli jsme krůček od vítězství nad prokletými Peršany, když jeho opatrnost všechno zničila.“ Jeho slova zněla úsečně, jako když se dláto zasekává do kamene.

Odenathus zrudl jako řepa a srdce mu divoce bušilo. Bylo obtížné přijmout zprávu o otcově smrti, kterou mu chladným hlasem oznámila vlastní matka. Tohle bylo ještě těžší: jeho rodina byla zneuctěna zbabělostí na bitevním poli. Mladík chvíli bojoval sám se sebou a pak s ostrým cvaknutím zasunul gladius zpět do pochvy. „Omlouvám se, pane Mohammede. Jsem tvým hostem a mluvím neuváženě.“ Pak se posadil.

„Když jsem viděl padnout tvůj prapor, myslel jsem, že jsi mrtev,“ řekl Zamaneš a nervózně si hladil vous. „Se svými muži jsem se s velkými ztrátami probojoval ven a rozptýlili jsme se jižním směrem. Doneslo se nám, že královna se s částí armády zachránila, ale to už byla celá země plná Peršanů.“

„Bylo to o vlas,“ odpověděl Mohammed a dotkl se jizvy, která se mu táhla přes krk a tvář. „Ale královna nás držela pohromadě. Přišel jsem k vědomí až v nosítkách cestou do Palmyry.“ Zahnal tu vzpomínku a otočil se k Zoe a Odenathovi. „Jaká jsou vaše jména, děti města?“

„Jsem Odenathus, syn Zabdův.“ Odenathus pomalu vstal, protože si uvědomoval přítomnost stráží za zády, poklonil se a dotkl se prsty čela. „Nyní jsem velitelem zástupů palmyrských.“

Mohammed opětoval úklonu i pozdrav. Pak se jeho temné oči zadívaly na Zoe, která zatím nic neřekla a kamenně seděla ve svém křesle.

„A ty, paní, jaké je tvé jméno?“ Jeho hlas byl náhle jemnější, protože si všiml stínů kolem jejích očí a vyčerpaného výrazu.

„Já jsem Zoe,“ řekla po chvíli, „regentka královny Zenobie Septimy. Tito mužové jdou do války ve jménu mém a jejím.“

„Regentka?“ Mohammed pohledem zmateně přejel z Odenatha na Zamanese. Nepodívali se na něho, takže opět oslovil Zoe. „Jak to myslíš, paní Zoe? Sám jsem královnu viděl ležet v hrobce a vlastní rukou jsem vyryl oslavný nápis na místo jejího odpočinku.“

Zoe vzhlédla, její tvář byla plná strachu a smutku. „Královna není mrtva, pane Mohammede,“ řekla hrubým hlasem, když konečně

dokázala promluvit. „Jen spí a čeká, až bude probuzena. Přestože je teď bez svého města, je trpělivá a čeká, až bude moci vjet v plné slávě do jeho hradeb.“

Zoe vstala, jednou vyzáblou rukou si držela žaludek, druhou se roztřeseně opírala o stůl. „Viděl jsi ji padnout? Byla tak zraněná, že by musela zemřít? Kde jsi byl v ten poslední den?“

Když v jejích očích spatřil jiskru šílenství, Mohammed ucouvl. „Ano,“ odpověděl zvolna a studoval tvář zjevení. Když se znovu podíval, viděl pod stopami smutku a bolesti ozvěnu Zenobiina úsměvu, smíchu a bělostných lící. Tohle nebyla dcera, protože věděl, že Zenobia neporodila žádné dítě, ale zcela jistě dcera její sestry. „V ten poslední den jsem tam byl a viděl jsem černokněžníka, jak proti nám vztáhl ruku…“

Odenathus s bolestí v srdci naslouchal vyprávění opadu města. S každým slovem se bolest zhoršovala. Jeho smutek se prohluboval a spolu s tím se utvrzoval v přesvědčení, že musí zničit ty, kteří zapříčinili takovou zradu a krveprolití.

# # #

„… proto jsem tedy znovu vstoupil na římskou půdu se zástupy mužů.“

Na stole ležel podnos s tácky a šálky. Sloužící přicházeli a odcházeli a Odenathus se k prasknutí najedl. Zamaneš také činil čest svému apetitu a dokonce i Zoe si vzala kousek tetřeva, kuřete a ovoce, které pro ně v kuchyni vyčarovali. Během vyprávění se k nim připojilo mnoho Arabů a rozesadili se po zemi kolem stolu. Podle jejich výrazu Odenathus usoudil, že celý příběh ještě neslyšeli.

Mohammed se dlouze napil vody a povzdechl si. Ticho v místnosti rušilo jen syčení olejových lamp.

„Co zamýšlíš?“ zeptala se Zoe stále zhrublým hlasem. „Napadneš Řím nebo Persii?“

Mohammed se naklonil kupředu, tvář Částečně skrytou ve stínu. „Peršané zabili mé přátele a podpálili vaše město, ale postavili se nám v otevřeném boji. Velký a slitovný Bůh zváží každého člověka na vahách Své spravedlnosti, a já vím, že Peršané čachrují s temnými silami. Bůh, který promlouvá z pustin, se o ně postará. Už teď je

Persie v chaosu a rozdrobena občanskou válkou. Řím… Řím se vydal cestou hanby, když zradil země a národy, které při něm stály po šest set let. Od toho dne je Řím mým nepřítelem… ba co víc, císař Heraklius je mým osobním nepřítelem.“

Odenathus se ošil, když si vzpomněl na přísahu, kterou on a Zoe složili. Zavazuje je ještě? Měl za to, že nikoli, protože si odsloužili svůj díl, a byli propuštěni. Přesto bylo zvláštní, slyšet takhle mluvit o císaři.

„Mým nepřítelem není římský lid,“ pokračoval Mohammed. „Ten nás nezradil; také byl v zástupech hnán na jatka. Není to ani římská armáda. Je to ten šílenec Heraklius, který neváhal použít armády Decapolisu, Palmyry a Nabateje jako návnady. Krev a kosti těchto měst mu dobře posloužily. Zdržely Peršany do doby, kdy byl schopen udeřit na hlavu perské bestie. To nemohu zapomenout. Postarám se o to, aby za svůj zločin zaplatil.“

Mezi Araby se ozvalo souhlasné mumlání a Odenathus se připojil. Zamaneš také přikývl a pozdvihl pohár na Mohammedovo zdraví. „Tvá slova jsou pravdivá, pane Mohammede. Ve všech městech je císařovo jméno proklínáno. Není jediné rodiny, která by neposlala syna nebo syny do bojů na sever Persie. Téměř všichni jsou mrtvi. Naše země a města jsou ochromeny žalem, ale vzmáhá se i nenávist, a z doutnajících jisker se může stát plamen.“

Zamaneš se odmlčel, zachytil Odenathův pohled a pak se rozhlédl po ostatních mužích. Povstal a ke všem promluvil: „Syn a dcera Palmyry vstoupili na má území s hrstkou zubožených mužů. Mezi lidem se povídalo, že zemí táhnou bandité a lidé bez domova; sebral jsem tedy několik lučištníků a kopiníků, kteří mi zůstali, a vydal jsem se je hledat. Nalezl jsem je u potoka zvaného Goliath, kde napájeli své koně. Sledoval jsem je z úkrytu a viděl jejich nepatrný počet a únavu v jejich tvářích. Když jsem se podíval pozorněji, uviděl jsem, že nesou standartu palmyrského královského domu.

Tito lidé nemohli být bandité! Vyšel jsem jim v ústrety a z jejich úst jsem slyšel zprávu o zkáze města. Nyní slyšte mě! Všechna města Decapolisu a Judey slyšela o císařově velikém vítězství nad Persií. Všichni slyšeli o jeho tažení a triumfech. Řím ovládá celý svět, neboť se mu silou nic nevyrovná. Všechny země za dvěma řekami se

dostanou do područí Říma. Z těchto slov je mi těžko u srdce, neboť jsem viděl, čemu vděčí Heraklius za své vítězství: zemí táhnou pohřební průvody a téměř není místa pro nové náhrobky.“

Zamaneš se otočil a poklonil se Zoe. Ta se zachvěla a také sklonila hlavu.

„Stejně jako učinil urozený pán Mohammed, i paní Zoe povstala proti Římu. Její rány jsou hluboké a skvrna na cti Palmyry černá. Dlouho jsem prodléval na březích potoka, než jsem sám sobě složil slib. Gerasa i deset měst povstanou proti zrádnému Římu.“

Zamaneš se otočil k Mohammedovi, který ho pozorně sledoval.

„Urozený pane Mohammede, ty i tvoji velitelé jste zkušení v boji, přijmeš mou pomoc, spojenectví a bratrství proti Římu?“

Mohammed s vážnou tváří povstal, oči se mu však radostně leskly. „Princi Zamanesi, pane Bostry a Jeraše, králi Gerasy. Přijmu tvou pomoc. Pán bitev na nás shlíží s úsměvem, neboť vidí, že jsme se poručili Jeho vůli.“

Oba muži si stiskli zápěstí a poklonili se. Odenathus se začal zvedat, ale Zoe už stála, bledou nehybnou tvář rámovanou černými vlasy. Položila vyzáblou dlaň na ruce obou mužů. „Hovoří královna a říká toto: ‚Palmyra stojí při vás‘“. Její hlas byl chladný jako ozvěna z hrobu. Sevřela Mohammedovo zápěstí a zaryla mu nehty do kůže. „Smrt Římu.“

„Smrt Římu,“ odpověděli oba muži a vzápětí se sborem přidali i všichni ostatní.

Odenathem proběhlo zamrazení a otřásl se jako mokrý pes. „Roma delenda est,“ zašeptal a dotkl se legionářského opasku.

# # #

„Lejjun? Ano, mluvil jsem s jedním kupcem, který tam byl ani ne před měsícem.“ Zamaneš vypadal překvapeně, ale pokynul Mohammedovi, aby pokračoval. Okrouhlými okny ve východní stěně paláce sem dopadalo chladné světlo úsvitu. Odenathus si mnul oči; nebylo příliš času na spánek a výzva k ranní modlitbě také přišla nečekaně brzy, takže měl pocit, jako by měl pod víčky písek. Po dlouhém jednání s Mohammedem trvalo ještě několik hodin, než se podařilo celou armádu přivést do města a ubytovat.

V dlaních svíral drobný šálek s čajem a snažil se zahřát si prsty. Ráno byla na poušti zima, a když procházel vnitřním nádvořím paláce, stoupala mu od úst pára. Brzy se slunce vyhoupne nad rozeklané vrcholky hor a nastane spalující vedro, ale zatím se musel těsně halit do pláště, aby mu nebyla zima. Mohammed snídal na východní terase s dlouhou kolonádou červených sloupů a leštěnou terakotou. Pod klenbami bylo chladno a byl odtud nádherný výhled na město v údolí. Domy a chrámy zaplňovaly kamennou mísu a šplhaly po úbočích. Mezi nimi se táhla dlouhá schodiště, některé domy byly vytesány přímo do skály. Všude se zelenaly stromy a květiny, ptáci zpěvem vítali nové jitro. Mohammed seděl u nízkého proutěného stolku s deskou z leštěného porfyru. Na něm, na dřevěném podnosu, stála otlučená čajová konvice, šálky a košík horkých placek. Odenathus jedl jednu za druhou, protože včerejší hostina byla pro jeho žaludek už jenom vzpomínkou.

„Vrátily se tam legie?“ zeptal se Mohammed a usrkl čaje.

Zamaneš zavrtěl hlavou a dál mazal na placku džem a med. „Ne. Ten kupec – bratranec mé třetí ženy – říkal, že se tam ubytovaly dvě kohorty syrských lučištníků a několik římských důstojníků. Ale připravovali zprovoznění všech budov. Pracovaly tam stovky otroků.“

Mohammed přikývl a zdálo se, že se upokojil. „Princi, pokud bude má armáda cestou na Lejjun procházet přes tvá území, mohou nám města a vesnice poskytnout potravu a píci? Smíme se napít z tvých studní a použít tvých cest?“

Zamaneš se zašklebil a ve vousech mu probleskly zahnědlé zuby. „Jaký bych byl spojenec, kdybych odmítal pohostinnost? Takže zamýšlíš obsadit Lejjun? S jakým záměrem?“

Mohammed odložil šálek a pokynul jednomu z mladíků, kteří postávali u dveří do paláce. Chlapec přistoupil a přinesl kožené pouzdro s mapami a svitky. Odenathus si ho pořádně prohlédl. Zdál se být velice mlád, sotva tak starý jako Odenathus, ale jeho zelenobílý oděv byl úplně nový a byl vyroben z velmi kvalitní indické bavlny. Jeho pohledný úzký obličej nezdobil krátký plnovous, jak tomu bylo u Mohammeda, ale nakrátko zastřižený knír

a kozí bradka, která zdůrazňovala jeho ostrý nos a vysoké lícní kosti. Mladík rozvinul mapu a její rohy zatížil šálky.

„Urozený pane Zamanesi, princi Odenathe, toto je Chálid Al'Valíd, velitel mé pěchoty a admirál loďstva."

Chálid se srdečně zasmál, když si všiml Zamanesova a Odenathova výrazu. „Ano, pánové, máme flotilu. Není to sice víc než tucet korábů a několik menších plachetnic, ale už nám dobře posloužily. Prosím nezapomínejte, že bohatství Mekky nepochází ze země, ale z moře. Náš národ je sice národem jezdců a znalců koní, ale moře ani mořské cesty nám nejsou neznámé."

Odenathus úsměv opětoval; ten neomalený mladík mu byl docela sympatický. Musel s ním souhlasit; bohatství Palmyry také spočívalo v lodích a obchodu na mořských cestách. Přístavy na pobřeží Vnitřního moře byly domovskými přístavy mnoha palmyrských lodí, na nichž byli také palmyrští kapitáni a mnohdy i posádky. Mezi fénickými městy na pobřeží a vnitrozemím vznikly velmi výnosné vztahy. Zajímalo ho, co se asi stalo se všemi skladišti, loděmi, faktory a obchodem vůbec.

„Řeknu, o co nám jde," obrátil Mohammed pozornost všech k mapě. „V tuto chvíli máme dostatek mužů – něco málo přes dvacet tisíc Arabů, dva tisíce Petranů, vaši tisícovku Palmyřanů a – podle tvého odhadu, urozený pane Zamane – nějakých pět tisíc Gerasanů."

„Možná bude ještě víc, pokud s námi povstanou města Decapolisu," podotkl Zamaneš.

„Dokonce. Ovšem máme silný nedostatek vybavení – lopat, krumpáčů, vozů, sudů a všech druhů obléhacích strojů, jako jsou katapulty a balisty. Také brnění je málo. Máme něco málo těžké jízdy, ale většina mé armády je vyzbrojena jen kopími, luky a částečně štíty. Jestliže se máme postavit Římu, musíme si doplnit výzbroj."

„Zamýšlíš tedy získat zásoby z Lejjunu dřív, než bude mít plnou posádku," shrnul Odenathus.

Mohammed přikývl. „S výzbrojí, která se tam nachází, můžeme zaútočit na pobřeží."

„Ne na Damašek?“ zamračil se Zamaneš. „Vždyť to je nejdůležitější místo obrany hranic, střed Strata Diocletiana, a nyní nejbohatší město oblasti. Neměl by tohle být náš cíl?“

„Ne,“ ušklíbl se Mohammed. „Naším záměrem není dobýt Fénicii a Sýrii; po pravdě řečeno, nemáme dost mužů, abychom takové území zajistili. Naším cílem je obsadit římský přístav Caesarea Maritima zde na pobřeží Judey. Pohleďte na mapu, přátelé; římské provincie tvoří úzký pruh mezi pobřežím a pouští ve vnitrozemí. Všechny jejich síly byly staženy na sever do boje proti Persii. Pokud bychom zaútočili na sever, podél osy Strata Diocletiana, odkryli bychom si velmi dlouhé křídlo. Řím stále ovládá moře a mohl by kdekoli za námi vylodit armádu.

A navíc, protože Anatolie a Cilicie jsou po perském vpádu stále neklidné, potrvá jim mnohem déle, než k nám jejich armáda po souši dorazí. Nepřítel přijde z moře, proto musíme Římu vyrvat to jediné, co mu po staletí zajišťovalo nadvládu.“

Vojevůdce přejel rukou po modré mapě. „Klíčem je ovládnutí Vnitřního moře. V Caesarea Maritima je jak imperiální námořní základna, tak flotila. Ukořistíme flotilu, posádky nahradíme svými lidmi a zbavíme Řím nadvlády na moři. Pak se, princi, zaměříme na města.“

„Odvážný plán,“ ozvala se chladně Zoe. Muži sebou trhli, neboť ji nikdo neslyšel přicházet. Odenathus vstal a nabídl jí své sedátko. Lehce se uklonil. Zoe zachytila jeho pohled a pousmála se, přestože její oči byly chladné a prázdné. Usedla a její tmavě šedý plášť se kolem ní nařasil jako bouřkový mrak. Upjatě si odhrnula z tváře pramen vlasů a když se usazovala, ozvalo se těžké, kovové cinkání. Odenathus, stojící za ní, měl obavu, že pod halenu oblékla brnění. „Co zamýšlíš potom?“

Mohammed s vážnou tváří opět usedl a chvíli sledoval tvář mladé ženy před sebou. Odenathus si všiml, že vojevůdce je znepokojen bolestí a smutkem, které se jasně zračily v dívčině tváři.

„Paní Zoe, zamýšlím najít císaře Heraklia a zabít ho za všechny smrti, které zapříčinil, a za všechnu zkázu, kterou připustil. Doufám, že proti nám vytáhne s armádou, jak je jeho zvykem. Pak se s ním utkám na bitevním poli a milosrdný a slitovný Bůh rozhodne. Ale

pokud se ukryje ve svém kamenném městě, vyštvu ho z něj. Proto potřebuji loďstvo.“

Zoe se usmála, ale nebyl to hřejivý úsměv.

„Opravdu chceš s touhle chátrou zaútočit na hradby Konstantinopole?“

Zamaneš sebou při té neuctivé otázce trhl, ale Odenathus mu lehce položil ruku na rameno.

Zoe si ničeho nevšímala. „Sama jsem sloužila v armádě impéria. Nebudeš čelit třiceti, ani padesáti tisícům mužů, ale více než stovce tisíc vycvičených vojáků. Tvůj nepřítel ovládá loďstvo, thaumaturgy; celé impérium. Ty jsi jen pouštní bandita s několika muži za zády.“

Mohammed přikývl. „A co jsi ty, má paní? Chceš totéž; aby zaplatil za smrt vaší milované královny. Jak chceš dosáhnout své pomsty?“

Zoe ztuhla a tváře jí zpopelavěly. Vstala a zatnula ruce v pěst.

„Královna není mrtvá!“ vyhrkla. „Jen spí a čeká na chvíli, kdy se bude moci vrátit. Povede nás k vítězství. Může tvůj velký a milosrdný bůh říct totéž?“

Mohammed zbledl, sevřel podničky křesla a přinutil se ke klidu. „Hlas, který ke mně promluvil z čirého vzduchu, mi řekl, co mám dělat. Spolu se svými muži stojím proti temným silám, které ohrožují svět. Viděl jsem je na vlastní oči. Podřizujeme se vůli milujícího a slitovného boha a budeme spaseni.“

„Opravdu? Dokáže tvůj bůh z pustin vrátit silu do bezvládných údů mé královny? Pomůže jí vstát, aby opět mohla kráčet mezi námi, zdráva a v plné síle? Dokáže to?“

Mohammed hleděl do očí mladé ženy a viděl strach, bolest a šílenství. Zvolna zavrtěl hlavou. „Bůh soudí všechny. Bude-li chtít, aby opět povstala, tedy povstane. A pokud ne, není na nás, abychom zpytovali Jeho vůli.“

„Tvému bohu nejsem k ničemu, bandito! Ať si shnije a shoří ve svém vlastním ohni.“ Zoe se rozmáchlým pohybem zahalila do pláště a odkráčela, zlostná slova nechala viset ve vzduchu.

Odenathus ji chtěl následovat, ale zarazil se a vrátil se ke stolu. „Omlouvám se, urozený pane Mohammede. Ale jak jistě vidíš, má sestřenice snáší smrt královny velmi těžce.“

Kurajš přikývl a sledoval odcházející Zoe. „A není sama.“

# # #

Dlouhá, lesklá rudá stonožka přeběhla po dlažbě. Vchod hrobky protínaly šikmé sluneční paprsky, jimiž se zvolna snášel lesklý prach. Když probíhala dveřmi, zaleskla se v meh jako živý plamen. Za prahem ji pohltila chladná tma. Vzduch byl zatuchlý, plný prachu, který šimral v krku. Stonožka sklouzla po schodech a zmizela mezi kamennýma nohama sochy u dveří.

„Kde jsou bohové a jejich spravedlnost?“

Hlas byl zhrublý únavou. Mladá žena se spálenými rameny, se krčila u kola vozu, nedbale zahalená ve špinavém, černém oděvu. Neupravené vlasy jí spadaly do obličeje. Vůz stál uprostřed staré hrobky, jedné z mnoha, které byly vytesány v pískovcových soutěskách kolem Petry. Vchod byl dost široký, aby jím vůz projel. Královnini sloužící, kteří jej sem v potu tváře dovlekli, odešli a nechali ženu s jejím břemenem o samotě.

„Kde jsou Fúrie se svými biči? Cožpak Zeus Amón neshlíží z výšin na lidské hříchy? Kde je jeho hněv?“

Postranice vozu pokrývaly rytiny. Vojáci do dřeva vyryli město plné šťastných rodin, zahrad a vysokých, klenutých kolonád. Práce byla dokončena pouze na dvou stranách. Na ostatních plochách byly budoucí řezby teprve naznačeny křídou. V každém rohu vozu byl vztyčen štíhlý dřevěný sloupek. Ty nesly baldachýn, který také nebyl zcela dokončen. Na jeho spodní straně bylo namalováno slunce s mnoha paprsky, které bylo vidět pouze z vnitřku vozu.

Žena stála, třásla se a čelem se opírala o ohlazené dřevo. Hovořila nahlas a vůbec si to neuvědomovala.

„Ať je Heraklius uvržen mezi neviditelné biče a ostny! Ať jeho kůže krvácí z tisíců ran. Ať je šílenství jeho odměnou.“

Uvnitř vozu, na měkkém loži z podušek a suchých okvětních lístků, leželo vyschlé, skrčené tělo ženy. Byla pečlivě oblečena v hedvábí. Její drsná kůže snadno praskala a při neopatrném zacházení se rozpadala v prach.

„Proč ho bohové nezničí? Proč slavně vládne říši? Proč je jeho jméno vynášeno do nebes?“

Zoe udeřila pěstí do stěny hrobky a z kloubů se jí vyřinula krev. Její mysl byla plná vzteku a divokého hněvu, který z ní prýštil konečky prstů jako řídký kouř. Kámen pod ním praskal a ztrácel barvu. Krvavé skvrny stékaly po kameni a syčely jako hadi. Zůstávaly po nich tmavé rýhy.

Nezoufej, dcero.

Zoe se s vytřeštěnýma očima otočila a celý svět se s ní zhoupl. Hrobka se náhle zdála nekonečně rozlehlá, a zároveň tak malá, že ji hrozila rozdrtit. Padla na kolena a bolest ji téměř zbavila rozumu. Ve voze zašustily látky a bylo slyšet chrastění broucích krovek. Nepopsatelně silný zvuk naplnil prostor a Zoe si přitiskla dlaně na uši a rozkřičela se.

Ty jsi dítětem mého srdce, zněl jí hlavou hlas z vozu. *Já sama jsem neporodila žádné dítě, až jsi přišla ty a zaplnila to prázdné místo. Jsi mou duchovní dcerou. V tobě žiji dál. V tvých vzpomínkách a myšlenkách jsem stále živá.*

Zvuk odumřel a nastalo propastné ticho. Zoe se doplazila k vozu a chytila se příčlí, aby se nezhroutila. Opřela se čelem o dřevo, v očích ji pálily slzy.

„Co mám dělat, tetičko? Ten vojevůdce Mohammed chce táhnout proti Římu, i když Peršané, kteří tě zavraždili, stále volně chodí po světě. Jak tě mohu nepomstít? Osud mě nutí jít na západ, zatímco srdce velí opak…“

Drahé dítě, nebýt zrady Říma, v mé hrudi by stále dýchal život a my bychom seděly v zahradě, povídaly si a smály se. Vše, co jsme ztratily, může být navráceno… Musíš jít na západ a srazit Řím do prachu. To bude má pomsta.

Uslzená Zoe přikývla a vstala. Ve vlasech ucítila lehký dotek a ztuhla. Teplé, hebké prsty jí pročísly vlasy a pohladily ji po tváři. Vzduch naplnila jemná vůně pomerančů a myrhy.

Maxian dřímal v nízké trávě paloučku. Slunce ho zalévalo hřejivými paprsky a sytě modrým nebem nad ním proplouvaly osamocené, nadýchané obláčky. Jestřábi a orli se vznášeli ve stoupajících vzdušných proudech nad úbočími hory. Od potůčku skrytého mezi balvany bylo slyšet kvákání žab. Denně ho sem přiváděla touha po oddechu od neustálého tlaku zákeřné kletby. Dlouhé hodiny spal nebo si četl, opřen zády o některý z balvanů. Krista mu velice chyběla, zvláště ve chvílích, kdy si vzpomněl, jak dobře uměla zabalit košík se svačinou.

Často zvedal oči od knihy a čekal, že se vynoří ze stínu pod korunami stromů.

Trvalo mu tři dny, než si vůbec všiml, že je pryč, a stále se za to styděl. Přerovnávání knihovny a vyklízení budov sídla ho zcela zaměstnávalo, ale poslední rok byla stále s ním, takže si její nepřítomnosti měl všimnout okamžitě. Pokud šlo o Gaia a Alexandra, vypadalo to, že si vůbec ničeho nevšimli. Valaši se den nebo dva motali po domě, než jim princ dovolil lovit na pozemcích patřících k usedlosti. Od té chvíle je nebylo moc vidět, zato v kuchyni byla neustále čerstvá zvěřina, křepelky, králíci a bažanti. *To, co nám chybí,* pomyslel si trpce, je dobrý kuchař, *který by je dokázal patřičně upravit.* „Ale ne," řekl náhle nahlas. „To je ten nejmenší důvod, proč mi schází."

Maxian se rozhlédl a otřel si hlínu z dlaní. „Galen měl pravdu," zabručel si pro sebe. „Po troše spánku a odpočinku budu mít hned jasnější hlavu."

Přestože se zdálo, že nic nedělá, celý předchozí den usilovně přemýšlel. Byl si jist, že ho Krista opustila proto, že dospěla k přesvědčení, že celé jeho hledám je výplod chorého mozku. Nemohl jí to mít za zlé, protože už ji to dvakrát málem stálo život. Podle něho odešla z přesvědčení, že kletbu nelze zlomit, a pokud s ním dál zůstane, dříve nebo později zemře. Stejně tak si byl jist, že jakmile bude v bezpečí, nic proti němu nepodnikne.

Nyní ho trápila otázka, co má podniknout dál. Trápilo ho, co všechno v minulém roce udělal a co dopustil, aby se stalo. Sám nechal mučit a nakonec zabít muže, kterého považoval za svého přítele – perského čaroděje Abdmacha – aby ho probudil z mrtvých a učinil z něj svého otroka. Ještě předtím nechal unášet dospělé i děti a v podzemí Egyptského domu je podroboval strašným mukám a pokusům.

„Tohle přece nedělá člověk, který je při smyslech!“

Maxian přitiskl dlaň na povrch černého, jako sklo hladkého balvanu, který spolu s dalšími ležel po obvodu palouku. Měl zvláštní pocit, jako by se ničeho, co se stalo až do chvíle, kdy sem přijeli, osobně nezúčastnil. Plameny, temnota a krev, to všechno se zdálo být součástí jiného života, který žil jiný muž, který nahradil mladého léčitele Maxiana v ten večer, kdy vešel do loděnice v Ostii. Zamnul si tvář a pod prsty mu zašustilo strniště. *Co si o mě musejí myslet moji bratři? Galen vypadal tak divně, když jsem ho posledně viděl – ale jestli ví, co mám za sebou, také mě musí považovat za blázna.*

Myslel na svou matku; tato usedlost byla součástí jejího věna. Myslel na její laskavou tvář rýsující se proti kuchyňskému oknu v jejich starém domě v Narbu. Souhlasila by s tím, co dělal? *Jistěže ne!* Všechno se na něho valilo naráz a Maxianovi se udělalo nevolno. *Bohové, vždyť jsem nestvůra!*

Vzpomínky jen umocňovaly pocit viny. Slyšel svého starého učitele Tarsa, hovořícího z galerie školy poblíž Pergamonu. Jeho bas se odrážel od stropních kleneb a duněl, jako by sám Zeus hřímal z nebetyčného Olympu.

Každý z vás je nadán nesmírnou mocí, vysoce ceněnou a uznávanou, darem milujícího Boha, který vám dovoluje léčit, napravovat nehybné údy a osleplé oči. Lidé k vám budou vzhlížet jako k polobohům, čistým a bez poskvrny. Ale vy nejste bozi. Jste lidé a máte lidské slabosti. Toto je první zákon našeho řádu: svým konáním nesmíte nikoho poškodit.

Maxian potřásl hlavou, ale vzpomínka byla příliš silná. Začal nahlas předříkávat, co se naučil první den:

„Přísahám při Apollónovi léčiteli a Asklepiovi učiteli, všech bozích a bohyních, že podle svých schopností a svědomí budu

dodržovat tuto přísahu a tuto úmluvu, ctít toho, jenž mě učil tomuto Umění, jako rodiče své, sdílet s ním co mé jest a pomáhat mu v nouzi, bude-li třeba; starat se o jeho děti tak, jako o své vlastní bratry, učit je tomuto umění, pokud budou chtít, bez podmínek a bez odměny. Přísahám, že budu všemi způsoby předávat vědomosti Umění svým synům, synům svých učitelů a učedníkům vázaným slibem a přísahou podle zákona medicíny, ale nikomu jinému.“

Hlas se mu zachvěl, ale pokračoval: „Budu léčit své pacienty podle svých nejlepších schopností a svědomí a vyvaruji se všeho škodlivého a nesprávného. Nepodám smrtícího léku nikomu, kdo o to požádá, ani sám toto nenavrhnu. V čistotě a zbožnosti budu vést svůj život a stejně tak budu vykonávat i Umění. Ať vejdu do jakéhokoli domu, vejdu tam jen za účelem pomoci nemocným, a žádným jiným. Cokoli v souvislosti s léčením uvidím, či uslyším, ať se to léčení samého týká, či nikoli, nesvěřím jiné osobě a budu to považovat za tajemství. Pakliže budu ctít přísahu, nechť je mi zaručeno, že můj život i dílo budou ctěny všemi a po všechny časy! Jestliže však poruším či znectím přísahu, nechť opak je mým údělem!“

Tato slova tvořila jistotu, čáru života, která se táhla napříč temnými dny muže, který onehdy stál před loděnicí v Ostii. Maxian si nervózně uhladil vlasy. Tato slova byla vytesána do silné desky z cosianského mramoru umístěné ve vstupní síni chrámu. Prvním úkolem všech noviců bylo naučit se je zpaměti. Věděl, co má udělat, ale bylo to nebezpečné a málem ho to stálo život. *Ale co má přísaha ke mně a bratrům v Umění? Co Krista? Co* moji *bratří?*

Odtáhl ruku z kamene a jeho uklidňujících vibrací. Kdyby byl tím, kým si myslel, že je, vrátil by se zpět do Říma a vydal by se na milost svému císařskému bratru. Stroj by byl přinejmenším výborným darem pro Galena!

„Maxiane! Pane Maxiane!“

Princ vzhlédl a zaclonil si oči. Bylo slyšet kameny kutálející se po svahu. Přešel doprostřed palouku a natáhl krk. Seshora vykukoval jeden z valachů, snad Anatol.

„Co se děje? Pojď dolů!“ zamával na něho.

„Našli to, můj pane! Pán Gaius říká, že to našel!“ Chlapcův hlas dozněl krátkou ozvěnou mezi mechem porostlými balvany a vzápětí byl pohlcen trnitým houštím a divokým břečťanem.

„Co našel?“ Maxian se snažil potlačit netrpělivost.

„Ten text, co jsi hledal, můj pane. Původní zápis přísahy!“

Maxian se rozběhl ke skryté stezce.

# # #

„Určitě jsi myslel tohle.“ Princ držel kousek jemného, zažloutlého papyru s drolícími se okraji, ve světle, které sem dopadalo oknem. Na rozdíl od ostatních oken, tahle kryly kovové rámy, v nichž byly zasazeny tabulky skla. Ty umožňovaly, aby dovnitř dopadalo světlo i za větrných nebo chladných dnů. Ostatní okna byla opatřena dřevěnými nebo proutěnými okenicemi. Maxian se mračil, protože písmo bylo slabé, psané nejistou rukou, a inkoust za staletí velice vybledl. „Udělal jsi překlad?“

Gaius Julius přikývl a po stole z hrubě ohoblovaných prken, který přinesli ze stájí, mu přistrčil list nového, téměř bílého pergamenu. Alexandr seděl vedle něho na opěradle křesla a zíral na svět jako bílý havran. Maxian vzal do ruky list, usedl do křesla a začal porovnávat řecký originál s Gaiovým přepisem do jeho jednoduché, strohé latiny. Maxian si jednou Gaia kvůli jeho slohu dobíral a porovnával ho se vzletnými řečníky, načež mu Gaius odpověděl: „Cicero se může jít vycpat.“

Maxian během čtení textu zvážněl. V originálu byly na okraj vpisovány vsuvky a poznámky. Gaius je také přepsal na druhý list a číslicemi v kroužku označil jejich umístění v originálu. Když princ pečlivě překlad přečetl, odložil jej a originál opatrně položil na stůl. Podrbal se na nose, na okamžik zavřel oči a potom kolem papyru prstem načrtl čtverec.

Gaius s Alexandrem si vyměnili nechápavé pohledy, pokrčili rameny a zadívali se na prince.

Maxian položil ruce dlaněmi dolů podél stran neviditelného čtverce. Soustředil se, a ozvalo se tiché, hluboké bzučení. Ve slunečních paprscích se zaleskla zrnka prachu. Papyrus se zachvěl a jemně zachrastil. Princova hlava klesla na hruď. Vzduchem vířilo

stále větší množství prachu, hnáno neviditelným větrem. Když ucítil letmý dotek na krku, Gaius Julius sebou cukl. Zrnka prachu se soustředila uvnitř neviditelného čtverce. Pergamen se vznesl na tloušťku prstu. Prach se na něho snesl a začal vyplňovat praskliny a olámané rohy, povrch listu náhle získal mléčnou barvu. Inkoust ztmavl a kontury písma se vyjasnily.

Alexandr údivem hvízdl. Prach se dál skládal do stránky. Vedle ní náhle začala vznikat další. Atom po atomu prach spřádal pavučiny druhé stránky. Byla zaplněna náčrtky a poznámkami v neznámých jazycích. Okraje nového listu se zacelily s lehkým křupnutím. Pod první stránkou začala vznikat další.

„U Háda… vždyť to bude celá kniha!“ Gaius Julius ihned ztichl, když si uvědomil, jak je princ bledý a vyčerpaný. Jedna za druhou vznikaly stránky, plné můřích noh písma a spousty náčrtků, odporných vyobrazení a astronomických konstelací. Bzučení stoupalo do vyšších tónin, až se nohy stolu roztřásly a Gaiovi začaly brnět zuby. Nastal večer.

Když se objevilo téměř sto listů, princ pozdvihl ztrhanou tvář. „Hotovo.“ Zdvihl ruce ze stolu a stovka listů s měkkým plácnutím dopadla na desku. Místnost byla nepřirozeně čistá, všechno se lesklo a nikde nebylo ani zrnko prachu. Maxian otevřel oči a okamžik se zmateně rozhlížel, než si uvědomil, kde je. Alexandr obešel stůl a nesmírně opatrně se dotkl rukopisu. Papyrus zašustil. „Ono je to opravdové…“

„Ano,“ hlesl princ vyčerpaně. „Kompletní do poslední věty a slova, tak jak to bylo sepsáno na pokyn císaře Augusta.“

Gaius Julius mlaskl a bradou ukázal na knihu. „To je to, čemu ty říkáš podobnost? Jako předivo kletby?“

Maxian přikývl a začal listovat papyry, až našel původní stránku, nyní zářící bělostí, a otočil knihu tak, aby byla navrchu. Bylo patrné, že poznámky jsou psány inkoustem trochu jiné barvy. „Tato kniha byla sepsána jednou osobou, v ohromném spěchu a celá najednou. Ten člověk, jmenoval se Khamůn a byl to řecky hovořící Egypťan, pracoval pod strašlivým tlakem. V době, kdy to psal, měl celou knihu v hlavě. Byl čarodějem, jako byl Abdmachus, a síla jeho představ se

vtiskla do každé stránky. Nebylo složité z jednoho zbylého listu celou knihu vyvolat zpět.“

Když Gaius zaslechl Egypťanovo jméno, zvážněl a zamyslel se. Maxian poklepal na stůl, aby přilákal jeho pozornost. „Znáš toho muže? Žil v tvé době.“

„Ano…“ Zdálo se, že Gaiovi se do toho moc nechce, ale nakonec přece jen pokračoval. „Tehdy byly v Egyptě potíže s královským rodem Ptolemaiovou. Na jedné straně byl mladý princ, na druhé jeho sestra. Oba si nepřáli nic menšího, než smrt toho druhého. Vzpomínám si, že chlapec si tehdy najal černokněžníka. Královna s ním měla nějaké těžkosti, ale moji vojáci to vyřešili.“

Gaius vzpomínal a poklepával si nehtem na zuby. „Byl to legrační dědula. Mám dojem, že jsem ho při svém triumfu poslal domů…“

Maxian povytáhl obočí a pak se zaškaredil. Alexandr se rozesmál a zhoupl se na opěradle křesla.

„To bylo chytré,“ vyštěkl Maxian. „Poslat muže s neznámými schopnostmi domů, aby se producíroval mezi městskými povaleči! Jsem si jist, že tvůj ctěný synovec nelenil, a přijal ho k sobě. Zajímalo by mě, jak se to všechno seběhlo. Začíná to být nepříjemně jasné.“

„Takže už víš? Tahle kniha ti to řekla?“ Alexandr vyskočil z křesla, chtivý vyrazit na lov. „Jak to přišlo? Tedy, víš jak zničit kletbu?“

Maxian se obrátil na Makedonce a přikývl.

„Vím.“

„Takže?“ Alexandr byl připraven hnát se s mečem v jedné a kopím v druhé ruce proti všemu viditelnému i neviditelnému. Zdálo se, že z něj energie přímo tryská. Myšlenka na to, že by jejich zápas měl skončit, jej rozpalovala. „Co musíme udělat?“

„Nic,“ odpověděl Maxian, sebral knihu a vstal. „Nebudeme dělat nic.“

„Cože?“ teď vyskočil i Gaius a udeřil pěstí do stolu. Alexandr netrpělivostí poskakoval. „Po tom všem si klidně řekneš, že nebudeme dělat nic?“

„Ano,“ odvětil s povzdechem a zadíval se na oba muže. „Gaie Julie, tvé tušení bylo správné. Augustus nakázal Khamůnovi, aby pojistil jeho vládu tím, že vymyslí přísahu, která připoutá každého vojáka přímo k císaři. Po úvaze ještě požadoval rozšíření, aby tato pojistka zahrnovala i jeho úřad a jeho dědice. Přeběhnutí východních legií k Antoniovi, během jejich drobné války, mu muselo pořádně hnout žlučí! Předpokládám, že krátce nato nechal Khamůna zabít. Byl to vynikající tvůrce, opravdový mistr mnění.“

„Takže co?“ Gaius Julius obešel stůl a zastavil se u Alexandra. Princ vypadal podivně a Gaius Julius z něho cítil hrozbu. „Co to všechno pro nás znamená?“

„To znamená, Gaie, že dokud žije císař, stát přetrvává. Jestliže mám zničit předivo formulí v jádru kletby, budu muset zabít bratra a obléci jeho plášť.“

Slova zůstala viset ve vzduchu. Maxian se otočil, aby odešel z knihovny, ale Alexandr ho náhle uchopil za ruku. „Učiň to! Ty máš být císařem! Tím, že se budeš štítit krve, si to neusnadníš. Věř mi. Já moc dobře znám cenu, jaká se platí za budovám říší – sám jsem ji stavěl na mrtvolách svých bratrů a svého otce. Jestliže má tvůj bratr zemřít pro blaho tvého národa, nestojí jeho smrt za svobodu milionů?“

Maxian se mu vytrhl ze sevření. „Ne!“ vyštěkl ostře. „Nestojí. Vzdávám ten úkol. Tak jsem se rozhodl dnes na vrcholku hory a toto,“ ukázal na knihu, „mě v mém rozhodnutí jen utvrdilo. Ve jménu zničení kletby jsem zabíjel a mrzačil, a nestálo to za to!“

Z blízkosti smrti Gaia zamrazilo. Bylo to horší než krev zpěněná vřavou bitvy, nebo švihnutí galské sekery těsně nad hlavou. Dobře si pamatoval na vlhké, neprostupné lesy a vytí nepřátel. Sevřel opěradlo křesla a rozkašlal se. Alexandr se otočil a Gaius si ho ostře změřil.

„Urozený princi, pokud je to tvá vůle, staniž se. Ale co bude s námi? Odložíš nás, jako dítě odkládá staré hračky, když dostane nové?“

Maxian unaveně vzdychl a odmítavě pozdvihl paži. „Běžte. Nezbavím vás síly, která vás oživuje. Najděte si svůj vlastní způsob života.“ Pak odešel. Jeho černý plášť splynul s šerem chodby a po

chvilce utichl i klapot bot na dláždění. Gaius Julius se otočil k Alexandrovi.

„Myslím, že právě nastal čas rozloučit se s našimi drahými přáteli.“ Starý Říman v zářivém úsměvu vycenil bílé zuby. Alexandr si odsunul z očí pramen vlasů. Gaius se dotkl disku, který měl Makedonec na měděném řetízku zavěšen kolem krku.

„Budeme muset vyzkoušet tyhle věcičky,“ řekl s potlačovaným smíchem. „Když budou fungovat…“

„Otevírá se nám nový svět,“ dokončil Alexandr také s úsměvem.

„A kam se vydáme, chlapče?“ Gaius už přemýšlel, co vezmou z usedlosti. Především všechno zlato, které najdou, samozřejmě. Několik dobrých koní a také trochu zdejšího vína.

„Do Říma, starouši, kam jinam?“ Zdálo se, že z Alexandra spadla předchozí nervozita. Jeho mysl byla čilá, už to nebyla ta polodřímota, ve které setrvával v době, kdy byl princ jeho pánem.

„Tedy do Říma. Do Říma.“ Muži si stiskli zápěstí a vyměnili si poklony.

CAESAREA MARITIMA, POBŘEŽÍ JUDEY

Nad vodou líně kroužili rybáci a nad rozpáleným mramorem přístavních skladišť se tetelil horký vzduch. Nicholas houpavě scházel po lávce tyrské lodi, vak s věcmi přehozený přes rameno, halenu vyhrnutou. Nebe bylo až nepřirozeně modré, a odraz slunce od pískovcové přístavní hráze a mol bodal do očí. Přístav byl nedávno přestavěn. Na celém pobřeží Vnitřního moře měl výjimečnou polohu a představoval malý technický zázrak – nacházel se osamocený na jinak zcela pustém pobřeží.

Z nějakého důvodu nebyly v přístavu téměř žádné lodi, takže snadno našli úvaziště poblíž vysokého, bílého Pharu na jižní straně doků. Vladimir supěl za Nicholasem, protože nesnášel jasné slunce ještě víc než on. Jen Dwyrin vypadal šťastně. Přistání mu zlepšilo náladu.

„Ááách… konečně teplo!“ Dwyrin rozpřáhl ruce a vesele se zašklebil, protože uviděl písečné duny a prašné, hnědé kopce, které se zdvíhaly za přístavem. Nicholas znechuceně zavrtěl hlavou. Řecko mu připadalo dost horké, ale tohle? Teprve končilo jaro, ale vzduch se chvěl jako nad rozpálenou plotnou. Jaké to tu bude v létě?

„Takové je to tady pořád?“ zeptal se ublíženě Vladimir a usilovně mhouřil oči.

Dwyrin přikývl a zhluboka vdechl suchý pouštní vzduch. „Ano. Tohle je překrásný den. Jen se podívej na to nebe. Už jsem skoro zapomněl, že může být takhle modré… Neboj se, Vlade, bude se ti tu líbit!“

„Samozřejmě,“ odfrkl Valach. „Jen jak mi vyschnou oči a oslepnu.“

Dwyrin ho přátelsky poplácal po rameni. „Nerozčiluj se tolik, stačí, když budeš pít dost vody.“

„Vody?“ Nicholas přestal obhlížet hnědobílá skladiště, správní budovy a doky. „Dá se pít? Nebylo by bezpečnější víno?“

Hibernian pokrčil rameny a nadhodil si brašnu s věcmi. Nicholas si všiml, že chlapec odněkud vytáhl ohyzdný slamák. Požádal ho, jestli by se pro něho také jeden nenašel. Slunce mu už začínalo spalovat zátylek.

„Po vínu budeš mít ještě větší žízeň. Voda tu má zvláštní příchuť, ale je lepší než v Konstantinopoli. Dej na mě, centurione, tady musíš mít stále dostatek vody.“

„Je mi to jasné. Teď ale musíme najít ubytování a naše nové přátele.“

Vladimir se od nich oddělil a namířil si to přímo k budovám stojícím podél cesty, která mířila ven z přístavu. I odsud Nicholas rozeznával křiklavé vývěsní štíty slibující řízné pití, levné jídlo a vstřícné ženy. Povzdechl si a přidal do kroku. Potřebovali se ubytovat v legionářském táboře, ne v pajzlu u přístavu. Už jen při té myšlence ho začalo svrbět.

Dwyrin si začal hvízdat. Pokud budou pokračovat do Aelia Capitolina, budou podle jeho odhadu tak týden jízdy od Damašku. Předpokládal, že pokud bylo opravdu její město zničeno, bude právě tam. Kde jinde by sehnala vodu, jídlo a zásoby?

# # #

„Je tohle První centurie, Devátá kohorta Šesté Ferrata?“ Nicholas rozbalil seznam a otočil ho, aby mohl přečíst jména. „Pod velením Gnaea Parsa?“

Rozhlédl se po mužích, kteří se zvedali z paland v kasárenském baráku. Podle jeho odhadu tu byla dobrá stovka mužů, tak jak to slíbil úřad Magister Militatum, což ho docela překvapilo. Ferrata byla nedávno poslána z války s Persií zpět do Judey a neměla by ani čas na doplnění stavu. To, co viděl, ho vyvádělo z míry: všichni byli černovlasí a vypadali jako Latinové, plavovlasé a zrzavé by spočítal na prstech jedné ruky. To nebyl obvyklý výběr pro jednotky odvelené na Východ. Byli to sice urostlí a svalnatí chlapi, ale při zběžném pohledu zjistil naprostý nedostatek jizev, chybějících uší, či zlomených nosů; znaků, které byly pro legionáře typické. Nebyli ani zvlášť opálení, a on očekával, že veteráni z Ferraty, kteří po čtyři roky zajišťovali judskou hranici, budou poznamenáni sluncem.

Jeden z vojáků se potměšile rozhlédl a vykročil kupředu. Měl olysalou hlavu, ospalé oči, tak týden staré opálení a krk jako peň stromu. Nicholas se podíval na jeho hodnostní označení. Vypadalo divně, protože je tvořil kruh s nějakými trojúhelníčky uvnitř. Muž si odkašlal a něco řekl. Nicholas nerozuměl jedinému slovu.

„Omlouvám se,“ pronesl zvolna, „ale latinu zrovna moc neovládám.“

Muž přikývl, a pak s výrazem, jako by lovil slova v paměti, řekl: „Centurione, my nejsme z Šesté Ferraty. A není tu žádný Gnaeus Parsos.“

Nicholas se zaraženě podíval na Vladimira a Dwyrina, kteří se opírali o rám dveří a cpali se chlebem a klobásami, které koupili v krčmě cestou k ubikacím. Vladimir s plnými ústy jen udiveně zavrtěl hlavou; těžko mu mohl nějak pomoci.

„No dobře. Podle tohohle rozkazu jste První z Deváté ze Šesté!“ Prohlásil Nicholas. „Na tomhle tažení vás přidělili ke mně. Každej si vybalí výstroj ke kontrole.“

Muž s podivným hodnostním označením zavrtěl hlavou. „Ale pane, to nejsme my! Tohle je Čtvrtá ženijní kohorta z První Minervy! Já jsem Sextus Verus, hlavní měřič. Ty jsi Nicholas z Roskilde?“

Nicholas se zamračil a hlavou mu proběhlo mnoho velmi zajímavých mučení, kterým by podrobil úředníky Úřadu pro barbary.

„No ano, to jsem já," připustil neochotně.

„U všech bohů! Už týdny tu na tebe čekáme." Sextus začal hrabat v brašně, kterou měl na silném řemenu zavěšenou přes rameno. Byla plná složených listů pergamenu, neseříznutých per a zazátkované lahve modrého inkoustu. Dwyrin zvědavě nakukoval dovnitř – byla tam hromada provázků a zajímavých kovových věcí. Sextus brašnu prudce zavřel a Dwyrin s omluvným úsměvem odstoupil. Měřič podal Nicholasovi list pergamenu.

Byl to rozkaz podepsaný vojenským tribunem v Antiochu. Jak ho Nicholas četl, jeho obličej se protahoval a protahoval. Nikde tam neviděl svou centurii ostřílených veteránů. Namísto toho byl přidělen k tlupě matematiků a vodoměrek.

„Co vůbec děláte?" Nicholas odložil rozkaz a zmateně se rozhlédl. „Všichni jste tu označeni těmi latinskými technickými termíny, kterým nerozumím!"

„Ohó," zasmál se Sextus. Vpředu mu chyběl jeden zub. „Tohle jsou moji chlapi – obvykle nás přidělují k Minervě, stavíme mosty, akvadukty a tak – v Batávii je to složité, pokud jde o vodu…" Opsal paží oblouk, kterým zahrnul muže v místnosti.

„Batávie?" vyštěkl vztekle Nicholas. „Vždyť je to zavlhlá, napůl zatopená západní provincie plná much!" Opět se podíval na svůj rozkaz. „Tady stojí, že máte být veteráni z judské hranice a do jednoho vojáci z Východu!"

„Ale ne," zabručel Sextus sklíčeně a zavrtěl hlavou. Někteří z jeho mužů se zatvářili podobně. Většina se už vrátila na své pryčny, kde pokračovali v kartách, rozehraných partiích dámy nebo prostě spali. Jestli je nějaký zmatek v rozkazech, centurioni si to vyřeší sami. „Patříme k západním jednotkám, samozřejmě, ale zůstali jsme trčet v tomhle zapadákově… Víš, že v celé téhle provincii není jediný akvadukt? Všechno jenom studně a kanály. To je hrůza! A na kanály tu ani žádný pořádný spád…"

„Nech toho." Nicholas nasadil svůj nejstrašnější centurionský škleb. „Co se stalo s těmi z Ferraty?"

„Ty už jsou v lochu,“ vložil se do hovoru vyzáblý, šilhající chlapík. Ofina mastných vlasů mu končila těsně nad očima a měl okousané nehty. „V Damašku jsem to slyšel od šikovatele. Dali je do arestu za to, že vybílili hospodu.“ Muž zdůrazňoval každé slovo kývnutím. Nicholas na něho valil oči, ale chlapík dělal, jako by byl vzduch.

„Kdo to říkal?“ nevěřil Sextus. „Ten tlustej parchant Crassus?“

„Ne,“ zašermoval rukama hubený chlapík. Nicholas si všiml, že je má plné inkoustových skvrn. „Martus. Popíjeli jsme spolu pár dní předtím, než jsme dostali nové rozkazy. Mluvili jsme o veřejných stokách a průsacích ve východní čtvrti; to je to místo, kde si sedly základy chrámu a porušily trubky…“

„Dost!“ Nicholas si stoupl mezi ně a zakryl Sextoví ústa dlaní, ještě než se zmohl na odpověď.

„Ty… šilhavče… jak se jmenuješ?“

„Julius Frontius Alba, pane, prosím za odpuštění.“

Nicholas se k němu naklonil a sveřepě se zašklebil. „Žádný odpuštění, šilhavče, pokud to rychle nevyklopíš. Co se stalo s muži z Ferraty?“

Frontius vyjekl, zašermoval rukama a o krok poodstoupil. „Poslali je na tažení proti nějakejm banditům, pane! To je vážně pravda!“

„U základů!“ Sextus dštil oheň a síru. „Proč jsi to neřekl? Teď jsme tři provincie od místa, kde máme být…“ namířil prst na Frontia, „a tys celou dobu věděl proč!“

„Nevěděl,“ odpověděl Frontius, vyklonil se zpoza Nicholase a také zahrozil prstem. „Nikdo nevěděl, že První a Devátá Ferrata mají přijít sem!“

Nicholas mu připlácí ruku na ústa a ledovým pohledem ho umlčel.

„Teď ty, Sextě. Na jaké pozice vás přidělili, než vás poslali sem?“

„Ach, centurione,“ pronesl Sextus toužebně a přitiskl si ruku na srdce, „to by bejvala byla prácička… Císař Galen nás půjčil východním hlavounům, abychom se postarali o dopravu a tak. Než se legát vrátil domů, řekl, že na nás připadla Mezopotámie.“

„Mezopotámie?“ zašklebil se Nicholas. O té zemi mezi dvěma řekami slyšel vyprávět od vojáků, kteří se vrátili z císařské armády. Nekonečné bažiny plné much, špatná voda, řeky tak široké, že není vidět na druhý břeh, nepřátelští obyvatelé a nesmírně špatné víno. „Co je na Mezopotámii tak skvělé?“

Sextus s Frontiem vzdychli a vyměnili si útrpné pohledy. Kam impérium chodí na takové důstojníky?

„Stovky mostů,“ rozzářil se Sextus.

„Míle kanálů,“ přidal Frontius. „Hráze a přehrady, vodní mlýny větší než Saepta Julia!“

„Nezapomeň na kanalizaci. Ctesiphon měl skoro pět set tisíc obyvatel, než ho rozšlápla naše vojenská bota. To je skoro dvě stě mil stok a potrubí! Byli jsme šťastní, že budeme mít možnost ukázat těm zdegenerovaným Peršanům, jak se tyhle věci správně dělají. Ale teď dřepíme u nejvyparáděnějšího přístavu, jaký snad je, pět set mil od Babylonu a jeho prastarých zázraků.“

„A asi jediného funkčního akvaduktu v provincii,“ povzdechl si opět Frontius.

Sextus se vážně obrátil na Nicholase a položil ruku na mužíkovo rameno. „Frontius staví nejlepší akvadukty. Je mistrem svého řemesla.“

Frontius zavrtěl hlavou a vztyčil prst. „Já jsem jen učedník. Nejsem žádný Vetruvius!“

Nicholas si přitiskl dlaň na čelo, aby se zbavil počínající bolesti hlavy.

„Nečekám, že byste byli opravdoví legionáři,“ pronesl zvolna. „Myslím takové, co pochodují po silnicích s kopími a štíty, například.“

Sextus i Frontius na něho značně překvapeně pohlédli.

„Ale samozřejmě, centurione!“ ozval se Sextus a ukázal na hromadu věcí vedle dveří do ubikace. Tam byla lehká brnění z tvrzené kůže, železné přilby skryty zátylku, krátké meče v dřevěných pouzdrech a o stěnu se opíraly úhledné svazky vrhacích kopí. „Každý legionářský ženista prochází výcvikem. My jsme jen…“ odmlčel se a usmál se. „My jsme specialisti!“

„I já jsem specialista," zavrčel Nicholas. „Ale pro to, co nás čeká, mám asi vhodnější specializaci."

Frontius se zatvářil mírně ironicky. „Centurione, *vždycky* budeš potřebovat ženisty. To, že jich máš celou centurii je požehnáním! Jaké větší štěstí si může velitel v poli přát? Častokrát jsem slyšel tribuny a generály, jak si stěžují na nedostatek sapérů nebo ženistů."

„Nebo měřičů," podotkl vážně Sextus. „Měřičů není nikdy dost! Víš, pane, kolikrát jsem se musel proplížit pod nosy Germánů? Život měřiče nejsou jen kostky a víno, opravdu!" Nadzdvihl okraj tuniky a ukázal chlupaté stehno, po kterém se táhla vystouplá jizva. „To mám od francké vrhací sekery, když jsme stavěli pontonový most u Bonny na Rýnu. Bylo to o chlup."

Nicholas se rozhlédl a sedl si na nejbližší pryčnu. Když její majitel viděl, že se blíží, rozhodl se, že si raději odskočí. Skandinávec uložil své rozkazy do bavlněného pouzdra a složil tvář do dlaní. Chvíli si pohrával s myšlenkou, jestli není vhodný čas jít se opít do krčmy, kterou cestou sem minuli.

„Řekni mi tedy, jaké specializace tu vlastně máte," pronesl po chvíli.

Sextus lehce přimhouřil oči, rozhlédl se po místnosti a v duchu počítal své muže. Když Dwyrin a Vladimir viděli, že se věci nějak hýbou, ztratili se. Nicholas bezpečně věděl, že je najde v krčmě a bude jim zle z místního jídla a velkého množství přezrálých oliv v česnekovém nálevu.

„Takže tu máme devět hlavních měřičů včetně mě jako jejich velitele, pane. Ke každému jednoho mladšího a jednoho staršího pomocníka. Pak dvanáct kameníků a k nim asi dvacet tovaryšů pro dokončovací a razicí práce. Frontius má skupinu tesařů, počtářů a přepisovačů; to je asi tak patnáct mužů. Máme dva kuchaře, to je pro vás zvlášť šťastné, pane, protože nemusíte jíst místní jídla. A vlastně Frontius má ještě dva kreslíce, v podstatě asistenty. Kolik je to dohromady?"

„Osmdesát dva," ušklíbl se Nicholas. „A co ostatní?"

„Aha, to jsou signalisti, těch je šest a čtyři běžci. Vždycky na ně zapomenu. Ale když je nebudete mít, budou vám chybět, pane!"

„Výborně," podrbal se Nicholas na bradě. „Umíte jezdit?"

Sextus vyvalil oči a podrbal se na temeni. „Pane, my všude jezdíme.“

„Na koních?“ zaskřípěl Nicholas. *Jen aby to nebylo po svých!*

„Ne úplně, pane. To jsou jankovitý potvory, co vás kousnou, jakmile nekoukáte. Jako každá ženijní kohorta máme dvacet vojenských vozů a k tomu povoz pro kuchaře. Všichni se tam bez potíží vejdeme. Nemusíte mít strach, centurione; všechno máme naložené a muly jsou připravené vyrazit.“

„Co je to za vozy, co jsi o nich mluvil?“ snažil se Nicholas dát dohromady útržky latiny, které pochytil během pobytu v impériu.

„Jsou na skvělých ocelových pérech, centurione, velice pohodlné.“

Nicholas se zašklebil a potlačil rozmrzelost.

„Sextě, honili jste někdy v těch vozech bandity?“

Ženista se na chvilku zamyslel a pak zavrtěl hlavou.

Skandinávec potlačil vzdychnutí. Vyndal z pouzdra papyrus a rozprostřel ho na posteli.

„Podle rozkazů máme jít odsud,“ ukázal na symbol představující Caesareu, „sem do Aelia Capitolina a vyřídit tam nějaké místní potíže. Předpokládám, že to bude zahrnovat lupiče, které bude velice bavit, až nás budou obletovat po kopcích na koních, zatímco my se budeme s vozy plahočit po cestách…“

Frontius popotáhl. „Žádné akvadukty pro Aelia Capitolina. Tam nejsou třeba. Celé město napájí prameny, které jsou uvnitř hradeb. Je hloupost tam něco takového stavět, je to nejvyšší místo v okolí… vodu do kopce nedostanete… Vlastně to není úplně pravda, musíte ji vést z ještě vyššího kopce.“

Sextus pokrčil rameny. „Myslím, pane, že ti nejlepší by to mohli na koních zkusit.“

„Tak dobře,“ zamumlal Nicholas a sebral mapu. „Ráno vyrážíme.“

# # #

Čím dále se dostávali do vnitrozemí, tím připadalo Nicholasovi okolí horší. Po obou stranách cesty se zdvihaly vyschlé vrchy a u jejich úpatí to nebylo lepší. Olivy a jalovce tu byly zakrslé a vzduch

měl podivně ostrou příchuť. Všechny vesnice se rozkládaly za pevnými zdmi na vrcholcích pahorků, jejich obyvatelé je dovnitř nepouštěli a ve vzduchu stále viselo napětí. Čím hlouběji se nořili do pahorkatiny, tím výše v krku cítil Nicholas srdce. Jedinými ptáky tu byly vrány a káňata.

„To všechno jsou známky špatně spravované provincie," zamumlal k Vladimirovi, který jel se slamákem na hlavě po jeho boku a byl zahalený do hnědobíle pruhovaného pláště. Valach něco zamumlal na souhlas, ale ruce nechával schované pod pláštěm. Cestou z Konstantinopole se spálil, takže teď se začínal loupat a byl v mrzuté náladě. „Bude s tím třeba něco udělat."

Nicholas otočil koně a nechal se dojet prvním vozem ženistů. Spolu s Vladimirem jeli jako předvoj nějakých dvanáct kroků před vozem měřičů. Zbytek Sextových pomocníků a signalisté jeli jako zadní voj. Sextus byl jako obvykle v dobré náladě a vesele se na centuriona šklebil. Přes počáteční strach, že je budou vozy ženistů zdržovat, musel teď Nicholas jejich dopravní prostředky obdivovat.

Jejich vozy byly čtyřkole, s vysokými výklopnými postranicemi a vyvýšeným kozlíkem pro vozku a jednoho cestujícího. K dlouhé oji byly v postrojích zapraženy čtyři rychlonohé muly. Běžně velká kola byla omotána silnou tkaninou, která snižovala jejich hlučnost. Nicholas zkontroloval vozy ještě před odjezdem z tábora v přístavu. Působily impozantně: byl v nich pečlivě zabalen všechen materiál a všechna výstroj, jakou mohli ženisté potřebovat. Byly tu rýče, krumpáče, palice, teslice, velké i malé sekery, dláta, připravené opěrné trámky, pět velkých *diopter* pro zaměřování, vyrovnávací tabulky zvané *chorobates*, kovové součástky pro balisty a katapulty, vodní šrouby, a spousty soudků hřebíků a dřevěných čepů. Každý z mužů měl ještě k lehkému brnění auxilií svoji vlastní výbavu: pilu, těžké kladivo, hoblík, malou vodováhu, olovnici a úhelník. Kameníci měli všechno své vybavení na vozech. Každý vůz měl přesně určeno co a na kterém místě poveze, což ohromilo Nicholase obzvlášť, protože byl zvyklý na laxní přístup skandinávských kmenů i vojsk Východní říše.

Vozy kryly kožené plachty napnuté na rámu z lepeného dřeva. Pod nimi bylo dost místa pro muže, kteří tak mohli za cesty

odpočívat. Sextův vůz byl jako vedoucí vybaven zařízením na měření vzdálenosti, které podle ujeté vzdálenosti odsypávalo oblázky do olověné nádoby. Kdyby měl Nicholas postavit novou cestu nebo cokoli na světě opravit, byl by asi tím nejšťastnějším mužem.

Za této situace byla však jeho nálada dost pochmurná.

„Když jste byli v přístavu, nedoneslo se vám, proč se ti bandité objevili právě teď?“

Sextus se opřel o polstrované opěradlo kozlíku a přikývl. Nevypadal moc vesele.

„Jistě, centurione. V téhle provincii jsou obtíže už po staletí. Vždycky to byla líheň náboženských fanatiků, šílenců, separatistů, bezhlavých vůdců a nezákonných kultů. Starší šikovatel mě do toho v přístavu trochu zasvětil; celá Judea už povstala proti impériu dvakrát – a podruhé byla celá populace deportována a rozptýlena po celém impériu. Vždycky šlo o víru; stále se pohybujeme na posvátné půdě. Tady moc nedají na Triádu Capitolu.“

Nicholas přikývl; impérium nesnášelo opakovaný odpor a útoky na císařovo božství a bohy Říma krutě trestalo.

„A co teď?“ zeptal se a lehce švihl uzdou, aby udržel koně v kroku. „Co je žere teď?“

Sextus se trpce usmál a pohledem přejel centuriona.

„No, pane, když vidím, že jsi důstojník z Východu, měl bych být slušný. Ale jinak vypadáš jako správnej chlap, takže… největším problémem jsou tady daně, jako obvykle. Je to chudá provincie a moc toho zní není.

Všichni boháči jsou za řekou v Nabateji a v Decapolisu, kudy táhnou obchodní cesty z Arabského zálivu do Damašku. Je to pár týdnů, co se proslechlo, že císař Heraklius chystá nové sčítání lidu, což znamená…“

„Ze porostou daně,“ dokončil Nicholas trpce. Tak to chodilo. Rozhlédl se po ubohých stádech ovcí na vyprahlých úbočích, vyschlých korytech potoků, žalostných zahradách a bědných vesničkách. Tady se budou nové daně vybírat těžko. Tahle země nemá téměř nic nazbyt. Jestli jsou mezi nimi vzpomínky na staré křivdy stále živé, stačí pár horkých hlav a nastanou opravdu krušné časy.

„Pane!“ Dwyrin popohnal koně. Thaumaturg jel uprostřed karavany v doprovodu šesti urostlých kameníků. Chlapec byl ve střehu. „Cítím něco ve vzduchu. Jako by nás měly čekat potíže.“

Nicholas krátce přikývl; i v Dánsku dokázali čarodějové vycítit léčku na dálku.

„Pošlete to dál a připravte se,“ přikázal Sextoví a kameníkům a rozjel se do čela karavany. Vladimir seděl zpříma v sedle a čichal před sebou.

„Tak je to tady,“ poznamenal Nicholas tiše, když k němu přijel. „Je čas zasloužit si žold.“

Vladimir se usmál a ve stínu jeho širokánského slamáku se zaleskly bílé zuby. „Chtěl jsi říci, že je čas k obědu.“

Nicholas na něho sykl, aby byl zticha, a zašklebil se. Z Valachova pohledu to jistě byla pravda, ale teď nebyla vhodná doba ani místo se o tom bavit. Valach měl sklon k morbidnímu humoru.

# # #

Dwyrin jel za Vladem a Nicholasem a svého ponyho vedl jen koleny. Tohle zvíře si vybral, protože namísto pohybu dávalo přednost zadumanému postávání. Ovinul si uzdu kolem zápěstí, zapudil zbytečné myšlenky a začal si vybavovat slova meditace, která by mu měla otevřít skrytý svět. Oba muži před ním tiše tasili meče a pozorně sledovali okolní svahy. Poník se loudal za nimi. Cesta se stáčela pod stěnu drolivého zvětralého vápence. Kdysi to byl čistý zásek do svahu, ale značná část cesty se během času sesunula a v zatáčce se proto prudce zužovala. Dwyrin nechal rozvinout své smysly a ve vzduchu uviděl neviditelné proudy i zelené mihotání vody pod vyschlým korytem. Kolem bylo cítit očekávání. Za zákrutem viděl jasně oranžové záblesky mužů krčících se za balvany.

Vůz měřičů zahnul za zákrut a Vladimir s Nicholasem pobídli koně za nimi. Dwyrin nechal poníka, aby je sám následoval, a vnořil mysl do skal a kamenů, aby odtud načerpal sílu. Náhle zaslechl vzdálený výkřik a hned nato válečný pokřik. Uviděl rudé postavy ženoucí se dolů po svahu. Za kameny se zvedaly další a na karavanu se sneslo mračno šípů a oštěpů.

Dwyrin pozdvihl paži a začal odříkávat formuli větrného štítu, který ho naučila Zoe. Zvedal se tak pomalu! Klopýtal mezi složitými výrazy a kaňonem se prohnal náraz větru. Do očí útočníků vehnal písek a kaménky, ale oštěpy a šípy, které se snažil vychýlit, dopadly mezi Římany. Jeden z pomocníků měřičů zařval bolestí, když se mu oštěp zabodl do stehna. Ocelový hrot bodl i koně, který se vzepjal a jezdce s krátkým oštěpem v noze shodil na zem. Bandité se vyhrnuli na cestu. Vlad s Nicholasem se ocitli mezi nimi; jejich čepele kroužily a leskly se na slunci.

Dwyrin zaklel; neměl daleko k panice. Svah se hemžil muži s kopími a malými, okrouhlými štíty. Mohlo jich být ke dvěma stovkám. Další s křikem přibíhali po cestě. Nicholas připomínal vír bílého světla; bytost, která žila v čepeli jeho meče řičela ve skrytém světě radostí. Dva muži padli. Dwyrin vztekle zaklel; co nebyl s Blancem, necvičil, a byl velice neohrabaný. Na okamžik si myslel, že bude karavana přemožena. Soustředil se do vlastního nitra a hledal tu čistou žhavou jiskru, kterou znal od obléhání Tauru.

# # #

Nicholas udeřil jílcem *Brunhildy* do tváře banditu, který se sápal po uzdě jeho koně. Kost zapraštěla a tvář padajícího muže se zalila krví. Klisna uhnula dvěma kopiníkům a Nicholas ji prudce otočil, provedl ji mezi napřaženými hroty a čepel Brunhildy zajela ze strany mezi žebra nějakého vousáče. Z rány se vyřinula tmavě rudá krev a Nicholas pobídl klisnu přes padajícího banditu. Slyšel Vladimirův válečný křik; vysoký jekot, připomínající útočící divokou kočku. Nicholas odrazil dalšího kopiníka a znovu otočil klisnu. Opět ťal *Brunhildou*, která projela štítem a paží dalšího bandity jako porcovací nůž křehkou jehněčí pečení.

Klisna uskočila, když se jí těsně před přední nohy zabodlo těžké kopt

Křik se mísil s kovovým řinčením zbraní. Kameníci sesedli a bojovali na zemi, hranaté štíty přitisknuté jeden k druhému. Měřiči byli zatlačeni zpět. Nicholas slyšel, že se bojuje po celé délce karavany. Tolik banditů nečekal. Vrhl se na něho další muž s mečem a těžkým, čtverhranným štítem. K Nicholasovu překvapení to byla

legionářská výzbroj. Na jednom rohu byl barevný kožený potah odtržen a odhaloval dřevěnou laťovou konstrukci. Muž dobře věděl, jak zacházet s dlouhým, rovným *spatha* a Nicholas musel odvrátit dva tvrdé útoky na přední nohy klisny. Muž zaujal jiný postoj, kryl se štítem a couval k zadku koně.

Nicholas otočil klisnu na místě a špičkou boty kopl banditu za ucho. Železné cvoky mu protrhly kůži a zanechaly dlouhou, rozšklebenou ránu. Muž zařval a udělal bezhlavý výpad. Nicholas se sklonil pod rozmáchnutým mečem a cítil, jak hrot *Brunhildy* přetíná klíční kost a pokračuje skrze hrdlo. Poděšená klisna se vzepjala, když jí krev stříkla do očí a Nicholas věděl, že se v sedle neudrží.

# # #

Dwyrinovi hvízdlo kolem hlavy několik šípů a jeden skončil v jeho plášti. Ničeho z toho si nevšímal, protože v srdci se mu právě rozhořela jasná jiskra. *Toto, toto je snadné!* zaradoval se. Vyvolávání ohně pro něho bylo vždy snadné, na rozdíl od komplikovaných bitevních krytů a taktik thaumaturgů. Každé dílo mělo svou gradaci a obrazy, které vyvolal z ohnivých vzorů, přicházely snadno a bez námahy. Rozpřáhl ruce a nechal plameny, které ho v skrytém světě obklopovaly, aby si našly cestu ven.

Nicholas dopadl na zem a ramenem se bolestivě udeřil o vyčnívající kámen. *Brunhildu* nějakým zázrakem nepustil. Pokusil se vstát. Nejbližší bandita oběhl klisnu a bodl po něm. Kopí zachytilo okraj Nicholasovy drátěné košile a zarazilo ho do spáry mezi dlažebními kameny. Snažil se jej vytrhnout, ale přitom stále musel mečem odrážet banditu. Nemohl najít potřebnou oporu.

Když viděl, že jeho nepřítel je chycen jako ovce v ohradě, muž v modrém turbanu se divoce zasmál. Vytrhl kopí z mezery mezi kameny. Slunce se zalesklo na vyleštěném trojúhelníkovém hrotu a v Nicholasovi by se krve nedořezal, neboť si byl jist, že nadešla jeho poslední chvíle.

Náhle nebe zahalil burácející plamen, který jako by tryskal z gigantické pece. Modrý zášleh zahalil banditovu hlavu a jeho hrůzyplný jek vmžiku ustal, když mu z plic vysál veškerý vzduch. Nicholas napřáhl paži a také zaječel, když viděl, jak se mužův burnus

mění v bílý popel a maso mu odpadává od lebky. Hořící muž se zhroutil na zem a z hrotu kopí odletovaly jiskřící kuličky roztaveného kovu. Všude kolem se ozýval nepřirozeně vysoký jekot. Mhouřil oči, aby v prudké záři neoslepl.

Dwyrin stále seděl na svém poníkovi, který se ale třásl strachy. Chlapce obklopovala ohnivá aura a z otevřených úst mu vycházela slova, která však Nicholas v řevu plamenů neslyšel. Ohnivé blesky vylétaly z chlapcových rukou, kosily bandity a drtily kámen i skálu. Na zemi ležely tucty hořících těl. Několik posledních vystřelených šípů vzplálo ve vzduchu. Všichni legionáři měli dost rozumu a hned po prvním výbuchu plamenů padli na zem. Kameníci schovali hlavy pod štíty a měřiči se ukryli za své vozy.

Suchá tráva na svahu vzplanula a stoupal z ní černý dým. Tamaryšky, zakrslé olivy a duby ve vyschlém korytu také hořely a cestu halil štiplavý bílý kouř. Poslední bandité padali, zasaženi jiskrami, které poletovaly vzduchem. Ty pronikaly do jejich těl a tam vzplály. Muži sebou na zemi chvíli zmítali, aby pak v jediném okamžiku shořeli na popel.

Dwyrin spustil paže a ohně najednou pohasly.

Nicholas zdvihl hlavu a uslzenýma očima se rozhlédl. Chlapec seděl na poníkovi a mírně se kolébal ze strany na stranu. Nicholas se rozkašlal a odplivl si. Postavil se. Nohy se mu ještě třásly z blízkosti smrti a z toho, čeho byl před chvílí svědkem. *Brunhilda* se v jeho ruce chvěla a tiše skučela strachem. Pozdvihl ji, pohladil jílec a hladkou zábranu a pomalu ji zasunul do bezpečné tmy pochvy. Utišila se.

Nicholas viděl, že cesta je prázdná, až na cáry dýmu, které se nad ní táhly jako podzimní mlha. Dokonce i slunce ztratilo na síle a mdle zářilo skrze šedou mlhu halící bitevní pole. Otočil se právě ve chvíli, aby zahlédl, jak se Dwyrin sesunul do čekající Vladovy náruče. Valach se na Nicholase vesele zašklebil; tváře měl umazané od krve a jeho zuby se rudě leskly. Nicholas tiše hvízdl a naznačil Vladimirovi, aby si otřel obličej.

„Tak vpřed,“ řekl si tiše pro sebe, aby to nikdo neslyšel. „Dál na Aelia Capitolina.“

# # #

Právě končil další horký, prašný den, když se před nimi objevily vrchy Hierosolymy. Nicholas stočil koně stranou a nechal ho, aby si chvíli odpočal. Křivolaké uličky města, lemované směsí hnědobílých domů, pokrývaly svahy návrší. Staré město bylo zbudováno na jeho vrcholu a hradby se zdvíhaly nad novějšími staveními. Předměstí byla také obehnána zdí a město se šplhalo na další dva vrchy, aby se nakonec rozpustilo mezi sady a zahradami. Pod nemilosrdným sluncem vypadalo klidně a mírumilovně. Od východu stále vanul větřík, ale vzduch byl přesto žhavý. Nicholas pobídl koně zpět na cestu.

Kolem projížděly vozy ženistů a zvedaly mračna přilnavého vápencového prachu, který ulpíval úplně na všem. Nechal jít koně krokem, vozy jej postupně míjely. Vepředu se přes cestu klenul vítězný oblouk. Byl přinejmenším sto yardů před prvním domem, který osaměle stál v kamenném poli. Oblouk měl tři klenby a cesta procházela tou prostřední, která z nich byla nejvyšší. Nicholas nevěřícně zavrtěl hlavou. Ti Římané strčí oblouky úplně všude. Takhle osamoceně stojící ještě neviděl. Po chvilce ho dojeli Dwyrin s Vladem, kteří si vesele povídali. Uhladil si ostré špičky knírů.

„Vypadá to na mírumilovné město," poznamenal.

Vlad s Dwyrinem vědoucně přikývli. „Jistě. Velice mírumilovné a velice klidné," přisvědčili.

Nicholas je přejel pohledem a. nic neřekl. Byl zvědav, jaké potíže se v brzké době chystají. Vzhlédl, protože právě projížděli pod obloukem. Udiveně zavrtěl hlavou, když uviděl zvětralé sochy a nápisy. Ať to postavil kdokoli, musel dávno zmizet v propadlišti času; dokonce i sochy se rozpadaly.

# # #

Město spalo – dveře a okenice byly v době největšího odpoledního vedra zavřeny – takže k severní bráně starého města dorazili, aniž by vůbec někoho potkali. Dokonce ani u dokořán otevřené brány mezi dvěma rozpadajícími se věžemi nestála žádná stráž. Kolem prošel nějaký místní člověk se zahalenou hlavou a přes rameno nesl ovci se svázanýma předníma nohama.

„Vsadím se, že ji ukradl,“ zašeptal Dwyrin Vladimirovi. Nicholasův kůň stál před nimi.

Centurion se otočil a chladně si je změřil. Ženisté zastavili vozy na polokruhovém prostranství za branou. Sextus se vztyčil na kozlíku a mávl na Nicholase, aby k němu přijel. Skandinávec projel podél vozů a kolem tesaného sloupu stojícího uprostřed prostranství. Byl omšelý stejně jako oblouk před městem a na mnoha místech pokryt nápisy.

Byl jsem tady, Marcus, pravil jeden z těch větších. Nicholas si pobaveně odfrkl. *Jak originální.*

„Co s tím?“ Sextus ukazoval před sebe. Ze strany prostranství mířily do města dvě ulice. Na rozdíl od ostatních římských měst, *cardo,* neboli sekundární ulici netvořila široká třída, ale ulička, která se vinula mezi zavřenými obchůdky, k něčemu po jejich levici, co vypadalo jako pevnost. Domy byly tak blízko u sebe, že se ulička zakrátko změnila v tunel zakrytý převislými střechami. Vypadalo to, že celé staré město uvnitř zvětralých hradeb je velice malé.

„Tudy se nedá projet s vozy; budeme se muset utábořit před městem.“ Nicholas přikývl a otočil se v sedle.

Část jeho centurie byla na prostranství a část ještě na cestě. Zmocnil se ho nepříjemný pocit, že je za zavřenými okenicemi místní sledují a posmívají se.

„Tak dobře. Sextě a Vladimire, všechny obraťte, a ať vyjedou z města. Zkontrolujte i další brány, pokud tu nějaké jsou, a zjistěte, jestli je tu posádka. Jestli ne, najděte prameny, o kterých stále mluví Frontius, a rozbijte u nich tábor. Pochopitelně opevněný. Dokud to tu nedáme do pořádku, musíme zdejší zemi považovat za nepřátelskou, rozumíte?“

„Ave!“ Sextus naznačil pozdrav a seskočil z kozlíku. Vracel se podél řady vozů a křičel rozkazy. Nicholas kývl na Dwyrina.

„Pojď sem, chlapče, najdeme místodržícího a představíme se mu.“

# # #

Uličky vnitřního města tvořily zmatenou spleť úzkých průchodů. Malé svatyně a krámky zabíraly kdejaké myslitelné místo a příkrý

svah činil stoupání obtížným. Nakonec, asi po třiceti minutách plahočení úzkými uličkami, došli na náměstíčko, k němuž přiléhal veliký most. Mostní oblouk se zdvíhal po jejich levici a procházel otvorem vyraženým v mohutné zdi.

Nicholas na to v úžasu hleděl. Všechno zde bylo malé, ale tato stavba se tyčila padesát stop nad jejich hlavami. Jenom kvádry zdi měly rozměry vozu a byly na sebe kladeny v různých úhlech. Nad střechy domů se zdvíhaly dvě čtvercové věže ze stejného kamene, zakončené archaickým cimbuřím. Městské domy byly přistavěny přímo ke zdi a most se klenul nad něčím, co v dávné minulosti bývalo vodním příkopem. Teď tam byly domy a obchody. I zde byla brána dokořán.

Zde alespoň byli na stráži dva římští vojáci. Nicholas sesedl na okraji mostu a dál svou klisnu vedl. Dwyrinův poník se se svým pánem na hřbetě loudal za ním.

„Ave," pozdravil Nicholas dva strážné, kteří seděli na trojnožkách ve stínu brány. „Přišel jsem se hlásit prétorovi města."

Jeden ze strážných otevřel oko a ukázal na uličku přes náměstíčko. Druhý stále klimbal na nakloněné trojnožce a hlavou se opíral o zeď.

„Prétorium je tamtudy. Tohle je Jupiterův chrám. Minete tetrapylon a dojdete k bráně Jaffa. Je to vlevo."

„Díky," zavrčel Nicholas a vyšvihl se na koně. Dwyrin pokynul vojákovi, který byl vzhůru, ale ten si ho nevšímal. Oba legionáři na sobě měli jen umaštěné tuniky se širokými opasky. Žádný z nich nebyl oholen. Štíty, kopí a přílby měli hozeny na hromadě u zdi. I sandály si zuli a kopli pod trojnožky. Mrzutý muž si zase sedl a líně odehnal mouchu, která mu usedla na nos.

Jako všechna stavení ve městě, i prétorium byla narychlo postavená třípodlažní budova vmáčknutá za bránu Jaffa. Kupodivu před ním bylo něco volného prostoru, i když Nicholasovi bylo zřejmé, že během trhů tady jsou dočasné stáje, osli a hromady odpadků. Odpadky i oslí výkaly tu byly stále a podle toho také město páchlo. Přes to všechno, necelý blok od budovy prétoria, kterou označovala imperiální standarta opile visící z okna ve druhém patře,

se nacházela opravdová zeď z opracovaného kamene a v ní zavřená vojenská brána.

V horkém odpoledním vzduchu schlíple nad branou visely další dvě standarty a pod nimi byla upevněna dřevěná deska s hranatými latinskými písmeny.

Nicholas si sedl, pokývl k bráně a pokynul Dwyrinovi, aby od něho uzdu převzal.

„Tady je nějaký legionářský tábor, chlapče. Dohlédni, ať se postarají o koně."

Dwyrin už otevíral ústa, aby mu řekl, že je kouzelník, a ne žádný podkoní, ale to už široká Nicholasova záda mizela ve stínu vchodu do prétoria. Hibernian si povzdychl a snažil se to vidět z lepší stránky. *Možná se* ve *stájích dozvím poslední drby.*

# # #

„Vstupte." Nicholas strčil do zeleně natřených dveří a vstoupil do úřadu vojenského místodržícího v Aelia Capitolina. Ta sešlá barabizna byla opravdu úřadovnou a rezidencí prétora. Uvnitř vypadala stejně zuboženě jako zvenku; pusté chodby, holé stěny a v místnostech minimum nábytku. Ospalý sluha v přízemí řekl Nicholasovi kam má jít. Přestože městská zástavba byla nesmírně nahuštěná, začínal mít Nicholas dojem, že tu nikdo nežije; za celou dobu viděl ve městě sotva tucet lidí.

„Nicholas z Roskilde, centurion se zvláštním úkolem se hlásí, pane." Nicholas si přitiskl dlaň na srdce a řízně pozdravil. Muž za stolem povytáhl obočí a pokynul k nízkému, čalouněnému sedátku vedle mramorového stolu, který také sloužil jako stůl psací. Nicholas mu podal své rozkazy, usedl, ale nespouštěl z prétora oči.

„Vítám tě, Nicholasi. Já jsem Bardanes Turcus, prétor Judey a místodržící města. Co tě přivádí do Capitoliny?" Bardanesovi chvilku trvalo, než poskládal svitky ze stolu na neupravenou hromádku.

Nicholas přemýšlel, jak začít. Velice ho znepokojovala chabá obrana města, zvlášť když jeho centurii přepadl velký oddíl dobře vyzbrojených banditů, ani ne den cesty odsud. Prohlídka těl nebo toho, co z nich po Dwyrinově zásahu zbylo, ukázala, že mnoho z

nich má zbraně a výstroj římského původu. Nicholas předešlé noci za svitu malé lampičky pečlivě pročítal ve stanu své průvodní listiny, ale nikde v nich nenašel zmínku o tom, že by se oddíly místní posádky někdy střetly s „bandity“. Jestliže zde v nedávné době nedošlo k porážkám římských vojsk, zbýval jediný způsob, jak se římské zbraně dostaly do nesprávných rukou: byly jim prodány. Bardanes byl tlustý, až zavalitý muž s hustými černými vlasy a chlupatým předloktím. Měl téměř čtvercový obličej, tupý nos a blízko sebe posazené oči. Ve své kanceláři si hověl v kvalitní zelené tunice se zlatým lemováním a šněrovacích botách. Vypadal jako bezelstný chlapík, ale Nicholas se měl na pozoru. Trochu mu připomínal jezevce.

Jezevce nikdy neměl moc v lásce.

„Urozený pane Bardanesi, byl jsem sem vyslán imperiálními úřady v Konstantinopoli, neboť prý provincie trpí útoky… banditů. Podle svých rozkazů se mám se svými muži ubytovat ve městě a zajistit, aby byl v okolí opět nastolen pořádek. Bylo mi řečeno, že o tom budeš vyrozuměn. Dostal jsi nějaký dopis?“

Bardanes zvolna zavrtěl hlavou, otevřel pouzdro s rozkazy a rozprostřel je po stole. „Pravidelnou poštou mi nic nepřišlo. Co to má být za bandity?“

Nicholas cítil, jak se mu ježí chlupy na zátylku. Toho chlapa buď vůbec nezajímá, co se mu v provincii děje, nebo drze lže.

„Do hlavního města přišla hlášení, že přinejmenším jedna tlupa lupičů sužuje Judeu a další problémy se chystají. Žádali nás o posily. Bylo v nich řečeno, že místní posádka je plně vytížená.“

Prétor se široce usmál a odložil list. „Opravdu velké potíže jsou, centurione, za řekou, v Decapolisu. Ale tady? Krádeže ovcí, bezvýznamné přečiny, opilost… to jsou naše problémy. Capitolina je ospalé město na konci světa. Ale slyšel jsem, že za řekou se teď něco děje… toulají se tam tlupy perských vojáků, bandité z pouště a podobně. Měl jsi nějaké potíže cestou z Caesarey?“

Nicholas se ovládl a ruce nechal klidně spočívat na kolenou. Jejich pohledy se střetly a Nicholas zvažoval možnosti. Mohl ho otevřeně obvinit ze lži nebo to nechat být. Jestli se Bardanesovi

postaví teď, když nemá nikoho za zády, mohl by dopadnout Špatně. Křečovitě se usmál.

„Ne… nic, co by moji muži nezvládli. Myslíš, že by se nepokoje, které jsou za řekou, mohly rozšířit i sem?“

Bardanes se usmál jako člověk, který žije v míru s celým světem, a zavrtěl hlavou.

„Máme tu věci pevně v rukách, centurione. Moje posádka a místní ozbrojené oddíly jsou víc než dostatečné, aby se vypořádaly se vším, co by se snad mohlo objevit. Je mi ale jasné, že si chceš všechno ověřit sám a vytvořit si vlastní názor. I tak si ale myslím, že brzy zjistíš, že všechny nepokoje mají původ na druhém břehu Jordánu.“

Nicholas vážně přikývl a předstíral, že prétorovy rady a zkušenosti nebere na lehkou váhu.

„Můj pane, pokud je zde klid, pak si zde se svými muži trochu odpočineme. Jsou unaveni válkou a pochodem od pobřeží. Vyšlu posla k legátovi v Damašku s žádostí o další příkazy.“

„Výborně,“ usmál se Bardanes a ukázal sbírku zažloutlých zubů. „Pravidelně zvu důstojníky posádky na oběd; také jsi zván. Samueli!“

Prétor zatahal za šňůru na zdi a za okamžik se odněkud ozvalo tlumené zazvonění. Znovu se usmál. „Samuel je mým majordomem; pomůže ti s ubytováním ve starém legionářském táboře a s ustájením koní. Dokud tu budete, můžete čerpat z imperiálních skladů a sýpek. Kolik mužů jsi s sebou přivedl?“

Nicholas si všiml, že prétora konečně alespoň něco zajímá. Pousmál se.

„Celou centurii, urozený pane Bardanesi. Všechno jsou to veteráni.“

Z chodby se ozval zvuk kroků. Dveře se otevřely, muž se sehnul a vstoupil. Bardanes se na něho zamračil a zdálo se, že otázku Nicholasových vojáků pustil z hlavy.

„Samueli, ty jsi ten nejpomalejší sluha jakého jsem tu kdy měl! Tohle je centurion Nicholas z Roskilde. Se svými muži se tak na týden dva utáboří ve starém táboře, než budou pokračovat přes řeku do Gerasy. Postarej se, ať mají všechno, co potřebují.“

Bardanes pokývl Nicholasovi a začal se zase věnovat svitkům na stole. Nicholas vstal, pozdravil a následoval majordoma na chodbu. Bardanes už byl zcela pohroužen do svých záznamů. Samuel byl vysoký, hubený muž s nakrátko zastřiženými, velmi kudrnatými hnědými vlasy. Na sobě měl jednoduchý bavlněný oděv smetanové barvy, u límce mu vykukovala modrá halena. V mládí musel prodělat nějakou nemoc, která na jeho obličeji zanechala jizvičky ve tvaru půlměsíce. Tvářil se naprosto lhostejně. Hopkavě sestupoval po schodech do přízemí, Nicholas za ním.

„Máme vozy a muly," řekl Nicholas, když sešli do tmavé, chladné chodby. „Je ve starém táboře dost místa pro dvanáct velkých vozů? Když to bude nutné, můžeme tábořit za městem."

Samuel se otočil a jejich oči se poprvé střetly. Pro Skandinávce to byl šok. Ten muž v sobě léta skrýval hluboce zakořeněnou zlobu. *Brunhilda* se v pochvě zachvěla tak jemně, že to Nicholas téměř nepostřehl. Tento otrok nenesl jařmo Říma zrovna smířlivě.

„Pane, císařská armáda může tábořit, kde se jí zlíbí. Když tu ale tábořila Desátá legie, byla v plném počtu, takže myslím, že tábor na hoře Zion bude pro vás dostatečný."

Muž mluvil tiše a ponížen, až z toho Nicholasovi naskákala husí kůže. Kontrast mezi nenávistí v jeho očích a tím, jak mluvil, byl nebezpečný.

„Když jsme…" Nicholas si odkašlal. „Když jsme přijížděli, neviděl jsem žádné akvadukty. Napájí snad město prameny uvnitř hradeb?"

Samuel se ve dveřích zastavil a otočil se.

„Za hradbami je několik malých pramenů, pane, ale je k nim těžký přístup. Třeba studna Šalamounova nebo pramen na Siónu jsou vysoko ve skalách východně od města. Tábor Desáté je napájen z nádrží. Měly by být plné."

Nicholas, opřený o zárubeň, souhlasně přikývl. „Rozumím. Jsem si jistý, že to bude vhodný tábor. Budu potřebovat nějakou žádost pro sklady a sýpky."

Muž s úklonou podal Nicholasovi destičku s pečetí prétora a města. Ten ji vzal a udiveně pozdvihl obočí. Nebylo tam žádné jméno, žádný příkaz. Kdokoli tam mohl napsat cokoli a požadovat to

v imperiálních skladech, sýpkách, stájích a zbrojnicích. Samuel se beze slova otočil a zmizel v šeru domu. Nicholas se naposledy rozhlédl a vyrazil do žáru. Vůbec neměl dobrý pocit. Zatrpklý, vzpurný otrok a lajdácký pán, to je velmi špatná kombinace.

# # #

Dwyrin čekal ve stínu před stájemi. Když Nicholas procházel pod dřevěnou kolonádou v jejich průčelí, všiml si, že bývaly součástí nějaké větší budovy. Malba na stěnách místy oprýskávala, a bylo vidět malby původní. Ani sloupy nebyly římské, dokonce ani řecké. Nicholas po jednom přejel dlaní. Měli silnou spodní část a směrem nahoru se zužovaly. Paty i hlavice obepínaly pásy s kruhovým průřezem. Křiklavě rudá barva se pod prsty drolila a odhalovala tmavé dřevo s hustými vlákny.

„Asi cedr," poznamenal Hibernian a odstrčil se od zdi, kterou podpíral. „Stejné sloupy jsou uvnitř, a pod hnojem a slámou je mozaiková podlaha. Myslím, že tohle kdysi byla přijímací síň a bylo tu i víc pater, ne jenom jedno." ‘

Nicholas nožem odloupl ze sloupu kus barvy. Dřevo pod ní bylo na dotek hebké jako hedvábí a kdysi muselo být vyleštěno do vysokého lesku.

„Kdokoli tu vládl před Římem, tak…" Nicholas zastrčil nůž. „To je jedno. Jaké drby jsi vytáhl z pacholků?"

Dwyrin pokrčil rameny a lhostejně se rozhlédl. „Nic, co by stálo za řeč."

„Myslíš, ne tady," poznamenal Nicholas s úšklebkem. „Tak půjdeme. Mrazí mě, když pomyslím, do jakých problémů se zatím naši ženisti s Vladimirem mohli dostat."

# # #

Našli je zanedlouho. Obešli město tak, že začali u severní brány a postupovali k západu. Vrch s městem se svažoval k jihu, západu a východu. Od brány Jaffa klesal k západu holý svah, ale ženisté zjistili, že brána je dost široká, aby jí projeli s vozy a stačilo jen

zahnout vpravo a byli na prostranství před prétoriem a u legionářského tábora.

Nicholas stál ve stínu brány a sledoval projíždějící vozy. Jejich obalená kola přesto dělala na vápencové dlažbě značný hluk. Římské město se táhlo dále k severu a vzduch nad ním se tetelil žárem. Okolní krajina byla holá a bezbarvá, vypasená ovcemi a kozami a vysušená neutuchajícím suchým východním větrem. Tu a tam čněly z hnědé vyprahlé hlíny bílé pískovcové vrchy, které připomínaly na slunci vybělené kosti.

„Tohle není zrovna ráj pro zemědělce…“ poznamenal Dwyrin, když se zmateně rozhlédl po krajině. „Není divné, že i když je většina krajiny tak ponurá, lidé tu stále zůstávají?“

Nicholas si zamnul bradu; potřeboval oholit. „Spousta míst vypadá jako tohle – a lidé tu byli vždycky, i když je to pustina. Zůstávají, protože vždycky zůstávali. Někde tu musí být úrodná údolí, jinak by *mohli* odejít. Co jsi se dozvěděl od pacholků a služebnictva?“

„Moc toho není,“ ušklíbl se Dwyrin. „Víc jsem se dozvěděl o hospodách a putykách ve městě, než okrasách krajiny, abych tak řekl. Jsou tu nějaké potíže… vtom měly tvé rozkazy pravdu, ale jsou jiné, než asi myslíš.“

„Tak povídej,“ pobídl ho Nicholas. Poslední z vozů projel a zvířený vápencový prach se jim usazoval na nohou. Vykročili k táboru.

„Prétora sem poslali teprve nedávno,“ začal Hibernian, „s příkazem zahájit sčítám lidu; takže budou daně. Ale hned nastaly problémy, protože všechny legie z oblasti byly kvůli válce s Persií převeleny do Konstantinopole. Tenhle Bardanes, zřejmě Epiřan, pokud se dá pacholkům věřit, přišel s vlastním způsobem řešení. Měl s sebou jen dvě stě nebo tři sta svých mužů, ale žádné legionáře.“

„Tělesná stráž?“ přerušil ho Nicholas. Očekávaný kolaps imperiální správy vedl mnohé velké vlastníky půdy k tomu, že začali zakládat vlastní ozbrojené oddíly. A mnoho tradičních místních vládců – vojevůdci, princové a velmožové – měli své ozbrojené družiny už dávno. Císaři se to příliš nelíbilo, ale v situaci, kdy je

hlavní město v obležení, kdo by mohl místodržícím vyčítat způsob, jakým se snaží udržet řád?

„Ne. Spíš myslím, že jsou to žoldáci, jako ti u chrámové brány. Každopádně si najal největší místní klan, Persy, aby mu zajistil, že bude nastolen pořádek a daně vybrány. Aelia Capitolina samozřejmě obsadil svými muži.“

Nicholas udiveně povytáhl obočí, přestože na hranicích impéria bylo běžné najímat místní ozbrojence. Ale i tak budou římští vlastníci půdy vzteky bez sebe, když jim nějací barbaři zabuší na vrata a budou chtít vybírat daně.

„Persové porazili ostatní klany a situace se uklidnila. Daně ještě nebyly vybrány, protože Bardanes čeká, až Persové dokončí sčítám lidu. S vybíráním začne tak za měsíc nebo dva, až z Konstantinopole dorazí oficiální výměr.“

„Říkal jsi, že najal Persy. Čím je zaplatil? Použil na to vlastní peníze nebo císařskou záruku?“

„Něco lepšího,“ zašklebil se Dwyrin, když procházeli širokou branou uvnitř městských hradeb. „Slíbil jim část daní, které vyberou.“

Nicholas se znechuceně ušklíbl. „Takže budou vydírat sousedy a schovávat se za císařský výnos, sami nebudou nic platit a z toho daňového zbojníka Bardanese udělají boháče.“ Nervózně poklepával na hrušku sedla. „Takové věci vyžadují tři legie, hromadu tribunů a moře krve, než se dají do pořádku. Ještě něco jiného?“

„Ne, pokud nepočítám vášnivou hádku o to, které z místních hospodských děveček je nejhezčí,“ odvětil Dwyrin.

# # #

„Stát!“ Nicholas zastavil; u první řady baráků vojenského tábora už stály stráže. Ze stínu vyšli dva měřiči s přilbami na hlavách a napřaženými kopími. Nicholas prvnímu pokynul na pozdrav. Voják se rozhlédl a pak zasalutoval. „Vítejte v táboře, centurione! Sextus a Frontius jsou támhle u hlavní budovy.“

Nicholas mu také zasalutoval a pokračoval v chůzi. Všiml si, že ve stínu stavení stojí se zbraněmi v rukách další dva strážní. Byl rád, že ulice tábora jsou konečně pravidelné. Vypadalo to, že některé

budovy, hlavně stáje, vznikly přestavbou jiných budov. Ostatní však, v porovnání se zbytkem města, vypadaly nově. Vozy zůstaly stát na hlavní ulici, cardu, ženisté je vykládali a z ruky do ruky si podávali vaky a bedny. Nicholas došel k přednímu vozu a rozhlédl se po kratší ulici, decumanu, která protínala tábor od východu na západ.

K východu se půda svažovala k jakémusi mělkému údolí, které procházelo městem. Nad shlukem střech a věží hlavní části města se zdvíhala majestátní masa Jupiterova chrámu. Odsud, z místa, které bylo položeno výše než okolní město viděl, že ona impozantní zeď tvoří základ monumentální plošiny zabírající celou čtvrtinu města. Jako obr se tyčila nad okolními domy. Po její hraně se táhla obranná zeď a přes její cimbuří viděl Nicholas střechu chrámu v klasickém slohu.

„To musí být Jupiterův chrám."

„Jo," opáčil zadumaně Sextus. „Odsud to vypadá jako skvělé dílo. Myslím, že ta zeď i plošina jsou umělé. Kolem návrší, které tam asi bylo museli nasypat tisíce tun kamene a hlíny. A pak upravit povrch! Ty kvádry sem museli vláčet několik mil; tady kolem není žádný dobrý kámen. Ti Řekové byli ale stavitelé!"

Nicholas přikývl. On sám viděl hradby Konstantinopole, to bylo něco podobného.

S hlavním ženistou po boku vstoupil do principa, čili baráku velitelství. Vladimir i Dwyrin si už našli pokoje a nějaký měřič právě vlekl své věci do hlavní místnosti.

„Tohle bylo nejlepší místo?" zeptal se Nicholas, odepjal si přilbu a zavěsil ji na háček v brnění na pravém rameni. Ženista se rozhlédl a přikývl. Jeho muži právě zatloukali kolíčky, kterými upevňovali nohy k velitelovu polnímu stolu.

„Nejsem zrovna rád, že jsou domy tak blízko vnitřních hradeb, ale ze dvou stran přiléháme k hradbám vnějším. Jsou tu dvě velké brány; jedna na severu, kterou jste přijeli, a jedna na jihu. Na jihu a na západě jsou pod hradbami prudké srázy. Není to tak zlé, ale musíme se ještě podívat kolem nádrží, jestli jsou prameny opravdu uvnitř hradeb." Sextus pokrčil rameny. „Co nadělá?"

Nicholas si přejel prsty po bradě a zhodnotil rychlost a výkonnost, s jakou mu ženisté do tří hodin vytvoří čistou a funkční

základnu. Občas litoval, že nemá slíbené veterány, ale vzápětí zase blahořečil práci, kterou tito muži zastali. Nebylo divu, že se impérium dostalo přes poslední tři staletí plná katastrof, nájezdů a moru.

„Výborná práce. Jakmile bude tábor zajištěn, svolej velitele. Zítra musíme začít s průzkumem okolí a zabydlet se tu. Chci, aby od teď byly na všech čtyřech hradbách stráže. Po celou noc. Tohle je sice římské město, ale obávám se, že není přátelské. Pojď sem, Dwyrine, budu potřebovat, abys něco udělal, chlapče…“

OTTAVIANO

Anatol zašoupal bosýma, chlupatýma nohama po dlážděné podlaze. Stejně jako ostatní Valaši, ani on během dne nenosil halenu. Většinu dne prospali v patiu vily nebo slídili mezi kvetoucími křovisky podél polních cest. Na to halenu ani tuniku nepotřebovali.

„Víte, proč jsem vás sem svolal?“ zeptal se Maxian. Po znovuvytvoření Khamůnovy knihy dlouho spal a dnes, po dlouhém odpočinku v malé lázni, se cítil téměř v pořádku. Kdyby byl svazek zmrzačeným tělem, jeho obnova by byla mnohem snazší, ale se silami ovládajícími neživý svět neměl ještě tolik zkušeností.

„Ne,“ odpověděl Anatol. Ostatní Valaši postávali nebo dřepěli za ním. Maxian se ušklíbl. Od té chvíle, co zmizela Krista, byli Valaši zamlklejší, ale divočejší. Nechával je sice volně běhat po lesích, ale neměl dost času, aby je hlídal. O to se předtím nenápadně starala Krista. Ale ta teď byla pryč, a on se před svým návratem do města bude muset o ně postarat.

„Dávám vám volnost,“ řekl a položil na stůl fiólu naplněnou tmavě rudou tekutinou. Maxian si přesunul spaní do knihovny a teď ji používal jako pracovnu i ložnici zároveň. Předpokládal, že Valaši spí ve stodole na jedné chlupaté hromadě, ale nikdy se tam neodvážil vejít, aby se o tom přesvědčil. Gaius a Alexandr si sbalili své věci z horních pokojů a byli už nějaký čas pryč. Maxian ani nevěděl, kdy

přesně odešli, ale všiml si, že zmizeli čtyři koně a většina stříbra. „Víte, co to je?“

Anatol s pohledem upřeným na fiólu přikývl a v hladovém úšklebku vycenil bílé špičáky. Ostatní Valaši také znehybněli a zírali na fiólu. „Zbavení bolesti,“ zasyčel chlapec.

„To je vaše svoboda,“ řekl Maxian a ve vzduchu cítil vzrůstající napětí. „Každému z vás dám na šest měsíců.“

Anatol se napjal, jako by chtěl po skleničce chňapnout, ale Maxian krátce zavrtěl hlavou. Spodní proudy strachu, hladu, nenávisti a touhy zcela zahltily jeho smysly. Mrkl a ve vzduchu před ním se vztyčila ochranná stěna, která v neviditelném světě opaleskovala perleťovou modří. Mohli skrze ni dál klidně hovořit, ale princ si za bariérou oddychl. Anatol stáhl ruku zpět a s vypětím všech sil přemáhal nezřízenou touhu.

„Každý z vás dostane jednu takovou fiólu,“ pronesl Maxian zvolna a zřetelně, protože ne každý z Valachů uměl dobře latinsky. „Jedna kapka týdně na jazyk vás zbaví bolesti. Každý z vás dostane stejné množství.“

Anatol se lehce zakolébal a otočil se. Maxian sledoval, jak se Valaši navzájem pozorují. Tehdy jich jejich vůdkyně Alais přivedla čtrnáct a všichni mu přísahali věrnost. Někteří zahynuli v boji pod Dastagirdem, jiní nepřežili zkázu vily v kopcích. Teď jich zbývalo sedm. *Dost na to, aby promluvil spár a dráp, a sérum nakonec zůstalo pro jednoho.* Princ zavrtěl hlavou, když si uvědomil všechnu tu marnost. Přesto za ně byl stále odpovědný. Jeho otec ho naučil starat se o ty, kteří k němu vzhlíželi jako k patronovi.

„Tohle je důležité,“ řekl a vyndal z tuniky úzké, leštěné dřevěné pouzdro. Našel ho mezi nepořádkem v rohu jedné z horních místností. Bylo ploché, bez ozdob a původně obsahovalo přívěsek. Nyní v něm byly čtyři pečlivě složené listy kvalitního pergamenu, úhledně popsané formulemi a pokyny. „Toto je vzkaz pro vaši paní, temnou královnu. Odevzdejte jí to spolu s mými omluvami, že jsem vás odvedl tak daleko.“

Maxian se odmlčel a před očima se mu vybavily jasné oči a přísný vzhled noční návštěvnice. Zajímalo ho, jestli tyto děti – protože předpokládal, že mezi svými jsou ještě dětmi, sotva výrostky

– přežijí hněv své paní. Sloužili mu dobře, ale nyní již pro ně nemá využití. Udělá pro ně, co může, ale není schopen je chránit před sebou samými.

„Vemte si ještě toto.“ Sundal z krku mosazný řetízek, na němž byla zavěšena mince s otvorem uprostřed. „Toto nám sloužilo jako znamení, snad to stejně poslouží i nyní.“

Vstal a podal pouzdro i minci Anatolovi. Chlapec si obojí přitiskl na srstnatou hruď.

Pak mu Maxian vtiskl do dlaně fiólu a sevřel jeho dlouhé prsty kolem ní.

„Pamatuj, jedna kapka týdně, ne víc, ne míň. Teď jdi chlapče a doruč můj vzkaz domů.“

Anatol se zády ke stěně odplížil ke dveřím a vyběhl ven. Někteří chtěli vyběhnout za ním, ale Maxian zachrastil zbývajícími lahvičkami a všichni se nahrnuli ke stolu.

„Je toho dost pro všechny…“ První Valach ho propaloval zářícíma očima; Maxian mu do chlupaté ruky vtiskl fiólu.

# # #

Gaius Julius si nadzvedl okraj slamáku a přimhouřenýma očima se zadíval do mlžného oparu vpravo od cesty. Jel na grošované klisně, kterou si po návratu do Itálie koupil na Fórum Boarium. Byla klidná, měla vyrovnaný krok a mužů se nebála. Gaius předpokládal, že asi nemá čich, protože jinak by už dávno musela utéct. Blížilo se poledne. Kolem se táhla úrodná pole Latia, plná obilí, ovocných stromů a drobných bílých hospodářských stavení s červenými terakotovými střechami. Za kobylkou byl uvázán nákladní kůň vezoucí vaky s knihami, různými drobnostmi a amforami vína. Ten neměl Gaia v lásce a často potřeboval popohánět.

Alexandr se také díval k severovýchodu, plavé vlasy mu ve vlnách spadaly na záda. První den, kdy vyjeli na silnici, se ho snažil Gaius přesvědčit, aby si oblékl halenu, ale mladík to odmítl. Po pravdě řečeno mu to Gaius nemohl mít za zlé – poslední tři dny byly nádherně teplé a svěží a noci příjemné. Hrozny se chystaly uzrát ve víno a celá země se oddávala letní malátnosti. I dnes slunce zářilo z bezmračné oblohy.

„Co je to támhle?“ zeptal se Alexandr se špatně skrývaným úžasem.

Jeho prst ukazoval k severu, kde se napříč plání Latia táhla mohutná kamenná stavba s třemi řadami oblouků nad sebou. Tyčila se stovky stop nad selskými usedlostmi a háji a táhla se odněkud z východu, kde bylo možné v dálce v mlžném oparu tušit hory, a stáčela se k namodralému kouřovému oblaku, který halil Řím. Z cesty na vyvýšeném náspu byl dobrý výhled a stavba působila velice impozantně. Pro Gaia to byl nesmírně příjemný pohled.

„To je Aqua Anio Novus,“ odvětil pyšně. „Jedna z tepen Říma. To je akvadukt, příteli, který přivádí svěží vodu od pramenů Tibery do lázní, nádrží a hrnců města. Ohromující dílo hodné mého národa.“

Alexandr se s úšklebkem otočil a oči se mu zaleskly.

„Muselo to stát strašné úsilí; kolik desítek tisíc otroků přitom muselo zahynout? Egypťané by na vás museli být hrdí, kdyby viděli, že následujete jejich příklad.“

Gaius si odfrkl a zvedl nos. „Římané stavějí akvadukty, ne Egypťané, a svou vlastní silou a důvtipem. Jeden čas jsem byl správcem veřejných vod, a to není bezvýznamná funkce, můj drahý Makedonce.“

„Jistě, jistě,“ pokývl Alexandr, „jsou skoro tak velké jako pyramidy.“

„Větší,“ odsekl Gaius a naklonil se kupředu. „V každém z osmi akvaduktů napájejících Řím je víc kamene než v jednom z těch zvětrávajících egyptských monumentů. Také jsme je postavili rychleji; největší z nich stál za dvanáct let, to je mnohem lepší, než když celá generace vrší neužitečnou hromadu kvádrů.“

Alexandr se zadíval na akvadukt a Gaius si představoval, co se mu asi honí v hlavě. Co kdybych chtěl dokázat něco takového? Gaius se usmál, protože věděl, že tento zdánlivý mladík měl ve svém čase větší sny a dokázal větší věci. „Řím je vynikající stavitel,“ pronesl nakonec se špatně skrývanou závistí Alexandr.

„To ano,“ přisvědčil Gaius procítěně. „Stejně jako jsi byl ty.“

„Ne,“ opáčil rozmrzele Alexandr. „Všechny mé sny se proměnily v trosky už během jedné generace. Ty tvoje stále stojí, dokonce ještě sedm set let po tom, co ses odebral pod zem. Lidé, které jsem

považoval za bratry, pobili mé děti, zavraždili mou manželku a mou matku oběsili na stromě. Vše, co jsem doufal vybudovat, propadlo zkáze. Dokonce i vzpomínka na mě zapadla, má hrobka byla vyloupena a můj rod vymřel.“

„To není pravda,“ reagoval ostře Gaius. „Stále žiješ v lidských snech a v dějinách. Když někdo cestuje z Británie do Sercie a kdekoli vysloví tvé jméno – ať už zní Alexandr, Alexandros nebo Iskander – každý, *každý* ho zná. Jsi navždy mladý a silný, skvělý generál a schopný státník. Tvým mateřským jazykem, tou zatracenou řečtinou se mluví po celém světě. Díla vašich básníků, umělců, sochařů a dramatiků jsou všude nadšeně vychvalována. Vedl sis lépe než Achilles, příteli, neboť jsi dosáhl věhlasu a teď, po krátkém spánku, opět žiješ.“

Alexandr se otřásl jako mokrý pes. Pak se usmál a špatná nálada byla ta tam.

„Opravdu jsem naživu, a ty také… jsme podivná dvojice. Co budeme dělat, až se vrátíme do města?“

Makedonec ukázal dopředu. Právě vyjeli na vrchol malého stoupám, odkud byly vidět bílé hradby Říma.

„To víš, chlapče, trochu jsem o tom přemýšlel. Tohle není Pella nebo Persepolis, kde bychom mohli krále sesadit silou zbraní. Impérium je natolik rozlehlé a tak důkladně řízené zákony, že něco takového není možné. Také nám chybí zdroje, za které bychom si mohli koupit spojence a patrony. Potřebujeme peníze, stoupence a přátele. A také se potřebujeme představit veřejnosti, pochopitelně ne pod naší pravou totožností.“

Alexandr přemýšlivě přikývl. „Vidím, že to máš dobře promyšlené.“

„To ano,“ přiznal neskromně Gaius a podrbal se na pleši. „Bude to skvělé! Nejdřív musíme najít patrona, někoho, komu budeme obratně sloužit, zatímco budeme hledat potřebné přátele, shánět zlato a lidi, kteří budou plnit naše příkazy. Myslím, že takového člověka znám. Slyšel jsem prince, jak se o něm zmiňuje Abdmachovi jako o *příležitostném příteli*. To je zajímavé označení, že?“

„A potom? Co potom, ó nejurozenější z Římanů? Myslíš si, že síla, která se plíží mezi kameny a znečišťuje vodu, kterou pijeme, ti

dovolí rozvrátit stát a dosadit se do jeho čela?“ Alexandr mluvil konverzačním tónem, ale Gaius věděl, že to myslí vážně. Rozuměl mu velice dobře; ani on neměl v úmyslu ukončit svou existenci.

„Vzpomeň na slova našeho drahého prince… kletba neumí předvídat.“ Gaius vztyčil mentorsky prst. „Jejím zájmem je, aby přetrvalo impérium. Je jí jedno, kdo je císařem. Lidé žijí a umírají. Císařové mohou zemřít při nehodě nebo stářím. Stát trvá a s ním i kletba. Ať je císařem kdokoli, dokud jím je, trvá i impérium.“

Alexandr radostně hvízdl a v sedle se starému Římanovi poklonil.

„Tvoje praxe na fóru se nám hodí, stařiku.“

Gaius Julius poklonu přijal. Už nějaký čas přemýšlel o své svobodě.

# # #

Pojď oři ohnivý. Na perutích z železa přenes se ke mně, přes mnoho lig, povětřím dunivým!

Maxian stál v šeru na nejvyšším místě hory. Pravou paži měl vztyčenou a mezi prsty se mu chvěl světle zelený plamen. Kolem nohou se mu honil větřík a pohrával si šlemem dlouhého pláště. Byla chladná a jasná noc, oblohu plnily nesčetné hvězdy. Pod ním se rozkládala rovina Kampánie a křivku zálivu ohraničovaly drobné shluky světel. Měsíc ještě nevyšel.

Přijď, chladný Pegasi, vyhledej mě v dálavách, pobídni zefýr a komety podkovami železnými!

Mezi hvězdami se pohnul rudý bod a hnal se chladnými výšinami. Maxian jej uviděl, rozpřáhl paže a modré světlo vyrazilo k obloze.

Přijď, dítě pece ohnivé, spěš ke mně na oceli křídel! Volám tě, přijď!

Poryv větru roztřásl stromy a stejně náhle ustal. Maxian upřeně pozoroval oblohu. Sklonil paže a nechal nápěv odeznít. Ohnivý bod se přibližoval a zvětšoval, pak zamířil prudce dolů na netopýřích křídlech Stroje. Zastínil hvězdy a za sebou zanechával stopu kouře a plamenů. Spustil se na zem a přední paráty rvaly tuhou černou hlínu. Jakmile dosedl, železné letky se začaly svírat a křídla se se skřípěním

složila. Zem se krátce otřásla. Balvany a stromy zalilo rudé světlo; Maxian přivřel oči, dokud oči stroje nepohasly. Ozvalo se zapraštění stromu, který přerazil ocas skládající se do zadní části.

Maxian přistoupil blíž a se zaujetím pohlédl do pohasínajících očí. To byla první věc, kterou vytvořil vlastníma rukama. Začalo to stránkami staré, téměř zničené knihy – jen útržky náčrtků a prastarých popisů něčeho, co patrně existovalo pouze v představách. Princ se potřeboval nějak dopravovat a schopnosti a vědomosti jeho přítele mu pomohly ovládnout síly potřebné k vytvoření Stroje.

Maxian se opřel o teplé kovové šupiny Stroje a otřásl se. Bolest z Abdmachovy smrti ho stále hryzala. Nechtěl jsem, aby to mezi námi skončilo takhle! Pevně zavřel oči, ale slzy se mu začaly kutálet po tvářích. Dobře věděl, že zabil muže, který se k němu vždy choval laskavě. Neustále cítil vinu, že ho zneužil a pak odhodil jako prázdnou skořápku.

Odpoutal se od boku Stroje a šel k průlezu. Ten byl uzavřený a pod šupinami neviditelný, ale Maxian pozdvihl paži a pronesl formuli. Otvor se otevřel směrem dolů a vytrysklo rudé světlo. Princ se sehnul a vstoupil dovnitř, jeho boty duněly na železné, voštinovité podlaze.

Ve tmě uvnitř stál vůz a vedle něho trpělivě čekal homunkulus Khiron.

„Vylož vůz, Khirone, a přenes knihy dovnitř.“ Princův hlas se rozléhal vnitřkem Stroje. Další slova zanikla, jak princ postupoval do jeho útrob.

Khiron se nepostřehnutelně pohnul a z vozu vytáhl bednu z borových prken. Byly v ní knihy, svitky a spisy, shromážděné pro knihovnu. Vůz byl takových beden plný. Bosý Khiron vstoupil dovnitř a jeho dlouhé, zahnuté nehty cvakaly po železné podlaze.

PALÁC BUCOLEON, KONSTANTINOPOL

Heraklius se hryzal do ruky, cítil, jak jeho zuby trhají kůži a snažil se nezařvat nahlas. Seděl na toaletě, hůl na klíně. Byla tu zima.

Vysoko nad jeho hlavou byla malá, kruhová okénka, kterými sem vnikal chlad. I ty nejednodušší tělesné úkony byly bolestivé a ponižující. Opřel se o hůl a ruce se mu roztřásly, když se snažil držet zpříma. Z tmavé chodbičky, kde čekala jeho stráž a pečovatelé, slyšel neklidný pohyb. Potřeboval pomoc, ať se chtěl dostat kamkoli.

„Rufio?“ Jeho nevrlý hlas se odrážel od stěn místnůstky. „Ke mně.“

Velitel stráže vešel dovnitř a s netečným výrazem vzal Heraklia v podpaží. Vešel další člen Věrné gardy. Heraklius odvrátil hlavu; nesnesl účastný výraz v Severanových očích. Rufio trochu hekl, císař se postavil a roztřesenou rukou si urovnal roucho na klíně.

„Chci na balkon; dnes je třeba ještě něco udělat.“

Černovlasý velitel stráže přikývl a pokynul ostatním, aby před nimi vyšli na chodbu. S pomocí jednoho ze Skandinávců, toho světlovlasého, s dlouhými copy, pomohl císaři do sedačky. Byl to spíš závěs, který podpíral Heraklia v podpaží a v bedrech a dovoloval oteklým nohám, aby si odpočaly, zavěšeny v pruzích jemného hedvábí. Čtyři strážní se chopili dubových madel. Když se císař v těchto časech pohyboval po paláci, byli všichni posláni pryč. Vidět ho směl pouze Rufio, Věrná garda a jeho bratři. Rozlehlý Bucoleonský palác připadal teď Herakliovi pustý a mrtvý, když ho přenášeli z místnosti do místnosti, zmateně se rozhlížel. Kam všichni odešli?

Stráže ho vynesly na balkon; byl nevlídný, podmračený den. Toto bylo jediné místo, odkud se mohl dívat na nebe; terasa ve třetím podlaží, obrácená na sever k mohutnému chrámu Dia Stvořitele. Po obvodu terasy rostly v dřevěných květináčích stromky, takže sem nebylo vidět zezdola, ani z oken paláce. A co bylo nejdůležitější, nebylo odsud vidět moře.

Od chvíle, kdy jeho nohy začaly otékat, měl Heraklius nevysvětlitelný strach z vody. Věděl sice, že je to bláznovství, ale nesnesl pohled na temně modré vody Propontu, dokonce ani na mramorový okraj vany v lázni.

Když viděl vodu, ihned se mu vybavila bezbarvá kapalina, která nadouvala zduřelou kůži jeho nohou. Měl neustále žízeň, ale téměř

nebyl schopen se napít. Přes rty dostal pouze pryskyřičné víno nebo šťávu ze sladkých plodů.

Oblohou táhla bílá, nadýchaná mračna. Někdy se protrhla a tehdy slunce nakrátko jasně a ostře zazářilo. Heraklius se šťastným povzdechem nastavoval tvář hřejivým paprskům. Zde, v malé chráněné zahradě, obklopen pouze přáteli, kterým mohl důvěřovat, se cítil téměř dobře. Stráže položily nosítka vedle vyřezávaného stolu stojícího pod dvěma kvetoucími citroníky. Na desce leželo množství dokumentů, brky, inkoust a posýpátko.

„Co tu je dnes?“ vyhekl Heraklius, kterého při dosedání prudce bodlo v nohou.

Rufio pokynul strážným, kteří se rozestavili po obvodu a téměř splynuli se stromky a ozdobnými keři. Sám s rukama za zády zůstal stát u stolu.

„První záležitostí je určení výměru daní, autokratore. Každá provincie už podala hlášení o dokončení sčítání lidu. Místodržící a legáti očekávají tvé rozhodnutí, pokud jde o výši daně.“

Heraklius se mdle usmál; nohama mu stále probíhaly vlny bolesti. Přesto vzal do ruky první dokument a začal pročítat seznam sestavený jeho úředníky.

„No dobře. Takže je překvapíme, dobrý Rufio. Snížím daně.“

Vzal pero namočené v inkoustu a pak tak jistě, jak jen byl schopen, začal psát výnos, jímž určoval daně téměř polovině známého světa. Překvapeného velitele si nevšímal. *Jen ať jsou ohromeni mou velkodušností! Tohle zdanění nových zemí pod mou vládou rychleji srovná schodek a ještě zbyde.* Když skončil, podal list Rufiovi.

„Popískuj to,“ přikázal roztřeseným hlasem. Opřel se a namáhavě oddechoval. „Postarej se, ať je do večera hotová kopie pro každého místodržícího. A ať to udělají pořádně. Pak…“ Musel se na chvíli odmlčet, aby popadl dech. I toto drobné úsilí ho vyčerpávalo. „Pak rozešli kopie po imperiálních kurýrech do všech měst. Tento edikt bude vyvěšen na každém náměstí a tržnici na veřejně přístupném místě. Každý jeden občan v mé říši musí do konce měsíce vědět, co se od něho bude požadovat.“

Rufio se poklonil a odešel ke dveřím ústícím na terasu. Jak Heraklius věděl, za nimi čekala horda pobledlých úředníků, písařů, ministrů a opisovačů, kteří na něho čekali, aby s ním řešili státní záležitosti. Nikdy neměl rád tyhle přízemní intrikány s rukama stále nataženýma pro úplatky. Teď měl všechny důvody, aby se stranil jejich společnosti. Byla to jedna z posledních radostí.

Když se velitel vrátil, císař mu mdle pokynul.

„Co je tu dalšího?“

Rufio nasadil ještě lhostejnější a koženější výraz. Dokonce i jeho tmavé oči jako by strnuly v naprosté nehybnosti. Velitel stráže vyndal dva listy pergamenu; složené dopisy s purpurovým okrajem. Heraklius ztuhl a ústa mu zkřivil úšklebek. Takové listy byly vyhrazeny pro žádosti královské rodiny. Pozdvihl ruku, aby je odbyl, ale Rufio přesto promluvil.

„Autokratore… tvá manželka žádá audienci. Chce ti ukázat tvého syna.“

Heraklius sebou trhl jako by dostal úder okovanou rukavicí. Dříve nepředpokládal, že by Rufio měl byť jen špetku svědomí, citu nebo lásky, ale přestože voják hovořil chladně a nezúčastněně, Heraklius z jeho hlasu cítil naléhavou prosbu. Vzpomněl si na svou ženu, svoji neteř – mladou a krásnou, plnou života a nezkrotné touhy po vědění – a bolest vzpomínky přehlušila muka, která mu způsobovaly jeho oteklé nohy a dolní část těla. *Jestli mě uvidí, odvrátí se, a ty její nádherné hnědé oči naplní strach a odpor…*

„Je… je můj syn zdráv? Je silný?“

Rufio se ani nehnul a mlčky hleděl někam nad císařovu hlavu.

„Odpověz!“ zasyčel císař vztekle a začal po stole šátrat po zbrani.

„Žije,“ řekl nakonec Rufio. „Je naděje, že vyroste ve zdravého a silného muže.“

„Stačí…“ odvrátil se Heraklius. Dokonce i má krev je zkažená. Bohové mě prokleli.

„Setkám se s císařovnou jindy,“ řekl a odložil dopis, aniž by se do něho podíval. „A co je tohle?“

Rufio rozložil dopis a položil ho před císaře. Heraklius se zamračil, když si všiml jeho neohrabaných prstů. Jestliže první

žádost byla psána z lásky, tato vzbudila ve vojákovi znechucení, možná až vztek. Heraklius zachytil Rufiův pohled a tázavě naklonil hlavu.

„Tak co je to?“

„Urozený pan Theodor žádá o svolení poslat vám dalšího léčitele, který je mistrem Asklepiova řádu,“ procedil Rufio mezi zuby.

„Jak to?“ vyhrkl vztekle Heraklius. „Co ještě dělá ve městě? Má být na cestě do Ctesiphonu!“ Císař přitiskl ruku na desku stolu, aby se přestala třást.

Rufio přikývl. „Tak jsi mu přikázal, můj pane, ale on odmítl odejít. Prohlásil, že tě příliš miluje, než aby tě opustil v nemoci.“ Zdálo se, že velitel by chtěl ještě něco říci, ale už nepokračoval.

„Hloupost! Když tu bude zůstávat, perští *dihqani* se dají dohromady, obnoví starý pořádek a zase začnou ovládat území mezi dvěma řekami. Ihned mi ho přiveď!“

Rufio přikývl a spěšně odešel k nejbližšímu strážnému. Heraklius si okusoval klouby prstů a začínal se v něm vzmáhat vztek. Jeho lehkovážný bratr ho někdy stál příliš mnoho sil. Také měl dojem, že se za jeho zády něco děje. Nebyl na tom ještě tak zle, aby mu unikl podtext Rufiových slov. Jestliže jeho bratr dlí ve městě v době jeho nemoci, může se stát snadnou kořistí různých pochlebovačů a intrikánů. Už to bylo velice dávno, kdy se císař naposledy objevil na veřejnosti. Po tržištích i mezi polstrovanými sedadly Hipodromu začnou kolovat drby o jeho smrti, šílenství nebo něčem ještě horším. V takové chvíli může zdravý a ambiciózní bratr zahlédnout svou velkou příležitost.

A nesnáší Martinu, zavrčel Heraklius v duchu. *Musím něco udělat.*

# # #

„Okamžitě se s větší částí loďstva a čtyřmi legiemi odebereš do Tyru na fénickém pobřeží. V Damašku už je legie, která se k tobě připojí.“

Heraklius odsekával slova a přísně si měřil bratra, který před ním zaraženě stál. Císař si nemohl nevšimnout, že to jeho bratrovi v rudé,

řasené róbě s purpurovým lemem, vysokých, zlatých botách a leštěném prsním štítu s gravírovanými orly a vavřínovým věncem velice sluší. Vousy měl nakrátko ostříhané a vlasy pečlivě upravené. Předobraz moderního důstojníka, čerstvě ověnčeného vítězstvím. Také velmi západního. A *vypadá tak silně, když tak pevně stojí na těch opálených nohách…*

„S těmito muži a s využitím místních důvěryhodných auxilií zavedeš přímou imperiální kontrolu nad územími, která předtím patřila Palmyře a Nabateji. V každém městě umístíš posádku, zavedeš administrativu a dosadíš místodržící a soudce namísto těch, kteří jsou tam nyní.“

Theodor postupně bledl, když si uvědomil, jak chladně a odměřeně s ním císař hovoří.

„Ale…“ zajíkl se a musel začít znovu. „Měl jsem se vydat do Persie? Co naše plány na přestavbu Ctesiphonu na hlavní město římské Asie?“

Heraklius se otočil na Rufia, přestože mu ten nepatrný pohyb působil strašná muka.

„Kdo… kdo teď velí armádě v Antiochu?“

„Vahan, můj pane. Armén.“

„Vzpomínám si na něho. Pošlete mu nové rozkazy. Ať se s pěti legiemi vydá na východ a zajistí, že udržíme kontrolu nad cestami do Ctesiphonu a jejich okolím. Až můj bratr zajistí města v arabském pohraničí, připojí se k němu. Vahan bude prozatím ustanoven místodržícím Persie.“

Theodor se pokusil rozhořčeně protestovat, ale zůstalo jen u pokusu. Právě přišel o to, oč tolik usiloval, a vyfoukl mu to nějaký barbarský žoldák. Princ se pokusil něco říci, ale císař k němu obrátil tvář ztrhanou únavou a namířil na něho sedavý prst.

„Ty. Ty zařídíš, aby impérium bezprostředně zdanilo města Decapolisu. Jejich armády byly rozprášeny u Emesy, nebo z nich nadělali sekanou u Palmyry, takže na tebe už moc práce nezbývá. Ale přesto si s tím pospíšíš. Do týdne opustíš hlavní město.“

„Ale…“ Theodor pozdvihl ruce v prosebném gestu. „Přivedl jsem nového lékaře…“

„Ven!“ vyštěkl Heraklius. Těžce oddychoval a na svého bratra se už ani nepodíval. „Už mám dost tvých šarlatánů!“ Sedmkrát se nad ním skláněli upocení zaříkávači a *snažila se* ho *pomocí* svých *sil* vyléčit. Sedmkrát neuspěli. Kdo může vzdorovat nemilosti bohů?

# # #

Rufio uchopil prince lehce za paži a klenutým průchodem ho odvedl z terasy do paláce. Po chvilce se mu Theodor vytrhl a ostře si ho změřil. Rufio pohled klidně opětoval. Za okamžik se princ prudce odvrátil a spěšně odkráčel, plášť za ním pleskal ve vzduchu. Když zmizel, Rufio stiskl rty a zamyslel se. Císař už byl velmi unaven a bude třeba odnést ho do postele. Jeho zesláblost stát velice poškozovala.

„Sviode, pojď sem.“

Mladý Skandinávec s dlouhými světlými copy, který pomáhal nést císaře, stál v chodbě a tiše hovořil s mužem středního věku s hustým, šedivým vousem a v oděvu achajských duchovních. Na rozdíl od svých soukmenovců hovořil Sviod dobře řecky. Rufio se k němu naklonil a po očku sledoval císaře hledícího na nebe.

„Vyhledej císařovnu a zeptej se, jestli ještě dnes svolí k audienci. Pak mě najdi. Nejspíš budu s císařem v jeho komnatách.“

PAHOREK QUIRINAL, ROMA MATER

Thyatis vydechla a sledovala obláček páry. Prudce se ochladilo, což vyděsilo občany, kteří měli za to, že léto je už neochvějně zde, a květiny ve vévodčinině zahradě byly nad ránem postříbřeny jinovatkou. Zahradník Petro byl celý bez sebe, láteřil na vrtkavé bohy a honil své pomocníky, aby všechno zakryli hrubým plátnem a fáčovinou. Před svítáním stála Thyatis před stájemi domu na Quirinalu a zdálo se, že tady je ještě chladněji.

„Proč je vždycky ráno větší zima?“ Přestože na sobě měla silný plášť germánského střihu, lemovaný kožešinou, tiskla si dlaně do

podpaží, aby se trochu zahřály. Vždycky měla studené ruce, ale tentokrát to bylo horší, protože se skoro nevyspala. Byla nervózní a podrážděná. Dvorem se nesly tlumené zvuky vydávané muži kontrolujícími své zbraně. „Noc již brzy skončí; mělo by se oteplit.“

„Tohle není žádná zima,“ prohodil Nikos, který procházel kolem se svazkem dlouhých kancích oštěpů přes rameno. Měl na sobě jen lehkou halenu a vlněné kalhoty. Thyatis po něm vrhla vražedný pohled, ale Ilyrian si jí nevšímal. Napadaly ji temné myšlenky, když sledovala, jak ukládá těžké břemeno do zadní části jejich vozu. Po staletích, kdy jeho předkové dobývali živobytí z chladného Jaderského moře, měl pěkně tvrdou kůži. I *hlavu,* pomyslela si naštvaně. Nikos měl rád chlad. Ale na druhou stranu se mu také líbilo, když bylo teplo. To Thyatis znervózňovalo. Podle ní by na celém světě měla být po celý rok příjemná a vyrovnaná teplota.

„Má paní.“ Thyatis se otočila a uviděla Jusufa vycházejícího po schodech z domu. Dvůr částečně osvětlovaly lucerny se vsazenými skleněnými tabulkami, ale Jusufova protáhlá tvář se ztrácela ve stínu. Usmála se na uvítanou; od svého návratu se s princem příliš nevídala.

„Odjíždíš ještě dnes?“

Jusuf přikývl a dotkl se své tuniky. Byla tmavě modrá, lehce vojenského střihu, s hedvábným lemováním. Přes ramena měl přehozenu silnou vlněnou pelerínu, zápěstí mu zdobily zlaté náramky. Zdálo se, že si Chazar stále nemůže zvyknout na jemnou tkaninu, protože ji neustále mnul mezi prsty.

„Ano, ale nejdřív ještě musím mluvit s vaším císařem. Anastásia mi řekla, že byl jedním z posledních, kdo hovořil se Sahulem před jeho smrtí. Probereme ‚přátelství’ mezi našimi národy a předám mu poselství o mrtvici Východního dvora.“

Při jeho slovech opět zažila ten podivný pocit rozdvojení. Opět měla pocit, že všechno je naruby a sama na sebe shlíží odněkud seshora. Myšlenky na sebe narážely jako mlýnské kameny: vévodkyně jako intimní přítelkyně vysokého barbara v nádherném oděvu, připomínka smrti jejího dobrého přítele. Zamrkala, rozkašlala se a zakryla si ústa rukou.

„Od té chvíle, kdy jsem na vás narazila, jak se plížíte houštím, jste ušli kus cesty,“ poznamenala a smutně se usmála.

„Ano,“ odpověděl a do očí se mu vkradl stín smutku. „Svedla jsi mě na scestí.“

„Ne tak, jako někdo jiný, jak jsem si všimla.“ Vzápětí zčervenala, když si uvědomila, jak jízlivě to řekla. „Omlouvám se!“

„Není třeba,“ odpověděl šeptem a sklonil hlavu. Tytatis si všimla, že se také červená. „Budu mít opravdu co vyprávět, až se vrátím. Cítím se hloupě… byl jsem tvrdohlavý a byly se mnou potíže, celé ty měsíce, kdy jsi nás vedla do srdce Persie a zase zpět.“

Thyatis se tiše zasmála a od úst jí vylétl obláček mrznoucí páry. Položila mu ruku v rukavici na paži a on na ni položil svoji. „Bez tebe bych neuspěla. Nikdy bych se nesetkala s Širin; její děti by někde v tichosti uškrtili a ona sama by byla zajatcem na Východním dvoře.“

„Máš naprostou pravdu. Pro moji rodinu jsi vykonala nesmírně mnoho, Thyatis. Až se vrátím na travnaté skytské pláně a budu zasedat mezi staršími svého národa, buď si jista, že na tebe nezapomenu.“

„To bys neměl,“ poznamenala Thyatis a významně poyytáhla obočí. „S Širin a dětmi tě navštívíme hned, jak jen to půjde. Až bude bezpečno, přeplavíme se do Tanaisu a půjdeme po souši. Jestli se na mě nebudeš pamatovat, budu ti muset jednu pořádnou ubalit…“

Jusuf se znovu zarděl, o krok poodstoupil a zdvihl paži k římskému pozdravu. „Do příštího shledání, přítelkyně.“

„Ano,“ odvětila Thyatis a otočila se. Její myšlenky se opět plně upíraly k přípravám na cestu.

# # #

Vévodkyně si své tajné úkoly šetřila pro lidi, kteří dokázali neočekávanému čelit násilím. Mezi ní a Thyatis proběhla ostrá výměna názorů ohledně složení jejího oddílu, který se měl vydat na jih. Thyatis odmítala přibrat další muže, které neznala a s nimiž nikdy nebojovala, ale Anastásia byla neústupná. Sázka byla příliš vysoká, než aby ji nechala odejít jen s několika málo muži. Mluvilo se také o Kristě a její účasti, ale Thyatis ji znovu rázně odmítla.

Anastásia, ač nerada, souhlasila. Černovlasou služku tu teď nebylo nikde vidět, ale Thyatis si byla jistá, že je někde v domě.

K jádru skupiny, které tvořili Thyatis, Nikos, Efraim, Kahrmi a Anagathios, přibylo sedm dalších mužů. Byli to otrlí, zjizvení legionáři, kteří se upsali na dvacet let, trpěliví jako noční lovci. Thyatis s nimi strávila dlouhé hodiny v gymnáziu. Jak očekávala, se svými zbraněmi zacházeli skvěle, byli mrštní jako zmije. Čtyři z nich výborně ovládali dlouhá lovecká kopí a tři byli mimořádně schopnými lučištníky. Mezi členy oddílu se našlo několik třecích ploch, ale Thyatis věřila, že si s tím poradí. Ale nejvíce spoléhala na Nikose a Chazary. Ztráta její původní skupiny v houštinách u Vanu ji stále trápila; potrvá roky, než zase sestaví tak schopný manipul.

Ozvalo se ostré hvízdnutí a žoldáci vyskákali z vozu. Právě uvnitř složili poslední díly arkubalisty a svazky šípů. Přes náklad pak položili silnou vrstvu slámy a navrch dvojitě natáhli silné plátno, takže vytvořili měkký polštář. Nikos s Anagathiem vyšli z jednoho ze skladišť, která lemovala dvůr. Protože vila stála ve svahu, byly tyto dolní místnosti částečně vysekány ve skále. Každý z nich nesl malý, okovaný dubový soudek. Kráčeli opatrně, vyhýbali se kluzkým místům a uvolněným dlažebním kamenům. Obsah soudků nesnášel prudké pohyby nebo nárazy.

Thyatis se usmála a její zuby se v šeru zaleskly. Pokud ten homunkulus nekrvácí a nelze ho zabít jako člověka, pak ho roztrhají na atomy. Mladá Římanka se spokojeně zhoupla na patách. Teď se velice hodilo, že vévodkyně disponuje rozsáhlou sítí informátorů, špiónů, pozorovatelů a poslů. Získání těchto soudků bylo výzvou jejím schopnostem; císařským ediktem bylo soukromým osobám přísně zakázáno vlastnit látku uloženou v důkladně uzavřených soudcích. Ale k čemu by byly moc a vliv, kdyby se nevyužívaly?

Ilyrian opatrně položil svůj soudek na měkkou slaměnou podušku a navíc ho obalil silnou prošívanou dekou. Anagathios učinil totéž a na oba soudky navršili další deky. Teď drncání vozu neklidné substanci uvnitř neublíží. Dva legionáři se vyhoupli na kozlík. Čtyři muly v zápřahu už netrpělivě hrabaly kopyty.

Thyatis se rozhlédla, aby se ujistila, že všichni její muži už nasedají. Nervózní cukání v žaludku zmizelo a bylo nahrazeno

chladným pocitem jistoty, který se dostavoval vždy, když se blížila nějaká akce. Za půl hodiny se otevře brána na Via Appia a mohou vyrazit k jihu. Spočítala hlavy; byli tu všichni. Podkoní jí přivedl koně. Navzdory městské módě měla na sobě dlouhé, teplé vlněné kalhoty. Pohledem přejela okna ve vyšších podlažích vily.

Jedno bylo pootevřené a z něho, rýsujíc se na zlatavém pozadí světla tuctů svíček, shlížela vévodkyně zahalená v bělostný přehoz s kápí. Thyatis zdvihla ruku k pozdravu a Anastásia odpověděla.

„Hej hou! Otevřete bránu!“ V chladném ranním tichu zněl její hlas velmi silně, ale vmžiku byl přehlušen skřípáním řetězů otevíraných vrat. Sloužící uskočili stranou a vůz vjel do potemnělé uličky. Na kovových závěsech se po stranách vozu klimbaly dvě lucerny a prchavě osvětlovaly cestu. Thyatis vyjela těsně za vozem, u úst se jí stále srážela pára. Nikos a Anagathios jeli za ní, jejich koně nespokojeně řehtali a frkali. *Rozumná zvířata,* pomyslela si. V *tuhle hodinu by raději podřimovala ve vyhřáté stáji.*

# # #

„Asi tak za hodinu projedou branou Appia a zamíří k jihu,“ řekla Anastásia. Poté se otočila a její fialkové oči se ve světle svíček zaleskly. Už v tuto nehoráznou hodinu zaměstnávala Betii naplno. Opatrně jí nanášela zlatěnky na dlouhé řasy, vyhlazovala a zdůrazňovala jemným práškem z perel a arzeniku tváře a lícní kosti. Neustálé císařovy požadavky jí už měsíce nedopřávaly klidu a odměnou jí byly skvrny v obličeji. Pod jemným bílým pláštěm, jaké nosily kněžky Sabinek, měla skromný, tmavě šedý oděv lemovaný stříbrem. Galenova nejnovější inovace státní správy spočívala v setkáních za východu slunce, nad svařeným vínem a čerstvým chlebem s máslem. Vévodkyně byla pro to, setkávat se s konzuly, tribuny a ministry bez hrozby nočního hýření, ale ráda by si předtím dobře odpočinula.

„A co já?“ dívka stála ve dveřích malé čítárny. Vlasy měla převázané stuhou a stažené dozadu. Její plášť, tunika a suknice měly temně zelenou lesní barvu přecházející až dočerna. Její starý kožený opasek se na takovém podkladu téměř ztrácel. Také její plášť byl opatřen kápí. Dlouhé rukávy jí kryly ruce až k zápěstí a na

legionářském bandalíru jí po boku visely dva dlouhé nože a krátký meč. „Kde budu já?“

Vévodkyně vzdychla a napřáhla paži. Zatřpytily se šňůry perel, ovinuté kolem zápěstí. Krista vešla dovnitř a uchopila ji za zápěstí. „Ty osedláš rychlého koně a budeš na cestě do přístavu v Ostii, drahá. Ceká tam na tebe galeona *Paris*. Kapitán patří mezi naše kurýry. Vezme tě do Cumae, jen několik hodin od hory a usedlosti. Budeš mít před Thyatis a jejími muži náskok alespoň dvou dnů.“

Anastásia jí vtiskla do dlaně váček z jemné kůže. Byl těžký a cinkalo to v něm.

„Peněz je tam dost,“ usmála se vévodkyně. „Dostaneš za ně, co budeš potřebovat: koně, gladiátory, otroky, zbraně. Cumae zásobuje usedlosti boháčů; tamní trh je velice kvalitní.“ Vévodkyně se naklonila blíž. „Jsi si jistá? Nemusíš se vystavovat nebezpečí.“

Krista se trpce zasmála. „Dokud ten hezounký princ žije, nejsme ani jedna v bezpečí. Oddechneme si, když ho zabijeme. Pochop mě, paní… *musím* ho zabít. Musím.“ Zatnula pěsti, až jí zbělely klouby.

Anastásia otevřela ústa, aby se zeptala proč, ale rozmyslela si to. Mezi nimi se stalo něco víc, než jsou obvyklé záležitosti mezi mužem a ženou. Krista byla pevně rozhodnuta. Věci byly už tak dost křehké, než aby rozdmýchávala další komplikace. Nechala to být. Je jedno jak krásný princ zemře.

„Tak dobře. Potřebuješ ještě něco jiného?“

Krista pevně stiskla rty a zavrtěla hlavou. „Všechno, co potřebuji, mám,“ odpověděla a schovala váček. „Sbohem.“

Anastásia naklonila hlavu a nechala prsty vyklouznout z Kristiny dlaně. „Mnoho štěstí.“

Dívka se beze slova otočila, vyšla na chodbu a po dvou schodech najednou seběhla dolů. Když odešla, sedla si vévodkyně ke stolu a znaveně vzdychla. A to den teprve začíná. Otevřela poznámky k ranní schůzce.

RUDÝ PALÁC, PETRA, NABATEA

Na stolní desku ze skvrnitého travertinu dopadaly šikmé sluneční paprsky. Světlo zvýrazňovalo smetanově bílé a rezavé spirály, které se vinuly základním tmavým materiálem. Mohammedovy ruce spočívaly na hladkém povrchu desky. Na ní stál světle zelený porcelánový džbán s vodou. Na jeho prsty vrhaly stín čerstvě natrhané květiny v měděné váze. Zahrady paláce, napájené vlastním pramenem a stokou, byly zázrakem, který stál za zhlédnutí. Pozdním ránem se vznášela vůně tisíců květů, kterou sem klenutými okny přinášel lehký vánek.

Mohammed stál u stolu a prázdným pohledem se díval přes střechy města. Kromě rukou se celý třásl. Neslyšel vzdálené klapání kopyt mul na ulicích, ani křik obchodníků na Trajánově tržišti. Pot mu v tenkých pramíncích stékal po čele, po tvářích, i po krku. Propocená tenká halena ze smetanově bílé bavlny se mu lepila na záda a ramena. Černým vousem se mu táhly výrazné bílé nitky. Vzduchem se neslo téměř neslyšitelné hučení.

Síla ho uvolnila ze svého sevření a Kurajš nasál vzduch. Zase dýchal a viděl. Trochu zavrávoral a zatápal po křesle.

„Urozený pane Mohammede, musím s tebou mluvit.“ Byl to ostrý hlas a na mladou ženu, která vešla do místnosti, zněl velice staře. Zarazila se a přimhouřila oči, když viděla, jak se arabský vojevůdce sesunul do proutěného křesla. „Jsi nemocen?“

Mohammed vzhlédl. Palmyřanka stála mírně rozkročená, ruce v bok a ostře si ho prohlížela. Byla oděna v tmavých barvách, přes ohebné šupinové brnění oblékla černou bavlněnou tuniku. Přes ramena měla přehozen pouštní oděv, ze kterého jí nad levým ramenem trčel jílec meče. Na nohou měla římské jezdecké boty a kolem pasu obyčejný legionářský opasek.

„Jsi připravena, paní Zoe?“ opáčil Mohammed.

Zoe se dál tvářila nezúčastněně, přestože jí lehce zacukalo obočí. „Moji muži jsou připraveni už několik týdnů. I tvoji. Máme dost koní i velbloudů. Zkonfiskovali jsme každý vůz v okruhu několika lig. Sudy jsou plné vody a zásobovací jsou spokojeni s množstvím

sušeného vepřového a obilných placek. Ztrácíme čas nekonečným drilem a výcvikem, ve kterém si tak libuje tvůj novopečený generál. I počasí přestává být příliš teplé. Přesto stále čekáme na tvůj příkaz.“

„Čekali jsme, až ke mně opět promluví hlas,“ odpověděl tiše Mohammed.

„A ozval se?“ Zoe vztekle přistoupila ke stolu. Mezi Sahaby byla její netrpělivost pověstná. Džalal říkával, že je schopná seřvat chamsín za to, že vane pouští příliš pomalu.

„Jsi připravena?“ opáčil Mohammed a vstal. Předchozí útrapy na něm nebyly téměř patrné. Cítil se plný síly a jistoty. „Nemluvím o tvých mužích, ani o tvém příbuzném, ale o tobě.“

Pobledlá Zoe něco zavrčela. Mastné, neupravené vlasy jí splihle visely kolem hlavy. Od svých zvědů Mohammed věděl, že mnoho času tráví v hrobce, kterou sdílí s vysušeným tělem své tety. Mrtvá královna byla umístěna do mramorového katafalku vyzdviženého z jedné z hrobek. Pokud nebyla u ní, procházela Zoe okolí města a prolézala každou hrobku a trhlinu. Ze starých petranských hrobek se pak ozývaly podivné zvuky a vycházel odtamtud nechutný zápach. Někteří z Mohammedových mužů pak hlásili, že za šírání viděli drobné postavy podobné lidem, jak se hemží mezi sochami a hrobkami. A děly se ještě horší věci. Mohammed cítil, že zde zlo vyzařuje stejně, jako lávová pole na An’Nafúdu vyzařují žár.

„Jistěže jsem připravena,“ odsekla. „A co ty?“

„Slovo přišlo,“ odpověděl Mohammed a sklonil hlavu. „Síla, která zdvíhá příliv a nechá slunci zapadat, ke mně promluvila. Vyrazíme, jakmile denní žár poleví.“

Zoe se vítězně zašklebila a ukázala zažloutlé zuby. „Díky všem bohům! Ihned budu informovat Chálida a Odenatha.“ Otočila se k odchodu, ale Mohammed ji dotekem zadržel. Pod jeho prsty se jí paží rozlil nepřirozený chlad.

„Ne, půjdeme jenom já a ty. Velbloudi nás budou čekat pod převisy Džebel al’Hárún.“

Zoe se prudce otočila a její tvář vyjadřovala nejvyšší zmatek. Mohammed se téměř nahlas rozesmál. Mladá žena byla mimořádně netrpělivá. Každá šlacha a sval jejího mladého těla byla napjata k prasknutí. V paláci byla postrachem všech sloužících. Když byla ve

špatné náladě, lemovaly její cestu rozbité vázy a džbány a mramorové dlaždice praskaly. Sloužící, kteří na to byli citliví, byli raději včas přeřazeni mimo královský palác. Zloba, která v ní vřela, byla v kombinaci s její silou nebezpečná.

„Kam půjdeme? A proč sami?“

Mohammed zdvihl opasek s šavlí a připjal si ho. Nespěchal, čekal, až se mladá žena uklidní.

„Několik dní cesty odsud leží nevelké město. Hlas z čirého vzduchu mi nakázal, abych tě tam zavezl a zavedl tě na vrchol kopce. Pojedeme v noci; nepotrvá to dlouho.“

Kurajš si přes hlavu a tvář přetáhl kápi; slunce nešetřilo nikoho.

„Jaké město?“ zeptala se nedůtklivě. Měla zlost, že rozhoduje za ni. Jako by se mezi nimi vytvořila řídká mlha. Mohammed cítil, jak něco dotírá na jeho vědomí, ale bylo to velmi vzdálené a nejasné, jako pouštní vánek.

„Nazývají ho Hierosolymou. Já mu říkám al’Kuds.“

Zoe se zamračila. Byl to výraz, který častým používáním zvládala dokonale. „Svaté město?“

„Ano,“ odvětil Mohammed cestou ke dveřím, „to je to místo.“

# # #

Kulatý měsíc visel vysoko na nebi a zaléval zemi bílým světlem. Zoe cítila na tváři teplo paprsků, přestože jeho světlo bylo chladné. Vyrazili, jakmile večernice zmizela za rozeklanými vrcholy hor. Ve chvíli, kdy za obzorem zmizel poslední odlesk slunce, vydal Mohammed příkaz k cestě. Jek na dvou statných černých velbloudech se střapci na postrojích a udidlech. Zvířata se nepravidelným krokem pohybovala slušnou rychlostí. Zoe se kymácela na hřbetě jednoho z nich a sledovala, jak kolem ubíhá spící poušť, zalitá stříbřitým světlem. Měsíc svítil tak jasně, že se ztrácely i některé nejjasnější hvězdy.

Čas ubíhal jen zvolna, přestože velbloudi pravidelným tempem směřovali vpřed.

Když vyjeli, měsíc visel přímo naproti nim jako ohromný žlutý disk zaplňující téměř polovinu oblohy. Když vystoupal vzhůru, jeli podél písčitého břehu dlouhého, úzkého jezera, jehož hladina se ve

svitu měsíce třpytila jako rtuť. Na obzoru po jejich levici se zdvíhaly rozeklané štíty hor. Po dlouhé hodiny Zoe neviděla světlo, ani žádnou jinou známku lidské přítomnosti. Před koncem jezera odbočili a po staré cestě vyrazili do vrchů. Postupně nechávali za zády jeden milník za druhým.

Mohammed po celou dobu nepromluvil ani slovo. Ani Zoe necítila potřebu přerušit ticho. Odfukování velbloudů, našlapování jejich tříprstých nohou a vrzání sedel a řemenů byly jedinými zvuky, které narušovaly klid noci. Ze zvuku lidské řeči už byla unavena. Podřimovala v sedle a nechávala velblouda ať jde sám. Po nějakém čase se zvedl lehký větřík; začal jí čechrat vlasy a rozevlál cípy jejího oděvu. Příjemně ji hladil po tvářích; zvedla hlavu.

Cesta se vinula mezi holými vrchy. Z polí obehnaných kamennými zídkami trčely osamělé balvany. Pod vrchy se rozkládala písčitá údolí se sady a zahradami.

Jezdci na velbloudech zvolna klesali po cestách mezi vesnicemi. Měsíc byl stále vysoko, ale už se začínal klonit k západu. Všechny domy, které postupně míjeli, spaly v jeho stříbrném světle. Kupodivu se odnikud neozývalo štěkání psů. Zoe nahlížela do ohrad a dvorů, ale všechen dobytek klidně spal.

Projeli sadem sladce vonících pomerančovníků a zastavili se na vrcholu hřebene, pod kterým se rozkládalo mísovité údolí. Na druhé straně se na vrcholku skalnatého kopce mihotala světla města. Pod úpatím vrchu se táhly dlouhé stíny, protože měsíc se konečně rozhodl a dosedl na západní obzor.

„Hierosolyma," pronesl Mohammed tlumeně. „Jsme na místě."

Zoe se na něho užasle zadívala. Dokonce i na těchto mohutných a vytrvalých velbloudech by cesta z Petry do judského horského města měla trvat nejméně dva dny a dvě noci.

„Jak…?" vyhrkla, protože ze sebe nic lepšího nedokázala vypravit. Mohammed sekni otočil, jeho oči halil stín.

„Ti, kdo putují krajinou s posláním Velikého a Slitovného Boha, putují rychle."

Kurajš otočil svého velblouda a pobídl ho úderem hole do stehna. Zvíře zafrkalo a rychlou chůzí vyrazilo. Cesta se rozšířila tak, že po ní mohly jet dva povozy vedle sebe a vinula se dolů do

tmavého údolí. Zoe také pobídla svého velblouda a následovala Mohammeda.

# # #

Pod strmými svahy se olivové háje tiskly k bělavému vápenci. Mohammed nechal velblouda, aby si sám hledal cestu mezi stromy. Měsíc se již skryl za městem a nastala hluboká tma. Zamyšlená Zoe tiskla hlavu k velbloudímu krku, pružné větve jí pleskaly do pláště. Velbloudi se zastavili. Mezi kmeny bylo vzpříčeno několik balvanů a svah nad nimi stoupal mnohem prudčeji. Mohammed sesedl a uvázal zvíře ke kmeni.

„Támhle je stezka," zašeptal, „která ostře stoupá ke skrytému vchodu."

Zoe sklouzla z velblouda. Ve stehnech cítila bodavou bolest, jako by byla v sedle několik dní. Kulhavě se vydala za vojevůdcem. Kurajš už mizel mezi stromy ve svahu. Palmyřanka přidala do kroku a v duchu proklínala ztuhlé nohy.

Z dálky nebylo patrné, že by mezi roztroušenými balvany a rozeklanými skalisky byla nějaká stezka, ale Zoe zanedlouho zjistila, že Mohammed kráčí naprosto neomylně. Kamenitá stezka se vinula úzkou průrvou, poté se otočila zpět a strmě stoupala po úbočí. Zoe začínaly bolet kotníky.

ÚBOČÍ VESUVU

Thyatis se plížila podél cihlové zdi, kápi měla staženou na záda, v ruce držela meč s kalenou čepelí. Na zádech měla přehozen vak s nástroji. Byla tma, levou rukou tápala po drsném povrchu. Z vrcholu zdi visel hustý břečťan posetý drobnými, vonnými kvítky. Římanka přišla na pozemky usedlosti přes přerostlé vinice na jihovýchodní straně. Těsně za ní se plížili dva legionáři, jeden s dlouhým kančím kopím, druhý třímal silný luk s připraveným, ale zatím nezapáleným, zápalným šípem. Dlouhý dřík byl zakončen ostře nabroušeným

měděným hrotem ve tvaru kosočtverce. V jeho dutině čekal na jiskru kousek asfaltu. Thyatis se zastavila; došla ke klenutým vratům s dřevěnými křídly.

Zaposlouchala se, ale neslyšela nic jiného než šumění větru v listoví vysokých cypřišů lemujících usedlost. Scházely tu i obvyklé noční zvuky; žádní psi, žádní neklidní koně. Zdálo se, že tu nikdo není, ale mohla to být lest. Vyzkoušela zámek. Bylo odemčeno a křídla vrat se po lehkém zatlačení začala se skřípěním otevírat. Legionáři ztuhli s připravenými zbraněmi, ale Thyatis nechala vrata otevřít dokořán. Dvůr za vraty byl prázdný, kromě dvou velkých povozů stojících před něčím, co mohly být chlévy.

Thyatis se přikrčeně vplížila dovnitř a zahnula vlevo do stínu pod zdí. Pak Čekala, dívala se na usedlost jako celek, nesnažila se zaostřit jednotlivé předměty. Na tváři cítila lehký průvan, čekala, až nasaje atmosféru místa. Stále to vypadalo, že tu nikdo není. Vedle ní se zdvíhala zeď dvoupatrového stavení se sedlovou střechou. Řada oken v horním podlaží byla temná, nikde žádné světlo. Světlo měsíce však dostačovalo. Tiše mlaskla a zvenčí vešel kopiník a zůstal stát vpravo, lučištník zaujal pozici ve vratech.

Thyatis ukázala doleva a pokynula kopiníkovi, aby šel první. Chtěla se dostat do domu zezadu, kde měly být kuchyně. Kopiník přeběhl prostranství mezi zahradní zdí a domem. Thyatis zůstávala ostražitá, ale zatím nepostřehnula žádnou známku něčí přítomnosti nebo poplachu. Za okamžik se rozeběhla za kopiníkem, lučištníka za zády.

# # #

„Nic. Sotva pár myší," oznámil Nikos rozmrzele. Thyatis si ho v tu chvíli nevšímala, protože se skláněla pod prkenný stůl v jedné z předních místností domu. V ruce svírala kovovou skládací lucernu. Ilyrian měl na sobě kovový prsní plát doplněný o cvoky pobité chrániče předloktí. Drátěná košile mu pod pláštěm spadala až do poloviny stehen. Pod tím měl plstěnou halenu a nakonec jemnou bavlněnou tuniku. Na rozdíl od Thyatis, která byla prostovlasá, měl Nikos starší typ legionářské přilby bez chocholu, s nosním krytem a lícnicemi, které při uvázání řemínku pod bradou chránily tváře.

Původně si chtěl vzít uzavřenou jezdeckou přilbu, ale v ní by měl horší rozhled. Po setkání s homunkulem nechtěl nic ponechat náhodě.

Samozřejmě, že poté, co viděl, jak ta nestvůra zaživa vykuchala dvanáct pretoriánů, bylo nejrozumnější se jí zcela vyhnout. Dnes vyměnil svůj gladius za těžké kopí se zábranou nakovanou za hrotem. Stále měl před očima homunkula, jak se sám probodává a ručkuje po kopí, aby si přitáhl toho nešťastného vojáka. Po stejném osudu netoužil.

Thyatis přejela prstem po stole; uvízlo na něm trochu prachu. Bylo zřejmé, že v místnosti se nedávno něco skladovalo. U stěn stály police nahrubo sbité z nehoblovaných borových prken a v rozích se válelo několik bedýnek. Pod stolem ležely roztroušené zbytky jídla a na rohu stolní desky byla docela čerstvá skvrna od vína. Ať se tu skladovalo cokoli, ať zde bydlel kdokoli, teď byla usedlost prázdná.

„Bylo něco ve stájích?“

Nikos zavrtěl hlavou. „Bylo vidět, že tam měli koně a zůstalo tam trochu krmení, ale jinak nic. Zdá se, že jsme přišli pozdě.“

Thyatis nepřítomně přikývla. Vzpomněla si, co jí Krista řekla o princi a jeho zvyklostech. Pokud se jí dalo věřit, mělo být v usedlosti nějakých dvanáct lidí: princ, jeho homunkulus, dva oživlí mrtví, Valaši. Podle toho, jak to vypadalo zde i v ostatních budovách, museli už místo opustit. Všechno ukazovalo na rychlý, ale spořádaný odchod.

„Prohledejte okolí,“ obrátila se na Nikose a ostatní muže postávající u dveří. „Měli s sebou hodně těžkých beden a krabic, ale vozy jsou stále tady. Nemohli se dostat daleko.“

Nikos přikývl a otočil se, ale vzápětí se zastavil mezi dveřmi, ruku na zárubni a tázavě na Thyatis pohlédl. Ta s úsměvem povytáhla obočí.

„Hledejte ve trojicích, jak jsme to nacvičovali,“ doplnila a povytáhla si opasek s mečem. „Prohlédněte příjezdovou cestu a všechny polní cesty, jestli nenajdete stopy vozu. Lučištníci si připraví signální šípy.“ Nikos přikývl a vyšel ven.

Thyatis se ještě jednou rozhlédla po místnosti a vzala do ruky lucernu. Stíny se pohnuly a v tu chvíli zahlédla za stolem kousek

zmačkaného pergamenu. Musela se pořádně natáhnout, aby na něj dosáhla. Nebyl na něm žádný prach, a když ho rozbalovala, lehce praskal.

Princi, odešla jsem a kotě jsem vzala s sebou. Má touha po životě je větší než láska k Tobě. Jestli bohové dají, opět se sejdeme na bezpečnějším místě.

Krista

Thyatis zavrčela. Tohle ji nijak nepřekvapilo. Ta otrokyně tedy mluvila pravdu. Složila pergamen do malého čtverečku, který zasunula za opasek. Pak vyběhla na chodbu vedoucí středem domu. Krev jí prudce bušila ve spáncích. Teď by tu měl být princ.

SIÓNSKÁ BRÁNA, AELIA CAPITOLINA

Úzká strmá stezka končila u brány v patě městských hradeb. Cimbuří se nad nimi zvedalo jako pokračování okolních skalisek. Ve chvíli, kdy dospěli k bráně, Zoe už lapala po dechu. Zabodávala oči do vojevůdcových zad; ten se nezdál být ani v nejmenším unaven. To Zoe nepřipadalo spravedlivé, protože byl dvakrát starší než ona. Brána byla malá, nižší než většina mužů, takže každý, kdo jí chtěl projít, se musel sehnout. Její vrata byla pokryta snýtovanými železnými pláty a noční oblohu nad ní zastiňovala čtvercová věž. Kdokoli by chtěl touto branou proniknout do města, velice draze by zaplatil.

Mohammed se ve tmě sehnul a Zoe uslyšela chrastění a cvaknutí. Měsíc byl schován za městem a na této straně hradeb panovala hluboká tma. Zachvěla se a přitáhla si plášť úžeji k tělu. Odtud dobře viděla na potemnělé údolí. Jen poblíž místa kde zanechali velbloudy plálo několik ohňů.

„Za mnou.“ Otočila se za Mohammedovým hlasem. Z otevřených vrat se valil zatuchlý vzduch páchnoucí shnilou zeleninou, močí a zvratky. Zoe naprázdno polkla a zakryla si ústa cípem pláště. Mohammed už zmizel v černočerné tmě; rychle

spěchala za zvukem jeho bot. „Nemluv, mohou tu být stráže," dolehl k ní jeho tlumený hlas.

Stezka stoupala vzhůru k širokému, strmému schodišti, prošlapanému tisícovkami nohou. Nebylo téměř kam položit nohu, ale Zoe se chvíli dařilo udržovat tempo. Část schodiště byla zasypána troskami a odpadem. Připadala si jako by se probírala ze sna.

Pocit únavy v nohou přešel v palčivou bolest. Musela se zastavit a opřít se o kluzkou zeď porostlou mechem.

„Počkej," zavolala. Žádná odpověď. Zvuk kroků odumřel ve tmě.

Zoe zaklela, ale s projasňujícím se vědomím si uvědomila, že by mohla vyvolat na pomoc síly, které jí kolovaly v krvi. Dvěma hlubokými nádechy se zklidnila a otevřela se před ní první brána. Její vnímání se rozšířilo a temnota zmizela, jako by jí z očí spadl šedý závoj. Kolem ní jasně vyvstávaly obrysy zdí. Viděla, že pod nánosem mechu a věků se skrývají malby a mozaiky. Ohlazené stupně schodiště byly kdysi přesně opracovanými mramorovými kvádry a chodbu uzavíraly ladné klenuté oblouky. Sykla překvapením. Zároveň zahlédla postavu pouštního velitele mizící daleko vpředu.

S bručením se rozeběhla po schodech. Nohy se vzpouzely; ty chtěly jen měkkou postel a horkou lázeň, žádné další šplhám.

# # #

Na vrcholku schodiště byla další, dokořán otevřená branka. Prošla skrz a zastavila se na ohromném prostranství, které mohlo mít na šířku dobrých tisíc yardů. Světlo nízkého měsíce se chvělo na vápencové dlažbě a řadách okrasných stromů. Nalevo, na jižní straně, stála monumentální socha, jednu paži pozdviženou k obloze. Přestože byla ve stínu, bylo patrné, že je to socha císaře. Zoe si odplivla.

Uprostřed náměstí, kde se v oblouku sbíhala stromořadí, se na stupňovité plošině tyčil mohutný chrám. Jeho tři otevřené strany podpíraly sloupy silné jako kmeny vzrostlých stromů, atiku lemovaly sochy. Uvnitř, zčásti skryté ze kolonádou, spatřila svatyni a něco neobvyklého.

Na rozdíl od běžných zvyklostí výstavby římských chrámů se tam, kde je pod střechou zděná svatyně, krčil jakýsi nejasný tvar. Také zadní stěna nebyla plná, ale byla tvořena sloupy.

V polovině cesty uviděla Mohammeda, jak rychle kráčí cestou sledující oblouk stromořadí. Zapomněla na bolest nohou a rozeběhla se za ním. Za chvíli zmizel nad schodištěm.

# # #

Zoe prošla mezi sloupy. Její stín pohladil bohaté malby a boty zacvakaly na mramorové dlažbě. Ochlazovalo se a od úst jí stoupala pára. Došla k nepravidelnému útvaru uvnitř.

Z mramorové podlahy trčela černá skála posetá důlky. Dlaždice kopírovaly její tvar. Útvar byl obehnán nízkým, dřevěným zábradlím, které udržovalo diváky v patřičné vzdálenosti. Když si ho Zoe prohlížela, nečekaně si uvědomila, že je to vrchol kopce, na kterém stojí. Tento chrám, obrovské náměstí i město vyrostlo kolem něho a všechno bylo soustředěno k jednomu kusu skály.

Všechno v chrámovém komplexu, dokonce i křivky stromořadí a cest, všechno směřovalo ke kamenu. Každá budova, každá socha, každý oblouk, který se o něj opíral, jej poutaly a snažily se zachytit sílu, která tryskala a vyzařovala z prasklin a prohlubní věky zčernalé skály.

# # #

Mohammed stál na severní straně skalního výběžku a rukou se opíral o sloup, který mizel v inkoustové tmě nad jeho hlavou. Něco na jeho postoji Zoe vystrašilo. Přeskočila zábradlí a spěchala nejkratší cestou k němu. Když byla na vrcholku kamene, zaslechla nějaký zvuk. Znělo to jako táhlé zavytí a klokotavé zachroptění v jednom. Zastavila se a pevně sevřela nepravidelný povrch kamene. Síly v neviditelném světě se pohnuly.

Ozvalo se klepání a kámen se pod jejíma rukama zachvěl.

Bez přemýšlení vyvolala ochranný štít a nahlas vydechla.

Kurajš švihl sevřenou pěstí do vzduchu a vzdorovitě vykřikl. Svým vnitrním zrakem viděla Zoe temnotu valící se ze sloupů

směrem k ní. Ze skály i z podlahy stoupal žár. Modrá chvějivá koule jejího štítu se prohýbala pod náporem černých mraků. Vztek, strach a nenávist vyzařující z mramorové dlažby jim dodávaly strašlivou sílu. Zoe padla na kolena a přeříkávala si zklidňující meditaci.

Černé výběžky ovinuly Mohammedovy ruce a nohy jako groteskní révové šlahouny. Strhly ho na zem a Zoe viděla, jak kámen nárazem praská a štípe se. Černá temnota se mu srážela u chodidel a lezla výš po nohou. Výběžky zesílily a vytvořily spleť černých chapadel s rudými konci. Jedno z nich se mihlo vzduchem a šlehlo Mohammeda přes tvář. Objevila se rudá podlitina a Kurajš zaječel bolestí.

Černý oblak se sunul kolem Zoiny koule k muži bojujícímu na kameni. Hrubá síla ji shodila dolů na dlažbu; při dopadu roztříštila dřevěné zábradlí. V podřepu sevřela dlaždice oběma rukama a snažila se z nich vysát sílu. Ty však byly už dávno zbaveny sil živého kamene. Zajíkla se, cítila jak její štít slábne.

Mohammed bojoval s temnotou a strhával ze sebe chapadla. Už byla silná jako kmeny stromů a drtila mu hrudník. I přes vibrace svého štítu Zoe slyšela praskání kostí. Strach jí sevřel hrdlo, že téměř nemohla dýchat. Černý příliv ji svíral. V temných hlubinách viděla zjevem a strašná muka. V hlubinách země žhnuly ohně a svíjely se v nich mučené vyzáblé postavy. S vypětím vůle se jí podařilo vstát. Perleťový štít dál odrážel inkoustovou čerň a přizpůsoboval se jejím pohybům. Síla, která v ní kypěla, se dožadovala uvolnění, ale žhnula hněvem a nenávistí. Dychtila splynout s vířícím černým jezerem kolem ní.

Mohammed se vzepřel a postavil se na nohy, přestože se stále musel opírat o kamenný výběžek. Počáteční strach zmizel a jeho pohled se rozjasnil. Náhle se přestal bránit a nechal se sevřít do černého objetí. Rudé konce chapadel mu klouzaly po pokožce, dotýkaly se očí a vnikaly do úst a nosních dírek. Zoe se pokusila vykřiknout, ale nevydala žádný zvuk.

Černý příliv se zdvihl přes její štít a zakryl jí výhled na pouštního vojevůdce.

V moři tmy se před Zoe rozprostřela vize:

Obléhací věže vrhající oheň se tyčí nad městskými hradbami. Hladem pološílení lidé pobíhají po ulicích. Země se otřásá a věž brány podélně puká. Stovky tun kamene a cihel se řítí do ulice. Samotná brána se naklání a hroutí se na stranu. Z nechráněného vápencového průčelí divoce šlehají plameny. Muži v bronzových přílbách se ženou do průlomu a hrstka obránců zmateně prchá. Nad oddíly sveřepě se tvářících mužů probleskují dýmem standarty s orlí hlavou.

Palmyřanka divoce zamrkala a podržela si nataženou paži před očima. Přelud zmizel, přestože na tvářích a rukou stále cítila žár hořících budov a do nosu jí pronikal pach kouře.

Nádherný chrám podpíraný mohutnými sloupy se otřásl a trhlinou ve střeše vyrazily plameny. Na širokém bílém schodišti bojovaly stovky mužů. Většina z nich byla oděna v železná brnění a přílby s chocholy. Ti druzí měli různorodou zbroj, byli zarostlí a bojovali se zuřivostí, kterou dokáže vyvolat jen beznaděj. Ve vzduchu se vznášely mraky šípů a kosily řady obránců. Standarta s orlí hlavou opět vyrazila kupředu a obránci města byli zadupáni botami s cvoky na podrážkách. Oblohu proťal blesk a ozářil černá oblaka dýmu a prachu. Uvnitř chrámu, zády k vnitřní kamenné stavbě, pokračovali kněží v zuřivém odporu. Jiskřící ochranná kouzla se hroutila pod prudkými poryvy přicházejícími z nebes. Spolu s železem obrněnými vojáky postupovali thaumaturgové a z jejich napřažených paží šlehaly plameny.

Zoe ucítila pod zády chladný kámen a uvědomila si, že upadla. Všechno kolem bylo černé jako smola, přesto vnímala nějaký svíjivý pohyb. Zavřela oči a znovu pocítila bolest nad ztrátou své tety. Opět téměř nemohla dýchat.

Muž stojí na holém návrší, zakrvácený nůž v ruce a tvář obrací k nebi zmítanému bouří. Mezi mraky šlehají azurové blesky. U jeho nohou leží černý kámen potřísněný krví. Na popraskaném kameni vidí tělo chlapce. Muž křičí do nebes a nebesa odpověděla. Ten zvuk drolí kámen, vyvrací stromy z kořenů a sráží muže na kolena. Slzy zmáčí jeho tváře a s pláčem hledí na tělo svého syna.

Ten muž má Mohammedovu tvář.

Modrobílý záblesk proniká temnotou a nesmírný tlak na ochranný štít polevuje. V temnotě rozkvétá osamělý bod jasně bílé záře a temný příliv ustupuje. Výběžky a chapadla se chvějí a zvolna couvají, i když Zoe se zdá, že se ze všech sil vzpírají. Mohammed je volný a leží u paty sloupu. Červenočerné úponky, které pronikly do všech jeho tělních otvorů, se třásly, jako by jimi lomcoval prudký vítr.

Běsnící nebe se zmítá jako mořská hladina za nejprudší bouře. Proudy deště bičují muže, splachují slzy a krev a mísí je s řídkým bahnem, blesky trhaně prosvěcují oblohu. Ruka mrtvého chlapce sebou trhla.

Nad padlým Kurajšovým tělem se něco zastavilo.

Oslněná Zoe se odvrátila a v mysli jí utkvěla představa něčeho obrovského s třpytivými křídly, tyčícího se nad ním a nad celou budovou. Přitiskla obličej k zemi. Rozhostilo se nesmírné ticho, přesto cítila, jak se temnota kolem ní chvěje. Skrytý svět se zmítal v chaosu, nesmírné síly vířily sem a tam.

Vidění se vrátilo a Zoe hleděla na své ruce, které obklopovala měkká bílá záře. Vzhlédla a na okamžik viděla chrám tak, jak vypadal těsně po dokončení. Byl rozlehlý, jeho hlavní loď se zdvíhala do výšky dvou podlaží a lemovaly ho řady sloupů. Zdi se leskly v tlumené běli a kopule se zdvíhaly k nebesům. Do jasného dne shlížely stovky oken. Postavila se a nahmatala nejbližší sloup, jehož vrchol se dotýkal vysokého, klenutého stropu.

Představa pomalu mizela. Nejdříve střechu nahradila obloha a poté začaly mizet stěny. Za okamžik tu byl opět římský chrám. Zoe cítila, jak jí po tvářích tečou slzy a svírá se jí žaludek. Vzhlédla a poprvé uviděla bílé střechy a klikaté uličky města. Bílý svit vycházel z ní, dopadal na okenní římsy a keře vinné révy. Když viděla, že světlo zaplavuje krajinu jako jasný den, zadržela Zoe dech. Olivovníky, dobytčí dvory, chrámy, vrcholky kopců i stany, všechno bylo jasně ozářeno, aby v zápětí zase zmizelo ve stínech noci.

Tma opět obestřela Zoe jako dobře padnoucí plášť. Svíjející se ebenová chapadla byla pryč, pohlcena krví potřísněným kamenem a Kurajšovým tělem, které na něm nehybně leželo. Zoe zkusila pohnout nohou; šlo to. I oslnění pominulo, zůstaly jen drobné mžitky

před očima. Cítila se lehká, jako by jí z ramenou spadla obrovská tíha. Poklekla a dotkla se Mohammedova krku. Puls byl slabý, ale rychle sílil. Jeho pokožka byla horká; náhle si uvědomila, jak je sama prochladlá.

V dálce zaštěkal pes probuzený ze sna.

Zoe Mohammedovi palcem nadzdvihla oční víčko a vyděšeně ztuhla. V jeho zorničce se na okamžik zrcadlila živoucí temnota. Prudce se nadechla, aby se uklidnila, a poté mu přitiskla ruce na spánky. Její vlastní síla se probudila a napjala se. Jeho tělo se rozzářilo a poprvé ucítila nesmírnou sílu, která v něm prodlévala. Bylo to jako řeřavé uhlíky – z dálky nebylo nic vidět, ale zblízka zářily jako slunce. Dosud jím zmítaly dozvuky boje – drsná temnota se svářila s démantovým svitem.

Palmyřanka se náhle vztyčila a otřepala si ruce jako by byly mokré.

Cosi do něho vstoupilo. Bylo to jasné a děsivé. Muž u jejích nohou se stal příbytkem jakési síly. Dřímala, ale mohla se kdykoli probudit. Její ozvěna ji prostupovala a hlava jí duněla jako zvon. V srdci tohoto muže sídlila čistá a nezkalená.

Je to ten bůh pustin, kterého vzývá? Zoe ta myšlenka vyděsila. Celý její život jí bylo vštěpováno, že síla bohů – Dia Amóna, Bela Strážce a ostatních – se projevuje skrze jejich kněží. Když vstoupila do Legií zjistila, že její schopnosti – schopnosti smrtelné ženy – převyšují dovednosti nejvyšších kněží. Ve světle toho začala bohy považovat ze něco bezvýznamného a ubohého, něco, co existuje pouze v lidských představách. Nástroje, kterými ti mazanější podřizují ostatní své vůli.

Ale tohle? To zdaleka přesahovalo její schopnosti. Přitiskla si prsty na oči a snažila se z hlavy vyhnat každou vzpomínku na nedávné chvíle.

Její pozornost upoutala světla na konci náměstí. Z budov vyběhli muži s pochodněmi, které vyrušil noční hluk. Sehnula se a zdvihla tělo. Bylo těžké, ale ona byla mladá a silná. S hekáním si ho hodila na ramena a podařilo se jí vstát. Jeho hlava jí klimbala na rameni. Začal chrápat.

Jako všichni muži. Když je po všem usnou, a ženská aby to uklidila!

Potácivě vyšla z chrámu a zastavila se s nohou na posledním stupni schodiště. Dole pod schody se míhala světla loučí a doléhaly k ní ospalé hlasy. Zaklela a začala couvat zpět. Vnitřním zrakem hledala jinou možnost útěku z náměstí.

Na jižní straně objevila namodralé světlo, které viselo ve vzduchu jako plamen svíčky. Hlasy pod schodištěm sílily.

„Prohledejte okolí," ozval se drsný hlas, který nejspíš patřil nějakému centurionovi. Odstoupila dál od schodiště. Namodralý plamen se také stáhl. Protože ji nic lepšího nenapadlo, rozeběhla se k němu. Když se přiblížila, zmizel někde pod zemí. Těsně před ní zel temný, kruhový otvor, z něhož stoupal pach vody.

Plamen se nořil do studny. Ve stěně byly vysekány schody vinoucí se dolů. Zezdola bylo slyšet odkapávání vody. Zoe si nadhodila Kurajše a položila nohu na první stupeň. Opatrně začala sestupovat do tmy.

PAHOREK PALATIN, ROMA MATER

„Přeji dobrý večer, Auguste, pane a bože Galene, císaři všech Římanů." Anastásia se poklonila a pramen černých vlasů jí spadl do čela. Byl večer a za okny císařovy pracovny, vysoko na jižní straně pahorku Palatin, blikala světla města. Otočila se, a dvě řady černých perel na její bělostné šíji se ve světě zaleskly. Poklonila se i Aurelianovi, který stejně jako jeho bratr při jejím příchodu povstal. „Aureliane Caesare, princi císařství, i ty buď pozdraven."

Muži si hověli u stolu se zbytky lehké večeře sestávající z pečeného černého tetřívka potřeného česnekem, artyčoků v octě a oleji a natvrdo uvařených husích vajec sypaných paprikou. Poslední dny začínalo být horko a všichni se snažili vyvarovat těžkých jídel. Přesto byly noci zatím docela chladné a nebylo radno odkládat vlněné tuniky. Aurelian si navíc ponechal i krátký plášť. Přestože byl

mohutněji stavěný než jeho bratr, zdálo se, že je citlivější na změny teploty.

Jeden ze sloužících stojících v alkovně pracovny přinesl křesílko se štíhlými nohami a postavil ho vedle pohovek.

Vévodkyně se elegantně posadila a nechala záhyby svého šedého šatu volně splynout. Vlasy měla svázány do uzlu a protknuty stříbrnými jehlicemi. I její sandály byly z jemné, tmavě hnědé kůže. Anastásia nepřinášela dobré zprávy, a její oděv odpovídal jejímu rozpoložení. Galen si odkašlal a pohledem nervózně přejížděl po její tváři, rukách a oblečení. Vévodkyně se smutně pousmála; snadno uhodla jeho myšlenky. Očekával katastrofu. Jeho bratr, ten neomalený Aurelian, se jenom mračil a čekal, jak vysvětlí náhlé narušení vzácných chvil klidu a soukromí.

„Co se děje?“ zeptal se ostře Galen. Soustředil se přímo na ni a Anastásia jako obvykle pocítila sílu jeho osobnosti. Jindy to brala jako výzvu, ale tentokrát pocítila jen únavu. Císař dobře věděl, jak využít sílu osobnosti. „Vypadá to, jako by tě něco trápilo, má paní de’Orelio.“

„Jsem v koncích, můj pane Galene. Přišla jsem za tebou se špatnými zprávami.“

Ze skryté kapsy krátkého pláštíku vyňala svazek dokumentů na téměř bílém, velmi kvalitním hlazeném pergamenu, převázaný černou stuhou. Opatrně jej položila na roh stolu vedle tácu, kde předtím ležely nakládané houby, a džbánky s vínem. Pak z prstu stáhla těžký pečetní prsten a položila jej na dokumenty.

„Podle zákona státu ti, kdož konspirují proti císaři nebo jeho rodině, ztrácí všechny tituly, majetky a práva ve prospěch císaře, který – jak řekl již Božský Augustus – s nimi bude lépe nakládat.“ Anastásia hovořila klidně, přestože se jí ruka třásla, když se letmo dotkla prstenu.

„Toto je dům de’Orelio se všemi svými pozemky i movitým majetkem. Teď patří tobě.“

Bledým prstem, poprášeným bílým olovnatým práškem, ukázala na černou stuhu ovíjející listy pergamenu.

„Je tam vše, co se týká obchodu: kontakty, lodi, sýpky, obchody vínem, investice do galského železa a britského cínu, vinice v

Terraconensis na Sicílii. Je tam také mé podepsané přiznání a uznání viny. Prosím, abys nemarnil časem Senátu při veřejném soudním líčení. Jsem vina, ale vydávám se ti na milost v naději na diskrétní a neveřejné vykonání rozsudku.“

Galen už stál a oči se mu hněvivě leskly. Hlas se mu třásl. „Čím ses provinila? Zešílela jsi snad? Co je to za spiknutí proti mně?“

Bledá Anastásia pozdvihla fialkové oči zdůrazněné linkami černého antimonu. Přitiskla si útlou paži na prsa. Spočinula na tmavém sametu jako umírající labuť.

„Nikoli proti tobě, můj pane. To nikdy. Vyslala jsem své muže, aby v Ottavianu, poblíž Cumae, zabili tvého bratra, prince Maxiana.“ Odmlčela se a chvíli to vypadalo, že už nebude schopna promluvit. „Poslala jsem je, aby mladého prince zabili a jeho tělo přivezli do Říma v železné rakvi.“

Galen se zapotácel, zbledl a ztěžka usedl. Prsty sevřel opěradlo pohovky. Z Aurelianových očí sršel hněv, v ruce drtil jílec krátkého meče, který mu visel na opasku.

„Ty bys zabila našeho malého čuníka?“ zaskřípal jeho hlas, jako když se o sebe dřou dva mlýnské kameny. S hrozivým výrazem přistoupil k vévodkyni a mohutnou rukou jí sevřel hrdlo. Anastásia se odvrátila, vlasy jí spadly do očí. „Tys poslala svoje lupiče a vrahy, aby ho zabili v domě naší matky?“

Aurelianův hlas pod klenbou duněl. Vytrhl meč z pochvy, blyštivé prodloužení paže.

„Ano,“ hlesla Anastásia. Sevřela jeho zápěstí a přitiskla mu ruku ještě více ke svému hrdlu. „Dnes v noci zemře, a nezabrání tomu ani posel na nejrychlejším koni či lodi. Učinila jsem všechna opatření…“ pohlédla na Aureliana a hlas ji zesílil… „všechna opatření, aby byl zabit.“

Aurelian pozdvihl meč a už chtěl dát průchod svému hněvu, ale pohled do jejích klidných očí, očekávajících smrt, ho zarazil. Jeho tvář byla plná zmatku a strachu.

„Proč?“ zeptal se bolestně Galen. „Proč nemohl být přede mě předveden v poutech? V bezvědomí? Oslepen a bezmocný?“

„To nejde, můj pane,“ odvětila Anastásia a opřela si hlavu o Aurelianovu paži. Také byla unavená. „Pokud vím, natolik ovládl

černá umění, že přežije smrtelná zraném, vydloubnuté oči mu dorostou, vymam se z jakýchkoli pout, podlehne mu jakákoli stráž. Napil se zhluboka prastarých orientálních jedů – čachruje s mrtvými, probouzí mrtvé a rozkazuje jim. Jeho prsty pokrývá prach z hrobek a zná ztracená tajemství. Peršané mu šeptají do ucha. Tento milý chlapec, tvůj bratr, se rozhodl, že tě nahradí, zradí Senát i lid a pozdvihne se nad tebe.“

„To je nemožné!“ vyděšeně vykřikl Aurelian a obrátil se na Galena. „Galene, to je přece čuník! Náš bratříček, kněz požehnaného Asklepia! Složil přísahy… nemůže se z něho stát obluda!“

„Ale stala se,“ řekla Anastásia, oběma rukama mu sevřela paži a posadila ho vedle sebe, na okraj pohovky. „Zabíjel nalezené děti a vysloužilé vojáky, očaroval muže, aby ho ve všem poslouchali. Přivedl k životu homunkula, který zabil a sežral tucty občanů, a dokonce i srdnatých příslušníků Pretoriánské gardy. Sedlá ohnivého hada.“

Anastásia se lehounce opřela o Aurelianovu hlavu a otřela se o jeho husté, nepoddajné naolejované vlasy. Pak se napjatě obrátila zpět ke Galenovi.

„Můj pane a bože, toto všechno jsem se dozvěděla před velmi krátkou dobou. Také jsi něco z toho věděl, ale neznal jsi všechny souvislosti. Vím… vím, že jsi chtěl, aby tvůj bratr měl čas odpočinout si a zotavit se. Vím, že odjel na usedlost vaší matky v Ottavianu. Můj agent, který mu byl nablízku, mě informoval. Věci jsou horší, než jsme si ty, nebo já, mysleli.“

Galen pozdvihl ruku a štíhlým prstem ukázal na vévodkyni. Bylo vidět, že sotva přemáhá vztek.

„Ty jsi se odvážila vykonat císařskou spravedlnost bez ohledu na Dvanáct desek. Osobuješ si moji moc, ženo. Jestli má můj bratr zemřít, bude to mou rukou a na můj příkaz.“ Jeho slova plynula těžce, jako měď odkapávající z tavícího kelímku. Anastásia se lehce uklonila. Stále seděla a svírala Aurelianovu ruku.

„Vím, můj pane, že jsem zradila stát. Přijmu svůj trest a zemřu. Ale nemohla jsem vyčkávat nebo riskovat, že tomu muži poskytneš milost. Pro blaho Senátu a lidu Říma musí být princ zabit. Je mi to líto.“

Galen se zadíval stranou a sevřel pěsti. Na čele mu naběhla žíla. Když po delší chvíli pohlédl zpět, byly jeho oči mrtvé a chladné.

„Nebude žádný trest," pronesl hořce. „Musí to být vykonáno. Ty máš odvahu provést takový řez na těle státu."

Vévodkyně opět sklonila hlavu a v koutcích očí se jí zaleskly zrádné slzy. V císařově hlasu cítila rozsudek a výrok Senátu a lidu Říma.

VESUV

Maxianovi připadalo, že palouk skrytý v prohlubni ho halí a zahřívá jako starý, příjemný plášť. I když byl trochu rozrytý a bylo tu pár nových cestiček, byl stále důvěrně známý a stačilo jen na něj vstoupit a hned se mu ulevilo. Po jasném dni opět nastala noc. Princ čekal na hoře, v teplém večeru přemýšlel a podřimoval. Poslední náklad knih a různých věcí už byl uložen ve Stroji. Khiron se potuloval někde mezi balvany a čekal na příkaz k nastoupení do útrob Stroje.

Maxian seděl na okraji palouku, zády se opíral o mechem porostlý balvan a vnímal uklidňující, tiché předení hory. Oblohou se táhl pruh hvězd. Brzy vyjde měsíc a naplní prohlubeň svým stříbřitým světlem. Otálel, protože věděl, že musí opustit místo, které rušilo sílu kletby. Zde byl klid a mír. Mohl zde podřimovat na slunci, aniž by se vyčerpával udržováním ochranného štítu. Khiron se staral, aby ho tu nerušili pastevci ovcí nebo nezvedená mládež. Jakmile odejde, opět bude muset čelit rozkladné síle kletby. Bude konec odpočinku.

Proto zůstával o několik dní déle oproti původně plánovanému návratu do Říma a k bratrům.

# # #

Maxian se prudce probudil; někde poblíž se sypal štěrk. Ztuhle vstal. Usmál se a pohladil kámen. S teplou zemí pod sebou a

neutuchajícím, tichým předením hory bylo snadné usnout. Teplé kameny ohřívaly noční vzduch a stoupal z nich mlžný opar. Maxian si protáhl krk a vydal se k jižnímu okraji palouku. Nastal čas odejít.

„Khirone! Vylez, mrtvolo! Je čas jít!“

Na okraji palouku se zastavil a obhlížel svahy. Kde je? Nikdy se příliš nevzdaloval, ani když mezi balvany slídil za zvěří.

„Khirone, ke mně!“

Něco se ve tmě pohnulo a ze stínu vyklouzla mrštná silueta. Maxian se zamračil; hlava stvoření, které běželo přikrčené nízko při zemi, se kývala sem a tam. Rozhlédl se po okolních skalách. Všude byl klid. Na Khirona na okamžik dopadlo světlo hvězd; jeho kůže se leskla a shrbeně se komíhal do stran.

„Khirone? Co se…?“

Do noci vyšlehl oranžový oheň a jasně ozářil balvany a mechem porostlé kmeny stromů. Něco syčícího a plivajícího plameny se skutálelo z nebe a poskakovalo travou směrem k němu. Plamenné spršky se rozstřikovaly vůkol a ulpívaly na kamenech. Maxian poděšeně uskočil ave stejný okamžik viděl, jak se Khiron zvedá. Z jeho otevřených úst vycházel nelidský, divoký řev.

Prudký náraz do bránice odhodil Maxiana dozadu na kmen cypřiše. Pocítil chlad. Pohlédl dolů a naprázdno polkl, když uviděl dlouhý dřík šípu trčící z jeho žaludku. Krev se valila z rány a smáčela opeření střely. Ve světle syčících plamenů se každá kapka krve zlatě leskla.

Čas se zpomalil a princ sledoval, jak z něho vyprchává život.

Další šíp ho zasáhl do ramene. Těžký trojúhelníkový hrot prorazil kost a chrupavku a zasekl se do stromu za ním. Princ se snažil nevnímat prudkou bolest a pokusil se zvednout hlavu. I přes smrtelná zranění byla jeho mysl nezkalená a pohotová, přestože vše kolem se pohybovalo nepřirozeně pomalu. S nesmírným úsilím vzhlédl.

Z šera vybíhali muži, jejich přílby a brnění se leskly v záři plamenů. Seshora padaly další nádoby s hořícím obsahem, rozbíjely se o balvany a zanechávaly za sebou planoucí stopy. Mlha smíchaná s dýmem stoupala vzhůru a vytvářela nad paloukem pableskující klenbu. Khiron se hbitě pohyboval uprostřed palouku, přestože z

něho trčel dobrý tucet těžkých šípů. S jekotem a napřaženými pařáty se vrhl na nejbližšího muže. Rozložitý chlapík s uzavřenou přilbou na hlavě uskočil stranou a zasáhl Khirona hrotem kopí do ramene. Ozval se mlaskavý zvuk prořezávaného masa a ostré praskání přetínaných šlach ukončené tupým žuchnutím, když zábrana na konci hrotu zarazila postup zbraně.

Khiron opět zařval, když viděl, že jeho oběť je stále mimo jeho dosah. Popadl ratiště a vykroutil hrot z rány. Muž se začal plazit pryč a Khiron jedním pohybem otočil kopí. Někde nahoře melodicky zadrnčely tětivy a do Khironových zad se zabodlo několik dalších šípů. Znovu zaječel, ale nevšímal si bolesti a s mocným rozmachem vrhl kopí. Rozervaná levá paže se mu bezvládně komíhala podél těla.

Maxian zamžikal; polila ho nesmírná slabost. Výkřik muže, kterým skrz naskrz projelo kopí a přirazilo ho k balvanu, vůbec nevnímal. Jeho vnitřnosti zaplavoval chlad a dlaněmi se bezvýsledně snažil zarazit proud krve. S ramenem přibodnutým ke stromu se sotva hýbal.

Musím vyvolat sílu, uvědomil si mlhavě. Všechno se seběhlo tak rychle…

Ze stínu vyběhla postava s rozevlátými rudými copy, v ruce dlouhý meč. Princovi trvalo celou věčnost, než zvedl hlavu. Ohně ozářily oválnou tvář a vytřeštěné oči. Žena v brnění, rty sevřené do úzké čárky, s mečem z indické oceli namířeným přímo na něj. Maxian se pokusil chránit zdviženou rukou, ale bylo pozdě.

Meč ze strany pronikl mezi žebry a probodl mu srdce. Princ vytřeštil oči údivem a poznáním. Byla velice blízko; cítil na tváři její dech. S lehkým heknutím vytrhla meč z rány. Její ruka se mihnula vzduchem a Maxian ucítil na hrdle drtivé sevření. Už téměř necítil tělo, jen chlad. Viděl meč, ze kterého odkapávala krev, pozdvihnutý k poslední ráně.

# # #

Khiron vyskočil a otočil se. Jeho silné nohy se mihnuly nad hlavou překvapeného vojáka a kopí ho minulo. Dopadl na zem a rozeběhl se. Šípy, které hustě trčely z jeho zad a stehen, ho nemohly zpomalit. Homunkulus necítil bolest, jen divoký hlad a poháněl ho

strach z konce. Cestu mu zastoupili dva ozbrojenci v těžkém brnění; nevšímal si jich. Soustředil se jen na to, že jeho pán je na prahu smrti.

Bez ohledu na vířící čepele se vrhl mezi dva muže. Jednoho srazil svým rozervaným ramenem. Muž s heknutím padl na záda. Druhý se snažil zasáhnout jeho zdravou paži, ale Khiron prudce vrazil hlavou do obličejové části jeho přilby. Kostnatá lebka narazila do kovu a muž se zhroutil. Khiron se hnal dál.

# # #

Thyatis uskočila, zvrátila úder, který měl oddělit princovu hlavu od těla, a ťala po nestvůře, která se na ni ze tmy vyřítila. Hořlavina v nádobách stále plála a oheň zachvacoval stromy a trávu po obvodu palouku. Přibíhali další muži. Ve chvíli, kdy došlo k boji tělo na tělo, lučištníci přestali střílet. Hrot kalené čepele přeťal nos nestvůry.

Téměř plazí hlava sebou trhla stranou, ale zranění homunkula nijak nezpomalilo.

V narudlém světle vypadalo nahé tělo nestvůry, rozervané šípy a sečnými ranami, strašlivě. Jedna jeho paže se bezvládně komíhala, zatímco druhá stále napřahovala blyštivé spáry. Thyatis se stáhla ke straně, přestože tak se nestvůra dostala mezi ní a prince. Ve spáncích jí bušila krev a měla pocit, že se vznáší.

Učinila výpad proti jeho očím a vzápětí uskočila, když spáry proťaly vzduch v místě, kde stála. Sehnula se a málem se jí podařilo zasáhnout koleno nestvůry. Ta se otočila a vykopla drápatou nohou. Thyatis zachytila úder ramenem. Paže jí na okamžik znecitlivěla, ale krev v ní stále vřela a všechno zmizelo v tunelu vířící šedi. Soustředila se jen na ten mrtvolný obličej.

Nikos se vzepřel o ruku v silné rukavici a zvedl se. S bolestivým hekáním si stáhl přilbu z hlavy. Byla promáčknutá dovnitř a stékající krev mu oslepovala jedno oko. Svět se podivně motal, ale nějak se mu dařilo udržet se na nohou. Ostatní na něho křičeli a on se otočil právě včas.

Souboj Thyatis s nestvůrou se změnil v divoký vír čepelí a končetin. Římanka právě vyskočila do výšky a kopla nestvůru z boku do hlavy okovanou špičkou boty. Homunkulus se svalil, ale ihned

byl na nohou a ohnal se po Thyatis zdravou rukou. Její copy zavlály, odklonila ránu předloktím a vší silou udeřila loktem do hrudi stvoření.

To se jen otřáslo a jako palicí udeřilo Thyatis bezvládnou paží. Žena se zapotácela a přepadla přes balvan za ní. Když narazila zády na zem, zaznělo to, jako když se na ulici vysype povoz nádobí.

„Střílejte!“ zařval Nikos, když viděl, jak se stvoření žene na jeho velitelku. „Střílejte!“

Homunkulus se otočil a jeho ranami zbrázděnou tvář zkřivil škleb. Zasyčel a jako lev se vrhl na Nikose. Ilyrian se otočil a uskočil stranou; v brnění si připadal nesmírně pomalý. Za ním se ozvalo masité mlasknutí. Otočil se zpět a vytřel si krev z očí; hlava mu stále silně krvácela.

Stvoření nehybně stálo, probodnuto těžkým kopím. Ve chvíli, kdy Nikos uskočil, přihnali se Kahrmi s Efraimem. Třímali těžké kopí, *sarissa*, a v okamžiku, kdy se homunkulus vrhal na Nikose, nabodli ho jako rybu. Na zábraně stopu dlouhého hrotu byl přivázán měchýř s vážkou kapalinou, která se rozstříkla po jeho hrudi a ramenou.

„Střílejte!“ ječel Nikos a couval. Oba vojáci pustili kopí a také hleděli rychle utéct. Lučištníci, dosud skrytí za balvany, se vztyčili a vzduchem zasvištěly zápalné šípy. Nestvůra si vytrhla kopí a potácivě ustupovala, přičemž kolem sebe rozstřikovala černou, lepkavou tekutinu. Hořící šípy se zabodávaly do místa, kde ještě před vteřinou stál homunkulus. Jeden dopadl na okraj velké louže kapaliny. S tlumeným výbuchem se ze země zdvihl modrobílý oheň a řev plamenů na okamžik přehlušil všechno ostatní.

Nikos ustupoval ke straně a rukou si chránil oči. Rozlitý flogiston divoce hořel a palouk se chvěl syčivým duněním plamenů. Nestvůru ztratil z očí, ale ta na tak malém prostoru jistě musela zahynout. Všechno zahaloval štiplavý bílý dým. Thyatis se vzpamatovala a postavila se. Točila se jí hlava. Cítila, že si při pádu na kámen zlomila přinejmenším jedno žebro. Někde ztratila meč, ale v ruce třímala dlouhý nůž, který bez přemýšlení tasila. Nevšímala si křiku svých mužů. Vyrazila doprava, kde se princ opíral o strom. Homunkulus znamenal smrtelné nebezpečí, ale musela dostat prince.

# # #

Maxian otevřel oči, ale viděl jen oslepující světlo. Cítil ostrý, štiplavý zápach a byla mu zima. Z úst mu bublala krev a stékala po bradě.

Co se děje? Princovo vědomí zakolísalo pod návalem bolesti. *Je tohle převozník? Kde je potom černá řeka?*

S nesmírným úsilím se pokusil zvednout paži. Nešlo to; byl příliš sláb.

V bělostné záři se něco pohnulo. Přicházelo to blíž. Teď už viděl, že je to žena s rozevlátými vlasy, jednu tvář měla umazanou od hlíny. V ruce držela dlouhý nůž se zahnutou špičkou. V jejích očích viděl neochvějnou rozhodnost. Volnou rukou ho chytila za vlasy a prudce mu zvrátila hlavu dozadu.

Maxian chtěl něco říci, ale s krví v hrdle vydal jen nejasný, bublavý zvuk. Na krku ucítil chladný hrot čepele. Koutkem oka zahlédl, že žena má vlasy sepjaté jakousi broží, která se nyní svezla ke straně. Ve světle ohně se jasně bronzově třpytila. Bylo na ní vyryto znamení oka s napůl rozpjatými křídly.

Imperiální úřad pro barbary. Myšlenka si prorazila cestu bolestí. *Můj bratr. Galen. Aurelian. Císař.*

Maxianovo srdce se téměř zastavilo. Teď už věděl. Dobře vyzbrojení vojáci, zakázané chemikálie. Rychlost a divokost přepadu. Před sebou uviděl svého bratra. Jeho tmavé oči byly vyhaslé, tvář ztrhaná, do čela mu zplihle visel pramen vlasů. Ostří nože se mu zařezávalo do krku.

Zabiješ mě? Maxian cítil, jak mu nad tou zradou puká srdce. Galenovo zjevení na něho pohlédlo přes vzdálenost mnoha lig. Roztěkaný pohled byl plný bolesti. *Nařídil jsi mou smrt?*

Musí se tak stát, řekla představa. *Stát musí přetrvat.*

Maxianovo srdce se zastavilo.

# # #

Thyatis viděla, jak zavřel oči a cítila, že se mu zastavil puls. Odtáhla nůž a zaváhala. Výkřik za zády ji přiměl otočit se a přikrčit. Nestvůra náhle vyrazila ze stínu balvanu a máchnutím rozervala

hrdlo jednomu z vojáků. Muži sice byli ve střehu a opatrně se pohybovali s napřaženými kopími, ale nečekali, že přeskočí jeden z menších balvanů. Další voják se k němu začal přibližovat a vzduchem opět prolétlo několik zápalných šípů. Thyatis se rozeběhla a chránila se před žárem flogistonu.

Khiron utrhl mrtvému vojákovi hlavu a vytrysklá krev oslepila vojáka, který na něho dotíral. Bez ohledu na šípy pak popadl jeho kopí, přitáhl vojáka k sobě a vrazil mu dva prsty s ostrými, tvrdými nehty do očí. Vlhce to mlasklo a z očních důlků se vyvalila hustá, rudá kaše. Voják bez hlesu padl. Do boku se mu zabodlo další kopí, ale Khiron se ho jedním máchnutím zbavil.

Thyatis pobíhala se zatnutými zuby kolem. Bojovat s tou nestvůrou po jednom je k ničemu! Otevřela ústa, aby zakřičela rozkaz, ale koutkem oka zahlédla prudký pohyb. Instinktivně se skrčila.

Nikos hodil větev urvanou z hořícího stromu na homunkulova záda ve chvíli, kdy se obluda snažila vyrvat kopí vojákovi z rukou. Hořící dubové ratolesti dopadly do vazkého černého flogistonu. Svaly a šlachy jasným plamenem vzplály. Khiron s hrozivým řevem vyskočil a plamen vybuchl jako bleskově se rozvíjející bílý květ. Legionáři se rozprchli.

Khiron padl na zem, divoce kolem sebe tloukl, válel se, rval hlínu a drny. Flogiston se zběsilým prskáním a syčením planul s neutuchající silou. Ječel vysokým hlasem, jako dítě, smažené na vlastním tuku. Stará kůže nestvůry, kterou držela pohromadě pouze vůle a kouzla, hořela modrým plamenem. Stvůra, obklopená ohnivou koronou, se roztřeseně vztyčila. Nikos ustupoval a rukou si kryl obličej před žárem. Homunkulus udělal krok kupředu, ale jeho kůže i svaly se už měnily v hořící želatinu.

I Thyatis couvala a odvracela tvář. Ještě ji čekala práce. Rozeběhla se zpět k princi.

# # #

Maxianovo srdce zadrhlo a zastavilo se, a pak, v okamžiku, kdy se poslední jiskřička vědomí nořila do bezedné černé propasti, jako první paprsek vycházejícího slunce cosi zazářilo. Vzkypěla v něm

prudká nenávist a něco uvnitř se dožadovalo vypuštění. Poslední úponky vědomí propátraly chladnou temnotu a nalezly sílu: nesmírnou sílu po staletí čekající a mohutnějící hluboko pod zemí.

Bohové, můj bratr mě chce zabít? Má rodina se ke mně chová jako k prašivému psu?

Předivo jeho vůle a myšlenek se opět spojilo a nabylo alespoň zdání dřívější pevnosti. Jeho tělo bylo plné ran, probodané, zničené, u nohou mu plápolaly plameny a pronikaly do bot. Ale v zemi pod ním stoupal zelený příliv síly, plazil se prasklinami a skulinami, přemáhaje dávné pouto. Princ, ležící na vrcholu hory na pokraji smrti, s posledním vypětím vztáhl své myšlenky a dotkl se srdce vulkánu.

# # #

Thyatis ztratila rovnováhu a málem upadla. Země se mocně zachvěla. Zelený trávník se vymrštil a zase propadl. Odevšad se ozývalo praštění, skřípění a nárazy padajících kamenů. Vzduch proťal zoufalý výkřik. Otřes shodil jednoho z lučištníků z ohromného balvanu, který jej pak rozdrtil o svého menšího kamenného bratříčka. Thyatis se nejisté postavila, rukama se stále dotýkala země.

Jakmile opět našla prince, divoce se zašklebila.

# # #

Proudil jím život, hnal se všemi cévami a údy. Zlámané kosti, přeťaté svaly a šlachy, rozervané orgány, všechno se hojilo pod prudkým, nezadržitelným přívalem síly. Tělo se napínalo a vypuzovalo zabodnuté šípy. Okraje ran růžověly, stahovaly se k sobě, nasávaly zpět srážející se krev a zacelovaly se. Vnitřní orgány srůstaly. Do jeho potemnělé mysli vstupovalo vědomí a zaplašilo fantomy bolesti. Vztyčil se. Cítil se lehký, jako opilý z toho, že unikl chladné náruči smrti. Viděl, jak k němu běží žena a v ruce svírá nůž. Usmál se a prožíval radost z pohybu a činnosti svalů v plné síle. Pozdvihl paži a vzduchem prolétl sevřený ohnivý kruh.

# # #

Thyatis tvrdě dopadla na zem a vykřikla bolestí, když se o sebe otřely okraje zlomených žeber. Její zbroj sice zadržela největší nápor žáru, ale už se začínala pálit a škvařit. S hekáním se překulila. Nůž trčel ze země nějaký tucet stop od ní. Prsní štít jejího brnění rudě žhnul a cítila, jak žár proniká ke kůži. Horečnatě začala uvolňovat přezky kyrysu.

Koutkem oka viděla, jak se k ní princ blíží lehkým krokem, téměř jako by se vznášel. Znovu pozdvihl paži, ze které vyšlehl fialový záblesk. Někde za ní někdo krátce vykřikl a ozvalo se zadunění hromu. Princ, obklopený koronou indigového světla, matně žhnul. Kolem ní proběhl k smrti vyděšený muž. Na prince začaly dopadat šípy.

Thyatis konečně rozepnula přezky a roztřesenými prsty odhodila kyrys. Plstěná vesta pod ním doutnala a začínaly z ní vyskakovat drobné plamínky. Se zuby zaťatými bolestí ji také strhla. Ze spodní plátěné tuniky prosáklé potem stoupala pára. Díky propocenému oděvu se plameny nedostaly až na kůži.

# # #

Nikos se přikrčil, tasený *spatha* pevně svíral v ruce. Zářící muž se pootočil a vzduchem prolétl jasný záblesk. Jeden z lučištníků, který se stále krčil na vysokém balvanu, v oslnivém výbuchu explodoval. Stromy za ním okamžitě vzplály a připojily se tak k ostatním, které kolem palouku vytvářely ohnivou korunu. Ilyrian se na prince vrhl a vší silou ťal skrze ohnivou auru do princova krku. Ostří ztuha proniklo svaly a zaskřípělo o páteř. Nikos se sklonil a vytrhl čepel z rány. Princ se otočil, jeho oči rudě žhnuly. Ilyrian vyděšeně sledoval, jak se smrtelné zranění zaceluje a kůže se nad ním uzavírá jako vodní hladina nad vrženým kamenem. Princ se usmál, ale v jeho výrazu nebylo nic lidského. Přilétající šípy narážely na jeho indigovou auru jako na stěnu z kalené ocele.

# # #

Maxian nechal ten nejmenší kousíček síly, která prýštila ze srdce hory, vytrysknout konečky svých prstů. Vzduch vzplanul a uvolněný

plamen zasáhl muže, který se krčil vedle něho. Na okamžik ho zahalila koule rozžhaveného vzduchu, která se náhle vpila do jeho těla, které vybuchlo v modrobílém záblesku a ve sprše jisker se rozlétlo po okolí. Do spálené trávy se snášel jemný prach.

# # #

„Ne!“ zaječela Thyatis a zarazila se v bezhlavém běhu, když viděla Nikose umírat. Efraim a Kharmi se hnali k ní. Thyatis nebyla schopná pohybu a strnule sledovala, jak se její milovaný přítel rozlétl do vzduchu a snáší se na zem v podobě šedých šupinek. Připadalo jí, že má končetiny z olova.

# # #

Maxian se zašklebil; proud síly vulkánu ho naplňoval bezbřehým uspokojením. Se svými směšnými zbraněmi ze dřeva a železa na něho zaútočili další dva vojáci. Sevřel pravou ruku v pěst a vyslal své myšlenky a vůli vstříc zemi. Země pod nimi vybuchla v oranžový plamen, a oba s bolestným řevem shořeli u jeho nohou.

Princ se sehnul a cítil, jak do něho prsty proudí život prvního legionáře. V dlaních pocítil lehké mravenčení, když se mu do nich vpil živoucí oheň. Pak se opět napřímil a zvědavě pohlédl na své ruce. Kolem špiček prstů mu jiskřily jazýčky ohně a proplétaly se do úžasných vzorů.

# # #

Uslzená Thyatis šátrala v trávě po zbrani. Celý palouk obklopovala plamenná stěna a uzavírala všechny ústupové cesty. Bylo světlo jako ve dne, ale vzduch byl žhavý a téměř nedýchatelný. Lapala po dechu. I pohyb byl obtížný, protože hora se stále chvěla a zem se vlnila jako hladina za bouře. Konečně sevřela jílec meče. Zem se otřásla jako pes, který právě vylezl z vody, přesto se jí podařilo zvednout se do kleku.

Alespoň že přežije Anagathios a vévodkyni přiveze zpět vozy, neodpustila si trochu černého humoru.

Viděla blaženě se usmívajícího prince, jak hledí na své, barevným světlem zalité ruce. Po nebi se převalovala hustá černá mračna odrážející světlo plamenů pod sebou. Jako v transu se odvrátil a vznesl se do vzduchu. Thyatis se opatrně postavila a očekávala další otřes. Přikrčila se a chtěla vyrazit vpřed. Meč jí přesně padl do ruky.

Za jejími zády zašustila tráva.

„Ne," na rameni ucítila ruku; otočila se.

Byla to Krista v tmavém oděvu, na tváři divoký škleb. Měla holá předloktí a v ruce nůž, který jako by zářil vlastním temným světlem. „Je můj. Ty musíš uprchnout."

Když se dívka prosmekla kolem ní, Thyatis jen naprázdno otevřela ústa. Z každého jejího pohybu čišela smrt.

Maxianovy myšlenky se zmítaly sem a tam; hora mu zpívala o neomezené svobodě, o orgasmickém výtrysku síly, který je možné ze země uvolnit v jediném omračujícím výronu. Mysl měl stále zastřenu hněvem a před sebou viděl planoucí zjevení svého bratra.

Tys mi to udělal, řval v duchu a v koutcích očí se mu leskly slzy. *Ty, císař, který staví stát nad svého vlastního bratra! Ty bys mě zabil?*

Jen s velkým úsilím zastavil sílu hory, která se tlačila do jeho vědomí. Tak dlouho byla utlačována předivem kletby, že nekonečně toužila vyrazit ven a hnát se volnou krajinou. Maxian nyní tvořil něco jako uzávěr, bod rovnováhy, který dovoloval jen nepatrné části, aby jím pronikla a nechala se usměrnit jeho rukama. Tam nad horou cítil Maxian kletbu, jak se třese a ustupuje, zatlačována vlnami hrubé síly.

Když budu vládnout tak mocnou silou, dokáži ji zničit i s jejími přeludy!

Pozdvihl paže a z jeho úst začala vycházet mocná slova.

„Maxiane!" Známý hlas přehlušil hukot plamenů. Otočil se.

Běžela k němu Krista a její drahá tvář zářila na pozadí dýmu a plamenů. Smála se a v jejích očích četl nehynoucí lásku. Srdce se mu téměř zastavilo, otočil se, aby ji objal. Zaplavila ho nevýslovná radost. *Alespoň jeden na celém světě mě miluje!*

# # #

Krista si nevšímala žáru princova těla a pevně ho objala. Žhnul a indigová korona byla rozpálenější než taviči pec. Její šaty vzplály. Křičela, šlehající plameny ji oslepovaly, ale stále držela prince za husté vlasy. Krista vytočila levé zápěstí a ucítila tlak chladného bronzového kroužku na palci, kterým uvolňovala pružinu.

Maxian vykřikl hrůzou, když uviděl, že Kristu olizují plameny. Zatínala zuby bolestí. Soustředil se na svou sílu, aby ji zakryl ochranným štítem. Vedle ucha mu náhle cosi cvaklo a lebkou mu projela bolest, jakou ještě nepoznal. Padl na záda; plameny vyšlehly kolem Kristy a zmocnily se jejích vlasů. Roztřesenými prsty si sáhl na ucho. Dotkl se chladného kovu, který z něho trčel. Zahalila ho temnota, která pohřbila všechny zvuky i vjemy.

# # #

Thyatis se plazila zmírající travou a hlavu držela při zemi. Kouř se převaloval sotva tucet stop nad ní a žár ji srážel k zemi jako rozžhavený perlík. Téměř se nedalo dýchat. Hora byla náhle tichá a klidná. V malé výseči obvodu palouku, mezi dvěma vysokými balvany, oheň dosud nehořel. Něco se tam krčilo v hlubokém stínu. Když se země uklidnila, odvážila se vstát a rychle přeběhla mezi balvany.

Mezi doutnajícími stromy leželo cosi obrovského, jako nějaký had v zimním doupěti. Thyatis prudce zastavila a v úžasu hleděla do velkého zlatého oka, které se na ni otevřelo. S kovovým zaskřípěním se víčka rozevřela. Ohromná věc se náhle pohnula, kovové šupiny zaskřípěly. Thyatis toporně padla na kolena. Ohromná netopýří křídla se rozevřela a přední nohy, tlusté jako chrámové sloupy, se protáhly. Stroj se probudil z letargie a vykročil na mýtinu.

Thyatis uskočila a v poslední chvíli se vyhnula spáru s dlouhými drápy. Ta věc byla dlouhá jako řada stovky pěšáků, měla hadí ocas a její mohutné zadní končetiny připomínaly lví. Při pohybu se ozýval rachot řetězů a převodů. Na jejím boku se náhle začal otevírat vchod. Konce vysoko zvednutých křídel narážely do okrajů prohlubně a lámaly ohořelé stromy. Horký vzduch se prohnal pod perutěmi a Stroj se mírně nadzdvihl. Vstupní dveře se sklopily a Thyatis se rozeběhla pod Stroj.

Zachytila se okraje rampy a vtáhla se dovnitř.
Tohle, zdá se, lítá, tak mě to odsud dostane!

# # #

Maxian se roztřásl; cítil, jak mu jako temná podzemní řeka proniká jed do lebky. Kletba na něho zaútočila, maskovaná jako láska, a teď začala požírat jeho mysl i tělo. Dokonce i strašlivá síla hory se zdála být ničím v porovnání s koncentrovanou záští rozleptávající jeho hlavu. Princ cítil, jak jsou jeho radostné, i ty strašlivé vzpomínky vymazávány za postupného ničení jeho nitra.

Dost! Stále ještě vládl ohromnou silou. Což to nebyla jeho vůle, která dokázala spojit rozervané údy, oživit mrtvé, vydobýt ovoce z vyprahlé půdy? Zcela otevřel svou mysl síle hory a uvolnil ji. *Budu žít!*

# # #

Hora, zahalená do mlh a dýmu, se opět otřásla. Pastviny, háje a vinice na úpatí se zachvěly. Kámen skřípěl o kámen a zvířata na okolních statcích poděšeně vyla a kňučela. Lidé se probouzeli z neklidného spánku a s obavami hleděli do noci. Ale kromě nejasného svitu ve výšinách nebylo nic vidět.

Nad obvodem hory, tam kde se svahy začínaly zdvíhat z roviny, se vytvářel obrovský, rotující kruh temných mračen, mezi nimiž přeskakovaly žlutavé blesky. Nepršelo z nich, ale ti, kdo se vraceli domů nočními ulicemi Cumae a Herculanea, cítili ve vzduchu podivné napětí. Ti citlivější náhle přidali do kroku; venku jistě nebylo bezpečno.

# # #

Ocelový trn trčící z Maxianova ucha s lupnutím vyskočil ven. Princ klečel, neustálé chvění země mu nedovolovalo vstát. Jedním zdravým okem pozoroval zkrvavený kousek kovu. Druhým mu probíhaly modravé mžitky; to se atom po atomu regeneroval oční nerv a oční víčka. Rty se mu zkřivily do karikatury úsměvu; tuhle

věc znal. Kdysi se jí svou silou sám dotkl, aby z ní udělal mocnou zbraň. Prudce ji odhodil a vznesl se nad rozhoupanou zem.

Zkroucená, k nepoznání ohořelá Krista mu ležela u nohou. Ústa se mu roztáhla do nehezkého šklebu. Pojď, má lásko. Tělo se vzneslo, popel a zbytky ohořelých šatů opadávaly na zem. Řízeno jeho vůlí, plulo do útrob Stroje, který před nimi zastavil, aby přijal svého pána.

Divoká zběsilost hory si mohla každým okamžikem nalézt cestu ven. Vědom si své vlastní zranitelnosti vytvořil ochranný štít kolem sebe i Stroje. Když proplouval vzduchem do nákladního prostoru železného draka, plášť za ním povlával. Z lesíka, který ještě nedávno obklopoval palouk, zbyly jen dýmající pahýly. K nebi stoupal dým, který se mísil s párou z rozpukané země.

Nad vrcholem se dmul mlžný oblak a stoupal vzhůru.

Maxian usedl na voštinovou podlahu nákladového prostoru a Kristino spálené tělo bezmyšlenkovitě připoutal řemeny k bedně s knihami, upevněné k podlaze. Hlavou se mu honily tisíce myšlenek a jemu připadalo, že jeho ruce, stejně jako dívčina zuhelnatělá hlava, jsou nesmírně daleko. Jeho pozornost poutaly jedině neustálé vzdušné vibrace a narůstající tlak hory.

„Pryč, odnes nás pryč," zašeptal.

Železná křídla se rozprostřela, čepy a spoje táhle zaskřípěly. Stroj se odrazil od země a vznesl se. Maxian ze všech sil svíral vzpěry. Neupevněné bedny a krabice se s lomozem kutálely do zadní části nákladového prostoru. Oř zrozený ve výhni taviči pece stoupal strmě vzhůru. Vmžiku se prohnal ponurou mlhou, která se hromadila nad vrcholem hory, a pod jasnou oblohou se hnal k východu.

PAHOREK PALATIN, ŘÍM

Kovový džbán s vínem se prudce zakymácel, nahnul se a s řinčením přepadl přes hranu stolu na podlahu. Galen přitom nečekaném zvuku vyskočil a vzápětí se opile zhoupl. Anastásia stále svírající Aurelianovu ruku cítila jak se místnost zachvěla a rachot

rozbíjených váz a soch jí z nějakého důvodu připadal jaksi neslušně hlasitý. Ze stropu se jako mlha snášel jemný, bílý prach omítky. Císař se zapotácel, zakopl o pohovku a dosedl na zem. Odněkud bylo slyšet poděšené výkřiky a vyzvánění poplašných zvonů. Podlaha se přestala houpat, ale ve vzduchu stále visel neklid.

„Zemětřesení?“ zalapal po dechu císař, opřel se o roh pohovky a nejisté vstal. „Nikdy jsem neslyšel o zemětřesení v Římě!“ Jeho hnědé vlasy zešedly prachem z omítky.

Aurelian se také vztyčil, po zarostlé tváři mu stékaly slzy. „Co budeme dělat?“

„Do dveří nebo pod klenbu,“ prohlásila Anastásia a ihned vykročila ke krátké nízké chodbě vedoucí k balkonu nad Fórem. „Tam je to bezpečnější.“

Galen spěchal za ní a bratra táhl s sebou.

Země se opět zachvěla, ale otřes už nebyl tak silný. Mramorová dlažba se zavlnila, zdi vydaly táhlý sten ale nic už nespadlo, ani se neozvaly bolestné výkřiky.

Anastásia pohlédla přes střechy na temný obrys Quirinalu a svého domu. Světla stále blikala a město vypadalo stejně. Konečně vydechla. *Ze by zůstalo jen u jednoho otřesu?*

„Podívejte!“ vykřikl Aurelian poděšeně. Vévodkyně se otočila a viděla, že jižní obloha za střechami paláce a zdmi cirku je zbarvena do ruda. Záře se několikrát zachvěla a náhle pohasla.

„Oheň ve městě,“ zašeptala vévodkyně. Největší postrach Římanů. Přes přítomnost mnoha soukromých i veřejných hasičských sborů a přísné stavební předpisy, byly římské domy, zvláště ty na Aventinu a dál, smrtícími pastmi čekajícími na jiskru. Při zemětřesení mohla ze stolu snadno spadnout olejová lampa a zapálit papyry nebo oděv. Z malého bytu se mohlo během okamžiku stát peklo. Ledabyle omítnuté zdi nebyly pro plameny překážkou a suché stropní trámy hořely jako vích. Mohly zahynout tisíce. Opřela se o císaře.

„To nehoří ve městě,“ pronesl s naprostou jistotou. „Je to hodně daleko a je to mnohem větší než jakýkoli oheň, který jsem kdy viděl.“

MĚSTO KDYSI ZVANÉ AGAMÁTANU, PERSIE

Oční víčka s dlouhými řasami se otevřela a odhalila sytě žluté panenky. Úzké rudé zřítelnice se zaleskly a přes oči se na okamžik přetáhla mázdra. Oči se pohnuly, a i ve tmě viděly, že svíčky už dohořely až ke kalíškům měděných svícnů. Odněkud sem doléhal zvuk, jako když se tisíce brouků hemží po dně vyschlé studny. Postava vstala.

Dahak, potomek rodu Sásánovců, bratr Krále Králů, pozdvihl paži. Ze stěn vytrysklo chorobně mdlé, zelenomodré světlo. Černokněžník stál v malé, holé místnosti, hluboko pod palácem Sedmi bran. Měla kruhový půdorys a její zdi byly z plochých okrových cihel. Podlahu kryly šestiúhelníkové dlaždice, do každé byl vytlačen jeden ostrohranný symbol. Celistvost stěn narušovaly jediné, dosud zavřené dveře.

Černokněžník překvapeně sykl a zaměřil svou vůli a myšlenky dovnitř. Daleko na západě, za hranou světa byla uvolněna nesmírná síla. Dokonce i zde, v chráněné místnosti vybudované Starými, cítil pachuť květu smrti. Oslabena vzdáleností chutnala hořce. Toužil po ní a jeho tělo se chvělo žádostí.

Této noci se někdo zhluboka napil, pomyslel si závistivě. *Probouzí se nová síla.* Byl zvědav, komu asi slouží. Pak se nekontrolovatelně otřásl, neboť pocítil chlad nekonečných propastí mezi hvězdami a zapudil podobné myšlenky. Vůle jeho pána žhavě prostupovala i jeho vzpomínkami. Brzy nastane den a bude muset přijmout příhodnější podobu. Vyžadovalo to jen malé úsilí, ale jeho hlad to ještě zvýšilo.

Oděn v šeď, čerň a purpur vyšel černokněžník ven a zavřel za sebou olověné dveře. Přes svou hmotnost kráčel lehce jako pírko. *Ten tlustý kněz tam stále je,* pomyslel si a v duchu se usmál. *Byl opravdu baculaťoučký.*

NAD VESUVEM

Stroj se s divokým jekotem hnal vzhůru a zanechával za sebou bílou stopu. Síla těžkých krystalických koulí v jeho srdci ho hnala vpřed. Ale ani to nebylo dost. Dole, pod příkrovem mraků a mlhy, hora osvobozená od věkovitých pout, vyvrhla naplno svůj hněv.

Horní čtvrtina kuželu pukla pod tlakem přehřátých plynů. Rozsáhlá plocha zvětralé lávy a půdy se vmžiku změnila v páru, nebe se rozzářilo, jako by se na zemi zrodilo nové Slunce. Pemza, popel a skály větší než Flaviův cirk, byly vyvrženy do výšin jako žhavé ječící komety. Krajinou se přehnala tlaková vlna, vyrážela okna a kácela stromy. Dolů po svahu se hnala ohnivá stěna oblaku hořících plynů.

Stroj vycítil sílu vrženou proti němu, prudce zahnul a téměř pádem se řítil k severu. Vzduch rozrážený Strojem, který nebyl konstruován na takovou rychlost, hvízdal a ječel. Železné šupiny se odtrhávaly a jako krupobití padaly oblohou. Ohromná železná křídla skřípěla přetížením a tlak v srdci Stroje způsobil, že krystalické koule začínaly zvonivě praskat. Po jejich povrchu se šířily drobounké prasklinky a do vzduchu vystřelovaly mikroskopické úlomky skla. Přesto se Stroj hnal dál a unikal před plamennou hradbou.

Několik vteřin poté, co explodoval vrchol sopky, byla opuštěná usedlost v Ottavianu srovnána se zemí tlakovou vlnou ženoucí se před oblakem žhavých plynů. Následující žár spálil to, co zbylo, a žhnoucí oblak se dál hnal dolů po svahu.

Na straně přivrácené k moři se v úbočí kuželu objevila trhlina, kudy vytrysklo tekuté srdce hory a řítilo se přes skály a pastviny jako bouřlivá řeka. Během minut se rozdělila do několika ramen, která se nezadržitelně blížila k pobřeží.

# # #

Thyatis se v zadním nákladovém prostoru křečovitě držela vzpěry a snažila se zachránit holý život. Když se dostala dovnitř, vmáčkla se do úzkého prostoru ústěny. Bedny se při prudkém náklonu a klesám utrhly z popruhů a sesypaly se dopředu. Musela se

zapřít nohou, která krvácela z dlouhé rány, a zády se opírala o druhou vzpěru. Kolem ní hvízdal vzduch, téměř ztrácela vědomí, protože nebylo už co dýchat.

Celo ohnivého oblaku zasáhlo Stroj, který v tu chvíli přestal ovládat svůj let a roztočil se jako list v tornádu. Jedno z křídel, nepředstavitelně zpevněné zaříkáním perského čaroděje, se utrhlo a zmizelo do noci. Celý trup stroje držel pohromadě jen díky ochrannému štítu, který princ vytvořil.

Maxian seděl v předním řídícím prostoru, tvář zkrvavenou od střepů roztříštěné skleněné tabule a křečovitě svíral vzpěru. Předměty uvnitř létaly vzduchem a Stroj se řítil k zemi. Nebe za oválnými okny Stroje bylo v jednom ohni. Princ se ze všech sil snažil udržet ochrannou bublinu a čerpal ze síly, kterou hora nepřestávala chrlit.

Čelo tlakové vlny se přes ně přehnalo a Stroj se bezmocně otáčel ve vzduchu. Maxian se přitáhl k oknu a silou vůle se snažil Stroj ovládnout. Ten se jako had prudce stočil ke straně, pak se náhle vyrovnal a řítil se vzduchem.

# # #

Thyatis se s úlevou zhroutila na vzpěru. S poklesem rychlosti ustalo i vysávání vzduchu z nákladového prostoru, opět mohla dýchat. Trochu se ve své skrýši pootočila a kolem ní opět projelo několik beden. Zadní nákladní dveře, pokroucené nárazem při utržení křídla, byly otevřené. Uvnitř hvízdal proud vzduchu, honil svitky a listy vyvržené z rozbitých beden. Otevřenými dveřmi viděla, že celý svět je v plamenech. Ale už byli nízko, velice nízko. Pod nimi prolétly hořící stromy a trosky dvoupodlažního domu.

Vyskočila ze svého úkrytu, pohled ven přehlušil bolest zranění a zlámaných kostí. Zatlačila a otevřela dveře dokořán; tvář se jí stáhla bolestí, když přitom dostala další tržnou ránu. Stroj se hnal nezmenšenou rychlostí nad plání severně od vulkánu. Stála u otevřených dveří a měla pocit, jako by stála na hraně nekonečně hluboké propasti. Neodvažovala se pohlédnout dolů.

# # #

„Stůj,“ vykřikl ochraptělý mužský hlas, zkreslený řídkým vzduchem. Thyatis se otočila a spatřila prince stojícího ve dveřích do přední části stroje. Vypadal k smrti vyčerpaný, jeho šedý plášť byl v cárech a obličej měl zamazaný od krve. Kolem něho se chvěl vejčitý útvar tvořený spirálami bleděmodrých a zlatavých plamenů. Když se pohnul směrem k ní, sledovalo ho to jako stín. „To nesmíš! Je to vysoko!“

Thyatis, v jejímž srdci nebylo místo pro nic jiného než nenávist, se pustila. Poslední, co během pádu uviděla, byla vyděšená princova tvář.

# # #

„Bláznivá holka!“ Maxian se dostal k nákladovým dveřím příliš pozdě. „To je jistá smrt…“

Odvrátil se. Takové bezhlavé jednám nemůže dopadnout jinak. Stroj se otřásal, když překonával odpor vzduchu; chybějící křídlo znemožňovalo let, ale Maxian cítil, že ovládá takovou sílu, že je schopen Stroj bezpečně vést. Řídil ho tak, aby se dostal do chladnějších vrstev vzduchu nad rozžhaveným peklem pod nimi. Zastavil se u velké bedny, která zůstala zaklíněná u druhých dveří. K ní bylo stále připoutáno Kristino zkroucené, spálené tělo. Sklonil se a přitiskl rty na zuhelnatělé čelo. Na zčernalé kůži se zalesklo několik slz.

Pak se vrátil do řídícího prostoru a sesunul se do křesla, které tam bylo připevněno k podlaze. Krista ho objevila v jakémsi obchodě v Porticus Aemilla. Bylo z jednoho kusu mahagonu, sklenutým opěradlem a područkami vyřezanými do tvaru beraních hlav. Potaženo bylo jemnou kůží, přibitou mosaznými cvoky. Valachům trvalo týden, než křeslo dostali dovnitř a řádně upevnili.

„Vzhůru,“ zašeptal. Stroj poslechl a začal stoupat chladnou noční oblohou.

# # #

Dole se za ohnivou stěnou dmula oblaka dusivých plynů, rozlévala se po krajině a zabíjela těch několik málo lidí a zvířat,

kterým se do této chvíle podařilo nějakým zázrakem přežít. Z oblohy se sypal popel a vytvářel na zemi ebenově černý příkrov, balvany vyvržené z hory dopadaly do moře a v Neapolské zátoce zdvíhaly vysoké vlny. Ve vnitrozemí dopadaly na domy a bořily chrámy. Pobřežní města byla napřed zbořena žhavou tlakovou vlnou, poté zapálena deštěm rozžhavených balvanů. Tisíce lidí zahynuly při marných pokusech o záchranu.

Řeky roztaveného kamene se hnaly úbočími a vrstvami žhavého magmatu, pohřbívaly vše, co jim přišlo do cesty. Na jižní straně sopky, kde úbočí mírně klesala k městu Pompeje, nebylo nic, co by lávu zastavilo. Žhnoucí magma zaplavovalo domy, *chlévy*, kamenné polní zídky, chrámy a dokonce i třípatrový most na cestě do Herkulanea.

V okruhu patnácti až dvaceti mil, kde si ve zmatku po otřesech půdy přestali všímat vzdáleného dunění sopky, začaly s hvízdáním dopadat kusy žhavé lávy o velikosti lidské hlavy. Sopečné pumy prorážely střechy vil i selských stavení a zanechávaly za sebou požáry a spoušť.

# # #

Stroj plul tak vysoko, že mraky pod ním, ozářené plameny požárů, vypadaly jako klidná a důstojná iluminace. Nad sopkou se vytvořil silný sloup dýmu, který se v ohromné výši roztahoval do stran, když už nedokázal prorazit horní vrstvy velmi chladného vzduchu. Stroj svištěl těmito chladnými vrstvami.

Maxian seděl v řídící místnosti, ústa pootevřená a celý se třásl. Jeho tvář zalévalo krvavé světlo pronikající sem okny stroje. Kromě jednoho byly všechny průzory vyraženy a dovnitř proudil ledový vzduch. Princ se třásl od hlavy až k patě a oči tupě upíral před sebe.

Pod ním, pod nádherně ozářenými oblaky, umíraly desetitisíce Udí: byli zadušeni plyny, spáleni ohněm, rozmetáni padajícími kameny, či tonuli na moři, když se snažili vyplout z hořících přístavů. Další byli ušlapáni k smrti, když se strachem šílené davy hnaly z Oplontu, Baiae a Pompejí. Každý život, končící ve strachu a hrůze, vyslal do prostoru kratičký záblesk životní síly.

Stroj plul vzduchem a smrt a zkáza pod ním mu byla lhostejná. Sopečný popel se dostal do jižního proudění a zanedlouho pohřbí stovky čtverečních mil Kampánie pod černý rubáš. Vysoký oblak sopečného prachu, připomínající kladivo, se pod vysokými chladnými vrstvami vzduchu roztahoval do šíře. Do příštího poledne bude nebe nad Římem šedé a prach, popílek a úlomky pemzy se budou sypat z oblohy po několik následujících dní.

Když nasával všechnu sílu a duše, které byly tak násilně vytrženy ze svých tělesných schránek, Maxian se třásl. Otevřel se ve chvíli, kdy stál na vrcholu sopky, na chřtánu tryskající síly, která nyní otřásala krajinou pod ním. Ochutnal život umírajícího legionáře a lačně polykal uvolněnou sílu. Nyní cítil desetitisícinásobný příval, který každý atom jeho těla plnil nepředstavitelnou silou. Jeho vědomí se rozplývalo, zahlceno miliony jasných a živých vzpomínek.

Stroj se vznášel vysoko nad mořem a jako temný bod se hnal měsíční nocí.

MOŘE NEDALEKO NEAPOLSKÉHO POBŘEŽÍ

Rozžhavená sopečná puma s dlouhým chvostem rozpáleného dýmu dopadla do moře sotva dvanáct yardů před přídí *Pýchy Kosu.* Hladina se vzedmula a do výšky vystřelil oblak páry. Přední palubu *Pýchy* zalil příval vroucí vody. Širin se křečovitě držela kotevního lana a vyděšeně hleděla k pobřeží. Oblohou se táhly rudé stopy letících kamenů; trosky explodujícího vulkánu létaly nad zátokou a dodávaly noci strašidelné osvětlení.

Padající popel pokrýval vše: její vlasy, palubu, lana i ostatní cestující, kteří se krčili dole. Na pobřeží plály požáry, i odsud bylo vidět, jak rudými otvory oken vyrážejí kotouče kouře. Dlouhá řada honosných domů podél pláží v Oplontu, cíle *Pýchy*, byla v jednom plamem. V mihotavém světle Širin viděla, že pláže plní tisíce lidí, kteří se snaží uprchnout z trosek svých domovů. Mnozí už byli ve vodě a brodili se, kam až stačili. Věci, které se jim podařilo zachránit, drželi nad hlavou. Vzduch byl plný smrdutých výparů a

téměř se nedal dýchat. Ze svahů nad městem se valily řeky ohně a unášely s sebou hořící stromy, povozy a množství rozličných trosek.

Další kámen prorazil hladinu necelých dvanáct stop od lodi. Širin, jejíž tvář halil šátek, aby se nenadýchala popela, se otočila a křičela na kapitána: „Dostaň nás od pobřeží, blázne, než nás kameny potopí! Zpátky na moře!“

Kapitán na ni beze slova civěl, tvář popelavou strachem. Od okamžiku, kdy tlaková vlna servala plachtu a málem převrhla loď, se nezmohl na nic. Širin právě spala ve své kabince v podpalubí, když se nebe rozzářilo podivným, předčasným svítáním. Zadunění exploze ji probudilo a náraz jí mrštil na zeď. Měla z toho na hlavě pořádnou modřinu. V okamžiku výbuchu loď naštěstí mířila přídí téměř přesně k hoře, takže když udeřila tlaková vlna, zlomil se pouze menší stěžeň a přišli o hlavní plachtu.

Podle všech pravidel měla Pýcha přes noc kotvit někde v okolí Surrenta. Ale kapitán doufal, že by mohl nahnat trochu času ztraceného u pobřeží Sicílie tím, že se bude držet světel Oplontu, Baiae a Herkulanea, a podle nich se dostane do přístavu. Teď se jeho baňatá obchodní loď kolébala na neklidném moři nedaleko hořícího pobřeží.

„Chlapi, popadněte vesla!“ křičela Širin, když rázovala po palubě a její plášť za ní vlál ve žhavém větru. Na sobě měla jednoduchý, dlouhý oděv s šátkem a vlněný plášť. Od chvíle, co se v ostrovním přístavu na Naxu nalodila na tenhle prosakující příbřežní škuner, musela dát tvrdě za vyučenou pěti nebo šesti různým mužům, kteří si mysleli, že osaměle cestující žena bude snadnou kořistí. V Brundusiu si také koupila kvalitní nůž s ostře nabroušenou čepelí dlouhou na dvě dlaně. „Rychle!“

Námořníci na ni vyděšeně civěli. Od prvního výbuchu obětovali víno a obilí, teď se vystrašeně krčili pod hlavní palubou. Širin zaklela a seběhla mezi ně.

„Vesla!“ zařvala a kopla nejbližšího námořníka. Muž se odkulil dál a stočil se do klubíčka. „Musíme se dostat od břehu!“

Ostatní se ještě více stáhli a neodvážili se pohlédnout jí do očí. Chazarka přeběhla k zábradlí. K pláži to nebyla víc než míle. Proti hořícím budovám se na břehu míhaly stíny postav. Oblohou hvízdaly

další sopečné pumy a zdálo se, že se popel sype hustěji než před chvílí. *To bych mohla přeplavat.* Rychle probírala možnosti, jako hráč zvažující rozhodující vrh kostkou. Strhla plášť a nezdržovala se rozepínáním laciné měděné spony. Hodila ho přes palubu. Rychle zkontrolovala opasek s penězi a nožem. Oko Ormazdovo na jejím hrdle rudě žhnulo odrazem ohňů.

Žhavý kámen velikosti dvoukolého vozu prorazil zadní palubu *Pýchy*. Loď se po celé délce otřásla. Paluba se vzepjala jako jankovitý kůň a Širin upadla a udeřila se hlavou o palubu. Vzduchem prolétly trámy a kusy prken, na místě zabily tři námořníky. Do proraženého otvoru se valila inkoustově černá voda a loď zasténala. Zadní nákladový prostor se začínal zatápět a *Pýcha* se naklonila.

Otřesená Širin ležela na zádech a dívala se do nebe, které se začalo bláznivě točit. Mraky se převalovaly, poháněny horkým vzduchem z požárů měst, mezi nimi dál svištěly žhavé sopečné pumy. A nad tím vším rudě žhnula sopka, vyvrhujíc oheň do okolní krajiny. Zamrkala a snažila se zbavit oči horkého popele. Paluba se začínala prudce naklánět a Širin sjížděla k zejícímu otvoru. Nahmátla lano a pevně se chytila. Za chvíli bude loď téměř kolmo a zmizí v hlubinách.

Přes silnou závrať a prudkou bolest hlavy se vyšplhala kus po laně a zahákla se paží za zábradlí. Nestačila skopnout boty, bude to muset udělat až ve vodě. S obrovským úsilím se jí podařilo zaháknout i druhou paži. Loď se potápěla stále rychleji. Švihnutím přehodila přes zábradlí nohu, vzepřela se a snažila se udržet rovnováhu.

Teď už viděla hladinu; rozhlédla se, aby našla pobřeží. Byla na špatné straně; dívala se na otevřené moře. Bylo na něm něco divného a na zlomek vteřiny zaváhala.

Vlny byly pryč. Hladina byla podivně klidná, jako hladina zahradního jezírka. Pak se naklonila a Širin zmateně potřásla hlavou; to nedávalo smysl, měla by se naklánět loď, ne hladina. Pak uviděla něco zvláštního: u ústí zátoky se šerem táhla dlouhá, bílá linie. Loď se znovu otřásla a její kýl zadrhl o mořské dno. Voda se prudce hnala od pobřeží a Širin cítila, jak se loď převrací. Křečovitě svírala zábradlí. Loď sklouzla na bok a v náklonu se zastavila na mělčině.

Necelou míli odtud se šest stop vysoká vlna černé vody řítila k pobřeží.

Širin se divoce rozhlédla; odevšad zněl hluk, jako by obrovským cirkem probíhalo stádo zdivočelých slonů. Vodní stěna šplhala nad loď a celý svět duněl. *Pýcha* se zatočila ve vírech, které se tvořily před přílivovou vlnou.

Bezmyšlenkovitě a zbytečně pozdvihla paži, aby si chránila obličej. Před očima jí neproběhly žádné výjevy ze života, přetrvával jen bezbřehý hněv z toho, že stále ještě neuvidí své děti.

ÚDOLÍ SIÓN

Dwyrin se s trhnutím probudil, jeho zarudlá pokožka byla vlhká potem. Nejasná vidina muže letícího nad mořem planoucích mračen zmizela. Vzduch v místnosti byl chladný. Jakmile se v této pusté pahorkatině snesla noc, začínalo se silně ochlazovat. Protože v Nicholasovu oddílu zastával pochybnou funkci staršího thaumaturga, měl celou místnost v ubikaci pro sebe. Normálně by se sem museli vejít čtyři muži. Noc byla tichá a dunivý zvuk, který myslel, že slyšel, byl ten tam.

S povzdechem si otřel pot z čela a dlouhé copy přesunul za uši. Od návratu na poušť ho opustily noční můry, které ho cestou z Antiochu pronásledovaly. Už začínal doufat, že se nevrátí. Posadil se a odhrnul přikrývky. Na chladném nočním vzduchu se cítil lépe. Pokožku měl zarudlou a rozpálenou. *Měl bych ty deky shodit.…* Náhle ztuhl, protože si byl jist, že je někdo uvnitř.

Viděl jen nejasný obrys, ale ve světle luceren, které sem dopadalo zvenčí, si byl jist, že je to mužská postava. V místnosti bylo jedno dřevěné skládací sedátko a skládací stolek, které mu půjčil jeden z ženistů. Jakmile si jednou muže povšiml, nedala se jeho přítomnost přehlédnout; zaplňoval místnost jako bouřkový mrak.

„Kdo jsi?“ Dwyrin cítil absurdní potěšení z toho, že jeho hlas zní klidně a vyrovnaně.

Je oheň, jehož příčinou je člověk. A ten může být zneužit podlou mocí.

Dwyrin vyvalil oči a pak je zase zavřel; nechal posilující meditaci, aby otevřela jeho vnitřní zrak. Poté uviděl starce s dlouhým plnovousem, propleteným stébly trávy a listím, jak sedí na sedátku. Zevnitř jím prosakovalo jemné světlo, v němž byly patrné jeho výrazně perské rysy a mohutný nos. Na sobě měl špinavě hnědý oděv a bílý šál přehozený až na hruď.

„Znovu se ptám; kdo jsi a co chceš?“ Dwyrin osahával podzemní vody a ve vzduchu hledal známky hrozby. Vše se zdálo neobyčejně klidné a tiché. Tábor upadl do hlubokého spánku, mužům se zdálo o domově a o rodinách.

Je oheň, který plodí lidi, a jenž nemůže být zasažen zkažeností.

Stařec v naprostém tichu vstal a přikročil k Dwyrinovi. Pohlédl na něho. Chlapec se zachvěl, neboť ho poznal: toho starce už jednou viděl a byl na něho hrubý a spílal mu. Ale ten na něj nyní pohlížel laskavýma očima, v nichž se zračila těžce nabytá zkušenost. Dwyrin si také všiml, že má na prstě prsten ve tvaru plamene.

„Ty jsi duch,“ pronesl chladně. Viděl už příliš mnoho, než aby ho překvapila zjevení a vidění. „Co tě sem přivádí?“

Stařec se odvrátil a vešel do dveří. Zastavil se a pohlédl přes rameno; jeho oči barevně zářily. Dwyrin pocítil tlak na hrudi, jako by se mu nedostávalo vzduchu.

Je oheň, který zapaluje srdce mužů a žene je k vítězstvím. To je plamen, který musí být chráněn, živen, povznášen a naplněn. To je kopí ohně.

A náhle byl pryč. Dwyrin zamžikal. Chatrné dřevěné dveře byly stále zavřené a zjevně nepoškozené. Uvnitř bylo horko a dusno. Dwyrin vstal, přetáhl si přes hlavu špinavou tuniku prožranou od molů a vybelhal se ven.

Na noční obloze zářily hvězdy a měsíc. Ve chvíli, kdy stanul před ubikací by přísahal, že ve vrcholcích olivovníků a cypřišů zahlédl světlo. Ale nyní byla tma a ticho.

Někde na statku v údolí se zuřivě rozštěkal pes.

# # #

Paprsky svítání už hladily vrcholky městských hradeb, když se Nicholas vrátil do legionářského tábora. Byl k smrti unavený a podrážděný, protože celou noc na sobě musel mít lehké brnění. V zapadlém táboře bylo stále šero a taková zima, že se mu dech srážel u úst. Centurion zabušil na táborovou bránu a počkal, až stráž otevře.

„Ave," zamumlal a vykročil dovnitř. Poplach a celonoční pátrání nevedly k ničemu. Teď toužil jen po posteli; přestože to byla jen tvrdá, legionářská pryčna. Dva kameníci na stráži předpisově zasalutovali, ale zdrželi se komentáře; i Nicholasovy bujné kníry vypadaly vyčerpaně.

Jakmile byl uvnitř, odepjal zbroj a nechal ji padnout na hromadu u dveří. Všiml si, že Vladimir není zavrtaný ve své hromadě přikrývek a napadlo ho, jestli vstal tak brzy nebo se prostě ještě nevrátil.

Přestože okolí vypadalo klidně, zhruba hodinu před svítáním se ve městě rozštěkali všichni psi. V důsledku toho si místodržící nechal zavolat Nicholase do své rezidence. Po několika hodinách slídění, vyslýchám stráží a mládeže, která už měla být dávno v posteli, Nicholas zjistil, že důvodem celého pozdvižení bylo nějaké světlo na nebi. Ale jinak se zdálo, že kromě toho nikdo nic jiného neviděl. Široko daleko nikdo nezahlédl jediného perského zvěda nebo banditu. Výsledkem noční akce bylo pro něho také zjištění, že město je v noci neobyčejně temné a je v něm ukryt neskutečný počet schodišť. Stráže spadající pod místodržícího sice tvrdily, že někdo byl na plošině u chrámu, ale nenašel se o tom žádný důkaz.

Družstvo, které šlo s Nicholasem, tam stále ještě slídilo. Později, až se vyspí z bolesti hlavy a bude dost světla, pošle oddíl ženistů, aby prohlédli městské hradby a zjistili, jestli tu nejsou tajné průchody, nebo probořená místa. Stráže u městských bran hlásily, že po setmění do města nikdo nevešel. Nevěděl proč, ale byl si jist, že se něco děje. Cítil nepříjemné mrazení v zátylku.

ECBATAN, PERSIE

Arad, oděn pouze v černou bavlněnou suknici přepásanou koženým opaskem, seděl v hlubokém stínu besídky v zahradě za palácem. Na jižní straně se tyčila ohromná masa paláce vybudovaného z granitu. Zde, obklopen zdmi pevnosti, z východu a severu sevřen hradbami města, se nacházel malý kout s květinami, ovocnými stromy a rozličnými okrasami. V poslední době nebyl příliš používán a většina stromů a křovin planěla a zahrada přerůstala.

Altánek už byl starý a mnoho pestrobarevných proutěných panelů se rozpadalo. Uvnitř, v jeho stínu, který prohlubovaly popínavé růže a divoké víno, bylo přesto stejné soukromí jako v kterékoli komnatě paláce. Když sem přibyly obě vévodkyně, zaplnily svými sloužícími, dvořany a pochlebovači polovinu starého paláce. Teď, když tu byl Dahak se svou armádou, zaplnili jeho přívrženci prostory do posledního místa. V každé komoře někdo spal.

Když se rozneslo, že Rajští ptáci získali mocného zastánce, přijížděl k branám stále více urozených *spabahadanů* a *mobedů. Každý* přijel se silným oddílem, množstvím služebnictva a v bohatém oděvu, přesvědčen o své vlastní důležitosti. Tito muži museli čekat, neboť císařovny měly nyní mnoho práce, když mezi nimi usedal Dahak jako ochranitelský orel. Zevlouni se na dvoře už dlouho neohřáli, zůstali zde jen Dahakovi lidé a ti, kteří se před ním sklonili.

Za pozdních odpolední, kdy se slunce počínalo klonit k západu, císařovny zvykly sedávat v altánu se svými služebnicemi ave společnosti nově nalezeného, milovaného strýce. Vtom čase byla *spabahadanům* povolována audience. Přicházeli vždy po jednom, bez doprovodu, bez stráží. Rajští ptáci mohli pochopitelně vybírat, koho poctí svou přízní.

Právě tehdy Arad sedával ve stínu v zadní části altánu, tichý a nehybný, a pozoroval, aniž by jedinkrát mrkl.

Urozený Dahak seděl pohodlně ve slonovinovém křesle u stěny besídky. Namísto polštářů bylo přes ně přehozeno pouze černé hedvábí. Jako obvykle byl oděn v dlouhou róbu v černé a tmavě šedé

barvě, vlasy měl rudou stuhou staženy dozadu. Od té doby, co přišel mezi národy z nížin, se jeho vzhled mírně změnil; vypadal jako šlechtic a jeho oči byly nyní tmavě hnědé a ladily s barvou vlasů. Nenosil téměř žádné šperky, kromě náramku na zápěstí a občas, jako dnes, zlaté spony pláště. Na stolku vedle něho stál pohár s vínem. Arad nikdy neviděl, že by se z něho napil.

Změna císařoven byla mnohem zřetelnější, přestože nikdo, kromě Arada a pochopitelně Dahaka, si jí nepovšiml. Dnes pohodlně seděly v křeslech ze zlata a porfyru, zalévány tlumenými slunečními paprsky. Hověly si v hedvábných polštářích a pily čerstvě vymačkané ovocné šťávy chlazené strouhaným ledem. Byly oděny v tradiční oděv s vysokým Hrncem, ušitý z čistého, nažloutlého hedvábí. Blyštivé smaragdy na krku a v uších zdůrazňovaly jednoduché zlaté náhrdelníky a náušnice. Vlasy měly vyčesány tak, že se jim nad rameny klenuly jako labutí křídla a pak v jemné síťce protkané granáty lehce splývaly na záda. Silné nalíčení, které dříve krylo jejich tváře jako maska, bylo pryč. Oči zvýrazňovaly jen jemné linky a tváře pokrýval sotva znatelný poprašek pudru.

Kromě toho jako by z obou vyzařovala oslnivá, přitažlivá krása. Tam, kde se dříve vystavovalo na odiv jen bohatství, zůstala čistá elegance. Přehnanou zdobnost nahradilo cosi, co přitahovalo srdce mužů jako magnet. Ani jedna z nich nesundávala ze zápěstí náramky, které jim daroval Dahak. Neuplynula chvíle, aby se některá z nich bezděčně nedotkla hladkého, černého kovu náramku. Služebné seděly stranou a čekaly na pokyn či povel.

Před Rajskými ptáky nyní klečel *diquan* Piruz, který držel hlídku u západní brány, když Arad poprvé vjel do města. Před ním zde už klečelo mnoho urozených mužů, ale jejich jména, tituly, ani provincie, ze kterých pocházejí, Aradovi nic neříkaly. Nyní, když uviděl povědomou tvář, se Arad pohnul a zbystřil pozornost.

„Vítej, urozený pane Piruzi," pronesla Azarmidukht a pokynula mu lehkou úklonou hlavy. „Přijmi naši omluvu, že jsme se ti nemohly věnovat dříve, ale v poslední době máme velmi mnoho práce. Pověz nám, prosím, o sobě, o své zemi, i o svých snech."

Šlechtic se zarděl. Neschopen pohlédnout do jejích hlubokých hnědých očí, sklopil zrak k mozaikové podlaze altánu. Na zeleném,

hnědém a zlatém podkladu tam byla vyvedena lovecká scéna: lovci na oslnivě bílých koních, následováni psi nataženými v prudkém běhu, hnali se houštinami, luky napjaté. Jejich kořistí byli lvi, zachycení na zadních nohách v okamžiku skoku. Arad viděl pot stékající po Piruzově krku za límeček jeho bohatě vyšívané tuniky. Byl velmi nervózní.

„Plamem Východu," hluboce se poklonil Piruz Azarmidukht.

„Světlo jež ozařuje svět," otočil se k Purandokht a zopakoval úklonu. „Přišel jsem z nejvýchodnější Části vašeho impéria, z pohraničního města Balkh. Jsme sice vzdáleni od vašeho nádherného dvora, ale jsme věrní Peršané. Střežíme brody Oxu proti Hunům a ostatním barbarům ze severu…" Arad ho přestal sledovat. Byla to obehraná písnička – mladý šlechtic hledá manželku, ale míří příliš vysoko. I císařovny hledaly manžele, ale Arad nepředpokládal, že by právě tento vojevůdce z pohraničí měl dost půdy, mužů či bohatství, aby je zaujal.

Stačilo, že muže pozorně sleduje Dahak. Arad obrátil svou mysl do sebe a přestal vnímat okolní svět. Světlo dopadající proutěnými stěnami a střechou zesláblo, stejně jako se ztišil zpěv ptáků a zeslábla vůně hyacintů a růží. Pomalu uvolňoval spojení s vnějším světem, přestával vnímat své údy, až se jeho *ka* stalo nezřetelným bodem uvnitř jeho hmotného těla.

Zde, v temných hlubinách, byl zbaven černokněžníkových pout. Sem nedosáhl, sem myšlenky té plazí mysli neměly přístup. To byla skvělá odměna! Arad si byl jist, že by mohl opustit své tělo i život, kdyby se navždy stáhl právě sem. Nyní o tom uvažoval, stejně jako pokaždé, kdy přišel na toto útočiště. Pokud by přestal existovat, ta zlovolná bytost by ztratila mocnou zbraň.

Z hlubin se též vynořovaly sny a přeludy. Přicházela k němu žena s rozevlátými černými vlasy, korunou na hlavě, v rozesmáté tváři jiskřily modré oči. Jeho srdce po ní toužilo, ale nemohl ji vzít za ruku, ani ji pohladit po tváři. Ze vzpomínek se vynořovali i mužské tváře – zarostlý, stále se usmívající Arab, chlapec s dlouhými, zrzavými copy – to byli jeho přátelé v dobách, kdy byla jeho pokožka teplá a jeho srdce ještě bilo. Zde, ve vzpomínkách, s nimi mohl opět být, aniž by mu to způsobovalo bolest.

Pokud by uprchl, připravil by se o možnost rozbít pouta a pomstít se temné síle. Když vzdá boj, pak ten, jenž kráčí jako člověk, získá další vítězství.

Arad nezvolil konec, bude pokračovat.

Napětí ve vzduchu se pozměnilo; Arad se vynořil z hlubin a opět vnímal sebe i okolní svět. Urozený Piruz držel šál v barvě onyxu a skláněl se nad štíhlou, bělostnou rukou císařovny Purandokht; byl na odchodu. Vypadal ohromeně a na tváři mu zářil blažený úsměv. Když odcházel, černokněžník se naklonil a cosi mu pošeptal.

Arad si toho nijak nevšímal; to byly běžné Dahakovy intriky. Trojúhelníkové listy révy, vinoucí se po laťoví a zářící pod posledními slunečními paprsky, zasluhovaly mnohem více pozornosti.

# # #

Na pláni, na kterou ze starého města ústila brána se lvi, plály stovky ohňů. Byly zde rozesety desetitisíce stanů a další stály podél hradeb. Přestože armády perských šlechticů byly zdecimovány válkou s Římem, byla jejich tábořiště obrovská. Před západem slunce se zatáhlo a nastala černá noc. Brána, hlídaná svými okřídlenými strážci, zůstávala otevřená a průchod hradbami ozařovaly pochodně. Generál Chadames, velitel armády perských císařoven, přecházel po dlažbě v hlubokém zamyšlení.

Ze severu nepřicházely žádné zprávy. Čchu-lo se opožďoval s vysláním posla. Dahak se sice s podstatou Čchu-lova úkolu Chadamovi nesvěřil, přesto však denně slídil v přecpaných místnostech, kde Chadames dlouhé hodiny pracoval. Každý den, opřen o svou železnou hůl, zdvíhal na Chadama tázavě obočí. Generál se obvykle zmohl jen na pokrčení ramen a vrátil se k práci, což většinou bylo řešení starých sporů mezi *diquany,* které nyní oživila vzájemná blízkost jejich táborů.

U brány čekal jezdec na mohutném černém oři, zahalený do půlnočně modrého pláště. Tvář skrýval pod vetchým plstěným kloboukem. U sedla viselo kožené pouzdro s lukem, vedle něho přes půl sáhu dlouhý meč zabalený v hadru. Kůň byl špinavý, i sedlová

pokrývka byla zaprášená a samá šmouha. Museli urazit dlouhou cestu. Pod krempou klobouku se leskly chladné oči.

Chadames se zastavil vmiste, kam ještě dopadalo světlo z brány, a zkřížil paže na prsou. Byl znavený a nohy ho bolely od ustavičného procházení nekonečnými chodbami paláce. Za sebou cítil přítomnost svých dvanácti strážných, kteří ho z Damawandu doprovázeli. Jak bylo jeho zvykem, měl na sobě těžkou drátěnou košili pokrytou železnými šupinami. Za ta léta se stala jeho druhou přirozeností.

„Máš pro mě zprávy?“ zašilhal Chadames vzhůru. Už si zvykl na tajemné příchozí a posly, kteří se zdáli být běžnou součástí černokněžníkových aktivit. Poslední dobou bylo naopak překvapivé, když někdo nebyl tajemným poslem. „Od koho?“

Ozval se tlumený smích a pod kloboukem se krátce zaleskly bílé zuby. Zpod ošuntělého pláště se vysunula ruka v drátěné rukavici podšité kůží a něco směrem ke generálovi hodila. Generál to obratně zachytil. Otevřel dlaň. Byla to zvláštní, pamětní šestihranná mince z těžkého zlata. Na jedné straně byl znázorněn věčný oheň Ahura-Mazdy, na druhé profil muže s vysoko vykroucenými kníry a krátký text. Chadama polil chlad. Pozdvihl ruku s mincí k jezdci.

„Kde?“ jeho hlas byl ostřejší než obvykle, neboť v jeho srdci se vzmáhal oheň. „Řekni, muži, neboť jinak tě nechám stáhnout z kůže.“

„Netrpělivý, jako vždy,“ odpověděl drsný hlas, jako když se kameny řítí horskou propastí. „Za celou tu dobu jsi se nenaučil trpělivosti, jež náleží lovci.“

Pod Chadamem poklesla kolena a musel se zachytit sedla; nevěřil svým uším.

„Jak…“

Postava se znovu zasmála, až sebou stráže na cimbuří poděšeně trhly. Muž se sklonil a sevřel Chadamovo zápěstí, až bronzový chránič téměř praskl.

„Doveď mě tam, kde je víno, hřejivý oheň a teplé jídlo, starý příteli; pak ti vše řeknu!“

# # #

Během staletí ničily paláce Ectabanu zemětřesení a obléhám. Byly mnohokrát přestavovány a nové paláce vyrůstaly na základech starých. Základy a sklepy se nořily hluboko pod povrch pahorku. Chadames sestupoval po schodišti, které bylo staré a prošlapané už za vlády Daria Velikého, před více než tisícem let. Stupně byly vlhké a kluzké, aby neupadl, musel se přidržovat stěn. Šachtou točitého schodiště se nesl zvuk kapající vody. Stěny kdysi pokrývaly basreliéfy, ale čas jim vzal tváře a zůstal jen hrbolatý povrch. Generál nesl prskající lampu, která zanechávala nepříjemný pach. Obyvatelé města používali ke svícení hustou, černou tekutinu, která prýštila z rozsedliny v horách. Chadames dával přednost sladké vůni olivového oleje.

Schodiště dospělo ke kamenné podestě trčící ze zdi. Generál se otočil a sehnul se do dveří pod trojúhelníkovým překladem. Následovala krátká chodba, končící v kruhové místnosti se zdmi z plochých, žlutých cihel. Na její druhé straně byl nízký výklenek, který téměř vyplňovaly těžké bronzové dveře. V šeru před nimi stály dvě postavy. Po stranách dveří byly na trojnožkách umístěny ohřívače, v nichž syčelo dřevěné uhlí. Místnost plnilo tlumené rudé světlo a odráželo se od železných masek strážců.

Chadames si nevšímal dvou z Šestnácti a prošel mezi nimi. Těžké boty jeho společníka duněly za ním. Stráže se nepohnuly, aby je zastavily, ani nedaly najevo, že si všimly jejich přítomnosti. Muži stáli nehybně a jejich brnění se nezachvělo ani náznakem dechu. Chadames netušil, jak rozeznají vlastní lidi od nepřátel, ale Dahak tomu zřejmě věnoval mimořádnou péči. Generál se opřel ramenem do dveří, a ty se se skřípěním otevřely.

Tam se nacházel prostor podobný tomu pod Damawandem. Uprostřed místnosti se zdvíhal kamenný katafalk. Dahak stál v jeho nohách a právě se lehce dotýkal černého povrchu kamene. Na něm ležel svalnatý muž tmavé pokožky a tiše se vzpíral čtyřem z Šestnácti, kteří držeb jeho ruce a nohy. Černokněžník ignoroval Chadamovu přítomnost, přestože si generál byl jist, že nemohl vejít nepovšimnut. Dva muži, podle kožených zástěr a mohutných paží zjizvených od odletujících jisker kováři, právě onomu muži nasazovali masku z leštěného železa.

Chadames se zarazil, a zvedl se mu žaludek. Ustoupil do stínu u dveří a zadíval se do země. I jeho společník sehnul hlavu a vstoupil. Postava v tmavém plášti jako by zaplnila celou místnost a zatlačila černokněžníka do pozadí. Chadames vnímal její překvapení, a poté nesouhlas, ale žádný z mužů nepromluvil.

Kov zaskřípěl o kámen, když byla maska konečně usazena na správné místo. Jeden z kovářů sáhl do brašny na opasku, vytáhl železný špalík, prostrčil jej otvory v přírubě v zadní části masky a dvěma údery kladiva jej rozklepl. Zvuk chvíli visel ve vzduchu a pak se náhle ztratil. Když uzavřel masku dvěma dalšími nýty, čtyři z Šestnácti uvolnili sevření a ustoupili. V místech jejich stisku zůstaly na pokožce bílé skvrny.

Muž na katafalku se prohnul, kovově to cvaklo, a pak zůstal ležet.

Po chvíli Dahak hlasitě vydechl a pohnul se. Jeho oděv zašustil jako uschlá kůra. Sáhl do záhybů pláště.

„Vstaň, milovaný. Ukaž nám svou novou tvář."

Po těch slovech se muž zvedl a sklouzl z katafalku. Jeho svalnaté tělo bylo stále pružné. Zápěstí mu zdobily zlaté kruhy a bedra zakrývala prostá plátěná suknice. Šněrování sandálů z bílé kůže mu sahalo až pod kolena. Maska znázorňovala psa s dlouhou mordou a dlouhýma, hranatýma, černýma ušima. Musela být velmi těžká, ale muž stál vzpřímeně. Zpod ohrnutých pysků vyčnívaly bílé tesáky, oči rámovaly rudé kruhy.

Když uviděl po vyleštěném kovu tančit rudé jiskry, Chadames se otřásl. Na tomto místě a v tomto osvětlení to vypadalo, že se pysky masky hýbou a kov samotný pulsuje životem. Místnost naplnil ledový smích.

„Výborně." Dahak měl zjevně obrovskou radost. Otočil se ke dveřím a jeho žluté oči zářily. „Podařilo se mi ho vylepšit, drahý generále! Nemusíš tolik blednout; teď nám ukazuje svoji pravou tvář."

Mohutná postava vedle Chadama se pohnula a z jílce dlouhého meče odhrnula cíp pláště. Černokněžník zvážněl a po jeho dlouhé tváři proběhlo něco jako záchvěv strachu. Přitiskl svou bledou ruku k hrudi a mírně se poklonil. Bylo patrné, že se musí přemáhat.

„Zdravím tě, můj pane. Je tomu už dlouho, co jsme spolu kráčeli za svitu měsíce. Obával jsem se… zaslechl jsem, že jsi mrtev.“

Chadames si překvapeně uvědomil, že vůbec poprvé slyší černokněžníka hovořit s někým, jako se sobě rovným. Pak se vzchopil, neboť muž vedle něho jednal s králi a císaři.

„Tak vidíš,“ zaburácel mohutný hlas. „Vypadáš dobře, ty který kráčíš po mrtvolách. Vidím, že sis přivlastnil obličej mrtvého; to mi připadá velmi troufalé. Myslíš, že lidé zapomněli, co jsi napáchal?“

Dahak sebou trhl a o krok ustoupil. Pak se ale v celé výšce vztyčil a jeho oči žhnuly hněvem.

„Nyní já jsem moc, starý příteli; nesloužím nikomu. Vymanil jsem se z poddanství sladké smrti. A pokud jde o tebe, vybral jsi si svou cestu.“

„Tak je…“ Muž se zamyšleně odmlčel. „Vše, co jsme vybudovali, je v troskách. Zdá se to být méně než den, co Dřevěný muž zemřel pod troskami svých zrádných snů. Země je opět rozdělena a Hunové z ní rvou ze severu a Římané ze západu.“

„Ne nadlouho,“ opáčil černokněžník a postoupil kupředu. Jeho ponurá tvář vyzařovala rozhodnost. „Více než polovina nejvyšších šlechticů se přišla poklonit dvojčatům. Brzy se vdají a potvrdí spojenectví, která opět spojí Persii s rodem Sásánovců. Tento chaos a anarchie je pouze dočasný stav. Znovu se vrátí pořádek.“

„Tvůj pořádek?“

„Pořádek Krále Králů, příteli.“ Dahak stál s rukama v bok a ostře si měřil vysokého válečníka. „Žádná z Výsostí se dosud nevdala. Až tak učiní, jejich manželé, ať to bude kdokoli, budou vládnout jako jejich rádci a strážci. Pokud se pamatuji, dívka s hnědýma očima byla provdána jako první, což znamená, že věnem Azarmidukht Zářící je celá Persie.“

Ozval se smích, který otřásl celou místností.

„A z tebe bude šťastný otec, mrtvý muži? To bude skutečně nádherná svatba. Jen nevím, jestli ženichové přežijí tvůj žehnající polibek, až jim budeš odevzdávat své *dcery*.“

V černokněžníkových očích se opět krátce hněvivě zablesklo. Sklonil hlavu ke straně.

„Napadá mě, vznešený pane, že tvá žena leží v chladné zemi již drahně let. Také tví synové padli rukou Říma. Nezbyl nikdo tvé krve, kdo by převzal statky či vztyčil zástavu v bitvě. Možná hledáš mladou ženu…“

„Tyhle děti? Ta děvčátka, která jsem houpal na kolenou a lechtal svými vousy? Tvé myšlenky jsou odporné, čaroději. Myslím, že náš rozhovor končí.“

„Zadrž!“ Dahak postoupil ještě více kupředu a pokusil se o upřímný výraz. „Nechtěl jsem se tě dotknout, můj pane. Přišel jsi o ženu, a tyto mladé ženy – které jsou tím nejcennějším, co máme – zoufale potřebují manžela, který by chránil jejich dědictví. Vše, co zdědí, jsi vybudoval ve jménu Chrosoově. Bez tvé *silné* paže by nebyl ničím; jen uprchlíkem v cizí zemi. Chraň jeho jméno, jeho rod, jeho rodinu. Pojmi jeho dcery za manželky a povznes je. V tvém domě jim nehrozí žádné nebezpečí.“

Dahak se odmlčel, aby našel správná slova. Chadames chtěl zostra promluvit, ale muž vedle něho ho pohybem ruky zarazil. Chadames se podřídil. Muž vyčkával.

„Jedním rázem,“ pokračoval černokněžník, hlasem prostým lsti a uskoku, „obnovíš Persii. Pokud to uděláš, nedojde mezi *spabahadany* k válce; nikdo se ti neodváží vzdorovat. Jen tohle stačí a vše, co je ztraceno, bude získáno zpět.“

Chadames očekával, že se muž otočí a odejde, ale zůstal. Ticho se vleklo a napětí narůstalo. Zdálo se, že muž po jeho boku upírá svou vůli proti černokněžníkovi, který se jako by zmenšoval.

„Byl jsi královské krve,“ pronesl po dlouhé chvíli hořce. „Kdysi jsi byl jejich strýcem. Chceš je snad vést na trh a prodat za nejvyšší nabídku?“

„Cožpak tomu tak nebylo vždy?“ černokněžníkův tón byl stejně trpký. „Všichni platíme nejvyšší cenu za to, po čem toužíme. Ty jsi obětoval většinu Persie. Teď přišel čas tvé odměny – založení nové silné dynastie, zlatá koruna, konečně mír.“

Mohutný muž se zachvěl a zjizvenou rukou si přejel kníry zakroucené jako kančí kly. Chadames polkl, neboť vycítil, že jeho přítel vážně zvažuje situaci.

„Nebude válka s Římem," řekl po chvíli. „Vyčkáme. Příliš mnoho Udí zemřelo kvůli tomu, aby byla Maria pomstěna. Lidé si musí oddechnout, je potřeba sklidit úrodu, opravit cesty, v našem vlastním domě obnovit pořádek, posílit ochranu hranic. Slyšel jsem, že Hunové začínají být dotěrní."

Dahak rozpažil a pokorně se poklonil. „Jak přikazuješ, Králi Králů."

„Král Králů! Nečekal jsem, že uslyším právě tohle…" rozesmál se muž dunivě.

Černokněžník předstíral upřímný úsměv. Poklekl na šestihranné dlaždice. Šestnáct pokleklo také, poklekl i muž s maskou.

„Ať žije Světlo světa, Šar-Baraz, Mocný Kanec, Král Králů, šáhánšáh Persie! Ať žije!"

Slova chvíli visela ve vzduchu a pak s krátkou ozvěnou odezněla. Šar-Baraz se tahal za kníry a pozoroval černokněžníka a jeho suitu. Chadames se místo slov zmohl jen na drbání na zátylku. Svět se převracel vzhůru nohama.

Kanec se na svého přítele otočil a zašklebil se.

„Nuže," protáhl pobaveně. „Mula osudu kope jako ďábel, nemám pravdu? Pojď, příteli, musím poslat vzkaz svým mužům v horách dřív, než si budou myslet, že jsem padl do zajetí."

„Ty máš v horách své muže?" zeptal se překvapeně Chadames. Jeho hlídky prohledaly kdejaký lesík, strž a údolí v okolí dvaceti mil. Shromažďování vojsk císařoven mohlo přilákat mnohé nepřátele. „Kolik?"

Šar-Baraz svraštil čelo a začal počítat na prstech. Nakonec se usmál a zvedl obě ruce.

„Víc než deset tisíc. Všichni Nesmrtelní od Kerenu a další, které jsme přibrali cestou domů."

„Deset tisíc? Nesmrtelní?" vydechl užasle Chadames. Jestli je to pravda, velitel zvědů pozná jak chutná bič. „Kde jsou?"

„Různě," pokrčil rameny Šar-Baraz. „Mnoho jich táboří hned za hradbami." Namířil ukazovák na Chadama. „Tvoji zvědové ztráceli mnoho času hledáním armád. Ale my jsme se sem dostali ve skupinkách po deseti nebo dvaceti; stačilo se vmísit mezi houfy jezdců, co sem stále táhli."

Chadames vzdychl. Koneckonců, už nebude muset nést břemeno velení. Už pouhá přítomnost jeho přítele mu přinášela úlevu. Kanec se otočil zpět k černokněžníkovi, který tiše stál, ruce ukryté v záhybech pláště.

„Pojďme z téhle odporné díry. Promluvíme si s císařovnami."

Dahak se opět s úsměvem poklonil. „Jak pravíš, Králi Králů."

POBLÍŽ OTTAVIANA, SEVERNÍ LATIUM

Šedým prachem cesty se táhly dlouhé stíny. Muži v přílbách s chocholy a v rudých pláštích postupovali zvolna a pozorně sledovali pole po obou stranách cesty. Kalné slunce mdle zářilo skrze hustou, nahnědlou mlhu. Kopyta kom zdvíhala mračna černohnědého prachu a z oblohy se neustále snášely šupinky popela. Ohořelé kmeny stromů trčely z polí jako popravčí kůly. Živé ploty byly vypáleny až ke kořenům a kamenné zídky mezi poli rozvaleny. Kromě vojenského oddílu na cestě se v mrtvé krajině nic nepohnulo.

Mezi rudými plášti jela na hnědé klisně Anastásia, tvář zahalenou šátkem a kápi staženou přes hlavu. Její jindy živé oči otupěle sledovaly okolní zpustošenou krajinu. Oděv, který ji halil od hlavy až k patě byl z hrubé, šedočervené látky s černým lemem. Hedvábí halící jí nos a ústa bylo černé popelem.

U vjezdu do usedlosti uviděli lidská těla, rozházená jako padlé kmeny stromů. Vše, co z nich zbylo, byly beztvaré hroudy zasypané popelem a zbytky údů trčící k nebi. Vypadalo to, že hledali spásu pod klenbou vjezdové brány, ale před ohnivou smrští nebylo záchrany. Vévodkyně už viděla stovky takových žalostných scén. Dále od hory byly vesnice mrtvých, které téměř nebyly dotčeny ohněm. Podle toho, co viděla, soudila, že za ohněm musely následovat jedovaté plyny, které pronikaly do sklepů a zabíjely všechny, kdo se tam ukrývali. Nic nebylo ušetřeno; ptáci na stromech, ani hadi v křovinách podél cesty.

Průzkumný oddíl vjel do městečka. Vypálené domy byly zasypány vrstvami popela. Střecha jedné z budov, patrně obecních

stájí, byla zborcená dovnitř. To už Anastásia také viděla, ale bylo to běžnější od hory dále na jih. Hořící kameny vyletovaly do veliké vzdálenosti. Před dvěma dny četla zprávu velitele vojenské flotily umístěné v Misenu. To byla vůbec první zpráva, která se dostala do Říma.

Na pergamenu, který byl dosud cítit sírou, stálo roztřeseným písmem:

… nad horou se zdvíhal vysoký oblak, ale v šeru a na takovou vzdálenost jsme nebyli schopní říci, která to je. Ale zanedlouho jsme zjistili, že je to Vesuv. Tvar toho mraku snad mohu popsat přirovnáním ke kmenu olivovníku. Nesmírně dlouhý „kmen“ se zdvíhal k obloze a z něho se oddělovaly „větve“. Myslím, že oblak vyvrhl jeden obrovský výbuch, který ustal, tím mrak ztratil oporu a začal se rozšiřovat do stran. Některé části oblaku se leskly jako jantar v ohni, v jiných místech panovala nejhlubší temnota.

Legát (Tacinus Marcus Liva) přikázal připravit loď. Slyšel jsem, že jeho bratranec žije na úbočí hory a on měl obavy o jeho bezpečí. Vyplul s několika čtyřveslicemi a naložil pomoc nejen pro Řečtina (onoho bratrance) ale i pro další obyvatele, neboť tamní rozkošné pobřeží bylo hustě osídleno. Vydal se do míst, odkud ostatní prchali, a přídě jeho lodí se neodchylovaly od kursu přímo do nebezpečí. Měl strach? Patrně nikoli, protože neustále sledoval pohyby a měnící se tvary onoho ďábelského oblaku a vše pečlivě diktoval.

Jak se přibližovali, popel padající z oblohy byl stále tmavší a hustější. Teď už to byly kousky pemzy, pokrouceně žárem. Moře bylo mělké a trosky znemožňovaly přistání. Zvažoval, má-li plout dál nebo nechat obrátit, jak ho nabádal kormidelník. „Štěstěna přeje odvážným, plujeme k Stabiae,“ prohlásil. „Tam je flotila pod velením Pomponiana.“

Ve Stabiae, na druhé straně zátoky, Pomponianus naložil své lodi ještě dříve, než došlo k bezprostřednímu ohrožení. Když se však ohnivý mrak začal zvětšovat a byl už velmi blízko, musel stále čekat až se otočí vítr a on mohl odrazit. Právě ten samý vítr přivál legáta, jenž vyděšeného muže obejmul a dodal mu odvahy. Mezitím se na úbočí Vesuvu rozhořely mnohé ohně a přízračně zářily do tmy. Aby

zmírnil strach lidí, legát prohlásil, že jsou to usedlosti, jejichž majitelé uprchli a stavení vzplála od neuhašených krbů.

Ulice Stabiae byly tak vysoko zasypány popelem, že kdyby otáleli ještě o něco déle, nebylo by možné se odtamtud dostat. Domy byly pobořeny a odervány od základů několika silnými otřesy; sesouvaly se na všechny strany. Venku hrozilo nebezpečí od létajících kamenů a žhavých kusů pemzy, které zapalovaly vše hořlavé. Po zvážení rizik se rozhodli, že zůstanou mimo budovy. Pokud jde o legáta, bylo to pragmatické řešení, ostatní spíše zvolili variantu, ze které měli menší strach.

Na hlavy si uvázali polštáře, aby je chránily před létajícími kameny. Přestože byl den, tma byla černější než za nejtemnější noci. Měli však louče a lucerny. Rozhodli se sejít k moři, aby zjistili, zda je již možné odplout. Moře však bylo stále nepřátelské. Odpočíval pod plachtou a jednou či dvakrát *upil chladné vody, kterou si nechal přinést. Po chvilce bylo cítit sirný zápach ohlašující plameny a za okamžik samotný oheň. Mnozí se rozprchli. On sám, podpírán dvěma malými otroky povstal, aby se vzápětí zhroutil. Jak já tomu rozumím, nadýchal se popela a kouře, a jeho vnitřnosti, které byly vždy slabé a sužovaly ho různými obtížemi, selhaly. Po dvou dnech, kdy bylo jeho netknuté a nepoškozené tělo nalezeno v týchž šatech, ve kterých zemřel, vypadal jako by spal.*

Takový byl tedy stav, v jakém Anastásia našla široké roviny severně od hory. Davy obyvatel a jejich otroků uprchly před zemětřesením i erupcemi, ale jedovaté plyny je nakonec stejně zabily. I obloha nad Římem potemněla a nad hlavním městem i za dne visela noc. Nastala panika a během hodiny vzplály první požáry. Galen však okamžitě učinil potřebné kroky a také dal rozkaz přemístit do města Druhou Augustiánskou legii, aby pomáhala *vigilům* a *édilům* zvládat požáry a udržovat pořádek.

Vystrašená vévodkyně spěchala z Palatinu domů. Když se jí doneslo, že to vybuchl Vesuv a krajina na sever od hory je zpustošena, svolala jízdní oddíl a vyrazila.

Byla přesvědčena o tom, že všichni, které vyslala na jih, musí být mrtvi. V té zkáze byl její jedinou nadějí předpoklad, že i princ je mrtev. Ta myšlenka v ní vyvolávala truchlivé představy; zaplašila ji.

Vyjeli z městečka a blížili se k naprosto zničené oblasti u úpatí Vesuvu. Hora se tyčila nad jejich hlavami a její, ještě nedávno hladké svahy, byly rozryty stržemi a kaňony. Vrchol původně komolého kužele byl rozerván a nakláněl se na stranu. Dobrá třetina vrcholku zmizela. Anastásia sjela skonem k okraji cesty, která byla plná velkých, černých balvanů. Ze země se stále kouřilo a na silnici ležela stopu vysoká vrstva popele. V příkopech podél cesty byl popel ještě mnohem hlubší. Její unavené oči se zastavily na vrcholku hory.

Z jejího masívu stále stoupal černý dým a rozlézal se po obloze. Světla bylo asi tolik jako za pozdního šírání, přestože slunce stálo vysoko na obloze. Vévodkyně uvažovala, jak dlouho asi příkrov prachu a popela vydrží. Dny? Měsíce? Galen mezitím vydal několik ediktů, ve kterých rozhodl o tom, že celá produkce obilí Západní říše přejde pod přímou kontrolu státu. Tisíce akrů zemědělské půdy v Latiu byly zničeny, a jakmile se obchodníci s obilím vzpamatují z šoku, cena chleba nesmírně vzroste.

K vévodkyni předjel centurion pověřen velením oddílu *equitů.*

„Má paní, cesta dál by mohla být značně nebezpečná. Cítíš žár stoupající ze země a zápach ve vzduchu? Z podzemí se valí otravné výpary; pokud budeme pokračovat, můžeme se vbrzku sejít v Cháronově loďce.“

Jindy by se Anastásia tomu příměru s chutí zasmála, ale nyní, pod temnými svahy vulkánu, jí připadal více než příhodný. Unaveně přikývla a otočila koně. Od chvíle, kdy vjeli do této šedé krajiny, neviděli nic než mrtvá těla. Zdálo se zcela nemožné, aby našli někoho živého, a také byla velmi unavena dlouhou jízdou; na koni už neseděla několik dlouhých let. Bude se z toho vzpamatovávat mnoho týdnů.

Otočili se zpět k severu. Zdvihl se chladný vítr od východu a hnal jim do tváří prach a popel. Anastásia, prochladlá do morku kostí, se co nejtěsněji halila do oděvu. Koně se se svěšenými hlavami ploužili sedavou mlhou.

Byla to dlouhá cesta do Říma.

BUCULEONSKÝ PALÁC, KONSTANTINOPOL

Rufio sloužil císaři Východu po celý svůj dospělý život; zprvu jako voják soukromé armády jeho otce, afrického exarchy, a později, když byla dobyta Konstantinopol a tělo uzurpátora Phocase na příkaz císaře Heraklia rozsekáno na kousky, v obnovené císařské armádě. V době neúspěšné války proti Avarům se dostal do soukromých služeb císařových. Během té doby vraždil muže i ženy, kradl, lhal, zrazoval, podváděl, unášel, zneužíval peníze na veřejné výdaje, padělal dopisy, urážel svaté muže i kněží a kradl jídlo z oltářů. Jednou, za strašlivého lijáku, který doprovázel jejich ústup od Adrianopole, ho Heraklius nazval jediným mužem, kterému může opravdu důvěřovat.

Bylo to ve chvíli slabosti a stoický Rufio tomu nepřikládal význam.

Nyní byl zjizvený Řek už po tři roky velitelem Věrné gardy a za ta léta viděl, co všechno impérium ztratilo i získalo. Viděl plavovlasého mladíka dospět v muže a vítězit navzdory nepříznivým okolnostem.

Velitele stráže nesmírně trápilo, když viděl jak se z jeho pána stává neschopný mrzák, straní se všeho, co kdy miloval a nechává impérium napospas vlastníkům velkých lén, bohatcům a kněžím. Sám měl v tuto chvíli pocit, že zrazuje. Podle imperiálního výnosu se velezrada trestala roztrháním. Když ale zvažoval důsledek své zrady, shledával ji přijatelnou.

„Je k nepoznám, úplně cizí," zašeptala téměř neslyšně císařovna. Její tvář jen matně osvětlovala jediná svíce ve vysokém, kuželovitém svícnu u dveří ložnice. Martina přišla tajným vchodem, zahalená v závojích a dlouhém plášti. Šaty nebyly její; jeden z Věrných je před několika dny koupil ve městě. Rufio sám se držel stranou intrik, které spřádaly vysoce postavené osoby ve městě, ale nikdy nezapomínal, co se naučil.

„Má paní,“ odpověděl chraplavým šepotem, „v tomto chabém světle se mnohem více podobá muži, kterého jsi znala, než za dne. Je na tom zle. Jeho tělo ho zradilo a bojuje proti němu.“

Martina se otočila a v jejích hnědých očích, viditelných ve skulině mezi dvěma pruhy hedvábí, se zaleskly slzy. Rufio cítil, že se mladá žena touží dotknout svého manžela, ale neodvažuje se. V poslední době Rufio přidával do těžkého vína, které císař obvykle pil před spaním, jednu nebo dvě kapky makové šťávy. I když vpravit do něho víno bylo také obtížné, neboť císař už měl hrůzu ze všech tekutin. Rufio věděl, jak je to nebezpečné, ale neviděl jiné řešení. Pokud by to nedělal, císařův spánek by se změnil v jediný strašlivý, vyčerpávající sen.

Pokud císař nespal vůbec, prožil následující den v halucinacích. Proto bylo třeba udělat vše, co se dalo, aby udržel císaře v klidu a při vědomí. Když byl tedy Heraklius zklidněn drogou, přivedl k němu Rufio císařovnu. Po několika měsících mohla konečně spatřit svého manžela.

„Umírá?“ přes své mládí a zálibu v četbě měla císařovna praktického ducha.

Rufio přikývl a ruce za zády sevřel v pěst. „Jak dlouho?“

„Možná rok… Nepustí k sobě ani Asklepiova kněze. Sviod, jeden z Věrných, už takovéhle věci zná. Nakažení se zvolna rozkládají až zemřou. Už mívá záchvaty šílenství.“

Martina se odvrátila a pozdvihla ruku k ústům. Rufio čekal, dokud nebude opět schopna promluvit. „Říká se, že je to moje vina,“ zašeptala vyčerpaně císařovna. „Moje služebné ty řeči slyšely na trhu, v lázni, v Hipodromu. Víš, že v putykách Závodní čtvrti už předvádějí frašky

O tom, co se podle prostých lidí děje na dvoře? Jsou to sice ubohé slátaniny, žádný Ion z Chiósu, ale vím, že je to právě to, o čem si urození pánové a paní špitají za vějíři a kapesníčky.“

Rufio neřekl nic. Znal ty odporné pomluvy i přímé odsuzování sňatku strýce s neteří. Dobře však oba znal a po tři roky byl svědkem toho, jak hluboce se milují. Dnes však byla rozhodující jiná věc: potřeboval spojence.

„Má paní, věděl bych o něčem, ale potřebuji k tomu tvoji pomoc.“

Martina ho nevnímala. Hleděla do tmy, ruce zkřížené na prsou. „Říkají, že kvůli našemu sňatku se k nám bohové obrátili zády. Jsme prokletí a naše krev je zkažená. Až na malého Heracleona všechny mé děti zemřely.

I on je tak drobný a slabý; bude žít? Je tohle pravda?“

„Císařovno!“ Rufio jí položil své tlapy na ramena a otočil ji. *Proč se nedopustit druhé velezrady vložením rukou na císařovnu?* Musel se zasmát, ale zamaskoval to odkašláním. „Poslouchej.“ Sehnul se a zadíval se jí do očí.

„Sviod, ten světlovlasý mladík říká, že jeho národ zná tuhle nákazu. Když se prý použijí určité léčivé byliny a bobule, císař se uzdraví.“

Císařovna se na něho zadívala prázdnýma očima, až Rufio dostal strach, že sama propadla šílenství.

„Císařovno?“

„A… ano, Rufio. Co jsi říkal?“

Velitel stráží se musel držet, aby s ní nezatřásl. Zopakoval jí, co řekl před chvílí. Císařovna z toho byla zmatená.

„Jak bych ti mohla pomoci? Můj manžel nedovolí, abych ho navštívila, a už vůbec k sobě nepustí léčitele nebo kněze. Jsem uvězněna ve svých komnatách… nemám přátele, ani spojence… jeho bratr mě nenávidí a intrikuje proti mému synovi!“

Rufio vzdychl. Císařovna milovala staré klasiky, historická pojednání a spisy o záhadách tohoto světa, ale její vzdělání ohledně palácových intrik bylo žalostné. Přitiskl jí prst na ústa, aby zarazil příval slov. Vytřeštila oči, ale zmlkla.

„Má paní, lék, který Sviod potřebuje, se také používá k léčbě různých ženských neduhů. Bylo by velmi podezřelé, kdyby byl jeden z Věrných viděn, jak něco takového kupuje. Ale tvé služebné by mohly na předměstí vyhledat obchodníka a bez nesnází lék koupit. Nikoho by to nepřekvapilo. Pomůžeš mi?“

„Ano,“ přikývla horečně. „Ale jak ho přiměješ, aby lék vzal? Slyšela jsem, že odmítá všechno…“

„To je pravda," přikývl Rufio. „Jsem si ale jistý, že ve spánku mu mohu elixírem zvlhčit rty, aniž by si toho všiml. Jeho tělo touží po tom, co mu odpírá: po jídle, spánku, vodě. Dokud bude v náruči Morfeově, můžeme mu pomoci."

Martina se usmála a stiskla mu ruku. Přes mozoly od jílce meče její stisk sotva cítil. Úsměv neopětoval. Hlavou se mu honilo, co všechno se může pokazit. Princ Theodor sice konečně odjel z města, ale v paláci bylo mnoho jeho stoupenců. Brzy se stane klíčovou sama přítomnost císařova těla.

PETRA, NABATEA

Stařec s bílou hřívou vlasů a vousů spal. Přikrývky se vzorem složeným ze zelených, zlatých a smetanových čtverců se na něm vršily jako hora. Hlava spočívala na měkkých polštářích. Po stěně za postelí se zvolna sunuly nazlátlé sluneční paprsky. Stěna z žilkovaného pískovce byla omítnutá a pokrytá malbami, těsně pod stropem se táhla řada složená z černých postav a hranatého písma. Muž dýchal pravidelně a jeho kníry se při každém výdechu zachvěly. Jeho plnovous byl rozčesán po přikrývkách jako vějíř. V proutěném křesle vedle něho, s rukama pod hlavou, spala mladá žena. Polštář měla zmuchlaný pod sebou a byla přikrytá bavlněnou dekou.

Venku se skvěl jasný den, ale divoké víno, kterým zarůstalo okno, propouštělo jen velmi málo světla. Uvnitř panovalo nazelenalé šero, kruhovými otvory v horní části zdí sem proudil čerstvý vzduch.

Černé dívčiny vlasy byly plné drobných úlomků a špíny, kterou měla na tvářích i za nehty. Přes to všechno, i špinavý, otrhaný oděv, spala klidně a beze snů. V ruce ze zvyku svírala nůž a tváří ležela na čepeli zasunuté v pochvě.

Sluneční paprsky se sunuly po zdi, až se nakonec dotkly starcovy tváře. Jeho výrazný nos sebou cukl a muž se zavrtěl. Pod těžkými přikrývkami to šlo obtížně. Jedno oko se cukavě otevřelo, pak následovalo druhé. Chvíli se zájmem hleděl na strop a sledoval vzory

v omítce. Pak otočil hlavu a uviděl mladou ženu v křesle a nízký stolek s hliněným džbánem plným sladké vody.

„Zoe?“ Mužův hlas zněl nepřiměřeně k jeho bělostným vlasům, vousům a huňatému obočí. Byl to hlas muže středního věku, v plné síle, zvyklého překřikovat hluk bitvy, nebo vytí písečné bouře. „Vstávej, královno.“

Dívka se zachvěla a podrbala se na nose. Otevřela oči. Na nepatrný okamžik se zdály temné a pusté. Mladá žena se usmála, když uviděla, že se nad ní sklání starcův obličej. „To už jsi vzhůru?“

„Přines, prosím, nějaké šálky; mám žízeň.“

Zoe přikývla, zívla a protáhla se. Byla ospalá, ale odpočatá. Z poličky vzala těžký, hliněný pohár a naplnila ho po okraj.

Stařec vypil tři plné poháry. Zoe se mezitím opět uvelebila na polštářích a dece. Přestože její pohyby byly zcela přirozené, zdálo se, že stále napůl spí a je zahleděná kamsi do sebe. Když stařec dopil, sáhl jí na čelo.

„Jsi v pořádku?“

Zoe zmateně vzhlédla. „Myslela jsem, že se mi to zdá. Byla tma, a najednou bylo světlo. Vzpomínáš si, co se dělo?“

Mohammed přikývl, neboť on věděl a rozuměl.

„Předej zprávu všem velitelům. Večer, při západu slunce, vystoupíme na Výšinu a já ke všem promluvím. Spatřil jsem, co bylo nutné spatřit. Jsme připraveni.“

# # #

Zelenočerné praporce Sahabů povívaly v chladném větříku. Mohammed stál u kamenného oltáře na vrcholku Džebel al’Madhbah, ze tří stran obklopen ostrými útesy spadajícími tisíc stop do údolí Petry. Obrovský, temně mosazný sluneční disk visel těsně nad západním obzorem. Z tohoto místa splývaly hory obklopující skryté město ve zvrásněnou masu hlubokých stínů a nazlátlého světla. Na východě bylo nebe tmavé a temně modré, purpurové stíny halily krajinu. Ve vzduchu byla cítit noc. Zezdola, kde noc již halila údolí Siqu, slyšel pištění lovících netopýrů.

Odvrátil se od propasti a přehlédl tváře shromážděných na Výšině. Nádrž byla vysušena a zasypána hlínou a kamením, kámen

oltáře vydrhnut tak, až zmizely všechny tmavé skvrny. Vzduch zde byl pod doteky posledních slunečních paprsků a lehkého vánku křišťálově čistý. Samotný Mohammed jen nepatrně vnímal ozvěny strašlivých věcí, které se zde odehrávaly.

Plocha na vrcholku byla zaplněna význačnými občany města, veliteli Sahabů a šlechtici Decapolisu a Palmyry. Stovky žen a mužů tiše stály, jejich róby tiše šelestily ve větru. Nebyl zde žádný jiný zvuk, pouze hlas Pána prázdnoty nad nimi ševelil. Zbytek armády stál v ulicích, na náměstích a v amfiteátrech města pod ním. Zdálo se nemožné, aby ho mohli slyšet, pakliže k nim promluví z vrcholu hory, ale on sám si tím byl naprosto jist.

Opřel se o hůl a promluvil zvučným hlasem:

„Milosrdný a Slitovný sestoupil ke mně v temnotách, řka: ‚*Ty jediný z mužů jsi otevřel srdce Naší pravdě. Jdi a putuj za noci z Rudého města ke Vzdálené mešitě, jejíž okolí jsme požehnali, abychom ti mohli zjevit Naše znamení. Pán vzduchu je ostražitý a vidí vše! Čas veliké zkoušky je nablízku a my jsme tě varovali.*

Prvním z těch varování bylo, že jsme vyslali Naše služebníky, aby spáchali násilí na tobě. Rozvrátili tvůj dům; to bylo varování, z jehož popudu jsi jednal. Poté jsme ti nabídli jinou šanci, sílu tvou zmnožili dobrým zdravím, dětmi a mnoha následovníky.

Tehdy jsem seslali Naše druhé varování, a tys vešel do Mešity a zničil všechny, kdož se ti postavili. Budeš-li dbát svého pána, On tobě prokáže milosrdenství. Obrátíš-li se zády k úkolu, který ti ukládá, nalezneš toliko Peklo a potká tě trest těch, kdož ztratili víru. Pro ty, kteří neuvěří slovu Pána pustin, jsou vyhrazena strašlivá muka.’“

Mohammed se odmlčel, ale jeho hlas ještě chvíli doznával jako úder obrovitého zvonu. Viděl tváře Sahabů naplněné hrůzou a úctou, kterak se k němu obracejí jako otevřené květy vzhlížejí ke slunci. Věděl, jak boží slova účinkují na něho, ale nedovedl odhadnout, jak jim budou rozumět ostatní. Sledoval jejich tváře. Zdálo se, že k nim dospěla ozvěna síly, která naplnila jeho mysl. Sklonil hlavu, cítil, že není schopen plně předat poselství. Jak by mohl svým smrtelným hlasem vysvětlit, co cítil a zažil ve vzdáleném chrámu?

Ale hlas ho nabádal, aby dál hovořil. Odkašlal si.

„Toto bylo řečeno: *‚Ustanovili jsme den a noc jako dvě znamení. Oddělili jsme znamení noci a znamení dne, abyste seznali štědrost Pána a mohli počítat roky a vše, co nutno počítat.*

Každého člověka jsme spojili s jeho osudem; každý bude mít svou knihu, která před ním ve Dni vzkříšení bude ležet otevřena: „Cti, dnes nikdo jiný, než ty sám, bude té volat k zúčtování!“

Každý, kdo se nechá vést, bude veden, jen potud pokud sám bude chtít; každý, kdo zbloudí, zbloudí z vlastní vůle. Žádná duše, nesoucí břímě, nebude zatížena břemenem dalším.

Nikdy jsme netrestali, jen tehdy, když jsme seslali služebníky, aby varovali ty, kteří sešli z Pravé cesty. Přesto vždy, když naše vedení není uznáváno zkaženými a zlými, neváháme před zničením. Kolik generací jsme zahubili od Potopy? Váš Pán ví.

Sleduje hříchy svých služebníků!

Všechny, kdož chtějí jen předstírat, čeká jedno: Peklo. Budou se v něm smažit, prokletí a cti zbavení. Všichni, kdož uvěří v život věčný a budou o něj usilovat, budou odměněni. Všichni budou v hojnosti, ti i oni, a dar Pána jim nebude odepřen.

Jakými zákony se řídí Pravá cesta? Jak po ní může člověk kráčet a vyvarovat se Pekla?’“

Z šera se ozvalo šustění, slunce zapadalo a zalévalo západní oblohu zlatavou, žlutou a šafránovou září. Všichni muži a ženy na Výšině poklekli, neboť od chvíle, kdy slíbili věrnost svému vojevůdci, si kladli stejnou otázku.

Viděli jeho moc a věděli, že jeho slova jsou pravdivá.

Až daleko vzadu, poblíž dvou pilířů vymezujících konec schodiště o devíti stech devětadevadesáti schodech, poklekl dobře oblečený mladík. Před sebe položil černě lakovanou, mosaznou pochvu, ze které trčel jílec meče pevně ovinutý drátem a potažený kvalitním, pevným plátnem. Dobře věděl, že není lépe vyvážené čepele. Když se mečíři v Mekce dozvěděli, k čemu má zbraň sloužit, překonali se. Mladík dohlížel na jejich práci; věděl, že takový dar vyžaduje preciznost.

Jejich dílo bylo skvělé, ale Chálid Al'Valíd nevytáhl meč z pochvy od chvíle, kdy jej do ní cechovní mistři uctivě zasunuli. Jen jedna ruka se mohla zbraně dotknout nebo ji v hněvu tasit.

„Toto je cesta: Nebudete vyznávat jiného boha krom Něho, sic budete do prachu sraženi, prokleti a zneuctěni.

Váš Pán vyhlásil, že nebudete uctívat nikoho, krom Něho. Budete ctít svých rodičů, jednoho každého, když budou věku vysokého, a nikdy jim nebudete lhát ni spílat, leč vždy uctivě k nim hovořit. Chránit je budete před zlem světa, řka: 'Můj Pán dal jim milosti, stejně jako oni starali se o mě, když jsem byl bezbranným děckem!'

Váš Pán bedlivě sleduje vaši mysl; kdo jedná čestně, tomu bude odpuštěno.

Dejte svým blízkým příbuzným, co jim náleží, stejně tak nemajetným i pocestným. Ale nerozhazujte své peníze rozmařile; marnotratníci jsou rodnými bratry ďábla a Šejtán byl vždy nevděčný ke svému Pánu. I když se jich stranit budete, přesto vlídné slovo k nim mějte. Váš Pán dává podpory komu se Jemu zlíbí a zvažuje ji. On ví, neboť je dbalý Svých služebníků a činů jejich.

Nezabíjejte svých dětí ve strachu z chudoby. Zaopatříme jich i vás. Nestrpte cizoložství, neboť jest zlem a ošklivostí v očích Pána, který stvořil muže a ženy z masa a kostí.

Nezabijete nikoho, koho Bůh zakázal, aniž byl řádně souzen – by smrtí viníka další smrt se nezapříčinila.

Dejte dobré míry vždy, když měříte, a važte na vahách spravedlivých.

Nečiňte si starostí s ničím, čeho neznáte; jen ve vjemech svých smyslů odpověď hledejte.

Nebudete lehkovážně po tváři země se pachtit; chodeb hlubokých kopat nebudete, ni nad hory se vyvyšovat.

Vše, co váš Pán za zlo považuje, je třeba nenávidět. Stejně tak, jako některá učení, jež vám váš Pán vyjevil.

Nebudete stavět jiné bohy vedle Boha svého, sic budete sraženi do Pekla, prokleti a zavrženi.

Všech sedm nebes, země a vše co jest na nich a mezi nimi, bude Ho oslavovat. Vše jest k oslavě Jeho, ač snad způsobu tomu chvály nerozumíte. Shovívavost jeho jest nekonečná.

Hříšní budou vám říkat: Následujete muže, jenž podlehl kouzlům.' Hleďte, jakými výmysly budou vás mást. Oni zbloudili z Pravé cesty a nenaleznou cesty zpět. Takto k vám budou hovořit: 'Jak my, stvoření z kostí, krve a těla smrtelného, povstaneme v novém stvoření?'

Buďte pevní jako železo, či skála, či cokoli, co obrní vaši hruď. Takto budou dále hovořit: 'Kdo nás přivede k životu novému?' A vy odpovězte: 'Ten, který vás již jednou stvořil.'

Budou hlavami nevěřícně kroutit a takto hovořit: 'Kdy se tak stane?' A vy odpovězte: 'Možná již brzy! Jednoho dne vás povolá a vy budete velebit Jeho. Pak seznáte, že čekali jste jen nepatrný okamžik.'"

Mohammed se odmlčel, neboť ho přemohla tíže slov. Křečovitě svíral hůl, až mu klouby prstů zbělely. Jeho hlas duněl jako bouře, neboť Slitovný a Milosrdný žádal oplátku za to, co dobrého učinil pro lidský rod.

Dokonce i muži, stojící se sejmutými přilbami a namačkáni jeden na druhého v těsném kaňonu Siqu, jasně slyšeli hlas. Každý z nich věděl, že tažení Sahabů do zemí impéria nebude žádnou projížďkou. To bylo zřejmé už týdny. Čekal je ohromný úkol a oni dychtili slyšet, v čem spočívá. Krev v žilách jim začínala vřít.

Mezi nimi, poblíž vchodu do skalního chrámu, stál Odenathus z Palmyry a jilec svého meče si tiskl na čelo. Mnoho dní strávil s veliteli pouštního vojska; slyšel hovořit Mladého Orla, Al'Valída, o moci a zázracích jež tryskají z Kurajšova srdce. Viděl bezmeznou lásku a oddanost, kterou drsní tanučtí žoldáci projevovali svému veliteli.

Zde, ve tmě prozářené plameny, přísahal mladík věrnost Kurajšovu dílu. Kam Mohammed půjde, Odenathus jej bude následovat. Odhodí strach a, nenávist, zapomene i na bolest způsobenou zkázou svého města. Podřídí se vůli Boha, jenž mluví z čirého vzduchu. V něm je svoboda a požehnaný cíl.

„Pán Sedmi nebí praví, že Šejtán zakládá rozbroje mezi těmi, kdož uzavírají svá srdce před hlasem z čirého vzduchu; Šejtán je největším nepřítelem člověka! Váš Pán dbá všech, kdož jsou v Nebi i na zemi.

Když jsme takto pravili andělům: ‚Klekněte na kolena před Adamem,' poklekli všichni krom Šejtána. Pravil on: ‚Mám klekat před něčím, co jsi vytvořil z hlíny?' Dále pravil: ‚Zvážil jsi, zdali zaslouží více úcty než já? Jestli tomu tak bude až do Dne vzkříšení, nemálo jeho potomků bude mě nazývat pánem.'

Slitovný a Milosrdný pravil: ‚Jdi! Každý, kdo tě bude následovat, dočká se odměny tvé. Přilákej je svým hlasem, sešli na ně svou jízdu a vojsko. Sdílej bohatství a děti jejich a slib jim cokoli. Nebudeš mít nad nimi žádnou moc; tvůj Pán je dostatečným Ochranitelem.'

Váš Pán je tím, kdo dává vašim lodím plout po moři, abyste mohli užívat jeho štědrosti. Byl k vám vždy tak milosrdný! Kdykoli za nepřízně na moři vzýváte jiného, než Jeho, čeká vás strašlivý osud; přesto, když vás v bezpečí dovedeme do přístavu, snadno se odvracíte. Člověk je nevděčný!

Myslíte, že pod vámi neotevře zemi, či nesešle písečnou bouři? Tehdy nenaleznete nikoho, kdo by za vás orodoval! Či snad myslíte, že vám dá druhou příležitost a zadrží smršť v níž jest vám utonout, neboť jste ztratili víru? Nenaleznete nikoho, kdož by vám pomohl proti Nám. Poctili jsme děti Adamovy a rozeseli je přes zemi i moře. Poskytli jsme jim rozličných věcí a měli je v oblibě nad všechna Naše stvoření.

Přijde den, kdy povoláme syny člověka, jimž poskytli jsme útočiště. Šejtán kráčí světem, našeptává lži a váhavé odvrací od Pravé cesty. Člověk, který kráčí po Cestě spravedlivé, se mu musí postavit.

Tak jednali všichni poslové, které jsme vyslali před tebou. Není změn v našem konání!

Drž modlitbu od počátku slunce západu do noci příchodu. Nechť Naše slova jsou přednášena za úsvitu a jsou slyšena mnohými!

Když předávat budeš Naše slovo, rci: ‚Můj Pane, dej mi vejít pravou branou a odejít ve cti. Pomoz a podepři mě svou přítomností.'

Obracej se k Bohu, nebo k tomu, jenž dává milost, vzývej jakékoli jméno; ta nejlepší jsou vždy Jeho. Nekřič svou modlitbu, ani ji neříkej v duchu; hledej přiměřenost. Sláva budiž bohu, který nepřijal žádného syna a nemá družky. Nepotřebuje ochrany před malichernostmi. Budiž veleben nade všechny!“

Zoe polil chlad, jako by neviditelný, ledový vítr pronikl vlněným pláštěm i šupinovým pancířem, který měla pod tunikou. Poslední slova se chvěla ve vzduchu, opakována tlumenými hlasy. Padla noc. Na výšině byla tma, neboť nehořela jediná pochodeň ani lucerna. Světlo měsíce bylo dnes nezvykle mdlé. Cítila se zcela osamělá, přestože vedle ní stah Džalal a Šádin. Byli cítit po koních, naolejovaném kovu a staré kůži; uklidňovalo ji to. Srdcem cítila, že se královna usmívá. Ten pocit ji hřál jako sluneční paprsky.

Ozvalo se skřípění štěrku; Mohammed sestupoval od oltáře. Jeho tvář byla znavená a krok nejistý. Dát slovům správný tvar ho velmi vyčerpalo. Tanukhové se tísnili kolem něho a podpírali ho za paže. Rozzářilo se teplé, žluté světlo, to Šádin zapálil svíčku v malé lucerně. Zoe viděla, že se k ní Mohammed otočil.

„Královno,“ řekl a oči se mu zaleskly, „svolej velitele armády: Odenatha, tvého bratrance, Chálida Al’Valída, urozeného pána z Ben-Šarídů, prince Decapolisu. Až opět vyjde slunce, opustíme toto místo. Lejjun čeká a posléze pobřeží.“

Zoe se poklonila a chtěla odejít, když vtom se v davu objevila hezká, protáhlá tvář Chálidova. Razil si cestu k nim. Nikdo zatím neopustil Výšinu, všichni čekali, až Mohammed sejde po schodech. Mezi stojícími zástupy se pohyboval jen Chálid. Mladík předstoupil před Mohammeda, hluboce se poklonil a poklekl na jedno koleno. V jedné ruce svíral cosi zabaleného do plátna.

„Pane Mohammede, přinesl jsem dar od těch, kteří zůstali v Mekce, tvých příbuzných a věrných občanů města, kteří tě však nemohli následovat, neboť jim to nedovolovalo vetché zdraví nebo přemíra povinností. Ale budou na tebe vzpomínat a navždy tě uchovají ve svých srdcích. Posílají ti toto.“

Chálid rozbalil plátno a objevil se hladký jílec meče. Se sklopenýma očima podal Mohammedovi zbraň, jílcem napřed. Mohammed se zarazil a s rukou na jílci vlastního meče pohlédl dolů.

„Mám dobrý meč.“

„Odlož jej,“ pronesl Chálid vážně. „Tato čepel není jen ocel; má srdce. Tas jej, pane, a zři, co ukovala víra.“

Mohammedovo obočí lehce zacukalo, ale natáhl paži a uchopil jílec. Zoe viděla, jak se při dotyku jeho tvář změnila. Zazářila vnitřním světlem, jako když slunce pronikne mezi mraky. Ozvalo se táhlé, tiché skřípění, když čepel vyklouzla z pochvy.

Zoe polkla.

Ostří bylo černější než noční obloha, jako eben s indigovým nádechem. Pohlcovalo světlo a prostor se v něm nekonečně ztrácel. Každý, kdo na něm spočinul pohledem, se díval do bezedných hlubin. Po jeho povrchu se míhaly barvy, které Zoe nedokázala pojmenovat. Mohammed pozdvihl meč nad hlavu a Zoe cítila, jak se svět zachvěl a pevněji spočinul ve svém středu. Na okamžik se zaměřila na skrytý svět, aby viděla, co muži z Mekky ve svých výhních ukuli.

Nebylo to možné. Něco takového nebylo možno za života spatřit.

„Zpívá!“ vykřikl užasle Mohammed. „Je to stvořitel noci.“

CAESAREA MARITIMA, PALESTINA

Praporce a zástavy pleskaly v ostré bríze a za dvojitým vlnolamem burácel divoký příboj. Za dvěma majáky se až k obzoru táhly bílé vrcholky vln. Vítr hvízdal a zpíval mezi stožáry a lanovím lodí U kamenných mol bylo uvázáno téměř sto rozložitých obilních lodí. Na každou loď vedly čtyři lávky, vždy dvě z každého boku. Z horních palub se řinul nepřetržitý proud mužů, z dolních palub pak byly vyváženy vozy a vyváděni koně a muly.

Ve stínu u vchodu do domu správce přístavu stál Theodor se svým štábem. Na sobě měl těžký rudý plášť s purpurovým hedvábným lemováním. Na hrudi mu zářil zlacený prsní plát s

vytepanými svaly. Jak se slušelo na velitele imperiální armády, jeho lazebníci mu nakrátko zastřihli vous a nepoddajnou rusou kštici sčesali dozadu. Na nohou měl vysoké boty z měkké kůže s červeným pruhem, jak se slušelo na císařova bratra.

Princ v poledním slunci zářil, přestože jeho štáb byl také v plné parádě. Neměl rád podřízené, kteří nechávali své přílby a zbroj rezivět. Byli to samí mladí lidé, schopnější a ráznější než ti senilní starci, kteří sloužili Herakliovi. Princ si je vybral z armády, která obsadila Persii. Velmi dobře jim rozuměl.

Theodor se majetnicky rozhlédl po mužích pochodujících kolem. V armádě bylo na jeho vkus stále příliš mnoho pěších, přestože skýtali impozantní pohled, když kolem procházeli s kopími, pouzdry s luky a vaky s výstrojí na ramenou. Z dusotu tisíců nohou mu po zádech běhal mráz.

Jsou moji. Konečně moje armáda.

S opětovným nastolením imperiálního pořádku ve vrchovinách Anatolikonu, a po stažení Avarů zpět do jejich zemí za Dunajem, se nabídlo císaři veliké množství vojenské síly. Theodor, který zastupoval svého bratra, toho rychle využil a získal nové odvedence. Téměř polovina jeho armády sice byli nováčci, ale věděl, že se mu je podaří rychle vycvičit. Například Anatolové byli rozenými vojáky. Ke všemu by z nich mohla být armáda, jakou nikdy pod sebou žádný velitel dosud neměl. Nikdy nesloužili pod jeho bratrem a neosvojili si tu nepříjemnou loajalitu, která provázela císaře, kamkoli se hnul.

Předjely první jízdní oddíly *aequité* zdvihli paže k pozdravu. Theodor se šklebil a srdce se mu plnilo pýchou. Tohle byli nejlepší bojovníci na světě, římští *cataphracti*. Kuželovité přilby měli zavěšené u sedel, dlouhé, zakřivené luky bezpečně v pouzdrech a nebezpečné *spatha* v pochvách. Jejich destičková brnění se leskla v poledním slunci. V bitvách měli jejich koně těžké plstěné plátování, pošité železnými destičkami. Zbytek zbroje vezly vozy; i bez zátěže navíc bylo vyloďování obtížnou záležitostí.

Princ pozdvihl paži k pozdravu. Ozval se jásot, který se odrážel mezi stěnami správních budov a skladišť.

„Jdeme," zavelel princ temperamentně. „Musíme dorazit do tábořiště a obnovit pořádek. Teď bude určitě pořádný zmatek. Za

necelý týden, jakmile budou všechny lodě vyloženy, vyrazíme na pochod do Damašku, potlačíme tu pouštní rebelii a dohlédneme, aby všude nastala vláda práva. Štábní důstojníci odpověděli úsměvem; jejich tváře zářily v očekávání vítězství a kořisti. Armády hraničních států, Palmyry, Nabateje a Decapolisu, byly rozprášeny a zničeny Peršany. Města ve vnitrozemí, která zbohatla obchodem s čínským hedvábím, budou bohatou odměnou. Byly naplánovány čtyři nové provincie, každá pod přímou vládou nově ustanoveného místodržícího.“

Theodor seběhl několik schůdků do ulice a vyšvihl se na svého mohutného černého hřebce, kterého si vybral ve stájích císařského paláce. Pohled na modré nebe a vyschlé vrchy nad přístavem ho naplňoval radostí. Zde na něho čeká jeho impérium. Pobídl koně a ten se s vlající hřívou rozběhl ulicí.

Před štábem za jeho zády pochodovala další kohorta pěchoty, slyšel cinkání kopí a mečů. Na moři kotvilo pod ochranou galér imperiální flotily dalších sto lodí. Během týdne se vylodí téměř dvacet tisíc mužů.

U nejbližšího přístaviště centurion láteřil nad neschopností nováčků. Díky špatně uvázanému lanu se jim převrátil vůz a náklad šípů, naostřených kůlů, pytle prosa a sudy *aceta* se vysypaly na zem.

„Hněte se, mršiny!“ Jeho hůl s masitým mlaskáním masírovala záda vojáků. Muži spěchali, aby vůz postavili na kola.

Centurion si otřel čelo; bylo tu strašné horko. Léto brzy vyvrcholí; bude ještě hůř. Přimhouřenýma očima se zadíval na vyschlé svahy porostlé řídkou trávou a pokroucenými stromy. Znechuceně si odfrkl.

Colonna Judeu nesnášel. Služba tady byla vždy příšerná.